

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

J.M. COETZEE
İSA'NIN
ÇOCUKLUĞU

Can Çağdaş

İsa'nın Çocukluğu, J.M. Coetzee

İngilizce aslından çeviren: Bülent O. Doğan

The Childhood of Jesus

İlk (bu kitapta kaynak alınan) baskı: Random House, 2013

© 2013, J.M. Coetzee

© 2021, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Bu eserin Türkçe yayın hakları Peter Lampack Agency, Inc., 350 Fifth Avenue, Suite 5300, New York, NY 1018, USA aracılığıyla alınmıştır.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Haziran 2021, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 3000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Cem Alpan

Editör: Su Akaydın

Düzeltili: Burçin Gönül

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Dizi ve kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Bilal Sarıteke / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Türkmenler Matbaacılık Reklam San. ve Tic. Ltd. Şti.

Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 16-18

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 43087

ISBN 978-975-07-5134-9

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43087 Siz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

J.M. COETZEE

İSA'NIN
ÇOCUKLUĞU

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

Bülent O. Doğan



J.M. Coetzee'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Utanç, 2001

Petersburg'lu Usta, 2003

Romancının Romanı, 2004

Barbarları Beklerken, 2006

Yavaş Adam, 2006

Michael K, 2006

Kötü Bir Yılın Güncesi, 2009

Taşra Hayatından Manzaralar, 2011

Şimdi ve Burada / Mektuplar 2008-2011 (Paul Auster'la birlikte), 2013

J.M. COETZEE, 1940'ta Güney Afrika'nın Cape Town kentinde doğdu. Avukat bir babayla öğretmen bir annenin oğlu olan Coetzee, Cape Town Üniversitesi'ni bitirdikten sonra Teksas Üniversitesi'nde edebiyat doktorasını tamamladı, 1972'de Güney Afrika'ya dönerek Cape Town Üniversitesi'nde ders vermeye başladı. İki uzun öyküden oluşan ilk kitabı *Dusklands* 1974'te yayımlandı. Coetzee, bu yapıtında, Vietnam'daki Amerikalılar ile Güney Afrika'da Hollandalı yerleşimciler arasındaki koşutlukları irdeliyordu. Yazarın *Barbarları Beklerken* adlı romanı, 1980'de Güney Afrika'daki büyük bir saygınlığı olan Central News Agency Edebiyat Ödülü'ne değer görüldü. İngiltere'nin en saygın edebiyat ödüllü olan Booker Ödülü'nü ise 1983'te *Michael K / Yaşamı ve Yaşadığı Dönem* adlı romanıyla, 1999'da da *Utanç* adlı yapıtıyla iki kez aldı. Aynı zamanda seçkin bir deneme yazarı olan Coetzee, 2003'te Nobel Edebiyat Ödülü'ne değer bulundu.

BÜLENT O. DOĞAN, 1975'te doğdu. İ.Ü. Edebiyat Fakültesi'nde İngiliz Dili ve Edebiyatı okudu. 1996'dan bu yana çevirmenlik ve editörlük yapıyor. Çevirmenler Meslek Birliği Yönetim Kurulu üyesidir. Edebiyat alanında William Golding, Louis de Bernières, Mark Twain, Viktor Pelevin gibi yazarlardan yaptığı çevirilerin yanı sıra, edebiyat teorisi alanında da çeşitli çeviri eserler vermiştir.

1. Bölüm

Kapıdaki adam onlara ilerideki basık ve geniş binayı işaret ediyor. “Acele ederseniz,” diyor, “kapılar kapanmadan önce kaydınızı yaptırabilirsiniz.”

Acele ediyorlar. *Centro de Reubicación Novilla* yazıyor tabelada. *Reubicación*: Ne demek? Öğrendiği sözcüklerden biri değil.

Büro geniş ve tenha. Sıcak da, dışarıdan bile daha sıcak. Kapıdan girince karşıda, buzlu camdan panellerle bölmelere ayrılmış, duvardan duvara ahşap bir banko var. Bankonun arkasındaki duvarda ise vernikli ahşaptan boy boy dosya dolapları dizili.

Bölmelerden birinin üzerine asılmış tabelada şöyle yazıyor: *Recién Llegados*; sözcükler dikdörtgen şekilde bir mukavvaya şablonla siyah renkte yazılmış. Bankonun ardındaki genç kız onu gülümseyerek selamlıyor.

“İyi günler,” diyor adam. “Biz yeni gelenleriz.” Çok çalışarak konuşmayı öğrendiği İspanyolcasıyla, ağır ağır söylüyor sözcükleri. Oğlan çocuğunu koltukaltlarından kavırıyor, kız doğru düzgün görebilsin diye havaya kaldırıyor. “Yanımda bir çocuk var.”

Kız uzanıp çocuğun elini tutuyor. “Merhaba genç adam!” diyor. “Torununuz mu?”

“Torunum değil, oğlum da değil ama ondan ben sorumluyum.”

“Kalacak bir yer.” Kız önündeki kâğıtlara bakıyor. “Burada Merkez’de boş bir oda var. Daha iyi bir yer buluncaya kadar kullanabilirsiniz. Konforlu değildir ama herhalde pek takılmazsınız buna. İş meselesine ise sabah bakarız; yorgun görünüyorsunuz, eminim dinlenmek istersiniz. Uzaktan mı geldiniz?”

“Bütün haftayı yolda geçirdik. Belstar’daki kamptan geliyoruz. Belstar’ı bilir misiniz?”

“Evet, Belstar’ı iyi bilirim. Ben de Belstar üzerinden geldim. İspanyolcayı orada mı öğrendiniz?”

“Altı hafta boyunca her gün ders aldık.”

“Altı hafta mı? Şanslısınız. Ben Belstar’da üç ay geçirdim. Neredeyse sıkıntıdan patlayacaktım. Ayakta kalmamı sağlayan tek şey İspanyolca dersleriydi. Öğretmeniniz de Senyora Piñera olabilir mi şans eseri?”

“Hayır, öğretmenimiz erkekti.” Adam tereddütlü. “Başka bir konuyu dile getirebilir miyim?” –gözleriyle çocuğu işaret ediyor– “Evladım pek iyi değil. Kısmen üzüntüden, sersemlemekten ve üzüntüden, pek bir şey de yemiyor. Kamptaki yiyecekler ona tuhaf geldi, hoşuna gitmedi. Doğru düzgün yemek yiyebileceğimiz bir yer var mı?”

“Kaç yaşında?”

“Beş. Ona bu yaşı verdiler.”

“Torununuz da olmadığını söylüyorsunuz.”

“Torunum değil, oğlum değil. Akraba değiliz. İşte.” Cebinden iki hesap cüzdanı çıkarıp uzatıyor.

Kız cüzdanları inceliyor. “Bunlar Belstar’da mı verildi?”

“Evet. Adlarımızı orada verdiler, İspanyol adlarımızı.”

Kız bankonun üstünden eğiliyor. “David – ne güzel bir isim,” diyor. “Adını beğendin mi genç adam?”

Çocuk anlaşılmaz bir ifadeyle bakıyor ama cevap vermiyor. Kız ne görüyor? Boğazına kadar düğmelenmiş

yün paltolu sıska, solgun yüzlü bir çocuk; gri şortu dizlerine kadar iniyor, yün çoraplarının altında siyah bağcıklı botları, başında ise eğri duran bir kasket var.

“Bu kıyafetle terlemiyor musun? Paltonu çıkarmak ister miydin?”

Çocuk başını olumsuz anlamda sallıyor.

Adam araya giriyor. “Bu kıyafetler Belstar’dan. Ellerinde bulunanlar arasından bunları kendisi seçti. Kıyafetlerine çok bağlandı.”

“Anlıyorum. Böyle bir gün için fazla sıkı giyinmiş görüldüğü için sormuştum. Bu arada belirteyim: İnsanların artık çocuklarına olmayan kıyafetleri bağışladıkları bir depomuz var burada. Hafta içi her sabah açıktır. İstedığınız şeyi seçebilirsiniz. Belstar’dakine göre daha fazla çeşit olduğunu göreceksiniz.”

“Teşekkürler.”

“Ayrıca, gerekli formların hepsini doldurduğunuzda hesap cüzdanınızla para çekebileceksiniz. Dört yüz real oturma ödeneğiniz var. Çocuk için de geçerli. Kişi başı dört yüz.”

“Teşekkürler.”

“Şimdi size odanızı göstereyim.” Uzanıp üstünde *Trabajos* yazan yan bölmedeki kadına bir şeyler fısıldıyor. Kadın bir çekmeceyi açıyor, içeri karıştırıyor, başını olumsuz anlamda sallıyor.

“Küçük bir aksilik çıktı,” diyor kız. “Odanızın anahtarı bizde değilmiş gibi duruyor. Bina sorumlusunda olmalı. Sorumlunun adı Senyora Weiss. Buradan C Binası’na gidin. Size bir kroki çiziceğim. Senyora Weiss’i bulduğunuzda C-55’in anahtarını size vermesini isteyin. Ona sizi ana bürodan Ana’nın gönderdiğini söyleyin.”

“Bize başka bir oda verseniz daha kolay olmaz mıydı?”

“Ne yazık ki sadece C-55 boş.”

“Yemek?”

“Yemek mi?”

“Evet. Yemek yiyebileceğimiz bir yer var mı?”

“Onu da Senyora Weiss’la konuşun. Size yardımcı olabileceğini düşünüyorum.”

“Teşekkürler. Son bir soru: Burada insanları bir araya getirmekte uzmanlaşmış örgütler var mı?”

“İnsanları bir araya getirmek mi?”

“Evet. Aile üyelerini arayan pek çok kişi olduğundan eminim. Ailelerin bir araya gelmesine yardımcı olan örgütler var mı? Aileleri, dostları, âşıkları bir araya getiren?”

“Hayır, hiç böyle bir örgüt duymadım.”

Adam biraz yorgun ve yönünü şaşırılmış olduğundan, biraz kızın çizdiği kroki pek açık olmadığından, biraz da ortalıkta hiç tabela bulunmadığından, C Binası’nı ve Senyora Weiss’ın bürosunu bulması uzun sürüyor. Kapı kapalı. Çalışıyor. Cevap yok.

Oradan geçen birini durduruyor. Fare gibi sivri suratlı ufak tefek bir kadın, üzerinde Merkez’in çikolata rengi üniforması var. “Senyora Weiss’a bakmıştım,” diyor.

“Çıktı,” diyor genç kadın, sonra anlamadığını görünce ekliyor: “Mesaisi bitti. Yarın sabah gelin.”

“Belki siz bize yardımcı olabilirsiniz. C-55’in anahtarına bakmıştık.”

Genç kadın başını olumsuz anlamda sallıyor. “Kusura bakmayın, anahtarlarla ben ilgilenmiyorum.”

Centro de Reubicación’a geri dönüyorlar. Kapı kilitli. Adam cama vuruyor. İçeride hiç hayat belirtisi yok. Tekrar vuruyor.

“Susadım,” diye sızlanıyor çocuk.

“Birazcık daha dayan,” diyor adam. “Bir çeşme buluruz.”

Ana adlı kız binanın yan tarafında belirliyor. “Kapıyı çalan siz miydiniz?” diyor. Kızdan fışkıran gençlik, sağlık, tazelik karşısında adam yine çarpılıyor.

“Senyora Weiss eve gitmiş anlaşılan,” diyor adam. “Yapabileceğiniz bir şey yok mu? Bizim odayı açmak için –siz adına ne diyorsunuz?– *llave universal* var mıdır elinizde?”

“*Llave maestra* deniyor ona. *Llave universal* diye bir şey yok. Elimizde *llave universal* olsaydı tüm dertlerimiz sona ererdi. Hayır, Senyora Weiss dışında kimsede C Binası’nın *llave maestra*’sı yok. Bu geceliğine sizi misafir edecek bir arkadaşınız yok mu? Yarın sabah gelip Senyora Weiss’la konuşursunuz.”

“Misafir edecek arkadaş mı? Bu sahile altı hafta önce geldik, o zamandan beri de çöldeki kampta bir çadırda yaşıyoruz. Bizi misafir edecek arkadaşlarımız olmasını nasıl beklersiniz?”

Ana kaşlarını çatıyor. “Ana kapıya gidin,” diye emreliyor. “Kapının dışında beni bekleyin. Bir çaresini bulmaya çalışacağım.”

Ana kapıdan çıkıp bir ağacın gölgesine oturuyorlar. Çocuk başını adamın omzuna dayıyor. “Susadım,” diye yakınıyor. “Ne zaman bir çeşme bulacaksınız?”

“Şişşt,” diyor adam. “Kuşların sesini dinle.”

Yabancı kuşun ötüşünü dinliyor, yabancı rüzgârı tenlerinde hissediyorlar.

Ana geliyor. Adam kalkıp ona el sallıyor. Çocuk da kalkıyor, kollarını sertçe gövdesine yapıştırmış, yumruklarını sıkmış.

“Oğluna biraz su getirdim,” diyor kız. “Al bakalım David, iç.”

Çocuk içiyor, kupayı geri veriyor. Kız kupayı çantasına koyuyor. “İyi geldi mi?” diye soruyor.

“Evet.”

“Güzel. Şimdi beni takip edin. Epeyce yürüyeceğiz ama egzersiz yaptığınızı farz edebilirsiniz.”

Kız hızlı adımlarla parkın içinden yürüyor. Çekici bir genç kadın, buna şüphe yok ama üzerindeki giysileri

hiç yakışmıyor: koyu renkli biçimsiz bir etek, dar yakalı beyaz bir bluz, topuksuz ayakkabılar.

Adam tek başına olsa ona yetişebilir ama kucağında çocukla zor. Sesleniyor: "Lütfen, o kadar hızlı gitmeyin!" Kız duymazdan geliyor. Adam parkın içinde, bir sokakta, sonra başka bir sokakta gitgide daha uzaktan kızı takip ediyor.

Kız dar ve sade görünüşlü bir evin önünde durup bekliyor. "Burası benim evim," diyor. Ön kapıyı açıyor. "Beni takip edin."

Onları loş bir koridordan, bir arka kapıdan geçiriyor, köhne ahşap basamaklardan indirerek küçük bir bahçeye çıkarıyor. Her yanını otlar bürümüş bahçenin iki tarafında ahşap çit, üçüncü tarafında da tel örgü var.

"Buyurun oturun," diyor kız, yarıya kadar otlara gömülü olan demirden paslı sandalyeyi işaret ederek. "Size yiyecek bir şeyler getireyim."

Adam oturmak istemiyor. Çocukla birlikte kapının önünde bekliyorlar.

Kız elinde bir tabak ve bir sürahiyle geliyor. Sürahide su var. Tabakta üzerine margarin sürülmüş dört dilim ekmek duruyor. Yardım derneğinin istasyonunda da kahvaltıda tam olarak bunu yemişlerdi.

"Yeni geldiğiniz için kanunen ya onaylanmış meskenlerde ya da Merkez'de kalmalısınız," diyor kız. "Ama ilk gecenizi burada geçirmenizin bir sakıncası yok. Merkez'de çalıştığımıza göre evimin de onaylanmış mesken olduğunu söyleyebiliriz."

"Çok teşekkürler, çok cömertsiniz," diyor adam.

"Şu köşede artık inşaat malzemesi var." Kız başıyla işaret ediyor. "Dilerseniz kendinize bir barınak yapabilirsiniz. Ben gideyim de işinize bakın, olur mu?"

Adam hayretler içinde kıza bakıyor. "Anladığımdan emin değilim," diyor. "Geceyi tam olarak nerede geçireceğiz?"

“Burada.” Kız bahçeyi işaret ediyor. “Biraz sonra geri gelip durumunuza bakacağım.”

Söz konusu inşaat malzemeleri yer yer pas tutmuş yarım düzine çinko levha –eski çatı malzemesi olduğuna kuşku yok– ve birkaç tahta parçasından oluşuyor. Bu bir sınav mı? Kız gerçekten onun ve çocuğun açık havada yatmasını mı istiyor? Kızın vaat ettiği gibi geri gelmesini bekliyor ama kimse gelmiyor. Adam arka kapıyı açmak istiyor: Kilitli. Kapıyı çalıyor, cevap yok.

Neler oluyor? Kız onun ne tepki vereceğini görmek için perdenin arkasından mı bakıyor?

Hapis değiller. Tel örgüyü aşip gitmek hiç zor olmaz. Böyle mi yapmaları gerekiyor; yoksa bekleyip neler olacağını mı görmeli?

Bekliyor. Kız tekrar belirttiğinde güneş batmak üzere.

“Pek bir şey yapmamışsınız,” diyor kız kaşlarını çatarak. “Alın.” Ona bir şişe su, bir el havlusu, bir tuvalet kâğıdı rulosu veriyor; sonra adamın sorgulayan bakışlarını görünce: “Kimse sizi görmez.”

“Fikrimi değiştirdim,” diyor adam. “Merkez’e geri gideceğiz. Geceyi geçirebileceğimiz umumi bir salon olmalı.”

“Bunu yapamazsınız. Merkez’in kapıları kapalı. Saat altıda kapatıyorlar.”

Adam bıkkınlıkla çatı malzemelerine doğru yürüyor, iki levhayı çekip çıkarıyor ve ahşap çite yashıyor. Üçüncü ve dördüncü levhayla da aynısını yaparak kaba saba bir barınak oluşturuyor. “Aklınızda bizim için bu mu vardı?” diyor kıza dönerek. Ama kız gitmiş.

“Gece burada uyuyacağız,” diyor oğlana. “Macera olacak.”

“Karnım aç,” diyor çocuk.

“Ekmeğini yemedin.”

“Ekmek sevmiyorum.”

“Ama alışmak zorundasın çünkü başka bir şey yok. Yarın daha iyi yiyecekler buluruz.”

ocuk kuşkuyla bir dilim ekmek alıp kemirmeye başlıyor. Çocuğun tırnaklarının kirden kararmış olduğunu fark ediyor adam.

Nihayet etraf kararıyor, barınaklarına yerleşiyorlar. Adam otlardan bir yatağa uzanıyor, ocuk da onun kol-tukaltına sığınıyor. Çok geçmeden ocuk başparmağını emerek uykuya dalıyor. Adamın uykuya dalması ise daha zor. Paltosu yok; çok geçmeden soğuk içine işlemeye başlıyor, titremeler başgösteriyor.

Ciddi bir şey değil, sadece soğuk, seni öldürmez, diyor kendi kendine. Gece nasıl olsa bitecek, güneş doğacak, gündüz olacak. Bir tek çevrede gezinen böcekler olmasa. Gezinen böcekler fazla gelir işte.

Uykuya dalıyor.

Erken saatte uyanıyor, her yeri tutulmuş, soğuktan ağrımış. Öfkesi kabarıyor. Neden bu anlamsız sefalet? Barınaktan emekleyerek çıkıyor, arka kapıya gidip kapıyı çalıyor. Önce usul usul, sonra giderek daha yüksek sesle.

Yukarıda bir pencere açılıyor; ayışığında kızın yüzünü hayal meyal görüyor. “Evet?” diyor kız. “Bir terslik mi var?”

“Her şey ters,” diyor adam. “Burası soğuk. Bizi eve alabilir misiniz lütfen.”

Uzun bir sessizlik oluyor. Sonra, “Bekleyin,” diyor kız.

Adam bekliyor. Sonra, “Alın,” diyor kızın sesi.

Adamın ayaklarının dibine bir şey düşüyor: Bir battaniye, çok büyük değil, dörde katlı, sert bir malzemeden yapılmış, kâfur kokuyor.

“Neden bize böyle davranıyorsunuz?” diye sesleniyor adam. “Pislik miyiz biz?”

Pencerenin kapandığını duyuyor.

Barınağa geri dönüyor, battaniyeyi kendisinin ve uyuyan çocuğun üstüne örtüp sarınıyor.

Kuşların yaygarasına uyanıyor. Çocuk hâlâ derin bir uykuda, kasketi yanağının altında, ona sırtını dönmüş. Adamın kıyafetleri çiyden ıslanmış. Tekrar uyuyakalıyor. Bir dahakine gözlerini açtığında kız tepesine dikilmiş ona bakıyor. “Günaydın,” diyor kız. “Size kahvaltılık bir şeyler getirdim. Birazdan çıkmam gerek. Hazır olduğunuzda sizi dışarı bırakayım.”

“Dışarı bırakmak mı?”

“Evin dışarısını kastediyorum. Lütfen çabuk olun. Battaniyeyi ve havluyu getirmeyi unutmayın.”

Adam çocuğı uyandırıyor. “Gel,” diyor, “kalkma zamanı. Kahvaltı zamanı.”

Bahçenin bir köşesine yan yana işiyorlar.

Kahvaltı yine ekmek ve sudan oluşuyor. Çocuk dudak büküyor, adam da aç değil. Yiyeceğı hiç dokunmadan tepsiyi basamağı bırakıyor. “Gitmeye hazırız,” diye sesleniyor.

Kız onları arka kapıdan alıp ön kapıdan boş sokağı çıkarıyor. “Hoşça kalın,” diyor kız. “Gerekirse bu gece gelebilirsiniz.”

“Merkez’de söz verdiğiniz oda ne olacak?”

“Anahtar bulunamazsa ya da sizden önce odayı başkası almışsa yine burada uyuyabilirsiniz. Hoşça kalın.”

“Bir dakika. Bize biraz para vermeniz mümkün mü?” Şu âna kadar dilenmek zorunda kalmamıştı ama başka nereye başvuracağını bilmiyor.

“Size yardım edeceğimi söylemiştim, para temin edebileceğimi söylemedim. Bunun için Asistencia Social bürosuna gitmeniz gerek. Şehre giden otobüse binebilirsiniz. Hesap cüzdanınızı ve oturma iznini yanınızda götürmeyi unutmayın. O zaman yer değıştirme ödeneğı alabilirsiniz. Olmazsa bir iş bulup avans isteyebilirsiniz. Bu sabah Merkez’de olmayacağım. Toplantılarım var ama oraya gidip iş aradığınızı ve *un vale* istediğınızı söy-

lerseniz ne demek istediğinizi anlayacaklardır. *Un vale*. Artık gerçekten gitmeliyim.”

Adam ve çocuğun boş parklarda takip ettiği yolun yanlış olduğu ortaya çıkıyor; Merkez’e ulaştıklarında güneş bir hayli yükselmiş. *Trabajos* bankosunun arkasında orta yaşlı, sert yüzlü bir kadın var. Saçlarını başının arkasında sıkı sıkı toplamış.

“Günaydın,” diyor adam. “Dün kayıt yaptırmıştık. Yeni gelenlerdeniz ve iş arıyorum. Anladığım kadarıyla bana *un vale* verebilirmişsiniz.”

“*Vale de trabajo*,” diyor kadın. “Bana hesap cüzdanınızı gösterin.”

Adam hesap cüzdanını veriyor. Kadın inceleyip iade ediyor. “Size bir *vale* yazacağım ama hangi işkolunda çalışacağınıza sizin kendiniz karar vermeniz gerekiyor.”

“Nereden başlayabileceğim konusunda bir öneriniz var mı? Burası benim için tümenden yabancı bir yer.”

“Limana bakın,” diyor kadın. “Genellikle orada işçi ararlar. 29 numaralı otobüse binin. Yarım saatte bir ana kapının önünden kalkar.”

“Otobüse verecek param yok. Hiç param yok.”

“Otobüs bedava. Bütün otobüsler bedava.”

“Peki kalacak yer? Kalacak yer sorununu gündeme getirebilir miyim? Dün burada görevli olan genç hanım, adı Ana’ydı, bize bir oda ayırmıştı ama odaya girmeyi başaramadık.”

“Boşta oda yok.”

“Dün boşta bir oda vardı, C-55, ama anahtar bulunamadı. Anahtar Senyora Weiss’taymış.”

“O konuda hiç bilgim yok. Öğleden sonra tekrar gelin.”

“Senyora Weiss’la görüşmem mümkün değil mi?”

“Bu sabah kıdemli personel toplantısı var. Senyora Weiss şu an toplantıda. Öğleden sonra geri gelecek.”

2. Bölüm

Ona verilen *vale de trabajo*'yu 29 numaralı otobüste giderken inceliyor. Bir defterden koparılmış tek bir yapraktan ibaret ve üzerine şu sözler karalanmış: "Yeni gelenlerdendir. Lütfen iş vermek için değerlendirin." Resmi bir damga yok, imza yok, sadece P.X. harfleri. Geçerli bir şeye benzemiyor. İş bulmasına yetecek mi?

İnen son yolcular onlar oluyor. Limanın büyüklüğünü düşününce –nehir yukarı göz alabildiğine iskeleler uzanıyor– ortalık tuhaf bir biçimde ıssız. Sadece bir rıhtımda faaliyet var gibi: Bir şilep yükleniyor ya da boşaltılıyor, insanlar bir sürme iskeleden inip çıkıyorlar.

İşi yönetiyormuş gibi görünen, tulum giymiş uzun boylu bir adama yaklaşıyor. "İyi günler," diyor. "İş arıyorum. Sevk Merkezi'ndekiler buraya gelmemi söyledi. Görüşmem gereken kişi siz misiniz? *Vale*'m var."

"Benimle görüşebilirsin," diyor uzun boylu adam. "Ama *estibador* olmak için biraz yaşlı değil misin?"

Estibador? Şaşırmış görünüyor olmalı çünkü adam (ustabaşı?) bir yükü omzuna atıyor gibi yapıyor ve yükün altında sendeliyor.

"Ha, *estibador*!" diyor. "Kusura bakmayın, İspanyolcam iyi değil. Hayır, hiç de yaşlı değilim."

Kendi ağzından çıkanlar doğru mu? Gerçekten ağır

iş için fazla yaşlı değil mi? Kendini yaşlı hissetmiyor ama genç de hissetmiyor. Kendini herhangi bir yaşta hissetmiyor. Yaşı yokmuş gibi geliyor, böyle bir şey mümkünse.

“Bir deneyin,” diye öneriyor. “İşe uygun olmadığımı düşünürseniz hemen bırakırım, hiç bozulmam.”

“Pekâlâ,” diyor ustabaşı. *Vale*’yi avucunda buruşturarak top yapıp suya atıyor. “Hemen başlayabilirsin. Delikanlı seninle mi? İstersen burada benimle bekleyebilir. Ona göz kulak olurum. İspanyolcana gelince, merak etme, iyidir. Günün birinde artık bir dil gibi gelmeyecek, hayatın akışı böyleymiş gibi olacak.”

Adam çocuğa dönüyor. “Ben torbaları taşımalarına yardım ederken sen bu beyefendiyle kalır mısın?”

Çocuk başıyla onaylıyor. Başparmağını yine ağzına sokmuş.

İskele tahtası bir kişinin geçebileceği genişlikte. Liman işçilerinden biri sırtında koca bir çuvala inerken adam bekliyor. Sonra kendisi güverteye çıkıyor, kapağa dayalı sağlam bir ahşap merdivenden ambara iniyor. İçerideki loşluğa gözlerinin alışması biraz zaman alıyor. Ambarda birbirinin aynısı çuvallardan yüzlercesi, belki binlercesi yığılı duruyor.

“Çuvallarda ne var?” diye soruyor yanındaki adama.

Adam tuhaf bir bakışla onu süzüyor. “*Granos*,” diyor.

Çuvalların ağırlığını sormak istiyor ama vakit yok.

Sıra onda.

Yığının tepesinde kalın bilekleri olan ve gevrek gevrek sırttan iri yarı bir işçi var. Anlaşılan onun işi sırası gelen liman işçisinin sırtına bir çuval yerleştirmek. Adam işçiye arkasını dönüyor, çuval alçalıyor; adam sendeliyor, sonra diğer işçilerin yaptığı gibi çuvalı köşelerinden yakalıyor, bir adım atıyor, bir adım daha. Diğer işçiler gibi bu ağır yükü taşıyarak merdivenden tırmanabilecek mi gerçekten. Bunu yapacak gücü var mı?

“Sakin ol, *viejo*,” diyor arkasından bir ses. “Acele etme.”

Adam sol ayağını merdivenin en alt basamağına koyuyor. Bu iş denge meselesi, diyor kendi kendine, sağlam basmalı, çuvalın kaymasına ya da içindekilerin yer değiştirmesine izin vermemeli. Çuvalın içindekiler yer değiştirmeye ya da çuval elinden kaymaya başlarsa kaybeder. Liman işçisi olmaktan çıkar, yabancı birinin arka bahçesindeki teneke barınakta titreyen bir dilenci olur.

Sağ ayağını kaldırıyor. Merdiven hakkında bir şey keşfediyor: Göğsünü merdivene dayarsan çuvalın yükü dengeni bozup devrilme tehlikesi yaratmak yerine daha sağlam basmanı sağlıyor. Sol ayağı ikinci basamağı buluyor. Aşağıdan tek tük alkış sesleri yükseliyor. Dişini sıkıyor. Daha on sekiz basamak var (saymıştı). Başarısız olmayacak.

Yavaşça, her seferinde bir basamak çıkıp dinlenerek, hızla çarpan kalbini dinleyerek (Ya kalp krizi geçirirse? Ne büyük bir utanç olur!) yükseliyor. Yukarı çıktığında sendeliyor, sonra öne doğru yıkılıyor ve çuval güverteye düşüyor.

Ayağa kalkıyor, çuvalı işaret ediyor. “Bir el atar mısınız?” diyor, nefesini kontrol etmeye ve sakın görünmeye çalışarak. İstekli eller çuvalı sırtına geri yüklüyor.

Sürme iskelenin de kendine has zorlukları var: Geminin hareketiyle o da iki yana sallanıyor ve merdiven gibi ona destek de olmuyor. İnerken ayağını nereye koyduğunu göremese bile dik durmak için elinden geleni yapıyor. Ustabaşının yanında hiç kımıldamadan dikkatle ona bakan çocuktan gözlerini ayırmıyor. *Onu utandırmayayım!* diyor kendi kendine.

Hiç tökezlemeden rıhtıma ulaşıyor. “Sola dön!” diye sesleniyor ustabaşı. Adam büyük çaba harcayarak dönü-

yor. Yaklaşan alçak tablalı yük arabasını tüylü ayakları olan iki dev atın çektiğini görüyor. Percheron mu? Daha önce hiç gerçek bir Percheron görmemişti. Atların idrarla karışık keskin kokusu çevresini sarıyor.

Arkasını dönüp sırtındaki tahıl çuvalını yük arabasına bırakıyor. Eski püskü şapka takmış bir delikanlı çevik bir hareketle arabanın üstüne atlayıp çuvalı ortaya doğru çekiyor. Atlardan biri dumanı tüten koca bir dışkı bırakıyor. "Yoldan!" diye sesleniyor arkasından bir ses. Sonraki liman işçisi, arkasından gelen iş arkadaşı diğer çuvalı getiriyor.

Adam ambara geri dönüyor, ikinci çuvala dönüyor, sonra üçüncüsüyle. Diğerlerinden daha yavaş (bazen onu beklemek zorunda kalıyorlar) ama çok da yavaş sayılmaz; çalışmaya alıştıkça ve bedeni güçlendikçe hızlanacak. Ne de olsa fazla yaşlı değil.

Onları yavaşlatmasına rağmen diğer işçilerde bir düşmanlık sezmiyor. Aksine onu cesaretlendirmeye çalışıyor, sırtını sıvazlıyorlar. Liman işçiliği buysa, pek de kötü bir iş sayılmaz. En azından insan bir şey başardığını hissediyor. En azından tahılın taşınmasına yardım ediyor, o tahıl da ekmek olacak, yaşamın harcı olacak.

Bir düdük çalıyor. "Mola," diye açıklıyor yanındaki işçi. "Yani şeyin varsa diye işte."

İkisi bir barakanın ardında işiyor, çeşmede ellerini yıkıyorlar. "Bir bardak çay alabileceğim bir yer var mı?" diye soruyor adam. "Ya da yiyecek bir şeyler?"

"Çay mı?" diyor adam. Bu soruyu komik bulmuş gibi görünüyor. "Bildğim kadarıyla yok. Susadıysan benim kupamı kullanabilirsin ama yarın kendininkini getir." Kupasını çeşmeden doldurup uzatıyor. "Bir de ekmek getir, yarım da olur. Boş mideyle geçmeyecek kadar uzun bir gün.

Mola sadece on dakika sürüyor, sonra yük boşaltma işi tekrar başlıyor. Ustabası mesai bitimi düdüğünü çal-

dığında ambardan rıhtıma taşıdığı çuvalların sayısı otuz bire erişmiş. Tam gün mesai yapsa elli çuval taşıyabilir. Günde elli çuval: Hemen hemen iki ton. Çok fazla değil. Bir vinç tek seferde iki tonu taşıyabilir. Neden vinç kullanmıyorlar?

“Senin oğlan iyi bir delikanlı,” diyor ustabaşı. “Hiç sorun çıkarmadı.” Kendini iyi hissetsin diye ona *un joven-cito*, delikanlı dediğine şüphe yok. Büyüyüp yine liman işçisi olacak iyi bir delikanlı.

“Bir vinç getirseydiniz,” diyor, “yük boşaltma işini bu zamanın onda birinde bitirebilirdiniz. Küçük bir vinçle bile olurdu.”

“Doğru,” diyor ustabaşı. “Ama ne anlamı var? İşleri onda birlik zamanda bitirmek neden? Acil bir durum, mesela bir gıda kıtlığı filan yok ki.”

Ne anlamı var? Yüzüne vurmaktan ziyade samimiyetle sorulmuş gibi. “O zaman enerjimizi daha iyi işlere ayırabilirdik,” diyor adam.

“Neyden daha iyi? Adamlarımıza ekmek kazandırmaktan mı daha iyi?”

Omuz silkiyor. Çenesini kapalı tutmalıydı. Kesinlikle şöyle demeyecek artık: *Yük hayvanı gibi ağır çuvallar taşımaktan daha iyi.*

“Çocuk ve ben acele etmeliyiz,” diyor. “Saat altıda Merkez’e dönmüş olmamız gerek, yoksa açıkta kalırız. Yarın sabah geleyim mi?”

“Gel, gel. İyi iş çıkardın.”

“Peki biraz avans almam mümkün mü?”

“Korkarım bu mümkün değil. Veznedar cumaya kadar gelmiyor. Ama paran yoksa” –cebini karıştırıp bir avuç bozuk para çıkarıyor– “işte, ihtiyacın kadarını al.”

“Ne kadara ihtiyacım olduğundan emin değilim. Burada yeniyim, fiyatlar hakkında hiçbir fikrim yok.”

“Hepsini al. Cuma günü geri ödeyebilirsin.”

“Teşekkürler. Çok nazıksınız.”

“Bir şey değil. Sen de olsan aynısını yapardın. Güle güle delikanlı,” diyor çocuğa dönerek. “Sabah erkenden görüşürüz.”

Asık suratlı kadın ana kapıyı kapatmadan hemen önce büroya varıyorlar. Ana’dan iz yok.

“Bizim odadan haber var mı?” diye soruyor adam. “Anahtarı buldunuz mu?”

Kadın kaşlarını çatıyor. “Şu yolu takip edin, ilk sağa dönün, uzun ve basık bir bina göreceksiniz, C Binası. Orada Senyora Weiss’ı sorun. Size odanızı gösterecek. Ayrıca Senyora Weiss’a çamaşır odasını kullanıp kullanamayacağınızı da sorun.”

Adam ima edileni anlıyor ve kıpkırmızı kesiliyor. Bir hafta banyo yapmayınca çocuk kokmaya başladı; hiç kuşkusuz kendisi daha da kötü kokuyor.

Kadına parasını gösteriyor. “Bana bunun ne kadar olduğunu söyleyebilir misiniz?”

“Sayı saymayı bilmiyor musunuz?”

“Yani bu parayla ne alabilirim? Yemek yemek için yeterli mi?”

“Merkez’de yemek çıkmıyor, sadece kahvaltı var. Ama Senyora Weiss’la konuşun. Durumunuzu anlatın. Belki size yardımcı olabilir.”

Senyora Weiss’ın bürosu, C-41 geçen seferki gibi kilitli. Fakat bodrumda, merdivenin altındaki oyukta bir sandalyeye yayılmış, çıplak ampülün ışığında dergi okuyan genç bir adama rastlıyor. O da Merkez’in çikolata renkli üniformasını giymiş, ayrıca çenesinin altından kayışla bağlanan, gösteri maymunlarınıninkine benzeyen minik, yuvarlak bir şapkası var.

“İyi akşamlar,” diyor adam. “Bir türlü yakalayamadığım Senyora Weiss’ı arıyorum. Nerede olduğu hakkında fikriniz var mı? Bu binada bize bir oda tahsis edildi, anahtar onda, ya da en azından ana anahtar.”

Genç adam ayağa kalkıyor, boğazını temizleyip cevap veriyor. Kibar davranıyor ama neticede hiç yardımcı olmuyor. Senyora Weiss'in bürosu kilitliyse senyora büyük ihtimalle evine gitmiştir. Ana anahtara gelince, şayet öyle bir anahtar varsa o da aynı bürodadır. Çamaşır odasının anahtarı da oradadır.

"Bize en azından C-55 numaralı odayı gösterir misiniz?" diyor adam. "Bize tahsis edilen oda C-55'ti."

Genç adam hiçbir şey söylemeden onları uzun bir koridordan geçiriyor: C-49, C-50... C-54. Nihayet C-55'e ulaşıyorlar. Genç adam kapı kolunu çeviriyor. Kapı kilitli değil. "Dertleriniz sona erdi," diyor gülümseyerek ve çekip gidiyor.

C-55 küçük, penceresiz ve son derece sade döşenmiş: tek kişilik bir yatak, bir şifonyer, bir lavabo. Konso-lun üstünde duran tepside tek bir çay tabağı duruyor, içinde de iki buçuk küp şeker var. Adam şekerleri çocuğa veriyor.

"Burada kalmak zorunda mıyız?" diyor çocuk.

"Evet, burada kalmak zorundayız. Sadece kısa süreliğine, daha iyisini bulana kadar."

Koridorun diğer ucunda bir duş bölmesi görüyor. Sabun yok. Çocuğu soyuyor, kendisi de soyunuyor. İncecik akan ılık suyun altında duruyorlar ve adam hem kendini hem çocuğu yıkamak için elinden geleni yapıyor. Sonra çocuk beklerken adam iç çamaşırlarını aynı suya tutuyor (su giderek soğuyor, sonra buz gibi oluyor) ve suyunu sıkıyor. Yanında çocukla isyankârca çıplak halde boş koridordan geçip odaya dönüyor ve kapıyı arkasından sürgülüyor. Ellerindeki tek havluyla çocuğu kurultuyor. "Şimdi yatağa," diyor.

"Açım," diye yakınıyor çocuk.

"Sabret. Söz veriyorum sabahleyin bol bol kahvaltı edeceğiz. Onu düşün." Çocuğu yatağa sokup ona iyi geceler öpücüğü veriyor.

Ama çocuğun uykusu yok. “Neden buradayız, Simón?” diyor usulca.

“Sana söyledim. Sadece bir iki gece burada kalacağız, daha iyi bir yer buluncaya dek.”

“Hayır, neden *buradayız*?” Çocuk bir baş hareketiyle odayı, Merkez’i, Novilla şehrini, her şeyi işaret ediyor.

“Sen anneni bulmak için buradasın. Ben de sana yardım etmek için.”

“Peki onu bulduktan sonra, o zaman niye burada olacağız?”

“Ne desem bilemiyorum. Herkesle aynı sebepten buradayız. Bize yaşama şansı verildi ve biz de bu şansı kabul ettik. Yaşamak çok büyük bir şey. Her şeyden büyük.”

“İyi ama burada yaşamak zorunda mıyız?”

“Burada olmazsa nerede yaşayacağız? Buradan başka bir yerde olamayız. Şimdi yum gözlerini. Uyku vakti.”

3. Bölüm

Uyandığında keyfi yerinde, içinden enerji fışkırıyor. Kalacak yerleri var, bir iş buldu. Artık asıl görevine başlama zamanı geldi: Çocuğun annesini bulmalı.

Çocuğu uyandırmadan sessizce odadan çıkıyor. Büro daha yeni açılmış. Ana, bankonun ardından onu gülümseyerek selamlıyor. “İyi bir gece geçirdiniz mi?” diye soruyor. “Yerleşebildiniz mi?”

“Teşekkürler, yerleştik. Ama şimdi sizden başka bir ricam olacak. Aile üyelerini arayıp bulma konusunda sorular sorduğumu hatırlıyorsunuzdur. David’in annesini bulmam gerek. Asıl sorun nereden başlayacağımı bilmiyorum olmam. Novilla’ya yeni gelenlerin kaydını tutuyor musunuz? Ya da başvurabileceğim bir merkezî kayıt bürosu var mı?”

“Merkez’e yolu düşen herkesin kaydını tutuyoruz. Ama neye baktığınızı bilmiyorsanız kayıtların size bir yardımı dokunmaz. David’in annesi yeni bir isim almıştır. Yeni bir hayat, yeni bir isim. Sizi bekliyor muydu?”

“Adımı bile duymamış olduğundan, beni beklemesi için bir sebep yok. Ama çocuk onu görür görmez tanıyacaktır, bundan eminim.”

“Ne zamandır birbirlerinden ayrılır?”

“Karışık bir hikâye, sizi sıkmayayım. Annesini bula-

çağıma dair David'e söz verdiğimi söyleyeyim yeter. Buna yemin ettim. Bakabilir miyim kayıtlarınıza?"

"İyi ama isim olmadan bunun size ne faydası var?"

"Hesap cüzdanlarının kopyalarını saklıyorsunuz. Çocuk annesini fotoğraftan tanıyacaktır. Ben de tanıyabilirim. Onu görünce tanırım."

"Daha önce hiç karşılaşmamış olmanıza rağmen tanır mısınız?"

"Evet. Ayrı ayrı ya da bir arada çocuk ve ben onu tanırız. Bundan hiç şüphem yok."

"Peki ya bu adı belirsiz annenin kendisi ne diyecek bu işe? Oğluyla birleşmek istediğinden emin misiniz? Kulağınıza zalimce gelebilir ama insanların çoğu buraya geldikten sonra eski bağlarına olan ilgilerini kaybederler."

"Bu durum gerçekten farklı. Sebebini açıklayamam. Şimdi, kayıtlarınıza bakabilir miyim?"

Kız başını olumsuz anlamda sallıyor. "Hayır, buna izin veremem. Annenin ismini vererseniz başka. Ama dosyalarımızı canınızın istediği gibi karıştıramazsınız. Kurallara aykırı olmanın yanı sıra saçma bir şey. Üstelik Novilla merkezinden geçtiğini nereden çıkarıyorsunuz? Her şehirde bir kabul merkezi var."

"Tamam, mantığı olmadığını biliyorum. Yine de sizden rica ediyorum. Çocuk annesiz. Yolunu şaşırılmış durumda. Ne kadar yolunu şaşırılmış olduğunu fark etmişsinizdir. Tam anlamıyla arafta."

"Arafta. Bunun anlamını bilmiyorum. Cevabım hayır. Bu konuda yelkenleri suya indirmeyeceğim, o yüzden baskı yapmayın. Çocuğun durumuna üzülüyorum ama seçtiğiniz yol doğru bir yol değil."

Aralarında uzun bir sessizlik oluyor.

"Gece geç saatte bakabilirim," diyor adam. "Kimsenin haberi olmaz. Ses çıkarmam, çenemi de sıkı tutarım."

Ama kızın ona ilgisi sona eriyor. "Merhaba!" diye sesleniyor adamın omzunun üstünden bakarak. "Yeni mi uyandın?"

Adam dönüyor. Kapının eşiğinde saçları darmadağın, yalınayak, iç çamaşırlarıyla, başparmağı ağzında, mahmurluğunu daha üzerinden atamamış çocuk duruyor.

"Gel!" diyor adam. "Ana'ya merhaba de. Bize arayışımızda yardım edecek."

Çocuk ağır ağır onlara yaklaşıyor.

"Size yardım edeceğim," diyor Ana, "ama söylediğiniz şekilde değil. Burada insanlar eski bağlarından temizlenip arındırıyor kendini. Siz de aynısını yapmalısınız: Eski bağlarınızı bırakmalı, peşlerinden koşmamalısınız." Bankonun üzerinden eğilip çocuğun başını okşuyor. "Merhaba uykucu!" diyor. "Sen daha temizlenip arındırdın mı? Babana temizlenip arındığını söyle bakalım."

Çocuk bir adama bir kıza bakıyor. "Temizlenip arındım," diye geveliyor ağzının içinde.

"İşte!" diyor Ana. "Dememiş miydim?"

Otobüse binip limana doğru gidiyorlar. Sağlam bir kahvaltının ardından çocuğun neşesi gözle görünür bir şekilde yerine gelmiş.

"Gene Álvaro'yu görecek miyiz?" diyor. "Álvaro beni seviyor. Düdüğünü çalmama izin veriyor."

"Çok güzel. Ona Álvaro demene izin verdi mi?"

"Evet, adı bu. Álvaro Avocado."

"Álvaro Avocado mu? Pekâlâ, Álvaro'nun meşgul bir adam olduğunu unutma. Çocuk bakmanın dışında bir sürü işi var. Ayak bağı olmamaya özen göstermelisin."

"Meşgul değil," diyor çocuk. "Sadece orada dikilip bakıyor."

"Sana dikilip bakıyormuş gibi görünebilir ama aslında bizi denetliyor, gemilerin zamanında boşaltılmasını

ve herkesin üstüne düşeni yapmasını sağlıyor. Bu önemli bir iş."

"Bana satranç öğreteceğini söyledi."

"Güzel. Satrancı seveceksin."

"Hep Álvaro'nun yanında mı duracağım?"

"Hayır, yakında birlikte oynayacak çocuklar bulursun."

"Ben başka çocuklarla oynamak istemiyorum. Senin ve Álvaro'nun yanında olmak istiyorum."

"Ama her zaman olmaz. Sürekli yetişkinlerin yanında durmak senin için iyi değil."

"Senin denize düşmeni istemiyorum. Boğulmanı istemiyorum."

"Meraklanma, boğulmamak için çok dikkat edeceğim, söz veriyorum. Böyle karanlık düşünceleri at kafandan. Bırak kuş gibi uçup gitsinler. Bunu yapabilir misin?"

Çocuk tepki vermiyor. "Ne zaman geri döneceğiz?" diyor.

"Denize mi? Geri dönmeyeceğiz. Artık buradayız. Yaşadığımız yer burası."

"Sonsuza dek mi?"

"Temelli buradayız. Yakında anneni aramaya başlayacağız. Ana bize yardım eder. Anneni bulduktan sonra artık geri dönmek aklına bile gelmeyecek."

"Annem burada mı?"

"Yakında bir yerlerde seni bekliyor. Uzun zamandır bekliyor. Onu gördüğün zaman her şeyi anlayacaksın. Onu hatırlayacaksın ve o da seni hatırlayacak. Arınıp temizlendiğini düşünüyor olabilirsin ama bu doğru değil. Anıların hâlâ duruyor, sadece geçici olarak gömülmüşler. Artık otobüsten inmeliyiz. Burası bizim durağımız."

Çocuk, arabanın atlarından biriyle arkadaş olmuş, ona El Rey adını vermiş. El Rey'in yanında minicik kal-

masına rağmen hiç korkmuyor. Ayakucuna yükselerek verdiği avuç dolusu samanı kocaman hayvan tembel tembel başını eğerek kabul ediyor.

Álvaro indirilen çuvallardan birine delik açıp tahılın birazını döküyor. "Al bakalım, bunu El Rey'e ve arkadaşına ver," diyor çocuğa. "Ama çok fazla vermemeye özen göster, yoksa karınları balon gibi şişer ve iğneyle patlatmak zorunda kalırız."

El Rey ve arkadaşı aslında kısarak ama Álvaro, çocuğun hatasını düzeltmiyor.

Diğer liman işçileri dost canlısı sayılırlar ama nedense hiç meraklı değiller. Kimse nereden geldiklerini ya da nerede oturduklarını sormuyor. Adam, kendisini çocuğun babası saydıklarını tahmin ediyor, belki de Merkez'deki Ana gibi onu büyükbabası sanıyorlar. *El viejo*. Kimse çocuğun annesinin nerede olduğunu ya da neden bütün gün limanda oyalandığını sormuyor.

Rıhtımda işçilerin soyunma odası olarak kullandığı küçük, ahşap bir baraka var. Kapının kilidi olmamasına rağmen herkes rahatça tulumunu ve çizmelerini oraya bırakıyor. Adam işçilerden birine kendi tulumunu ve çizmelerini nereden alabileceğini soruyor. İşçi bir kâğıda adresi yazıyor.

"Bir çift çizme için ne kadar ödemek gerekir?" diye soruyor.

"İki ya da üç real," diyor işçi.

"Çok azmış," diyor adam. "Bu arada, benim adım Simón."

"Eugenio," diyor adam.

"Sakıncası yoksa sormak isterim, Eugenio, evli misin? Çocukların var mı?"

Eugenio başını iki yana sallıyor.

"Eh, henüz genç sayılırsın," diyor adam.

"Evet," diyor Eugenio anlaşılmaz bir edayla.

Adam işçinin çocuk hakkında soru sormasını bekliyor, onun oğlu ya da torunu gibi görünüyor olabilecek ama öyle olmayan çocuk hakkında. Çocuğun adının, yaşının, neden okulda olmadığını sorulmasını bekliyor. Ama boşuna.

“David, bakımından sorumlu olduğum çocuk henüz okula gidemeyecek kadar küçük,” diyor. “Buradaki okullar hakkında bilgin var mı? Burada acaba” –kelimeyi bulmaya çalışıyor– “*un jardin para los niños* var mıdır?”

“Çocuk parkı mı demek istiyorsun?”

“Hayır, küçük çocuklar için okul. Normal okul başlamadan önceki okul.”

“Kusura bakma, yardımcı olamayacağım,” diyor Eugenio kalkarken. “İşe dönme vakti.”

Ertesi gün öğle yemeği düdüğü çaldığında bisikletle yabancı bir adam geliyor. Şapkası, siyah takım elbisesi ve kravatı yüzünden rıhtıma pek yakışmıyor. Bisikletten inip samimi bir tavırla Álvaro’ya selam veriyor. Pantolonunun paçaları kıvrılıp bisiklet klipsiyle tutturulmuş, bunları çıkarmayı ihmal ediyor.

“Bu veznedar,” diyor adamın arkasından bir ses. Eugenio’nun sesi.

Veznedar bisikletinin sepetindeki kayışları çözüp bir muşambayı kaldırıncı altından yeşil renkli metal bir kasa çıkıyor. Sonra kasayı ters çevrilmiş bir varilin üstüne yerleştiriyor. Álvaro işçilere yaklaşmalarını işaret ediyor. Tek tek öne çıkıp isimlerini söylüyor ve ücretlerini alıyorlar. Adam sıranın sonuna geçip bekliyor. “Adım Simón,” diyor veznedara. “Yeniyim, adım listede olmayabilir.”

“Evet, işte buyurun,” diyor veznedar ve isminin üstüne bir artı koyuyor. Adam madeni para halindeki ücretini sayıyor, o kadar çok ki ceplerini ağırlaştırıyor.

“Teşekkürler,” diyor.

“Rica ederim. Bu sizin hakkınız.”

Álvaro varili yuvarlayıp götürüyor. Veznedar kasayı tekrar bisikletinin sepetine yerleştiriyor, Álvaro'yla el sıkışıyor, şapkasını takıyor, bisikletiyle rıhtımdan uzaklaşıyor.

“Öğleden sonrası için planınız var mı?” diye soruyor Álvaro.

“Planımız yok. Belki çocuğu yürüyüşe çıkarırım; belki varsa hayvanat bahçesine götürüp hayvanları gösteririm.”

Günlerden cumartesi, öğlen, çalışma haftası sona eriyor.

“Futbol maçına gelir misiniz?” diyor Álvaro. “Senin delikanlı futbol seviyor mu?”

“Futbol için biraz küçük henüz.”

“Bir yerden başlaması gerek. Oyun saat üçte. İki kırk beş gibi kapıda buluşalım.”

“Tamam ama hangi kapı ve nerede?”

“Futbol sahasının kapısı. Sadece tek bir kapı var.”

“Peki bu futbol sahası nerede?”

“Nehir boyu yolu takip edin, muhakkak görürsünüz. Yürüyerek herhalde yirmi dakika filan. Yürümek istemezseniz de 7 numaralı otobüse binebilirsiniz.”

Futbol sahası Álvaro'nun dediğinden daha uzak; çocuk yoruluyor ve nazlanıyor, geç kalıyorlar. Álvaro kapıda, onları bekliyor. “Çabuk,” diyor, “her an başlayabilir.”

Kapıdan geçip sahaya giriyorlar.

“Bilet almamız gerekmiyor mu?” diyor adam.

Álvaro ona tuhaf bir bakış fırlatıyor. “Bu futbol,” diyor. “Sadece bir oyun. Oyun izlemek için bilet alınmaz.”

Saha adamın beklediğinden daha mütevazı. Sınırlar ip çekilerek işaretlenmiş; üstü kapalı tribün yaklaşık bin kişilik. Oturacak yer bulmakta zorlanmıyorlar. Oyuncular çoktan sahaya çıkmış, birbirlerine pas atıyor, ısınıyorlar.

“Kim kim oynuyor?” diye soruyor adam.

“Şu mavililer Liman Bölgesi, kırmızılılar da Kuzey Tepeleri. Lig maçı. Şampiyonalar pazar sabahları oynanır. Pazar sabahı sirenlerin sesini duyarsan, şampiyona oynanacak demektir.”

“Sen hangi takımı tutuyorsun?”

“Liman Bölgesi, elbette. Başka kim olacak?”

Álvaro'nun neşesi yerinde, heyecanlı, hatta içi içine sığmıyor. Adam seviniyor, ona eşlik etmek üzere seçildiği için minnettar. Álvaro ona iyi bir insan gibi geliyor. Aslında bütün liman işçileri ona iyi insanlar gibi görünüyorlar: Çalışkan, dost canlısı, yardımseverler.

Oyunun daha ilk dakikasında kırmızı takım basit bir savunma hatası yapınca Liman Bölgesi gol atıyor. Álvaro kollarını kaldırıp bir zafer narası atıyor, sonra çocuğa dönüyor: “Bunu gördün mü genç dostum? Gördün mü?”

Genç dostu görmedi. Futboldan anlamayan genç dostu, çevresindeki yabancılar denizi yerine sahada ileri geri koşan adamlara bakması gerektiğini kavrayamıyor.

Adam çocuğu kucağına alıyor. “Bak,” diyor işaret ederek, “topu ağlara atmaya çalışıyorlar. Eldivenli olan şu adam da kaleci. Onun topu durdurması gerekiyor. Her iki tarafta birer kaleci var. Topu ağlara atabilirlerse gol oluyor. Mavi takım demin bir gol attı.”

Çocuk başıyla onaylıyor ama akli başka yerde gibi.

Sesini alçaltıyor. “Tuvaletin mi geldi?”

“Açım,” diye fısıldıyor çocuk.

“Biliyorum, ben de açım. Buna alışmalıyız. Devre arasında bulabilirsem biraz patates cipsi ya da fıstık alırım. Fıstık ister misin?”

Çocuk yine başıyla onaylıyor. “Devre arası ne zaman?” diye soruyor.

“Az kaldı. Önce futbolcular biraz daha oynamalı ve daha fazla gol atmaya çalışmalı. İzle.”

4. Bölüm

O akşam odalarına döndüklerinde adam kapının altından atılmış bir not buluyor. Ana'dan gelmiş: *Sen ve David yeni gelenler için pikniğe katılmak ister misiniz? Yarın öğlen parkta, fıskiyeinin orada buluşacağız. A.*

Öğlen fıskiyeinin oradalar. Şimdiden hava sıcak, kuşlar bile mayışmış gibi. Trafik gürültüsünden uzakta, geniş dalları olan bir ağacın altına yerleşiyorlar. Bir süre sonra Ana elinde bir sepetle geliyor. "Kusura bakma," diyor, "bir işim çıktı."

"Kaç kişinin gelmesini bekliyorsun?" diye soruyor adam.

"Bilmiyorum. Beş-altı kişi herhalde. Bekleyelim, görürüz."

Bekliyorlar. Kimse gelmiyor. "Galiba sadece biz varız," diyor Ana nihayet. "Başlayalım mı?"

Sepetten sadece bir paket kraker, bir kap tuzsuz fasulye ezmesi ve bir şişe su çıkıyor. Ama çocuk hiç şikâyet etmeden kendisine düşen payı kurt gibi yiyor.

Ana esniyor, çimlerin üzerine uzanıp gözünü yumuyor.

"Geçen gün *arınıp temizlenmek* derken ne kastediyordun?" diye soruyor adam. "David'in ve benim eski bağlarımızdan kendimizi temizlememiz gerektiğini söylemiştin."

Ana tembelce başını iki yana sallıyor. “Başka zaman,” diyor. “Şimdi olmaz.”

Kızın sesinde ve bakışında bir davet sezinliyor adam. Beş-altı konuktan hiçbiri gelmemiş; yoksa uydurma mıydı hepsi? Çocuk burada olmasa adam da onun yanına uzanacak ve belki de elini usulca onun elinin üstüne koyacaktı.

“Hayır,” diye mırıldanıyor kız, zihnini okumuşçasına. Kaşını çatar gibi oluyor bir an. “Öyle değil.”

Öyle değil. Kâh sıcak kâh soğuk davranan bu genç kadınla ne yapacak? Bu yeni topraklardaki farklı cinsiyetlerin ya da kuşakların görgü kurallarında anlayamadığı bir şey mi var?

Çocuk onu dürtüp neredeyse boşalmış kraker pakecini gösteriyor. Adam bir krakerin üzerine ezme sürüp çocuğa uzatıyor.

“Çocuğun iştahı yerinde,” diyor kız gözlerini açmadan.

“Hep aç.”

“Merak etme, uyum sağlayacaktır. Çocuklar kolay uyum sağlar.”

“Aç kalmaya mı uyum sağlayacak? Yiyecek kıtlığı olmamasına rağmen neden açlığa uyum sağlasın ki?”

“Daha mütevazı bir beslenme tarzına uyum sağlayacağını söylemek istedim. Açlık karnındaki bir köpek gibidir: Onu ne kadar beslersen o kadar çok ister.” Birden doğrulup oturarak çocukla konuşuyor. “Annemi arıyormuşsun diye duydum,” diyor. “Annemi özleyiyor musun?”

Çocuk başıyla onaylıyor.

“Annenin adı ne bakalım?”

Çocuk soran gözlerle kıza bakıyor.

“Onun adını bilmiyor,” diyor adam. “Tekneye bindiğinde yanında bir mektup vardı ama kayboldu.”

“Kordon koptu,” diyor çocuk.

“Mektup bir kesede idi,” diye açıklıyor adam. “Keseyi bir kordonla boynuna asmıştı. Kordon koptu ve mektup kayboldu. Teknenin her tarafında mektup arandı. David ve ben öyle tanıştık. Ama mektup hiç bulunamadı.”

“Denize düştü,” dedi çocuk. “Balıklar yedi.”

Ana kaşlarını çatıyor. “Annenin adını hatırlayamıyorsan, nasıl göründüğünü bize anlatabilir misin? Annenin bir resmini çizebilir misin?”

Çocuk başını olumsuz anlamda sallıyor.

“Demek annen kayboldu ve onu nerede arayacağını bilmiyorsun.” Ana bir an durup düşünüyor. “Peki *padrino* sana başka bir anne bulsa, yani seni sevecek ve sana bakacak bir annen olsa nasıl olur?”

“*Padrino* nedir?” diye soruyor çocuk.

“Bana rol biçip duruyorsun,” diye araya giriyor adam. “Ben David’in babası değilim, *padrino*’su da değilim. Ben sadece annesine kavuşması için ona yardım ediyorum.”

Kız bu sitemi duymazdan geliyor. “Kendine bir eş bulsaydın,” diyor, “çocuğa annelik edebilirdi.”

Adam bir kahkaha atıyor. “Bir tane yedek elbisesi bile olmayan benim gibi bir yabancıyla hangi kadın evlenir?” Kızın karşı çıkmasını bekliyor ama kız bir şey demiyor. “Üstelik, kendime bir eş bulsam bile, bir çocuk evlat edinmeyi isteyecek mi bakalım? Veya buradaki genç dostumuz onu kabul edecek mi?”

“Orası hiç belli olmaz. Çocuklar kolay uyum sağlar.”

“Bunu söyleyip duruyorsun.” Adamın öfkesi kabarmaya başlıyor. Bu aşırı kendine güvenli genç kadın çocuklar hakkında ne bilir ki? Üstelik ona vaaz verme hakkını kendinde nereden buluyor? Sonra birden tablonun bütün öğeleri bir araya geliyor. Şık durmayan kıyafetler, ciddiyetteki değişkenlik, manevi babalıktan bahsetmek...

“Acaba sen rahibe misin Ana?” diye soruyor.

Kız gülümsüyor. “Bunu da nereden çıkardın?”

“Manastırı arkasında bırakıp dışarıdaki dünyada yaşamaya karar veren rahibelerden biri olabilir misin? Kimsenin yapmak istemediği işleri yapan, hapishanelerde, yetimhanelerde, tımarhanelerde çalışan bir rahibe? Mülteci kabul merkezlerinde çalışan bir rahibe?”

“Bu çok gülünç. Elbette değilim. Merkez bir hapis-hane değil. Hayır kurumu da değil. Sosyal Yardım’ın bir parçası.”

“Öyle bile olsa, insanın içinde ona kuvvet verecek bir iman yoksa, bizim gibi çaresiz, cahil, muhtaç insanların nehir gibi hiç durmadan akmasına nasıl dayanabilir?”

“İman mı? İmanın bununla hiçbir alakası yok. İman görünür meyvesi olmasa da bir şeye inanmak demektir. Merkez öyle bir yer değil. Yardıma ihtiyacı olan insanlar geliyor ve biz de onlara yardım ediyoruz. Bu durum kör inanç ya da iman gerektirmiyor ki. İşimizi yapıyoruz ve her şey iyi gidiyor. Hepsi bu kadar basit.”

“Hiçbir şey görünmez değil mi?”

“Hiçbir şey görünmez değil. İki hafta önce Bels-tar’daydın. Geçen hafta sana limanda iş bulduk. Bugün parkta piknik yapıyorsun. Bunda görünmez olacak ne var? Buna ilerleme denir, hem de gözle görülür bir ilerleme. Her neyse, soruya geri dönersek, hayır, rahibe değilim.”

“O halde neden çilecilik vaaz ediyorsun? Açlığa boyun eğdirmemizi, içimizdeki köpeği aç bırakmamızı söylüyorsun. Neden? Açlığın nesi kötü? İştahımız neye ihtiyacımız olduğunu söylemekten başka ne işe yarar? İştahımız, arzumuz olmasa nasıl yaşırdık?”

Bu ona iyi bir soru gibi geldi; ciddi bir soruydu, en iyi okullardan çıkmış genç bir rahibeyi bile terletecek bir soru.

Kız çok kolay cevap veriyor, o kadar kolay ve çocu-

ğün duymasını istemezmiş gibi kısık sesle konuşuyor ki adam bir an yanlış anlıyor: “Peki senin arzularının seni götürdüğü yer neresi?”

“Benim arzularım mı? Dürüst olabilir miyim?”

“Olabilirsin.”

“Sana ve konukseverliğine saygısızlık etmek istemem de beni kraker ve fasulye ezmesinin ötesine götürüyor. Örneğin biftek, patates püresi ve sosa götürüyor. Ayrıca hiç şüphem yok ki bu genç adam da” –uzanıp çocuğu kolundan yakalıyor– “aynı şeyi hissediyordur. Öyle değil mi?”

Çocuk coşkuyla başını sallayarak onaylıyor.

“Taze pişmiş biftek,” diye devam ediyor adam. “Bu ülkede beni en çok ne şaşırtıyor biliyor musun?” Sesine aldırışsız bir ton sızıyor artık; dursa daha akıllıca olur ama durmuyor. “Çok kansız olması. Herkes çok dürüst, çok iyi kalpli, çok iyi niyetli. Kimse küfretmiyor, öfkelenmiyor. Kimse sarhoş olmuyor. Kimse sesini yükseltmiyor. Ekmek, su ve fasulye ezmesiyle beslenip doyduğunuzu iddia ediyorsunuz. İnsan nasıl doyar bunlarla? Kendinize bile yalan mı söylüyorsunuz?”

Kız dertop olup dizlerine sarılarak hiç konuşmadan gözlerini ona diyor ve tiradını bitirmesini bekliyor.

“Biz açız, bu çocuk ve ben.” Çocuğu zorla kendine doğru çekiyor. “Sürekli açız hem de. Açlığımızın yanı-
mızda getirdiğimiz yabancı bir şey olduğunu, buraya ait olmadığını ve ona boyun eğdirip öldürmemizi söylüyor-
sun. Açlığımızı yok ettiğimizde, diyorsun, uyum sağladığımızı ispatlayacağız ve ondan sonra daima mutlu olacağız. Ama ben açlık köpeğini öldürmek istemiyorum! Onu beslemek istiyorum! Haksız mıyım?” Çocuğu sarsıyor. Çocuk onun koltukaltına sığınırken gülümseyerek başıyla onaylıyor. “Haksız mıyım evlat?”

Bir sessizlik oluyor.

“Gerçekten öfkелisin,” diyor Ana.

“Öfkeli değilim, açım! Söyle bana: Sıradan bir iştahı bastırmanın neresi yanlış? Neden sıradan dürtülerimiz, açlığımız ve arzularımız mağlup edilmek zorunda?”

“Çocuğun önünde bu konuşmayı devam ettirmek istediğinden emin misin?”

“Söylediğim sözlerden utanmıyorum. Çocuğun duymaması gereken hiçbir şey söylemedim. Çocuk top-rağın üstünde dışarıda uyuyabiliyorsa, yetişkinler arasın-daki kuvvetli bir tartışmayı da dinleyebilir muhakkak.”

“Pekâlâ, ben de sana kuvvetli sözler edeyim o zaman. Senin benden istediğin şey, benim yapmadığım bir şey.”

Adam şaşkınlıkla kıza bakıyor. “Senden istediğim şey mi?”

“Evet. Bana sarılmana izin vermemi istiyorsun. Bu-nun ne anlama geldiğini ikimiz de biliyoruz: *Sarılmak*. Ben de izin vermiyorum.”

“Sana sarılmaktan hiç bahsetmedim. Üstelik, şayet rahibe değilsen, sarılmanın ne sakıncası olabilir?”

“Arzuları reddetmenin rahibe olup olmamakla hiçbir ilgisi yok. Ben bunu yapmak istemiyorum. İzin vermiyo-rum. Hoşuma gitmiyor. Böyle bir iştahım yok. Başlı başına bu iştaha sahip değilim ve bu iştahın insanlara ne yaptığını da görmek istemiyorum. Bir erkeğe ne yaptığını da.”

“*Bir erkeğe ne yaptığını*, derken ne demek istiyorsun?”

Kız, gözüyle çocuğu işaret ediyor. “Devam etmemi istediğinden emin misin?”

“Devam et. Hayatı öğrenmek için hiçbir yaş erken değildir.”

“Pekâlâ. Beni çekici buluyorsun, bunu görebiliyo-rum. Hatta belki de beni güzel buluyorsun. Beni güzel bulduğun için de sarılma iştahı, dürtüsü duyuyorsun. İşaretleri doğru okuyor muyum, yani bana verdiğin işa-retleri? Halbuki beni güzel bulmasaydın böyle bir dürtü hissetmeyecektin.”

Adam susuyor.

“Beni ne kadar güzel bulursan iştahın o kadar artıyor. Rehber edinip körlemesine peşinden gittiğin bu iş-tahlar işte böyle işler. Şimdi bir düşün. Benim boyun eğmemi istediğin sarılmayla güzelliğin ne alakası var? Ne olur söyle bana. Biriyle öbürü arasında ne bağlantı var? Açıkla.”

Adam susuyor, susmanın ötesinde. Dili tutulmuş halde.

“Devam et. Manevi oğlunun duymasının sakıncası olmadığını söylemiştin. Onun hayatı öğrenmesi gerektiğini söylemiştin.”

“Erkek ile kadın arasında,” diyor adam nihayet, “bazen doğal bir çekim olur ama önceden tahmin edilemez, insan buna hazırlanamaz. İkisi birbirini çekici bulur, hatta diğer sözcüğü kullanırsak, güzel bulurlar. Kadın genellikle erkekten daha güzeldir. Neden birinin diğerini takip ettiği, yani güzellikten çekiciliğin ve sarılma arzusunun nasıl doğduğu, benim açıklayamayacağım bir gizem. Ancak şunu söyleyebilirim: Benim, yani bedensel varlığımın bir kadının güzelliğini takdir ettiğimi göstermek için bildiği tek yol onun cazibesine kapılmak. Buna takdir diyorum çünkü hakaret değil sunu olarak görüyorum.”

Adam duraksıyor. “Devam et,” diyor kız.

“Söylemek istediklerim bu kadar.”

“Hepsi bu kadar. Yani takdir olarak –hakaret değil sunu olarak– bana sıkıca sarılmak ve bedeninin bir parçasını içime sokmak istiyorsun. Bunun bir takdir göstergesi olduğunu iddia ediyorsun. Kafa karıştırıcı. Bana bu şeyin tamamı saçma geliyor; senin yapmak istemen de saçma, benim izin vermem de saçma.”

“Ancak bu şekilde ifade edildiğinde saçma gelebilir. Başlı başına saçma değildir. Saçma olamaz çünkü doğal bir bedenin doğal bir arzusudur. Doğanın bizimle ko-

nuşmasıdır. Dünyanın doğal hali budur. Dünyanın doğal hali saçma olamaz.”

“Gerçekten mi? Peki ya bana sadece saçma değil, aynı zamanda da çirkin göründüğünü söyleseydim?”

Adam kulaklarına inanamayarak başını olumsuz anlamda sallıyor. “Bunu içtenlikle söylüyor olamazsın. Ben çirkin ve itici görünebilirim, yani ben ve arzularımı. Ama doğanın kendisini çirkin buluyor olamazsın.”

“Bulurum. Doğa güzel bir şeyin parçası olabilir ama doğa çirkin bir şeyin de parçası olabilir. Tevazu gösterip adını vermediğin, manevi oğlunun önünde dile getirmedığın bu beden parçaları: Onları güzel buluyor musun?”

“Kendi başlarına mı? Hayır, kendi başlarına güzel değil. Bütününe bakınca güzeldir, parçalar halinde değil.”

“Bu güzel olmayan parçalar... onları içime sokmak istiyorsun! Bu konuda ne düşünmemi bekliyorsun ki?”

“Bilmiyorum. Söyle ne düşündüğünü.”

“Güzelliği takdir etmekle ilgili güzel sözlerin *una tontería*. Beni iyiliğin vücut bulmuş hali gibi görüyorsan, bana böyle bir şey yapmak istemezsin. Peki ben güzelliğin vücut bulmuş haliysem neden yapmak istiyorsun? Güzel olmak iyi olmaktan aşağı mıdır? Açıkla bunu.”

“*Una tontería*: O da nedir?”

“Saçmalık, boş laf.”

Adam ayağa kalkıyor. “Daha fazla özür cümlesi kurmayacağım Ana. Bunun verimli bir tartışma olduğunu sanmıyorum. Bence sen ne dediğini bilmiyorsun.”

“Sahiden mi? Sen beni cahil bir çocuk mu sanıyorsun?”

“Çocuk olmayabilirsin ama hayat karşısında cahil olduğunu düşünüyorum. Gel,” diyor çocuğun elini tutarak. “Pikniğimizi yaptık, artık hanımefendiye teşekkür edip kendimize yiyecek bir şeyler bulma zamanı geldi.”

Ana tekrar uzanıyor ve ellerini karnının üzerinde

kavuşturarak alaycı bir gülümsemeyle bakıyor adama. "Nefsine yediremedin mi?" diyor.

Adam yakıcı güneşin altında boş parkta yürürken çocuk yetişmek için koşturuyor.

"*Padrino* nedir?" diye soruyor çocuk.

"Baban yokken onun yerini alan adama *padrino* denir."

"Sen benim *padrino*'m musun?"

"Hayır, değilim. Kimse benden senin *padrino*'n olmamı istemedi. Ben sadece bir dostum."

"Ben senden *padrino*'m olmanı isteyebilirim."

"O sana düşmez evlat. Babanı kendin seçemediğin gibi, *padrino*'yu da kendin seçemezsin. Benim senin için ifade ettiğim şeyi anlatan bir kelime yok, senin bana ifade ettiğin şey için de yok. Ama istersen bana amca diyebilirsin. İnsanlar, O *senin neyin oluyor?* diye sorduklarında, O *benim amcamdır. O benim amcamdır ve beni sever,* diyebilirsin. Ben de, O *benim evladım, derim.*"

"Peki o hanım benim annem mi olacak?"

"Ana mı? Hayır. Anne olmakla ilgilenmiyor o."

"Onunla evlenecek misin?"

"Tabii ki evlenmeyeceğim. Ben buraya eş bulmak için değil, senin gerçek anneni bulmana yardım etmek için geldim."

Adam sesini yükseltmemeye, sakın konuşmaya çalışıyor ama işin aslına bakılırsa kızın saldırısı karşısında sarsıldı.

"Ona sinirlendin," diyor çocuk. "Neden sinirlendin?"

Adam birden duruyor, çocuğu koltukaltından tutup kaldırıyor ve alnından öpüyor. "Sinirlendiğim için kusura bakma. Sana sinirlenmedim."

"Ama sen hanıma sinirlendin ve o da sana sinirlendi."

"Ben sinirlendim çünkü bize kötü davranıyor ve sebebini de anlamıyorum. O ve ben tartıştık, sert bir tartışmaydı. Ama artık hepsi bitti. Önemli bir şey değildi."

“Senin onun içine bir şey sokmak istediğini söyledi.”

Adam susuyor.

“Ne demek istedi? Sahiden onun içine bir şey sokmak istiyor musun?”

“Lafın gelişi söyledi. Ona kendi düşüncelerimi zorla kabul ettirmek istediğimi söylemeye çalışıyordu. Bu konuda da haklıydı. İnsan düşüncelerini başkalarına zorla kabul ettirmemeli.”

“Ben düşüncelerimi sana kabul ettirmeye çalışıyor muyum?”

“Yok canım. Hadi, gel şimdi yiyecek bir şeyler bulalım.”

Parkın doğusundaki sokaklarda yiyecek satan bir yer arıyorlar. Mütevazı villaların olduğu bir mahalle burası, arada sırada üç-dört katlı apartmanlara da rastlıyorlar. Fakat ortalıkta tek bir dükkân yok. Koca harflerle NARANJAS yazıyor bir tabelada. Dükkânın çelik kepengi kapalı, o yüzden içeriye bakıp gerçekten portakal mı satıyor yoksa Naranjas sadece dükkânın adı mı, anlayamıyor.

Yoldan geçen birini çeviriyor. Tasmayla köpek gezdiren yaşlıca bir adam. “Affedersiniz,” diyor, “evladım ve ben yemek yiyebileceğimiz bir kafe ya da lokanta arıyoruz, bakkal da olur.”

“Pazar günü öğleden sonra mı?” diyor adam. Köpek çocuğun ayakkabılarını, sonra da apışarasını kokluyor. “Şehre gitmek dışında önerebileceğim bir şey yok.”

“Otobüs var mı?”

“42 numara var ama pazarları çalışmaz.”

“Demek ki şehre gidemeyiz. Etrafta da yemek yiyecek hiçbir yer yok. Bütün dükkânlar kapalı. O halde ne önerirsiniz?”

Adamın yüz hatları sertleşiyor. Köpeğin kayışını çekiyor. “Gel Bruno,” diyor.

Suratları asık bir halde Merkez’e yöneliyorlar. Yavaş

gidiyorlar çünkü çocuk kaldırım taşlarındaki çatlaklara basmaktan kaçınıyor.

“Hadi, acele et,” diyor adam huysuzca. “Başka zaman oyun oynarsın.”

“Hayır. Çatlaklara düşmek istemiyorum.”

“Saçmalama. Senin gibi kocaman bir çocuk o küçük çatlağa nasıl düşsün?”

“O çatlak değil. Başka çatlak.”

“Hangi çatlak? Göster bakalım çatlağı.”

“Bilmiyorum! Hangi çatlak olduğunu bilmiyorum. Kimse bilmiyor.”

“Kimse bilmiyor çünkü kimse kaldırımdaki çatlaklardan düşemez. Artık hızlan biraz.”

“Ben düşebilirim! Sen düşebilirsin! Herkes düşebilir! Bilemezsin!”

5. Bölüm

Ertesi gün öğle arasında Álvaro'nun yanına oturuyor. "Kusura bakmazsan özel bir mesele danışacağım," diyor. "Çocuğun sağlığı konusunda, özellikle de beslenmesi konusunda giderek daha fazla endişeleniyorum. Senin de gördüğün gibi sürekli ekmek yiyip duruyor."

Gerçekten de çocuk o anda barakanın yanında liman işçilerinin arasına oturmuş, suyla ıslanmış yarım ekmeği efkârlı efkârlı çiğniyor.

"Bana öyle geliyor ki," diye devam ediyor adam, "büyüyen bir çocuğun daha fazla çeşitliliğe ve besleyici yiyeceklere ihtiyacı olur. İnsan sadece ekmekle yaşayamaz. Her derde derman bir yiyecek değil. Şehir merkezine gitmeme gerek kalmadan et alabileceğim bir yer biliyor musun?"

Álvaro başını kaşıyor. "Buralarda yok, liman tarafında bulamazsın. Ama birilerinin fare yakaladığını duymuştum. Fareden yana hiç sıkıntı yok. Ama onun için kapan lazım ve iyi bir fare kapanını nereden bulacağın da aklıma gelmiyor şu an. Belki kapanı kendin yapabilirsin. Biraz tel kullanırsın ve bir de tetik tertibatı hazırlarsın."

"Fare mi?"

"Evet. Görmedin mi onları? Gemilerin olduğu her yerde fareler de vardır."

“İyi ama kim fare yemek ister ki? Sen fare yiyor musun?”

“Hayır, hayal bile edemiyorum öyle bir şey. Ama neden et bulabileceğini sordun ve verebileceğim tek cevap buydu.”

Álvaro'nun gözlerine dik dik bakıyor. Ustabaşının şaka ediyormuş gibi bir hali yok. Şaka ediyorsa bile çok derin anlamları olan bir şaka herhalde.

Mesaiden sonra çocukla birlikte doğruca gizemli Naranjas'a gidiyorlar. Tam dükkân sahibi kepengi indirecekken varıyorlar. Naranjas gerçekten de bir dükkân, gerçekten de portakal satıyor, başka meyve ve sebze de var. Manavın sahibi sabırsızca beklerken adam çocukla beraber taşıyabileceği kadar şey alıyor: küçük bir torba portakal, yarım düzine elma, birkaç havuç ve salatalık.

Merkez'deki odalarına döndüklerinde çocuk için elma dilimleyip bir portakal soyuyor. Çocuk bunları yerken adam havucu ve salatalığı dilimleyip bir tabağın üstüne diziyor. “İşte!” diyor.

Çocuk şüpheyle salatalığı dürtüyor, şöyle bir kokluyor. “Sevmedim,” diyor. “Kokuyor.”

“Saçmalama. Salatalık kokmaz. Yeşil kısmı sadece kabuk. Tadına bak. Hem senin için faydalı. Büyümeni sağlar.” Adam da yarım salatalık, bir havuç, bir de portakal yiyor.

Sabah olunca Naranjas'a tekrar gidip biraz daha meyve alarak –muz, armut, kayısı– odaya götürüyor. Artık epeyce yiyecekleri var.

İşe geç kalıyor ama Álvaro bir şey demiyor.

Beslenmelerine bu memnuniyet verici ilaveye rağmen bedensel yorgunluk bir türlü yakasını bırakmıyor. Her gün yükleri kaldırıp taşımak kuvvetini artıracığı yerde onu tüketiyor gibi. Kendini artık hortlak gibi hissetmeye başladı; yoldaşlarının önünde bayılıp utanç içinde kalmaktan korkuyor.

Tekrar Álvaro'nun yanına gidiyor. "Kendimi iyi hissetmiyorum," diyor. "Aslına bakarsan bir süredir kötüyüm. Önerebileceğin bir doktor var mı?"

"Yedinci Rıhtım'da öğleden sonraları açılan bir klinik var. Hemen oraya git. Onlara burada çalıştığını söyle, o zaman ödeme yapmazsın."

Tabelaları takip ederek Yedinci Rıhtım'a gittiğinde, gerçekten de sadece *Clínica* tabelası bulunan küçük bir klinik buluyor. Kapı açık, bankoda kimse yok. Zile basıyor ama zil çalışmıyor.

"Merhaba!" diye sesleniyor. "Kimse var mı?"

Sessizlik.

Bankonun arkasına geçip üzerinde *Cirugía* yazan kapıyı çalıyor. "Merhaba!" diye sesleniyor.

Kapı açılıyor ve karşısına şişman, kırmızı yanaklı ve beyaz laboratuvar önlüklü bir adam çıkıyor. Önlüğün yakasında cıvık bir leke var, çikolataya benziyor. Adam durduk yerde terliyor.

"İyi günler," diyor. "Siz doktor musunuz?"

"İçeri gelin," diyor adam. "Oturun." Bir sandalye gösteriyor, gözlüğünü çıkarıp bir mendil kullanarak özenle camlarını siliyor. "Limanda mı çalışıyorsunuz?"

"İkinci Rıhtım."

"Hah, İkinci Rıhtım. Neyiniz vardı acaba?"

"Son bir-iki haftadır kendimi pek iyi hissetmiyorum. Çok tanımlanabilir belirtiler yok ama kolay yoruluyorum ve zaman zaman başım dönüyor. Zannediyorum beslenme tarzımdan ve besleyici şeyler yemiyor olmamdan kaynaklanıyor."

"Peki ne zaman başınız dönüyor? Günün hangi saatlerinde?"

"Belli bir saati yok. Yorgun olduğumda dönüyor. Liman işçisi olarak çalışıyorum, yükleme boşaltma yapıyorum. Alışkın olduğum bir iş değil. Gün içinde pek çok

kez sürme iskeleden geçmem gerekiyor. Kimi zaman rıhtım ile geminin bordası arasındaki boşluktan aşağıya, rıhtıma çarpan dalgalara bakıyorum, o zaman başım dönüyor. Kayıp düşeceğim ve belki de başımı çarpıp boğulacağım gibi geliyor.”

“Bu bana yetersiz beslenmeyle ilgili gibi gelmedi.”

“Belki de değildir. Ama daha iyi beslenseydim herhalde baş dönmesine daha çok direnebilirdim.”

“Daha önce hiç böyle korkularınız oldu mu, yani düşmekten ve boğulmaktan korktunuz mu?”

“Bu psikolojik bir sorun değil, doktor. Ben bir işçiyim. Ağır iş yapıyorum. Saatler boyunca ağır yükler taşıyorum sırtımda. Kalbim çok hızlı çarpıyor. Sürekli gücümün sınırında çalışıyorum. Bedenimin zaman zaman aksaklık çıkarma, beni yarı yolda bırakma noktasına gelmesi gayet doğal muhakkak ki.”

“Elbette doğal. Ama şayet doğalsa neden kliniğe geliniz? Benden ne bekliyorsunuz?”

“Bir nabzımı almanız gerektiğini düşünmüyor musunuz? Anemi var mı diye test yapmak gerekmez mi? Beslenmemdeki muhtemel eksiklikleri konuşmamız gerektiğini düşünmüyor musunuz?”

“Dediğiniz gibi nabzınıza bakacağım ama anemi için test yapamam. Burası tıp laboratuvarı değil, sadece bir klinik, liman işçileri için ilkyardım kliniği. Gömleğinizi çıkarın.”

Gömleğini çıkarıyor. Doktor adamın göğsüne bir steteskop dayıyor ve gözlerini tavana dikerek dinliyor. Nefesi sarımsak kokuyor. “Kalbinizde hiçbir sorun yok,” diyor nihayet. “Gayet iyi bir kalp. Sizi daha uzun yıllar götürür. İşinize geri dönebilirsiniz.”

Adam kalkıyor. “Bunu nasıl söylersiniz? Yorgunluktan tükendim. Kendimde değilmişim gibi geliyor. Genel sağlığım her geçen gün daha kötüye gidiyor. Buraya ge-

lirken beklediğim şey bu değildi. Hastalık, tükenmişlik, mutsuzluk... bunların hiçbirini beklemiyordum. Bedenimin iflas edeceğine dair önsezilerim var; sadece kafadaki önseziler değil, gerçek bedensel önseziler. Bedenim bana bir aksaklık olduğunun işaretlerini akla gelebilecek her yoldan veriyor. Hiçbir sorunum olmadığını nasıl söylersiniz?”

Sessizlik oluyor. Doktor steteskopu dikkatle katlayıp siyah çantasına yerleştiriyor ve bir çekmeceye koyuyor. Dirseklerini masaya dayıyor, ellerini kavuşturup çenesini mafsallarına dayayarak konuşuyor. “Sevgili bayım,” diyor, “eminim bu küçük kliniğe bir mucize beklentisiyle gelmemişsinizdir. Mucize umuyorsanız laboratuvarı olan gerçek bir hastaneye gidersiniz. Size ancak tavsiyede bulunabilirim. Tavsiyem basit: Aşağı bakmayın. Aşağıya baktığınız için vertigo nöbetleri geçiriyorsunuz. Vertigo ise tıbbi değil psikolojik bir sorundur. Nöbet geçirmenizin sebebi aşağıya bakmanız.”

“Bana tavsiye edebilecekleriniz bundan mı ibaret: Aşağıya bakmayayım mı?”

“Hepsi bu kadar, tabii nesnel nitelikte olan belirtileri benimle paylaşmayacaksınız.”

“Hayır, öyle belirtiler yok. Hem de hiç yok.”

Geri döndüğünde, “Nasıl gitti?” diye soruyor Álvaro. “Kliniği bulabildin mi?”

“Kliniği buldum, doktorla konuştum. Yukarı bakmam gerektiğini söyledi. Yukarı bakarsam her şey iyi gidermiş. Ama aşağıya bakarsam düşebilirmişim.”

“Gayet güzel, sağduyulu bir tavsiye,” diyor Álvaro. “Telaşa kapılacak bir şey yok. Neden şimdi paydos edip evine dönmüyorsun? Biraz dinlenirsin.”

Kalbinin sağlam olduğu ve uzun yıllar yaşamasının önünde hiçbir engel bulunmadığı konusunda doktorun

verdiği güvenceye ve Naranjas'tan aldığı taze meyvelere rağmen kendini çok bitkin hissediyor. Baş dönmesi de geçmiyor. Doktorun tavsiyesini dinleyip sürme iskeleyi geçerken aşağıya bakmasa da rıhtımın yağlı duvarına çarpan dalgaların tehditkâr sesini duymazdan gelemiyor.

“Sadece vertigo,” diye güvence veren Álvaro, sırtına dostça vuruyor. “Pek çok kişide vardır. Neyse ki sadece kafada. Gerçek değil. Varlığını umursamazsan kısa sürede geçer gider.”

Adam ikna olmuyor. Ona zulmeden şeyin geçip gideceğine inanmıyor.

“Hem zaten,” diyor Álvaro, “şans eseri kayıp düşersen boğulmazsın. Biri seni kurtarır. Ben kurtarırım. Yol-
daşlar ne içindir?”

“Atlayıp beni kurtarır mısın?”

“Gerekirse. Yahut bir halat atarım.”

“Evet, halat atmak daha verimli olur.”

Álvaro bu sözün iğneleyiciliğini umursamıyor, belki de anlamadı. “Daha pratik,” diyor.

“Hep bu yükü mü boşaltıyoruz, hep buğday mı?” diye soruyor Álvaro'ya başka bir seferinde.

“Buğday ve çavdar,” diyor Álvaro.

“İyi ama limana sadece tahıl mı ithal ediyoruz?”

“Biz derken kimi kastettiğine bağlı. İkinci Rıhtım tahıl kargosu için. Yedinci Rıhtım'da çalışsaydın karma kargo boşaltırdın. Dokuzuncu Rıhtım'da çalışsaydın, çelik ve çimento boşaltırdın. Rıhtımlarda hiç dolaşmadın mı? Sağa sola bakmadın mı?”

“Baktım. Ama diğer rıhtımlar neredeyse hep boş. Şimdi de boşlar.”

“Eh, mantıklı değil mi? İnsanın her gün yeni bir bisiklete ihtiyacı olmaz. Her gün yeni ayakkabı ya da yeni giysiler almazsın. Ama her gün yemek zorundasın. O yüzden bol miktarda tahıla ihtiyacımız var.”

“Yani Yedinci Rıhtım’a ya da Dokuzuncu Rıhtım’a transfer edilirsem daha rahat ederim. Bazen haftalar boyu hiç çalışmam.”

“Doğru. Yedinci’de ya da Dokuzuncu’da çalışsaydın daha rahat ederdin. Ama aynı zamanda tam mesai de yapamazdın. O yüzden genele bakarsan İkinci’de olmak daha iyi.”

“Anlıyorum. O halde en iyisi burada, bu rıhtımda, bu limanda, bu şehirde, bu ülkede olmak. Mümkün dünyaların en iyisi olan bu dünyada her şey, olabileceğin en iyisi.”

Álvaro kaşlarını çatıyor. “Bu mümkün bir dünya değil,” diyor. “Sadece dünya. En iyi olup olmadığına ise sen ya da ben karar vermiyoruz.”

Adamın aklına birkaç cevap geliyor ama söylemeye çekiniyor. Belki de bu dünya tek dünya, ironiyi ardında bırakmak akıllıca olacak.

6. Bölüm

Álvaro söz verdiği gibi çocuğa satranç öğretiyor. İşler seyreltiğinde bir gölgelikte cep boy bir satranç takımının üstüne eğilip kendilerini oyuna kaptırdıkları görü-lüyor.

“Demin beni yendi,” diyor Álvaro. “Daha iki hafta oldu ve şimdiden benden daha iyi oynuyor.”

Liman işçilerinin en çok kitap okumuş olanı Eugenio çocuğa meydan okuyor. “Yıldırım satranç oynayalım,” diyor. “Her birimizin beş saniye hamle süremiz olsun. Bir-iki-üç-dört-beş.”

Çevreleri seyircilerle sarılı halde yıldırım satranç oynuyorlar. Birkaç dakika içinde çocuk Eugenio’yu köşeye sıkıştırıyor. Eugenio şahına bir fiske vurup düşürüyor. “Seni oyuna davet etmeden önce iki kere düşüneceğim bundan sonra,” diyor. “İçinde gerçek bir şeytan varmış.”

O akşam otobüsle dönerlerken adam oyunu ve Eugenio’nun tuhaf sözünü konuşmak istiyor ama çocuk suskun.

“Sana kendi satranç takımını almamı ister misin?” diyor adam. “O zaman evde alıştırma yapabilirsin.”

Çocuk başını iki yana sallıyor. “Alıştırma yapmak istemiyorum. Satrancı sevmiyorum.”

“Ama çok iyi oynuyorsun.”

Çocuk omuz silkiyor.

“İnsana bir yetenek bahşedilmişse, yeteneğini gizlememek onun görevidir,” diye bastırıyor adam azimle.

“Niye?”

“Niye mi? Çünkü hepimiz bir şeylerde mükemmelleşirsek dünya daha iyi bir yer olacaktır herhalde.”

Çocuk karamsarca pencereden dışarıyı seyrediyor.

“Eugenio’nun söylediği şeye mi canın sıkıldı? Sıkılmasın. İçten söylemedi.”

“Canım sıkkın değil. Sadece satrancı sevmiyorum.”

“Eh, Álvaro biraz hayal kırıklığına uğrayacak.”

Ertesi gün rıhtımda bir yabancı beliriyor. Ufak tefek ve zayıf; güneşte yanmış teni koyu ceviz tonuna gelmiş, gözleri çukura kaçmış, şahin gagası gibi çengel burunlu. Üzerinde, makine yağı lekeleri olan solmuş kotu ve yıpranmış deri çizimleri var.

Göğüs cebinden bir kâğıt parçası çıkarıp Álvaro’ya uzatıyor ve tek söz etmeden gözünü dikip uzaklara bakmaya koyuluyor.

“Tamam,” diyor Álvaro. “Gün boyu ve yarının büyük bir kısmında yük boşaltma işi devam ediyor. Hazır olunca sıraya geç.”

Aynı göğüs cebinden bir paket sigara çıkıyor. Kimseye ikram etmeden bir sigara yakıp derin bir nefes çekiyor.

“Unutma,” diyor Álvaro, “ambarda içmek yok.”

Adam duyduğuna dair hiçbir işaret vermiyor. Sakin sakin çevresini süzüyor. Sigaradan çıkan duman rüzgârsız havada ağır ağır yükseliyor.

Yabancınnın adı, Álvaro’nun dediğine göre Daga. Kimse ona başka ad takmıyor, “yeni adam” ya da “yeni eleman” demiyorlar.

Daga ufak tefek görünmesine karşın kuvvetli. İlk çuval sırtına indirildiğinde bir milim bile sendelemiyor, merdiveni çevik hareketlerle ve duraksamadan çıkıyor,

neredeyse hiç çaba harcamadan sürme iskeleden inip çuvalı bekleyen arabaya bırakıyor. Ama sonra bir barakanın gölgesine çekiliyor, yere çömelip bir sigara daha yakıyor.

Álvaro onun yanına gidiyor. “Mola yok Daga,” diyor. “İşine devam et.”

“Kota kaç?” diyor Daga.

“Kota yok. Yövmiye hesabı.”

“Günde elli çuval,” diyor Daga.

“Daha fazlasını taşıyoruz.”

“Kaç?”

“Elliden fazla. Kota yok. Herkes taşıyabildiğini taşıyor.”

“Elli. Daha fazla olmaz.”

“Kalk. Sigara içeceksen molayı bekle.”

Cuma günü öğlen ücretler ödenirken dananın kuyruğu kopuyor. Daga masa olarak kullanılan ahşap levhaya yaklaşırken Álvaro eğilip veznedarın kulağına bir şey fısıldıyor. Veznedar başıyla onaylıyor. Daga’nın parasını önüne, levhanın üstüne koyuyor.

“Bu nedir?” diyor Daga.

“Çalıştığın günlerin ücreti,” diyor Álvaro.

Daga madeni paraları alıp birden küçümseyen bir edayla veznedarın suratına fırlatıyor.

“Neden böyle yaptın?” diyor Álvaro.

“Fare ücreti.”

“Rayiç bu. Kazandığın para o kadar. Hepimiz o kadar kazanıyoruz. Biz de mi fareyiz?”

İşçiler çevrelerini sarıyor. Veznedar ihtiyatla kâğıtlarını toplayıp kasanın kapağını kapatıyor.

Simón, çocuğun bacağını yakaladığını hissediyor. “Ne yapıyorlar?” diye sızlanıyor çocuk. Beti benzi atmış, endişeyle bakıyor. “Dövüşecekler mi?”

“Hayır, elbette dövüşmeyecekler.”

“Álvaro’ya söyle dövüşmesin. Söyle!” Çocuk tekrar tekrar onun parmaklarını çekiştiriyor.

“Hadi buradan uzaklaşalım,” diyor adam. Çocuğu mendireğe doğru götürüyor. “Bak! Fokları görüyor musun? Burnunu havaya kaldırmış olan iri fok erkek. Daha küçük olan diğerleri de onun eşleri.”

Kalabalıktan acı bir çığlık yükseliyor. Bir itişme oluyor.

“Dövüşüyorlar!” diye sızlanıyor çocuk. “Dövüşmelerini istemiyorum!”

Daga’nın çevresinde işçiler yarım çember oluşturmuş; o da atılmaya hazırlanır gibi hafif çömelmiş, dudaklarında belli belirsiz bir gülümsemeyle kolunu ileri uzatmış. Elinde bir bıçağın pırlıltısı görünüyor. “Gelin!” diyor ve bıçağıyla da gelmelerini işaret ediyor. “Kim var sırada?”

Álvaro yerde oturuyor, kamburunu çıkarmış. Göğsünü tutuyormuş gibi görünüyor. Gömleğinde kan var.

“Kim var sırada?” diye tekrarlıyor Daga. Kimse kımıldamıyor. Daga dikleşiyor, bıçağını katlayıp kapatıyor ve arka cebine koyuyor. Kasayı kaldırıp açarak levhanın üzerine her şeyi boşaltıyor. Kutudan bir sürü madeni para dökülüyor. “Hanım evlatları!” diyor Daga. İsteddiği miktarı sarıyor, varile alayla bir tekme atıyor. “Kendi alacağınızı alın,” dedikten sonra işçilere arkasını dönüyor. Hiç acele etmeden veznedarın bisikletine binip uzaklaşıyor.

Álvaro ayağa kalkıyor. Gömleğindeki kan elinden bulaşmış, avucundaki yaradan hâlâ kan akıyor.

En kıdemli ya da en azından en yaşlı kişi Simón, öncülük etmesi gerek. “Doktora gitmelisin,” diyor Álvaro’ya. “Hadi gidelim.” Çocuğu eliyle çağırıyor. “Gel, Álvaro’yu doktora götürüyoruz.”

Çocuk yerinden kımıldamıyor.

“Bir şey mi var?”

Çocuğun dudakları oynuyor ama bir ses çıkmıyor. Adam ona doğru eğiliyor. "Bir şey mi var?" diye soruyor.

"Álvaro ölecek mi?" diye fısıldıyor çocuk. Bedeni kaskatı. Tir tir titriyor.

"Ölmeyecek tabii ki. Eli kesilmiş, hepsi bu. Kanamanın durdurulması için elinin bandajlanması gerek. Gel. Onu doktora götürelim de pansumanını yapsın."

Aslında Álvaro çoktan yola çıkmış, yanında başka bir işçi var.

"Dövüşüyordu," diyor çocuk. "Dövüşüyordu ve şimdi doktor onun elini kesip alacak."

"Saçmalama. Doktorlar el kesmez. Doktor yarayı yıkayacak, üstüne sargı bezi koyacak ya da bir iğne iplik alıp yarayı dikecek. Yarın Álvaro tekrar işte olacak ve bugün olanları unutmuş olacağız."

Çocuk delici bakışlarını adamın üzerine diyor.

"Yalan değil," diyor adam. "Sana asla yalan söylemem. Álvaro'nun yarası ciddi değil. Senyor Daga ya da adı her neyse, ona zarar vermek istemedi. Kazayla oldu. Bıçak kaymış, keskin bıçaklar tehlikelidir. Bu dersi unutmamalısın: Bıçakla oynama. Bıçaklarla oynarsan zarar görebilirsin. Álvaro hastalandı ama neyse ki ciddi bir şey değildi. Senyor Daga da parasını alıp gitti, bizden ayrıldı. Geri dönmeyecektir. Buraya ait değil ve bunu biliyor."

"Dövüşmemelisin," diyor çocuk.

"Dövüşmem, söz."

"Asla dövüşmemelisin."

"Dövüşme alışkanlığım yok. Álvaro da dövüşmüyordu. Sadece kendini korumaya çalışıyordu. Kendini korumaya çalışırken eli kesildi." Álvaro'nun kendini korumak için ne yaptığını, elinin nasıl kesildiğini göstermek için elini uzatıyor.

"Álvaro dövüşüyordu," diyor çocuk, kesin bir ifadeyle.

"Kendini korumak dövüşmek değildir. Kendini ko-

rumak doğal bir içgüdüdür. Birisi sana vurmaya çalıştığında kendini korursun. Üstüne çok düşünmezsin. Bak şimdi.”

Birlikte geçirdikleri zaman içinde çocuğa fiske bile vurmadı. Ama şimdi birden vuracaktı gibi elini kaldırıyor. Çocuk gözünü bile kırpmıyor. Adam yanağına tokat atacaktı gibi yapıyor. Çocuk yine kıpırdamıyor.

“Tamam,” diyor adam. “Sana inanıyorum.” Elini indiriyor. “Sen haklıydın, ben haksızdım. Álvaro kendini korumaya çalışmamalıydı. O da senin yaptığını yapmalıydı. Cesur davranmalıydı. Şimdi kliniğe gidip onun nasıl olduğuna bakalım mı?”

Álvaro sonraki gün yaralı eli askıda geliyor işe. Olayı konuşmayı reddediyor. İşçiler de onun tavrını görünce olay üzerine konuşmayı bırakıyorlar. Ama çocuk başlarının etini yemeye devam ediyor. “Senyor Daga bisikleti geri getirecek mi?” diye soruyor. “Ona neden Senyor Daga diyorlar?”

“Hayır, hiç geri gelmeyecek,” diyor adam. “Bizi sevmeyi, yaptığımız işten de hoşlanmadı, o yüzden gelmesi için bir sebep yok. Daga onun gerçek adı mıdır, bilmiyorum. Önemli değil. İsimlerin bir değeri yok. Kendine Daga diyorsa, bırak desin.”

“İyi ama parayı neden çaldı?”

“Parayı *çalmadı*. Bisikleti de *çalmadı*. Çalmak kimse bakmazken sana ait olmayan bir şeyi almaktır. Senyor Daga parayı aldığı sırada hepimiz oradaydık. İstesek onu durdurabilirdik ama durdurmadık. Onunla dövüşmemeyi seçtik. Onu bırakmayı seçtik. Eminim sen de onaylardın bunu. Dövüşmememiz gerektiğini söyleyen sendin.”

“Adam ona daha çok para vermeliydi.”

“Veznedar mı? Veznedar o adama istediği kadar çok mu para vermeliydi?”

Çocuk başıyla onaylıyor.

“Bunu yapamazdı. Veznedar hepimize istediğimiz kadar para verirse kendisinin parası kalmaz.”

“Niye?”

“Niye mi? Çünkü hepimiz hakkımız olandan fazlasını isteriz. İnsan doğası böyledir. Hepimiz değerimizden daha fazlasını isteriz.”

“İnsan doğası nedir?”

“Sen, ben, Álvaro, Senyor Daga ve diğer herkesin, yani insanların yapısıdır. Dünyaya geldiğimiz zamanki halimizdir. Tüm ortak noktalarımızdır. Her birimiz kendimizi çok özel zannederiz evlat. Fakat kelimenin tam anlamıyla imkânsızdır bu. Hepimiz özel olsaydık, özel diye bir şey kalmazdı. Yine de kendimize inanmaya devam ederiz. Geminin ambarındaki sıcağa ve toza iner, çuvalları sırtlanır ve oflaya puflaya aydınlığa çıkarız, dostlarımızın bizim gibi ter döktüğünü görürüz, birebir aynı işi yapmaktadırlar. Hiçbir özel yanı yoktur, kendimizle ve onlarla gurur duyarız, yoldaşlar ortak bir amaç için birlikte emek harcıyor; yine de kalbimizin gizli tuttuğumuz küçük bir köşesinden kendi kendimize fısıldırız: *Gene de, gene de, sen özelsin, göreceksin! Bir gün, en beklemediğin anda Álvaro'nun düdüğü çalacak, hepimiz rıhtımda toplanmaya çağrılacağız, büyük bir kalabalık ve siyah takım elbiseli, silindir şapkalı bir adam bekliyor olacak; siyah takım elbiseli adam senden öne çıkmanı isteyecek, Şu eşsiz işçiye bir bakın, hepimiz ondan çok memnunuz! diyecek, elini sıkıp göğsüne bir madalya takacak –Üstün Hizmet Madalyası yazacak madalyanın üstünde– ve herkes alkışlayıp tezahürat edecek.*

Böyle düşler kurmak insan doğasıdır ama bunları kendimize saklasak daha iyi ederiz. Hepimiz gibi Senyor Daga da kendini özel görüyordu ama bu düşüncesini kendine saklamadı. Özel muamele istedi. Tanınmak istedi.”

Duraklıyor. Çocuğun yüzünde anladığına dair tek bir işaret yok. Bugün sersem günlerinden birinde mi yoksa sadece inatçılık mı yapıyor?

“Senyor Daga övülmek ve madalya almak istedi,” diyor. “Biz ona düşlediği madalyayı vermeyince, onun yerine parayı aldı. Hak ettiğini düşündüğü şeyi aldı. Hepsi bu.”

“Neden madalya almadı?” diyor çocuk.

“Çünkü hepimiz madalya alırsak madalyaların hiçbir değeri kalmaz. Madalyaların kazanılması gerekir. Tıpkı para gibi. Sırf istiyorsun diye madalya alamazsın.”

“Ben olsam Senyor Daga’ya bir madalya veririm.”

“Belki de seni veznedar yapmalıyız. O zaman hepimiz istediğimiz kadar madalya ve para alırsak, haftaya da kasada hiç para kalmaz.”

“Kasada daima para vardır,” diyor çocuk. “Kasa, para kutusu demek.”

Adam çaresizce ellerini kaldırıyor. “Böyle şapşallık edersen seninle tartışmam.”

7. Bölüm

Merkez'e kayıt yaptırmalarından birkaç hafta sonra Novilla'daki Ministerio de Reubicación bürosundan bir mektup geliyor. Adam ve ailesine Doğu Köy'de bir daire tahsis edilmiş, pazartesi öğlene kadar oraya geçebilecekler.

Doğu Blokları olarak bildikleri Doğu Köy parkların doğusundaki, çimle kaplı boşluklarla bölünmüş bina grubuna verilen isim. Adam ve çocuk orayı daha önce keşfettiler, ikizi olan Batı Köy'ü de keşfetmişlerdi. Köyü oluşturan binaların hepsi birbirinin aynı, dört katlı. Her katta altı daire var. Dairelerin baktığı bahçede ise çocuk parkı, çocuk havuzu, bisiklet parkı ve çamaşır ipleri gibi ortak kullanılan şeyler bulunuyor. Doğu Köy genellikle Batı Köy'den daha çok tercih ediliyor; oraya gönderildikleri için kendilerini şanslı saymalılar.

Merkez'den taşınma kolayca hallediliyor çünkü çok az eşyaları var ve hiç arkadaş edinmemişlerdi. Bir taraftaki komşuları sabahlıkla dolaşıp kendi kendine konuşan titrek bir ihtiyar, diğeri de onun konuştuğu İspanyolcayı anlamıyormuş gibi yapan soğuk bir çiftti.

Yeni daire ikinci katta, mütevazı boyutlarda ve az eşyası var: iki yatak, bir masa ve sandalyeler, bir şifonyer, çelik raflar. Minik bir girintide tezgâhın üstüne konmuş

elektrikli bir ısıtıcı ve suyu akan bir lavabo bulunuyor. Sürmeli bir kapının arkasında duş ve tuvalet var.

Dairedeki ilk yemeklerinde adam çocuğun en sevdiği şeyi hazırlıyor: Tereyağlı ve reçelli krep. "Burayı seveceğiz, değil mi?" diyor. "Hayatımızda yeni bir sayfa açılacak."

Álvaro'ya kendini pek iyi hissetmediğini söylediği için bazı günler işe gitmemek vicdan azabı yaratmıyor. İhtiyaçlarından fazlasını kazanıyor, para harcayacak pek az şey var, kendini boş yere tüketmek için bir sebep göremiyor. Üstelik yeni gelip gündelik iş arayanların sayısına bereket, limanda onun boşluğunu kolayca doldurabilirler. Bazı sabahlar tembellik edip yataktan kalkmıyor, uyuyup uyanıyor, yeni evlerinin pencerelerinden içeri sizan güneşin tadını çıkarıyor.

Paçaları sıvıyorum, diyor kendi kendine. Bu serüvenin yeni sayfası için paçaları sıvıyorum. Yeni sayfa derken çocuğun annesini aramaktan, neresinden başlayacağını hâlâ bilmediği serüvenden bahsediyor. *Enerjimi topluyorum, planlar yapıyorum.*

O dinlenirken çocuk dışarıdaki kum havuzunda ya da salıncaklarda oynuyor, kimi zaman da çamaşır iplerinin arasında dolaşıyor, kendi kendine şarkılar mırıldanarak koza örер gibi kuruyan çarşafalara dolanıyor, sonra döne döne çözüyor kendisini. Yorulmak bilmeden oynadığı bir oyun bu.

"Yeni yıkanmış çarşafları ellediğini görmek komşularımızın hoşuna gitmeyecektir," diyor adam. "Nedir sana bu kadar çekici gelen yanı?"

"Kokusunu seviyorum."

Bir dahaki sefere adam avludan geçerken gizlice yüzünü bir çarşafa bastırıp derin bir nefes alıyor. Temiz, ılık ve rahatlatıcı bir koku.

O gün daha sonra pencereden baktığında, çocuğu

çimlerin üzerine uzanmış ve kendisinden büyük başka bir çocukla kafa kafaya vermiş halde görüyor. Çocuklar samimi bir sohbet içinde gibiler.

“Yeni arkadaşını gördüm,” diyor öğle yemeğinde. “Kim o?”

“Fidel. Keman çalabiliyor. Bana kemanını gösterdi. Bana da keman alır mısın?”

“Bu apartmanda mı yaşıyor?”

“Evet. Bana da keman alır mısın?”

“Bakarız. Keman pahalıdır, üstelik bir de öğretmene ihtiyacın var, kemanı alıp kendi kendine çalamazsın.”

“Fidel’in annesi ona öğretiyor. Bana da öğretebileceğini söyledi.”

“Yeni bir arkadaş edinmen güzel, senin için seviniyorum. Keman dersi konusunda ise önce Fidel’in annesiyle konuşsam daha iyi olur.”

“Hemen gidebilir miyiz?”

“Daha sonra gideriz, öğle uykusundan sonra.”

Fidel’in dairesi avlunun öbür ucunda. Onlar daha kapıya vurmadan kapı ardına kadar açılıyor ve gürbüz, kıvrıkcık, gülümseyen Fidel karşılarına dikiliyor.

Daire onlarınkinden daha büyük ya da daha aydınlık değil ama daha hoş görünüyor, herhalde açık renk perdeler ve yatak örtülerindeki kiraz çiçeği motifinden.

Fidel’in annesi gelip onu karşılıyor: Zayıf hatta bir deri bir kemik kalmış genç bir kadın. Fırlak dişli ve saçını arkadan sıkıca bağlamış. Kadını ilk görüşünde gizemli bir şekilde hayal kırıklığına uğruyor, halbuki bunun hiçbir sebebi yok.

“Evet,” diye onaylıyor kadın, “oğlunuza müzik derslerinde Fidelito’ya katılabileceğini söyledim. Daha sonra yatkınlığı ve ilerleme isteği var mı yok mu ona bakarız.”

“Çok nazıksınız. Aslında David benim oğlum değil. Benim oğlum yok.”

“Ailesi nerede?”

“Ailesi... Bu zor bir soru. Daha geniş bir vakitte açık-larım. Dersler konusuna dönersek, kendi kemanını getir-meli mi?”

“Başlangıç için genellikle blok flüt yeterli olur. Fidel,” –oğlunu daha yakına çekip sevgiyle kucaklıyor– “Fidel de kemana başlamadan önce bir yıl blok flütle çalıştı.”

Adam David’e dönüyor. “Duyuyor musun evlat? Önce blok flüt çalmayı öğreneceksin, sonra keman. An-laştık mı?”

Çocuk somurtuyor, yeni arkadaşına yan yan bakıyor, sesini çıkarmıyor.

“Bu büyük bir sorumluluk, yani kemancı olmak. Bü-tün kalbinle istemezsen başarılı olamazsın.” Fidel’in an-nesine dönüyor. “Peki ders ücretini öğrenebilir miyim?”

Kadın ona şaşkın şaşkın bakıyor. “Ücret almıyorum,” diyor. “Müzik uğruna yapıyorum.”

Kadının adı Elena. Adam böyle bir adı olacağını tah-min etmemiştir. Ona kalsa Manuela, hatta Lourdes derdi.

Fidel ve annesini Yeni Orman’a otobüs gezisine da-vet ediyor. Bu geziyi Álvaro önermişti (“Eskiden plantas-yonmuş ama sonra yabanileşmesine izin verilmiş; seve-ceksin”). Otobüsün son durağında indiklerinde iki çocuk koşarak önden gidiyor, adam ve Elena da ağır ağır arkala-rından yürüyorlar.

“Çok öğrencin var mı?” diye soruyor adam.

“Ben diplomalı bir müzik öğretmeni değilim. Sade-ce birkaç çocuğa en basit konularda yardımcı oluyorum.”

“Peki ücret almıyorsan nasıl geçiniyorsun?”

“Dikiş dikiyorum. Başka ufak tefek işler de yapıyo-rum. Asistencia’dan az bir maaşım var. Bana yetiyor. Ha-yatta paradan önemli şeyler var.”

“Müziği mi kastediyorsun?”

“Müzik, evet, ama aynı zamanda yaşam tarzı. Ya da nasıl yaşamak istediğin.”

İyi bir cevap, ciddi bir cevap, felsefi bir cevap. Adam bir an ne diyeceğini bilemiyor.

“Çok insanla görüşüyor musun?” diyor. “Yani,” –bak-layı ağzından çıkarıyor– “hayatında bir adam var mı?”

Kadın kaşlarını çatıyor. “Arkadaşlarım var. Bazıları kadın, bazıları erkek. Aralarında ayırım yapmıyorum.”

Patika daralıyor. Kadın öne geçiyor; adam da geride kalıp kalçasının sallanışını izliyor. Daha etli butlu kadın-ları tercih ederdi. Yine de Elena hoşuna gidiyor.

“Bense böyle bir ayırımdan vazgeçemem,” diyor. “Vazgeçmek de istemem.”

Kadın yavaşlayıp onun yetişmesini bekliyor, sonra gözlerinin içine bakıyor. “İnsan kendisi için önemli olan şeylerden vazgeçmemeli,” diyor.

İki çocuk koştuktan soluk soluğa geri dönüyorlar, sıhhten ışıldıyorlar adeta. “İçecek bir şeyimiz var mı?” diyor Fidel.

Otobüsle eve dönüş yoluna çıkana kadar Elena’yla konuşma fırsatı bulamıyor.

“Seni bilmem,” diyor, “ama benim için geçmiş ölü değil. Ayrıntılar bulanıklaşmış olabilir ama hayatın eskiden nasıl olduğuna dair hislerim hâlâ çok canlı. Erkek ve kadın, örneğin: Bu tür bir düşüncüyü aştığını söylüyor-sun; ben aşmadım. Benim hâlâ erkek, senin de kadın ol-duğunu hissediyorum.”

“Katılıyorum. Erkekler ile kadınlar farklı. Hayatta başka roller oynuyorlar.”

Önlerindeki koltukta oturan iki çocuk kafa kafaya vermiş fısıldaşıyor, arada da kıkırdıyorlar. Adam Elena’nın elini avucunun içine alıyor. Kadın elini çekmiyor. Gelgelelim, bedeninin esrarengiz dili yoluyla yanıtını veriyor. Avu-cunun içindeki el sudan çıkarılmış balık gibi ölüyor adeta.

“Bir şey soracağım,” diyor adam. “Erkeklere yönelik her türlü duyguyu aştın mı?”

“Hiçbir şey hissetmediğimi söylemiyorum,” diye ağır ağır ve dikkatle yanıt veriyor kadın. “Aksine, iyi niyet besliyorum, hem de çok. Hem sana hem oğluna karşı. Sıcaklık ve iyi niyet.”

“Ama iyi niyet derken bizim iyi olmamızı mı diliyorsun? Kavramı anlamaya çalışıyorum. Bize karşı cömert mi hissediyorsun kendini?”

“Evet, tam olarak öyle.”

“Cömertliğin burada hep karşılaştığımız şey olduğunu söylemeliyim. Herkes iyi niyet besliyor, herkes bize iyilik yapmaya hazır. Resmen bir iyi niyet bulutunun üstünde taşınıyoruz. Ama bunların hepsi biraz soyut kalıyor. Başlı başına iyi niyet, ihtiyaçlarımızı giderebilir mi? Daha elle tutulur bir şeye özlem duymak yok mudur doğamızda?”

Elena elini mahsus geri çekiyor. “Sen iyi niyetten fazlasını istiyor olabilirsin ama istediğin şey iyi niyetten daha mı iyi? Kendine sorman gereken şey bu.” Bir an duraksıyor. “David’e ‘evlat’ deyip duruyorsun. Neden adını kullanmıyorsun?”

“David ona kampta verilen isim. O ismi sevmiyor, gerçek ismi olmadığını söylüyor. Mecbur kalmadıkça kullanmamaya çalışıyorum.”

“İsim değiştirmek çok kolay. Kayıt bürosuna gidip bir isim değiştirme formu dolduruyorsun. Hepsi bu. Kimse bir şey sormuyor.” Öne doğru eğiliyor. “Siz ikiniz ne fısıldaşıyorsunuz öyle bakalım?” diyor çocuklara.

Oğlu ona dönüp gülümsüyor, parmağını dudağının üstüne koyup sus işareti yapıyor, yani o an gizli bir işle meşguller.

Otobüs onları apartmanların önünde indiriyor. “Sizi birer bardak çay içmeye çağırmak isterdim,” diyor Elena, “ama ne yazık ki Fidelito’nun banyo yapıp yemek yeme zamanı geldi.”

“Anlıyorum,” diyor adam. “Hoşça kal Fidel. Yürüyüş için teşekkürler. Güzel vakit geçirdik.”

“Fidel’le aranızdan su sızıyor,” diyor çocuğa yalnız kaldıklarında.

“O benim en iyi arkadaşım.”

“O halde Fidel sana karşı iyi niyet besliyor, değil mi?”

“Hem de çok.”

“Peki ya sen? Ona karşı iyi niyet besliyor musun?”

Çocuk hevesle başını sallayarak onaylıyor.

“Başka bir şey besliyor musun?”

Çocuk şaşkın şaşkın ona bakıyor. “Hayır.”

İşte yanıtını aldı, hem de bebeklerin ve süt kuzularının ağzından. İyi niyetten dostluk ve mutluluk doğuyor, parklarda samimi piknikler ya da ormanda samimi öğleden sonrası yürüyüşleri doğuyor. Aşktan ise, ya da en azından daha acil tezahürleri olan özlemlerden ise hayal kırıklığı, şüphe ve yürek acısı doğar. İşte bu kadar basit.

Peki kendisinin Elena’yla, hemen hiç tanımadığı bir kadınla, çocuğun yeni arkadaşının annesiyle ilgili niyeti nedir? Tamamen yitirmediği anıları uyarınca kadın ve erkek birbirini baştan çıkardığı için şimdi kadını baştan çıkarmayı mı umuyor? Kişisel olanın (arzu, aşk) evrensel olandan (iyi niyet, cömertlik) üstünlüğünde ısrar mı ediyor? Peki niye herkes gibi sadece yaşamak yerine sürekli kendisine sorular soruyor? Eski ve konforlu olandan (kişisel) yeni ve tedirgin edici olana (evrensel) fazlasıyla geç geçişin bir parçası mı bunların hepsi? Her yeni geleceğin büyümesindeki bir safhadan, yani Álvaro, Ana ve Elena’nın başarıyla geçtiği bir safhadan geçmekten mi ibaret bu kendini sorgulamalar? Şayet öyleyse, yeni ve kusursuz bir adam olarak doğması için daha ne kadar zaman gerek?

8. Bölüm

Adam, “Geçen gün bana iyi niyetten bahsediyordun, her derdimizin devası olarak iyi niyetten,” diyor Elena’ya. “Ama kimi zaman şu bildiğimiz fiziksel teması özlediğini fark etmiyor musun?”

Parklar, kenarında oturdukları sahada dağınık halde yarım düzine futbol maçı yapılıyor. Aslında çok küçük olmalarına rağmen, Fidel ve David’in maçlardan birine katılmasına izin verilmiş. Diğer oyuncuların yanında görev bilinciyle ileri geri koşuyorlar ama kimse onlara pas vermiyor.

“Çocuk yetiştiren hiç kimse fiziksel temas eksikliği çekmez,” diye yanıtlıyor Elena.

“Ama fiziksel temas derken başka bir şeyi kastediyorum. Sevmeyi ve sevmeyi kastediyorum. Her gece birisiyle birlikte yatmayı kastediyorum. Bunu özlemiyor musun?”

“Özlemek mi? Anıları yüzünden acı çeken türden bir insan değilim Simón. Bahsettiğin şey şimdi çok uzaklarda geliyor bana. Ayrıca birisiyle yatmak derken seksi kastediyorsan, o da çok yabancı geliyor. Kafamı takamayacağım kadar yabancı bir şey.”

“Ama insanları birbirine yaklaştırmak için seks gibisi yoktur. Seks biz ikimizi de birbirimize yaklaştırır. Örneğin.”

Elena başını öbür yana çeviriyor. "Fidelito!" diye seslenip el sallıyor. "Gel! Artık gitmemiz gerek!"

Adam yanlışı mı gördü, yoksa kadının yanakları pembeleşmiş miydi?

Aslına bakılırsa Elena'yı çok da çekici bulmuyor. Onun kemikli gövdesi, geniş çenesi, fırlak ön dişleri pek hoşuna gitmiyor. Ama o bir erkek, Elena da kadın, çocukların arkadaşlığı ikisini birbirine doğru çekiyor. Bu yüzden, art arda gelen kibarca geri çevirmelere rağmen adam ufak tefek hamleler konusunda kendini serbest bırakıyor ve bu serbestlik, kadını kızdırmaktan ziyade eğlendiriyor gibi. Şansın yüzüne gülüp Elena'yı kollarına almasını sağlamasına dair hülyalar görürken yakalıyor kendini.

Şans yüzüne güldüğünde de, bunu bir elektrik kesintisiyle yapıyor. Elektrik kesintileri şehirde çok nadir değil. Genellikle gündüzleri önceden haber veriliyor ve tek ya da çift haneli numarası olan konutlar için geçerli oluyor. Bloklar'da ise dönüşümlü olarak binaların elektriği kesiliyor.

Fakat o akşam duyuru yapılmıyor. Fidel kapıyı çalıyor ve evlerinde elektrik olmadığından onlara gelip ödenvini yapmak için izin istiyor.

"Yemek yediniz mi?" diye soruyor adam.

Fidel başını iki yana sallıyor.

"Hemen eve koş," diyor adam. "Sizi akşam yemeğine davet ettiğimi annene haber ver."

Akşam yemeği ekmek ve çorbadan ibaret (arpa ve kabak haşlayıp bir kutu fasulye konservesi ekledi) ama yeterli geliyor. Fidel'in ödevi çok geçmeden bitiyor. Çocuklar oturup resimli kitaplara bakıyorlar; sonra birden Fidel kafasına vurulmuş gibi uyuyakalıyor.

"Bebekliğinden beri böyle," diyor Elena. "Hiçbir şey onu uyandıramıyor. Onu eve taşıyıp yatağına yatırayım. Yemek için teşekkürler."

“O karanlık daireye gidemezsiniz. Gece burada kalın. David yatağını Fidel’le paylaşabilir. Ben sandalyede uyurum. Buna alışkınım.”

Yalan söyledi, sandalyede uyumaya alışkın değil, üstelik dik arkalıklı mutfak sandalyesinde herhangi bir insanın uyuyabileceğinden şüpheli. Ama Elena’ya karşı çıkma fırsatı vermiyor. “Banyonun yerini biliyorsun. İşte sana bir havlu.”

Adam kendisi banyodan çıktığında kadın yatağa uzanmış, iki oğlan da yan yana uyuyakalmış. Adam yedek battaniyeye sarınıp ışığı kapatıyor.

Bir süre sessizlik oluyor. Sonra karanlığın içinden kadının sesi duyuluyor: “Şayet rahatsızsan, ki rahat edemediğine eminim, sana yer açabilirim.”

Adam kadının yanına uzanıyor. Bir kol uzaklığında uyuyan çocukları düşünerek sessizce, ihtiyatla seks işini hallediyorlar.

Umduğu şey bu değildi. Kadının hevesi yok, adam bunu hemen anlıyor; kendisi ise bastırılmış arzularının vereceği kudrete boş yere güvendiğini fark ediyor.

“Ne demek istediğimi anladın mı?” diye fısıldıyor kadın işlerini bitirdiklerinde. Bir parmağıyla hafifçe adamın dudaklarına dokunuyor. “Bize ilerleme kaydettirmede, değil mi?”

Haklı mı? Adam bu deneyimini kabullenip sekse veda mı etmeli? Elena öyle yapmış görünüyor. Belki kendisi de yapmalı. Ama akılları başlardan alan bir güzel olmasa da bir kadını kollarında tutmak keyfini yerine getiriyor.

“Sana katılmıyorum,” diye mırıldanıyor. “Aslında çok yanıldığını düşünüyorum.” Duraksıyor. “Bu yeni hayat için ödediğimiz bedelin, geçmişi unutmamanın bedelinin fazla yüksek olup olmadığını sordun mu hiç kendine?”

Kadın cevap vermiyor ama iç çamaşırını düzelterip ona sırtını dönüyor.

Paylaştıkları ilk geceden sonra birlikte yaşamasalar da adam Elena ile kendisini çift sayıyor, ya da en azından çift olma yolundalar, bu yüzden çocuklar da kardeş veya üvey kardeş olarak görülebilir. Dördünün akşam yemeklerini birlikte yemeleri giderek alışkanlık haline geliyor; hafta sonları alışverişe çıkıyor, pikniğe gidiyor ya da kırda yürüyüş yapıyorlar; ayrıca o ve Elena bir daha hiç bütün geceyi birlikte geçirmeseler de çocuklar ayak altında değilken kadın onun ara sıra kendisiyle sevişmesine izin veriyor. Adam artık kadının bedenine, çıkıntılı kalça kemiklerine ve küçük göğüslerine alıştı. Kadının ona karşı çok az cinsel isteği olduğu açık ama adam kadınla sevişmeyi sabırlı ve uzun bir canlandırma olarak, her türlü pratik amaç bakımından ölmüş bir kadın bedenini hayata döndürmek olarak düşünmek istiyor.

Kadın onu sevişmeye davet ederken en ufak bir ciltve yapmıyor. "İstersen şimdi yapabiliriz," diyor ve kapıyı kapatıp kıyafetlerini çıkarıyor.

Daha önce kadının tepkisizliği yüzünden kendisini aşağılanmış hissetmesinde olduğu gibi, bu duygusuzluk da bazen hevesini kırıyor. Fakat adam hevesini kırmamaya, aşağılanmış hissetmemeye karar veriyor. Kadının sunduğu şeyi elinden geldiğince gönülden ve minnettarlıkla kabul ediyor.

Kadın genellikle bu eyleme *şey yapmak* diyor ama bazen onu kızdırmak için *descongelar*, buzunu çözmek sözünü kullanıyor: "İstersen buzlarımı çözmeyi bir daha deneyebilirsin." Bu söz bir seferinde adamın ağzından kaçmıştı: "Seninle buzlarını çözmeme izin ver!" Buzlarının çözülmesiyle hayata dönme fikri o sırada kadına komik gelmişti, hâlâ da çok komik geliyor.

İkisi arasında, adamın çok sağlam ve güvenilir olduğunu hissettiği bir yakınlık değilse bile dostluk geliyor. Çocukların dostluğu ve birlikte geçirdikleri saatler sebebiyle

dostlukları zaten ilerleyecek miydi, yoksa *şey yapmanın* bu dostluğa bir katkısı oldu mu, bunu söylemek güç.

Bu yeni dünyada aileler böyle mi meydana geliyor, diye soruyor kendine: Aşktan ziyade dostluk üzerine mi kuruluyor? Bir kadınla sadece dost olmak onun aşına olduğu bir durum değil. Ama yararlarını görebiliyor. Hatta ihtiyatla da olsa tadını çıkarıyor.

“Bana Fidel’in babasından bahsetsene,” diyor Elena’ya.

“Onu pek fazla hatırlamıyorum.”

“Ama çocuğun bir babası olmalı.”

“Elbette.”

“Babasının bana benzer bir yanı var mıydı?”

“Bilmiyorum. Bir şey diyemem.”

“Benim gibi bir adamı kocan olarak görür müydün, yani farz edelim ki?”

“Senin gibi biri mi? Ne açıdan senin gibi?”

“Benim gibi biriyle evlenir miydin?”

“Seninle evlenmek isteyip istemediğimi sorma tarzın buysa, cevap evet, evlenirdim. Hem Fidel hem de David için iyi olur. Ne zaman yapmak istersin? Çünkü kayıt bürosu sadece hafta içi açık. İşten izin alabilir misin?”

“Alabileceğimden hiç şüphem yok. Ustabaşımız çok anlayışlıdır.”

Bu garip tekliften ve tuhaf kabulden (ama bu kabul üzerine hiçbir hamle yapmıyor) sonra, Elena’nın ona karşı daha sakıngan davrandığını hissetmeye başlıyor ve ilişkilerinde yeni bir gerilim doğuyor. Evlenme teklif ettiğine pişman değil. Yolunu el yordamıyla arıyor neticede. Yeni bir hayat yaratıyor.

“Başka bir kadınla görüşseydim,” diyor başka bir gün, “ne hissederdin?”

“Görüşmek derken seks yapmayı mı kastediyorsun?”

“Belki.”

“Peki aklında belli biri var mı?”

“Belli biri yok. Sadece olanakları keşfetmeye çalışıyorum.”

“Keşfetmek mi? Durulmanın vakti gelmedi mi? Artık genç bir adam değilsin.”

Adam susuyor.

“Nasıl hissedeceğimi sordun. Kısa bir yanıt mı istersin, yoksa tam bir yanıt mı?”

“Tam bir yanıt. En eksiksiz olanı.”

“Pekâlâ. Dostluğumuz çocuklar için iyi oluyor, bu konuda aynı fikirdeyiz. Birbirlerine yakınlaştılar. Bizi koruyucu varlıklar, hatta tek bir koruyucu varlık gibi görüyorlar. Bu yüzden dostluğumuzun sona ermesi onlara iyi gelmeyecektir. Ben de sırf sen varsayımsal bir başka kadınla görüşeceksin diye dostluğumuzun bitmesi için bir sebep göremiyorum.

Gelgelelim, korkarım benimle yaptığın deneyin aynısını bu kadınla da yapmak isteyeceksindir ve deney sırasında Fidel ve benimle teması kaybedeceksindir.

O yüzden, kendi kendine anlayacağını umduğum bir şeyi sözcüklere dökeceğim. Sana ihtiyacın olan şeyi, yani tutku fırtınalarını ben sağlayamadığım için bu başka kadınla görüşmek istiyorsun. Tek başına dostluk sana yetmiyor. Tutku fırtınaları da beraberinde gelmezse eksiklik hissediyorsun.

Bu benim kulağıma eski bir düşünce tarzı gibi geliyor. Eski düşünce tarzına göre, elinde ne kadar çok şey olursa olsun, daima eksik bir şeyler vardır. Eksik olan bu *daha-fazla-şey*'e verdiği isim tutku. Ama bahse girerim ki yarın istediğin tüm tutku da sana sunulsa –kovayla tutku verilse– hemen başka bir eksik bulup onun yoksunluğunu yaşayacaksın. Bu bitmek bilmez tatminsizlik, eksik *daha-fazla-şey* özlemi bizim pekâlâ kurtulduğumuz bir düşünce tarzı bana kalırsa. *Hiçbir şey eksik değil.* Eksik olduğunu düşündüğün şey bir yanılısama. Bir yanılısama yaşıyorsun.”

“İşte. Tam bir cevap istedin, ben de sana verdim. Yeterli mi, yoksa daha fazlasını mı arzuluyordun?”

Ilık bir gün, tam cevabın verildiği gün. Radyoda usulca bir müzik çalıyor; kadının dairesinde tam tekmil giyinmiş halde yatakta uzanıyorlar.

“Bana kalırsa...” diye başlıyor adam ama Elena sözünü kesiyor. “Sus,” diyor. “Başka konuşma yok, hiç değilse bugün yok.”

“Nedenmiş o?”

“Çünkü bir sonraki safhada tartışmaya başlayacağız, öyle bir şey istemiyorum.”

Böylece susuyor, sessizce yan yana uzanırken kâh avlunun üstünde çemberler çizen martıların çığlıklarına, kâh oyun oynayan çocukların kahkahalarına, kâh radyodan gelen müziğe kulak veriyorlar. Radyonun hiç durmayan, alçalıp yükselmeyen ezgileri eskiden onu avuturdu ama şimdi sadece sinirini bozuyor.

Söylemek istediği şey, *ona kalırsa*, buradaki hayatın onun beğenisine uymayacak kadar durağan olduğu, inişler çıkışlardan, dramadan ve gerilimden yoksun olduğu; aslına bakılırsa radyodan gelen müziğe çok benziyor. “*Anodina*: Bu İspanyolca bir sözcük mü?”

Bir keresinde Álvaro’ya radyoda neden hiç haber okunmadığını sorduğunu hatırlıyor. “Neyin haberi?” demişti Álvaro. “Dünyada olup bitenlerin haberleri,” diye yanıtlanmıştı adam. “Ha,” demişti Álvaro, “bir şeyler mi oluyor?” Daha önce de olduğu gibi adam bir ironiden şüphelenmişti. Ama hayır, ironi yoktu.

Álvaro ironiye başvurmuyor. Elena da öyle. Elena akıllı bir kadın ama dünyada hiçbir ikilik görmüyor, şeylerin görünüşü ile özü arasında bir fark olmadığını düşünüyor. Akıllı ve de hayranlık uyandırıcı bir kadın; kıt kaynaklardan –dikiş, müzik dersi, ev işleri– yeni bir yaşam kurmuş, işte bu yaşamdan da hiçbir şeyin eksik olmadığını iddia ediyor, haklı mı? Álvaro ve liman işçileri

için de aynı şey geçerli: Adamın tespit edebildiği gizli emelleri ya da başka türlü bir hayat özlemleri yok. Sadece adam istisna, tatminsiz, aykırı. Sorunu nedir acaba? Elena'nın dediği gibi eski düşünce ve hissetme tarzının içinde ölmemiş olmasından, can çekişirken son tekmelelerini atıp titremeler geçirmesinden mi tüm bu yaşadıkları?

Burada hiçbir şey hak ettiği ağırlıkta değil: Eninde sonunda Elena'ya bunu söylemek istiyor. Dinlediğimiz müziğin ağırlığı yok. Sevişmemizin ağırlığı yok. Yediğimiz yiyeceğin, yavan ekmekle beslenmemizin değeri yok; hayvan etinin zenginliği, ardındaki tüm o kan akıtmanın ve kurbanın gerçekliği yok. Sözcüklerimizin, yüreğimizin gelmeyen bu İspanyolca sözcüklerin ağırlığı yok.

Müzik zarif bir ezgiyle bitiyor. Adam doğruluyor. "Gitmeliyim," diyor. "Geçen gün bana anıların acısını çekmediğini söylemiştin, hatırlıyor musun?"

"Öyle mi demiştin?"

"Evet, demiştin. Parkta çocukların top oynamasını izlerken. Ben senin gibi değilim. Anıların ya da anıların gölgelerinin acısını yaşıyorum. Hepimizin buraya geçişle arınıp temizlenmiş olmamız gerektiğini biliyorum, üstelik başvuracak büyük bir repertuvarım olmadığı da doğru. Ama gölge yine de yitip gitmiyor. Acı çekmemin sebebi bu. Sadece ben *acı çekmek* sözünü kullanmıyorum. Onlara, o gölgelere tutunuyorum."

"Bu iyi bir şey," dedi Elena. "Dünyada her türden insan olmalı."

Fidel ve David kızarmış, terlemiş, yaşamla dolup taşarak odaya dalıyorlar. "Bisküvi var mı?" diyor Fidel.

"Dolaptaki kavanozda," diyor Elena.

İki çocuk mutfağa girip gözden kayboluyor. "İyi zaman geçirdiniz mi?" diye sesleniyor Elena.

"Hı hımm," diyor Fidel.

"Güzel," diyor Elena.

9. Bölüm

“Müzik dersleri nasıl gidiyor?” diye soruyor çocuğa.
“Hoşuna gidiyor mu?”

“Hı hı. Biliyor musun? Fidel büyüyünce kendine minicik, böyle minicik bir keman alacak” –kemanın ne kadar minik olduğunu gösteriyor, sadece iki el kadar–
“bir de palyaço kostümü giyip sirkte keman çalacak. Sirkte gidebilir miyiz?”

“Şehre sirk gelince gideriz elbette. Álvaro’yu çağırırız, hatta belki Eugenio’yu da.”

Çocuk dudaklarını büzüyor. “Eugenio’nun gelmesini istemiyorum. Benim hakkımda konuşuyor.”

“Sadece tek bir şey söyledi, içinde şeytan var dedi ki onu da lafın gelişi söyledi. İçinde bir kıvılcım olduğu için iyi satranç oynadığını anlatmaya çalışıyordu. Cin gibisin yani.”

“Onu sevmiyorum.”

“Pekâlâ, Eugenio’yu davet etmeyeceğiz. Müzik derslerinde notalar dışında ne öğreniyorsun?”

“Şarkı söylemeyi. Şarkı söylesem dinler misin?”

“Zevkle dinlerim. Elena’nın şarkı söylemeyi de öğrettiğini bilmiyordum. Gerçekten sürprizlerle dolu.”

Otobüsteler, şehirden çıktılar ve kırlara doğru gidiyorlar. Birkaç yolcu daha olmasına rağmen çocuk utançlık etmeden şarkıya başlıyor.

Berrak çocuk sesiyle şu şarkıyı söylüyor:

*Wer reitet so spät durch Dampf und Wind?
Er ist der Vater mit seinem Kind;
Er halt den Knaben in dem Arm,
Er füttert ihn Zucker, er küsst ihm warm.¹*

“Hepsi bu kadar. İngilizceymiş. İngilizce öğrenebilir miyim? Artık İspanyolca konuşmak istemiyorum. İspanyolcadan nefret ediyorum.”

“Çok güzel İspanyolca konuşuyorsun. Güzel de şarkı söylüyorsun. Belki de büyüdüğün zaman şarkıcı olursun.”

“Hayır. Sirkte sihirbaz olacağım. *Wer reitet so* ne demek?”

“Bilmiyorum. İngilizce bilmiyorum çünkü.”

“Okula gidebilir miyim?”

“Onun için biraz beklemen gerekecek, önümüzdeki doğum gününe kadar. O zaman Fidel’le birlikte okula gidebilirsin.”

Terminal tabelasının olduğu durakta iniyorlar, otobüs oradan geri dönüyor. Adamın otobüs durağından aldığı harita, tepelere doğru giden yolları ve patikaları gösteriyor; adamın planı göle giden dolambaçlı bir patikayı takip etmek. Haritada gölün bulunduğu yerde bir yıldız işareti var, manzaranın güzel olduğu anlamına geliyor.

Son inen yolcular onlar oldu, onlardan başka yolda yürüyen kimse de yok. Geçtikleri kırlar boş. Toprak sulak ve bereketli görünse de çevrede insanların oturduğuna dair bir iz göze çarpmıyor.

“Kırlar ne kadar huzur verici, değil mi!” diyor çocuğa ama aslına bakılırsa bu boşluk onda huzurdan ziyade

1. (Alm.) Bu saatte kim duman ve rüzgârın içinde at sürer? Çocuğuyla birlikte bir baba. Oğlanı kolundan tutar. Ona şeker yedirip öpücüğüyle ısıtır. (Y.N.)

terk edilmişlik duygusu yaratıyor. Çocuğa gösterebileceği hayvanlar, yani hayvanlara özgü şeyler yapan inek, koyun, domuz filan olsaydı daha iyiydi. Tavşan bile olurdu.

Zaman zaman kuşlar uçuyor tepelerinden ama çok uzaktalar ve yüksekteler, türlerini bile tam olarak anlayamıyor.

“Yorulдум,” diyor çocuk.

Adam haritaya bir daha bakıyor. Göle giden yolun yarısında olduklarını tahmin ediyor. “Seni biraz taşıyayım,” diyor, “gücün yerine gelince inersin.” Çocuğu omzuna çıkarıyor. “Gölü görünce hemen şarkıya başla. İçtiğimiz suyun geldiği yer o göl işte. Gördüğün anda şarkıya başla. Aslında su görünce şarkı söylesen de olur. Yerlilerden birilerini görürsen de söyle.”

Yürümeye devam ediyorlar. Ama ya adam haritayı yanlış okudu ya da haritada hata var çünkü yol sert bir çıkış ve dik bir inişin ardından birdenbire tuğla bir duvar ve sarmaşıklarla kaplı paslı bir bahçe kapısıyla bitiveriyor. Kapının yanında hava şartlarından yıpranmış bir tabela var. Adam sarmaşıkları aralıyor. “*La Residencia*,” diye okuyor.

“*Residencia* nedir?” diye soruyor çocuk.

“*Residencia* bir evdir, büyük bir ev. Ama bu *residencia* sadece harabeden ibaret olabilir.”

“Bakabilir miyiz?”

Bahçe kapısını zorluyorlar ama yerinden kıpırdamıyor. Tam geri dönecekken rüzgâr uzaklardan belli belirsiz bir kahkahayı kulaklarına doğru taşıyor. Sesi takip edip otların arasından ilerleyerek tuğla duvar yerine yüksek bir tel örgünün başladığı yere geliyorlar. Tel örgünün öbür tarafındaki tenis kortunda üç oyuncu var, iki erkek ve bir kadın. Hepsi beyaz giyinmişler; erkeklerin gömlekleri ve uzun pantolonları, kadının da uzun bir eteği ve dik yakalı bir bluzu, bir de yeşil siperlikli şapkası var.

Adamlar uzun boylu, geniş omuzlu, dar kalçalı; kardeş benziyorlar, hatta ikiz kardeş gibiler. Kadın onlardan biriyle takım olmuş diğerine karşı oynuyor. Hepsinin de deneyimli oyuncular olduğunu adam hemen anlıyor; becerikli ve çevikler. Tek oynayan adam özellikle usta, çok seri hareket ediyor.

“Ne yapıyorlar?” diye fısıldıyor çocuk.

“Bu bir oyun,” diye alçak sesle yanıtıyor adam. “Adı tenis. Topa vurup rakibinin sahasına atmaya çalışıyorsun. Futbolda gol atmak gibi.”

Top tel örgüye çarpıyor. Topu almak için yaklaşan kadın onları görüyor. “Selam,” diyerek çocuğa gülümsüyor.

Adamın içinde bir şeyler uyanıyor. Kim bu kadın? Gülümsemesi, sesi, tavrı... gizemli bir şekilde tanıdık geliyor.

“Günaydın,” diyor adam. Birden boğazı kurumuş.

“Hadi, çabuk!” diye sesleniyor partneri. “Oyun sayısı!”

Başka konuşma olmuyor. Hatta kızın partneri bir dakika sonra yine topu almaya geldiğinde ikisine birden sert bir bakış atıyor, orada hoş karşılanmadıklarını, maçı izlemelerinin bile istenmediğini göstermek istiyor gibi.

“Susadım,” diye fısıldıyor çocuk.

Adam yanında getirdiği matarayı uzatıyor.

“Başka bir şey yok mu?”

“Ne istiyorsun... nektar mı?” diye hırsla fısıldıyor adam ama sonra öfkesi kabardığı için pişman oluyor. Torbadan bir portakal çıkarıp kabuğuna bir delik açıyor. Çocuk iştahla emmeye koyuluyor.

“Şimdi daha iyi misin?” diye soruyor adam.

Çocuk başıyla onaylıyor. “Residencia’ya gidecek miyiz?”

“Residencia burası olmalı. Tenis kortu da onun bir parçasıdır.”

“İçeri girebilir miyiz?”

“Deneriz.”

Tenis oyuncularını arkalarında bırakıp otların arasından duvar boyunca ilerliyorlar ve nihayet bir toprak yola çıkıyorlar. Yolun sonunda çift kanatlı yüksek bir demir kapı var. Parmaklıkların ardında, koyu renk taşlardan yapılmış heybetli binayı ağaçların arasından görebiliyorlar.

Kapı kapalı ama kilitli değil. İçeri geçip bileklerine kadar dökülmüş yaprakların olduğu garaj yolundan yürüyorlar. Bir tabeladaki ok işareti, avluya açılan kemerli bir girişi gösteriyor. Avlunun ortasında abartılı büyüklükte bir mermer kadın heykeli var: Elbisesi rüzgârda çırpınan, yukarı kaldırdığı elinde yanan bir meşale tutarak ufka bakan bir kadın, belki de bir melek.

“İyi günler efendim,” diyor bir ses. “Size yardımcı olabilir miyim?”

Konuşan kişi yüzü kırış kırış, kamburu çıkmış yaşlı bir adam. Solmuş siyah bir üniforması var; girişteki küçük bir bürodan ya da kabinden çıkıp gelmiş.

“Evet. Şehirden yeni geldik. Burada oturanlardan biriyle, arka taraftaki kortta tenis oynayan hanımefendiyle görüşebilir miyiz acaba?”

“Peki bahsi geçen hanımefendi sizinle görüşmek ister mi efendim?”

“İsteyeceğini düşünüyorum. Onunla konuşmam gereken önemli bir mesele var. Aile meselesi. Ama oyunlarının bitmesini bekleyebiliriz.”

“Peki hanımefendinin adı nedir?”

“Bunu size söyleyemem çünkü bilmiyorum. Ama onu tarif edebilirim. Otuzlu yaşlarda, orta boylu, koyu renk saçlarını ensesinde toplamış. İki delikanlıyla birlikte. Tamamen beyaz giyinmiş.”

“La Residencia’da bu genel görünüme sahip çok sayıda hanımefendi bulunur efendim, aralarından epeycesi de tenis oynar. Tenis burada sevilen bir spordur.”

Çocuk adamın manşetini çekiştiriyor. "Ona köpek-ten bahset," diye fısıldıyor.

"Köpek mi?"

Çocuk başıyla onaylıyor. "Yanlarındaki köpek."

"Genç dostum bir de köpekleri olduğunu söylüyor," diye tekrarlıyor adam. Kendisi köpek gördüğünü hatırlamıyor.

"Hah!" diyor kapıcı. İnine çekilip cam kapıyı arkasından kapatıyor. Loş ışıktaki birtakım kâğıtları karıştırdığını görebiliyorlar. Sonra adam telefon ahizesini kaldırıyor, bir numara çeviriyor, dinliyor, ahizeyi geri koyup onlara dönüyor. "Kusura bakmayın efendim, cevap yok."

"Çünkü şu anda tenis kortunda. Kortlara gitsek olmaz mı?"

"Kusura bakmayın, buna izin yok. Tesislerimiz ziyaretçilere açık değildir."

"Peki hanımefendi oyununu bitirene kadar burada bekleyebilir miyiz?"

"Bekleyebilirsiniz."

"Peki beklerken bahçede yürüyebilir miyiz?"

"Yürüyebilirsiniz."

Ot bürümüş bahçede yürüyüşe çıkıyorlar.

"Kim bu hanım?" diye soruyor çocuk.

"Onu tanımadın mı?"

Çocuk başını iki yana sallıyor.

"Kadın bizimle konuştuğunda, selam verdiğinde kalbinde tuhaf bir devinim hissetmedin mi, onu daha önce başka bir yerde görmüşsün gibi yüreğinin telleri sızlamadı mı?"

Çocuk şüpheyle başını iki yana sallıyor.

"Bunları soruyorum çünkü o hanımefendi tam da aradığımız kişi olabilir. Yani en azından ben öyle hissediyorum."

"O benim annem mi olacak?"

“Bundan emin değilim. Ona sormamız gerek.”

Bahçede bir turu tamamlıyorlar. Kapıcının kabinine geri döndüklerinde adam camı tıklatıyor. “Hanımefendiyi tekrar aramanızın sakıncası var mı?” diye soruyor.

Kapıcı numarayı çeviriyor. Bu sefer cevap geliyor. “Kapıda sizinle görüşmek isteyen bir beyefendi var,” dediğini duyuyor kapıcının. “Evet... evet...” Onlara dönüyor. “Aile meselesi olduğunu söylemişsiniz, değil mi efendim?”

“Evet, aile meselesi.”

“Peki isminiz?”

“İsmimin bir önemi yok.”

Kapıcı kapıyı kapatıp konuşmaya devam ediyor. Nihayet kabinden çıkıyor. “Hanımefendi sizinle görüşecek efendim,” diyor. “Ne var ki küçük bir sorun var. Residencia’ya çocukların girmesine izin verilmiyor. Korkarım küçük beyin burada beklemesi gerekecek.”

“Tuhaf bir şey. Çocukların girişine neden izin yok?”

“Residencia’da hiç çocuk yok efendim. Kural böyle. Kuralları ben koymuyorum, sadece uyguluyorum. Siz ailenizi ziyaret ederken onun burada kalması gerekecek.”

Adam, “Bu beyefendiyle kalabilir misin?” diyor çocuğa. “Elimden geldiğince çabuk döneceğim.”

“Kalmak istemiyorum,” diyor çocuk. “Seninle gelmek istiyorum.”

“Anlıyorum. Ama hanımefendi senin burada beklediğini öğrenir öğrenmez gelip seninle buluşmak isteyecektir, hiç şüphem yok. O yüzden büyük bir fedakârlık yapıp kısa bir süre için bu beyefendiyle burada kalır mısınız?”

“Geri gelecek misin? Söz veriyor musun?”

“Elbette.”

Çocuk susuyor, adamın gözlerine bakmıyor.

“Bu seferlik bir istisna yapamaz mısınız?” diye soruyor adam kapıcıya. “Çok sessiz olacak, kimseyi rahatsız etmeyecek.”

“Kusura bakmayın efendim, istisna yok. İstisna yapmaya başlarsak halimiz ne olur? Kısa zamanda herkes istisna istemeye başlar, böylece hiç kural kalmaz, değil mi?”

Adam, “Bahçede oynayabilirsin,” diyor çocuğa. Sonra kapıcıya dönüyor, “Bahçede oynayabilir, değil mi?”

“Elbette.”

Adam, “Git bir ağaca tırman,” diyor. “Tırmanılacak bir sürü ağaç var bahçede. Ben beş dakikada dönerim.”

Kapıcının tarifine göre iç avluyu aşıyor, ikinci bir giriş holünden geçiyor ve üzerinde *Una* yazan bir kapıyı çalıyor. Cevap yok. İçeri giriyor.

Bir bekleme odasında. Duvarlar beyaz kâğıtla kaplı, kâğıtların üzerinde soluk yeşil adaçayı ve zambak desenleri var. Gizli lambalarla tavan aydınlatılmış. Beyaz suni deriden bir kanep ve iki rahat koltuk görüyor. Kapının oradaki küçük bir masada yarım düzine şişe ve çeşit çeşit bardak var.

Adam oturup bekliyor. Dakikalar geçiyor. Ayağa kalkıp koridora bakıyor. Yaşam izi yok. Oyalanmak için şişeleri inceliyor. Kremalı şeri, sek şeri. Vermut. Alkol oranı %4. Oblivedo. Bu Oblivedo da neyin nesi?

Sonra birden kadın ortaya çıkıyor. Tenis kostümü üzerinde, korttakinden daha yapılı görünüyor, hatta neredeyse balık etli. Elindeki tabağı masanın üstüne bırakıyor. Adama selam vermeden kanepeye oturuyor, uzun eteğinin altında bacak bacak üstüne atıyor. “Benimle mi görüşmek istediniz?” diyor.

“Evet.” Adamın kalbi hızla çarpmaya başlıyor. “Geldiğiniz için teşekkürler. Adım Simón. Beni tanımıyorsunuz, zaten ben önemli değilim. Başkasının adına geldim, bir teklifle geldim.”

“Oturmaz mısınız?” diyor kadın. “Yiyecek bir şey? Bir kadeh şeri?”

Adam sarsak hareketlerle bir kadeh şeri doldurup

ince ve küçük üçgen sandviçlerden bir tane alıyor. Salatalıklı. Kadının karşısına oturup tatlı likörü kafasına dikiyor. Likör hemen zihnini etkiliyor. Gerilim ortadan kalkıyor, sözcükler daha hızlı çıkıyor ağzından.

“Buraya birini getirdim. Aslını isterseniz tenis kortunda gördüğünüz çocuğu kastediyorum. Dışarıda bekliyor. Kapıcı içeri girmesine izin vermedi. Çocuk olduğu için. Benimle gelip onunla tanışır mısınız?”

“Benimle tanışması için bir çocuk mu getirdiniz?”

“Evet.” Adam ayağa kalkıyor, dilini çözen şeriden bir kadeh daha koyuyor kendine. “Kusura bakmayın, bu size kafa karıştırıcı gelmiş olmalı, iki yabancıнын böyle habersiz gelmesi yani. Ama size bunun ne kadar önemli olduğunu anlatamam. Biz şu âna dek...”

Ansızın kapı ardına kadar açılıyor ve çocuk soluk soluğa karşılarına dikiliyor.

Adam, “Buraya gel,” diyerek eliyle çağırıyor çocuğu. “Hanımefendiyi tanıdın mı?” Çocuk kadına bakıyor. Kadının yüzünde telaşlı bir ifade donup kalıyor. “Elinizi tutabilir mi?” diyor adam. Sonra çocuğa sesleniyor, “Gel, hanımefendinin elini tut.”

Çocuk hiç kıpırdamıyor.

Bu sefer kapıcı da sahneye dahil oluyor, durumdan hoşlanmadığı açık. “Kusura bakmayın efendim,” diyor, “ama sizi uyardığım gibi kurallara aykırı bu durum. Çıkmanızı rica ediyorum.”

Adam yalvaran gözlerle kadına dönüyor. Kapıcıya ve onun kurallarına boyun eğmek zorunda değildir muhakkak. Ama kadın karşı çıkmak için ağzını açmıyor.

“El insaf,” diyor adam kapıcıya. “Uzun bir yoldan geldik. Hepimiz bahçeye çıksak olmaz mı? O da mı kurallara aykırı?”

“Hayır efendim. Ama unutmayın, saat tam beşte kapılar kapanır.”

Kadına dönüyor. "Bahçeye çıkabilir miyiz? Lütfen! Bana bir açıklama şansı verin."

Adam çocuğun elini tutuyor, üçü avluyu geçip ot bürümüş bahçeye çıkıyorlar.

"Burası eskiden çok görkemli bir tesisti herhalde," diyor adam, havayı yumuşatmaya, aklı başında bir yetişkin gibi görünmeye çalışarak. "Bahçenin bu kadar bakımsız olması fena."

"Tam mesai yapan tek bir bahçıvan var sadece. Hep sine yetişemiyor."

"Peki ya siz? Uzun süredir burada mısınız?"

"Bir süre oldu. Şuradaki patikayı takip edersek içinde balıklar olan bir havuza geleceğiz. Oğlunuzun hoşuna gidebilir."

"Aslında ben onun babası değilim. Onun bakımından sorumluyum. Bir nevi vasisiyim. Geçici olarak."

"Ailesi nerede?"

"Ailesi... Burada olmamızın sebebi bu. Çocuğun bilmediğimiz anlamda ailesi yok. Buraya gelirken teknede bir talihsizlik yaşandı. Her şeyi açıklayabilecek bir mektup kayboldu. Neticede ailesi kayıp, daha doğrusu çocuk kayıp. O ve annesi ayrı düşmüşler ve annesini bulmaya çalışıyoruz. Babası ise başka bir konu."

Vaat edilen havuza geldiler. Suyun içinde gerçekten de küçük büyük balıklar var. Çocuk havuzun kenarına diz çöküyor, elindeki ince kamışı suya sokarak onların dikkatini çekmeye çalışıyor.

"Müsaadenizle daha açık konuşayım," diyor adam yumuşak bir sesle ama hızlı bir tempoyla. "Çocuğun annesi yok. Tekneden indiğimizden beri onu arıyoruz. Siz çocuğu almak ister misiniz?"

"Almak mı?"

"Evet, ona anne olmak. Çocuğun annesi olmak. Onu oğlunuz olarak alır mısınız?"

“Anlayamadım. Aslına bakarsanız hiçbir şey anlamıyorum. Çocuğu evlat edinmemi mi teklif ediyorsunuz?”

“Evlat edinmek değil. Annesi olun, tam anlamıyla annesi olun. Her birimizin tek bir annesi vardır. Siz de işte onun tek annesi olur musunuz?”

Bu noktaya kadar kadın ilgiyle dinliyordu. Ama şimdi endişeyle çevresine bakınıyor, birilerinin onu kurtarmaya gelmesini umuyor sanki – kapıcının, tenis oynadığı adamlardan birinin, herhangi bir kimsenin.

“Peki ya gerçek annesi?” diye soruyor kadın. “O nerede? Hayatta mı?”

Çocuğun onları dinleyemeyecek kadar balıklara daldığını düşünmüştü adam. Ama çocuk aniden dikleniyor: “Ölmedi!”

“Peki nerede o zaman?”

Çocuk susuyor. Bir süre adam da susuyor. Sonra konuşuyor. “Bunun basit bir mesele olmadığına inanmalısınız. Çocuk annesiz kaldı. Bunun ne anlama geldiğini size açıklayamam çünkü kendime de açıklayamıyorum. Yine de size söz veriyorum; şayet başını sonunu düşünmeden sadece evet derseniz her şey açıklığa kavuşacak, her şey sizin gözünüzde berraklaşacak, yani ben öyle olacağına inanıyorum. Bu yüzden, çocuğu kendi çocuğunuz olarak kabul eder misiniz?”

Kadın bileğine bakıyor ama bileğinde saat yok. “Geç oluyor,” diyor. “Ağabeylerim beni bekliyordur.” Arkasını dönüp hızlı adımlarla rezidansa doğru ilerlerken otlara sürünen eteği hışırıyor.

Adam arkasından koşuyor. “Lütfen!” diyor. “Biraz daha bekleyin. İşte. Size onun adını yazayım. Adı David. Bu adı kullanıyor, kampta ona bu adı verdiler. Bu da oturduğumuz yerin adresi, şehrin hemen dışında, Doğu Köy’de. Lütfen teklifimi düşünün.” Kâğıt parçasını kadının eline sıkıştırıyor. Sonra kadın gidiyor.

“Beni istemiyor mu?” diye soruyor çocuk.

“Seni istemez olur mu hiç! Senin gibi yakışıklı, zeki bir çocuğu kim istemez? Ama önce bu fikre biraz alışması gerek. Zihnine tohumu ektik; şimdi sabırlı olmalı ve büyümesini beklemeliyiz. Siz ikiniz birbirinizi sevdiğiniz sürece tohumun büyüyeceğine ve çiçek açacağına şüphem yok. Hanımefendiyi sevdin değil mi? Ne kadar iyi biri olduğunu gördün, iyi ve nazik.”

Çocuk sessiz.

Yollarını bulup son durağa vardıklarında karanlık basmak üzere. Çocuk otobüste adamın kollarında uyuyakalıyor; adam onu uyandırmadan otobüs durağından eve kadar taşıyor.

Gecenin bir yarısı adam derin uykusundan uyanıyor. Çocuk yatağın kenarında dikiliyor, gözünden yaşlar akıyor. “Açım!” diye sızlanıyor.

Adam kalkıyor, biraz süt ısıtıyor ve bir dilim tereyağlı ekmek hazırlıyor.

“Orada mı yaşayacağız?” diyor çocuk, ağzı dolu dolu.

“La Residencia mı? Hiç sanmıyorum. Orada benim yapabileceğim hiçbir şey yok. Yemek zamanlarını bekleyerek kovanın çevresinde gezinip duran arılardan bir farkım kalmaz. Ama bunu sabahleyin konuşuruz. Çok zamanımız var.”

“Orada yaşamak istemiyorum. Burada seninle yaşamak istiyorum.”

“Kimse seni istemediğin bir yerde yaşamaya zorlamayacak. Hadi gel geri yatalım.”

Çocuğun başucuna oturuyor, uyuyuncaya kadar usulca başını okşuyor. *Seninle yaşamak istiyorum*. Ya bu dileği acı bir şekilde gerçekleşirse? Çocuğa hem babalık hem analık yapabilecek mi, limandaki işini sürdürürken çocuğu iyi biri olarak yetiştirebilecek mi?

İçten içe kendisine lanet okuyor. Keşke meseleyi da-

ha sakın, daha akılcı anlatsaydı! Ama yok, deli gibi davranmış, zavallı kadına yalvarıp yakararak üstüne gitmişti. *Al bu çocuğu! Onun tek annesi sen ol!* Çocuğu onun kucağına vermenin bir yolunu bulabilse daha iyi olurdu; o zaman bedenleri bedenlerine, tenleri tenlerine değerdı. Tüm düşüncelerden daha derinde yatan anılar canlanabilir ve her şey yoluna girebilirdi. Ama heyhat, kadın için bu büyük an çok ani olmuştu. Adam için de anıydı zaten. Fırsat bir yıldız gibi parlamıştı yukarıda ama adam başaramamıştı.

10. Bölüm

Gelgelelim, anlaşılan çok da başarısız sayılmazdı. Saat on ikiyi vurduğunda çocuk büyük bir heyecanla koşarak merdivenleri çıkıyor. “Buradalar, buradalar!” diye bağıyor.

“Kim burada?”

“Residencia’daki hanım! Benim annem olacak kadın! Arabayla gelmiş.”

Üzerinde resmi lacivert bir elbise, başında ise gösterişli altın bir iğnenin takılı olduğu garip ve küçük bir şapka, hatta –adam gözlerine inanamıyor– elinde beyaz eldivenlerle avukat ziyaretine gelmiş gibi kapıda beliren kadın tek başına değil. Tenis kortunda hiç zorlanmadan iki rakiple maç yapan uzun boylu genç adam yanında. “Ağabeyim Diego,” diye açıklıyor kadın.

Diego başını eğerek selam veriyor ama tek kelime etmiyor.

“Lütfen oturun,” diyor adam konuklarına. “Yatağa oturmanızın sakıncası yoktur umarım... Henüz mobilya alamadık. Size birer bardak su ikram edebilir miyim? Hayır mı?”

La Residencia’dan gelen kadın yatakta ağabeyinin yanına tünüyor; tedirgince eldivenini çekiştirerek boğazını temizliyor. “Dün söylediklerinizi lütfen tekrarlar mısınız?” diyor. “Baştan başlayın, en baştan.”

“En baştan başlarsam bütün gün burada kalırız,” diye yanıtlıyor adam, temkinli görünmeye, her şeyin ötesinde de aklıbaşında görünmeye çalışarak. “Müsaadenizle şöyle ifade edeyim. David ve ben herkes gibi yeni bir hayat, yeni bir başlangıç için geldik buraya. David için istediğim şey, aynı zamanda David’in de istediği şey, tüm diğer küçükler gibi normal bir hayat sürmesi. Fakat takdir edersiniz ki normal bir hayat sürmek için bir anneye, tabiri caizse bir anneden doğmuş olmaya ihtiyacı var. Haklıyım değil mi?” diyor çocuğa dönerek. “İstediğin şey bu. Kendi annenin olmasını istiyorsun.”

Çocuk hevesle başını sallayarak onaylıyor.

“David’in annesini görür görmez onu tanıyacağımdan hep emindim, neden diye sormayın; şimdi de sizi görünce haklı olduğumu anladım. La Residencia’ya yolumuzun düşmesi tesadüften ibaret olamaz. Bir el bize rehberlik etmiş olmalı.”

Asıl çetin cevizin Diego olduğunu görebiliyor: Adını bile bilmediği ve sormak da istemediği kadın değil, Diego. Kadın ikna edilmeye hazır olmasa buraya kadar gelmezdi.

“Bazı görünmeyen eller,” diye tekrarlıyor. “Hakikaten.”

Diego’nun bakışları onu delip geçiyor. *Yalancı!* diyor bu bakışlar.

Adam derin bir nefes alıyor. “Aklınızda şüpheler olduğunu görebiliyorum. *Daha önce hiç görmediğim bu çocuk nasıl benim olabilir?* diye soruyorsunuz kendinize. Size yalvarıyorum, şüphelerinizi bir yana bırakın, kalbinizin sesini dinleyin. Ona bakın. Çocuğa bakın. Yüreğiniz ne diyor?”

Genç kadın yanıt vermiyor, çocuğa da bakmıyor, onun yerine ağabeyine bakıyor, *Görüyor musun? Sana dediğim gibi. Adamın şu inanılmaz, şu çılgınca teklifine bakar mısın? Ne yapacağım şimdi?* diyor adeta.

Ağabey alçak sesle adama şöyle diyor: “Baş başa konuşabileceğimiz bir yer var mı, sadece ikimizin?”

“Elbette. Dışarı çıkalım.”

Diego’nun önüne düşüp merdivenden iniyor, avluya çıkıyor, çimlerin üzerinde, bir ağacın gölgesindeki banka kadar gidiyor. “Oturun,” diyor. Diego bu daveti duymazdan geliyor. Adam kendisi oturuyor. “Size nasıl yardımcı olabilirim?”

Diego bir ayağını banka dayayıp adamın üzerine eğiliyor. “Öncelikle kimsin ve neden kız kardeşimin peşindesin?”

“Kim olduğum önemli değil. Ben önemli değilim. Ben bir tür hizmetkâr sayılırım. Çocuğun bakımıyla ilgileniyorum. Kız kardeşinizin peşinde de değilim. Çocuğun annesinin peşindeyim. İkisi arasında fark var.”

“Kim bu çocuk? Onu nereden aldın? Senin torunun mu? Annesiyle babası nerede?”

“Çocuk benim torunum ya da oğlum değil. Onunla akrabalığım yok. Taşındığı bazı evrakları kaybettiği tekne-
de tesadüfen bir araya geldik. Ama bunun ne önemi var ki? Siz, ben, kız kardeşiniz, çocuk, hepimiz buraya geldimizde geçmişimizden arınıp temizlendik. Çocuk şu anda benim sorumluluğumda. Bu kadarı ben kendim seçmemiş olabilirim ama kabullendim. Zaman içinde bana bağlandı. Birbirimize yakınlaştık. Ama ben onun her şeyi olamam. Ben onun annesi olamam.

Kız kardeşiniz –ne olur kusura bakmayın, adını bilmiyorum– onun annesi, onun doğal annesi. Bunun nasıl olduğunu açıklayamam ama öyle işte, bu kadar basit. Yüreğinin derinliklerinde bunu kendisi de biliyor. Yoksa bugün neden buraya gelsin? Dışarıdan bakınca sakın görünebilir ama içinde fırtınalar koptuğunu görebiliyorum; bu büyük armağan, bir çocuk...”

“La Residencia’da çocuklara izin yok.”

“Kurallar ne derse desin, kimse bir anneyi çocuğundan ayırmaya cesaret edemez. Üstelik kız kardeşinizin La Residencia’da yaşamaya devam etmesi de şart değil. Buradaki dairede oturabilir. Daire onun. Ona veriyorum. Ben kalacak başka yer bulurum.”

Diego gizlice bir şey söylemek ister gibi iyice eğilip aniden adamın suratına bir tokat atıyor. Sarsılan adam kendini korumaya çalışırken ikinci tokat geliyor. Sert tokatlar değil ama sarsıyor onu.

“Bunu neden yaptın!” diye bağırarak doğruluyor.

“Ben aptal değilim!” diye fısıldıyor Diego. “Sen beni aptal mı sandın?” Tekrar elini tehditkârca kaldırıyor.

“Bir an bile aptal olduğunu düşünmedim.” Bu genç adamı yatıştırmaması gerek. Hayatına yapılan bu garip müdahale onu sinirlendirmiş olmalı, kim sinirlenmez ki? Adam geri oturuyor. “Olağandışı bir hikâye olduğunu kabul ediyorum. Ama bir an durup çocuğu düşün. İhtiyaçları en önde gelen kişi bu çocuk.”

Yalvarışının bir etkisi olmuyor, Diego eskisi gibi düşmanca bakıyor. Bunun üzerine adam son kartını oynuyor. “Yapma Diego,” diyor. “Dönüp kendi yüreğine bir bak! Yüreğinde iyi niyet varsa bir çocuğu annesinden ayırmayacağından eminim!”

“İyi niyetimi sorgulamak sana düşmez,” diyor Diego.

“O halde kanıtla! Benimle birlikte geri dön ve ne kadar iyi niyetin olduğunu çocuğa göster. Gel!” kalkıp Diego’nun koluna giriyor.

Tuhaf bir manzara karşılıyor onları. Diego’nun kız kardeşi yatağın üzerine çıkmış, onlara sırtı dönük, dizlerinin üstünde duruyor, çocuğu iki bacağının arasına almış. Çocuk onun altında sırtüstü yatıyor. Kadının elbisesi sıyrılınca sağlam ve biraz geniş olan kalçası ortaya çıkmış. “Neredeymiş örümcek, neredeymiş örümcek?” diye cıvıldıyor kadın yüksek ve ince sesiyle. Parmakları çocu-

ğün göğsünden kemerinin tokasına doğru iniyor; çocuğu gıdıklıyor, çocuk da katıla katıla gülüyor.

“Geri geldik,” diyor adam yüksek sesle. Kız hemen toparlanıp yataktan kalkıyor, yanakları kızarmış.

“Inés ve ben oyun oynuyorduk,” diyor çocuk.

Inés! Demek ismi bu! İsim özü anlatıyor!

“Inés!” diyor ağabeyi ve sert bir işaretle onu yanına çağırıyor. Kadın elbisesini düzelterip hemen arkasından gidiyor. Koridordan öfkeli fısıltıları duyuluyor.

Inés sert adımlarla geri geliyor, ağabeyi de arkasında. “Hepsini bir kez daha anlatmanı istiyoruz,” diyor kadın.

“Teklifimi tekrarlamamı mı istiyorsun?”

“Evet.”

“Pekâlâ. David’in annesi olmanı teklif ediyorum. Onun üzerindeki tüm haklarımdan vazgeçiyorum (onun benim üzerimde hakkı var ama bu başka mesele). Bunu doğrulamak için önüme koyacağınız her belgeyi imzalarım. Sen ve o, anne ve çocuk gibi birlikte yaşayabilirsiniz. İstedığınız zaman bu gerçekleşebilir.”

Diego bıkkınlıkla bir homurtu çıkarıyor. “Saçmalık bunlar!” diyor hiddetle. “Bu çocuğun annesi olamazsın, zaten annesi var, onu doğuran bir annesi var! Annesinin izni olmadan onu evlat edinemezsin. Beni dinle!”

Adam Inés’le sessizce bakışıyor. “Onu istiyorum,” diyor Inés, ağabeyine değil adama. “Onu istiyorum,” diye tekrarlıyor. “Ama La Residencia’da kalamayız.”

“Ağabeyine de söylemiştim, buraya taşınabilirsiniz. Hemen bugün. Ben derhal başka yere geçerim. Burası yeni eviniz olur.”

“Senin gitmeni istemiyorum,” diyor çocuk.

“Uzağa gitmeyeceğim evlat. Gidip Elena ve Fidel’in yanında kalacağım. Sen ve annen istediğiniz zaman ziyarete gelebilirsiniz.”

“Burada kalmanı istiyorum,” diyor çocuk.

“Çok incesin ama seninle annen arasına giremem. Bundan sonra sen ve o birlikte olacaksınız. Aile olacaksınız. Ben bu ailenin parçası olamam. Ama yardımcı olurum, hizmetkâr ve yardımcı olurum. Söz veriyorum.” Inés’e dönüyor. “Anlaştık mı?”

“Evet.” Inés artık kararını verdiğinden, son derece buyurucu bir tavır takınıyor. “Yarın geleceğiz. Köpeğimizi getireceğiz. Komşularınız köpek bakmamıza karşı çıkar mı?”

“Buna cüret edemezler.”

Ertesi sabah Inés ve ağabeyi geldiklerinde adam çoktan yerleri süpürmüş, fayansları silmiş, çarşafaları değiştirmiş; kendi eşyalarını bir bohça yapmış ve gitmeye hazır.

Gelen kervanın başında Diego var, omzunun üstünde büyük bir valiz taşıyor. Valizi yatağa bırakıyor. “Daha gelecekler var,” diyor tekinsizce. Gerçekten de var: daha da büyük bir sandık ve içinde koca bir yorgan da bulunan bir yatak takımı.

Simón gitmekte hiç ağır davranmıyor. “Uslu dur,” diyor çocuğa. “Salatalık yemez,” diyor Inés’e. “Ayrıca yattığı sırada ışığı açık bırak, karanlıkta uyumaktan hoşlanmaz.”

Kadın onu duyduğuna dair bir işaret vermiyor. “Burası soğuk,” diyor ellerini ovuşturarak. “Hep böyle soğuk mudur?”

“Bir elektrik sobası alırım. Yarın ya da sonraki gün getiririm.” Adam Diego’ya elini uzatıyor, Diego gönulsüzce sıkıyor bu eli. Sonra adam bohçasını alıyor, ardına bile bakmadan yürüyüp gidiyor.

Elena’nın yanında kalacağını söylemişti ama gerçekte öyle bir planı yok. Hafta sonları boş olan limana gidiyor, eşyalarını İkinci Rıhtım’da işçilerin malzemelerini koyduğu küçük kulübeye saklıyor. Sonra Bloklar’a geri dönüp Elena’nın kapısını çalıyor. “Merhaba,” diyor, “biraz baş başa konuşabilir miyiz?”

Çay içerlerken yeni durumu kadına özetliyor. "Artık ona bakacak bir annesi olduğuna göre David'in daha iyi gelişeceğini düşünüyorum. Sadece benim tarafımdan yetiştirilmek onun için iyi değildi. Kendisi de büyümüş de küçülmüş bir adam gibi davranma baskısı altındaydı. Hem de fazlasıyla. Çocuğun çocukluğunu yaşaması gerekir, haksız mıyım?"

"Kulaklarıma inanamıyorum," diyor Elena. "Çocuk dediğin yabancı bir tavuğun kanadının altına bırakıp onun yetiştirmesini bekleyebileceğin bir civciv değil ki. Onu daha önce hiç görmemiş birisine David'i nasıl teslim edersin? Belki de o sadece bir hevesle çocuğu kabul etti ve bir hafta dolmadan ilgisini kaybedip çocuğu geri vermek isteyecek."

"Inés'le tanışmadan önce onun hakkında yargıda bulunma lütfen Elena. Gelip geçici bir hevesle hareket etmiyor; aksine, kendisinden daha büyük bir gücün etkisiyle hareket ediyor bence. Bize yardım etmeni, ona yardım etmeni umuyorum. Inés bilinmeyen topraklarda, annelik deneyimi yok."

"Senin şu Inés'i yargılamıyorum. Yardım isterse elimden geleni yaparım. Ama o kadın senin oğlanın annesi değil ve onu böyle adlandırmayı bırakmalısın."

"Elena, o kadın gerçekten çocuğun annesi. Bu topraklara ayak bastığımda hiçbir şeyim yoktu ama kesin bir kanaatim vardı: Çocuğun annesini görünce tanıyacaktım. Inés'i gördüğüm anda çocuğun annesi olduğunu anladım."

"Sezgilerini mi takip ettin?"

"Daha ötesi. Bir kanaat."

"Kanaat, sezgi, yanılsama... şayet sorgulanamıyorsa ne farkı var? Hepimiz sezgilerimize göre yaşarsak dünyanın kaosa sürükleneceği geldi mi hiç aklına?"

"Bu ikisi arasında bir bağlantı göremiyorum. Hem

sonuç hayırlı olacaksa ara sıra biraz kaos çıkmasının ne zararı var?”

Elena omuz silkiyor. “Bu konuyu tartışmak istemiyorum. Oğlun bugünkü dersini kaçırdı. Üstelik ilk kez dersini kaçırmıyor. Müzik derslerini bırakacaksa bana haber verin lütfen.”

“Artık buna karar verecek kişi ben değilim. Ayrıca bir kez daha belirtiyorum: O benim oğlum değil, ben onun babası değilim.”

“Gerçekten mi? İnkâr edip duruyorsun ama bazen şüpheyi düşünüyorum. Başka bir şey demeyeceğim. Geceyi nerede geçireceksin? Yeni kurduğun ailenin koynunda mı?”

“Hayır.”

“Burada uyumak ister misin?”

Adam masadan kalkıyor. “Teşekkürler ama başka bir şeyler ayarladım.”

Çatı oluşuna yuvalanmış güvercinlerin durmak bilmeyen tırmalamaları, kanat çırpmaları ve kuğurmaları düşünülürse, adam küçük saklanma yerinde çuvallardan yaptığı yatakta o gece epey iyi bir uyku çekiyor. Kahvaltı etmiyor ama yine de bütün gün çalışıyor ve mesai bitiminde kendini biraz uhrevi, biraz hayaletsi hissetse de genel anlamda durumu iyi.

Álvaro çocuğun nerede olduğunu soruyor; adam Álvaro’nun çocuğu umursamasından öyle etkileniyor ki bir an ona iyi haberleri vermeye niyetleniyor ve çocuğun annesinin bulunduğunu söylemek istiyor. Ama sonra Elena’nın bu haberlere tepkisini hatırlayarak kendini durdurup bir yalan söylüyor: David öğretmeni tarafından büyük müzik toplantısına götürüldü.

“Müzik toplantısı mı?” diyor Álvaro şüpheli bir edayla. “O da nedir, nerede yapıyor?”

“Hiçbir fikrim yok,” diyor adam, sonra konuyu değiştiriyor.

Çocuk Álvaro'yla bağlarını koparırsa ve at arkadaşı El Rey'i bir daha hiç göremezse yazık olur, diye düşünüyor adam. Inés'in çocukla bağlarını güçlendirdikten sonra onun limanı ziyaret etmesine izin vereceğini umuyor. Geçmiş unutuş bulutları tarafından öyle örtülmüş ki anılarının gerçek anılar mı yoksa sadece kendi uydurduğu hikâyeler mi olduğundan emin değil ama çocukken bir sabah kalkıp yetişkin erkeklerin yanına gitmesine, bütün gün koca gemileri yüklemelerine ya da boşaltmalarına yardım etmesine izin verilseydi buna bayılacağını biliyor. Bir doz gerçeklik çocuğa faydalı olur, diye düşünüyor, ama çok ani ve çok büyük bir doz değilse.

Naranjas'a uğrayıp bir şeyler almak niyetindeydi ama işten çok geç çıkıyor. Vardığında dükkân kapanmış. Aç ve yalnız bir halde yine Elena'nın kapısını çalıyor. Kapıyı pijamasıyla Fidel açıyor. "Merhaba genç Fidel," diyor adam, "girebilir miyim?"

Elena masanın başına oturmuş dikiş dikiyor. Adama selam vermiyor, gözlerini işinden kaldırmıyor.

"Merhaba," diyor adam. "Bir sorun mu var? Bir şey mi oldu?"

Kadın başını olumsuz anlamda sallıyor.

"David artık buraya gelemeyecek," diyor Fidel. "Yeni hanım gelemeyeceğini söyledi."

"Yeni hanım," diyor Elena, "bundan sonra oğlunun Fidel'le oynamasına izin vermeyeceğini söyledi."

"Ama neden?"

Kadın omuz silkiyor.

"Ona yerleşmesi için biraz zaman ver," diyor adam. "Anelik konusunda daha çok yeni. İlk başta bazı yanlışlar yapacaktır."

"Yanlışlar mı?"

"Yanlış yargılara varacaktır. Aşırı sakıngan davranacaktır."

“David’in arkadaşlarıyla oynamasını yasaklamak gibi mi?”

“Seni ve Fidel’i tanımıyor. Sizinle tanıştıktan sonra çocuğu ne kadar iyi yönde etkilediğinizi görecektir.”

“Peki bizi tanımasını nasıl sağlamayı öneriyorsun?”

“Sen ve o illa ki karşılaşacaksınız. Komşusunuz sonuçta.”

“Göreceğiz. Yemek yedin mi?”

“Hayır. Geldiğimde dükkân kapanmıştı.”

“Dükkân derken Naranjas’ı kastediyorsan pazartesi günleri kapalı olur. Sorsan söylerdim. Dün gece yediğinden sıkılmadıysan sana bir kâse daha çorba verebilirim. Şimdi nerede kalıyorsun?”

“Limanın orada bir odam var. Biraz ilkel ama şimdi-lik idare eder.”

Elena çorbayı ısıtıp ekmek dilimliyor. Adam yavaş yemeye çalışıyor fakat aslında kurt gibi aç.

“Gece kalamazsın ne yazık ki,” diyor kadın. “Sebebi-ni biliyorsun.”

“Elbette. Kalmak istemezdim zaten. Yeni yerim gayet rahat.”

“Atıldın, değil mi? Evinden atıldın. İşin gerçeği bu. Zavallicık. Çok sevdiğin çocuktan da uzak kaldın.”

Adam masadan kalkıyor. “Öyle olmak zorunda,” diyor. “Bu işlerin doğası böyle. Yemek için teşekkürler.”

“Yarın yine gel. Karnını doyururum. En azından bunu yapayım. Seni doyurur ve avuturum. Ama yine de hata yaptığını düşünüyorum.”

Adam çıkıp gidiyor. Doğrudan limandaki yeni evine gitmesi gerek. Ama tereddüt ediyor, sonra avluyu geçip merdivenleri çıkıyor ve eski dairesinin kapısını usulca çalıyor. Kapının altında ışık var: Inés hâlâ ayakta olmalı. Uzun bir bekleyişin ardından tekrar çalıyor. “Inés?” diye fısıldıyor.

Kapının bir karış ötesinden kadının sesini duyuyor:

“Kim o?”

“Simón. Girebilir miyim?”

“Ne istemiştin?”

“Onu görebilir miyim? Sadece bir dakika.”

“Uyuyor.”

“Uyandırmam. Sadece bir görmek istiyorum.”

Sessizlik. Kapıyı itiyor. Kilitli. Bir saniye sonra ışık sönüyor.

11. Bölüm

Limanda yatıp kalkarak büyük ihtimalle bazı kural-ları çiğniyor. Fakat bu onu kaygılandırmıyor. Gelgelelim, Álvaro'nun öğrenmesini istemiyor çünkü sırf iyiliğinden ona bir ev bulmak zorunda hissedecektir kendini. Bu yüzden adam her sabah barakadan çıkmadan önce eşya-larını çatı kirişlerinin arasına, görünmeyecek bir yere kaldırıyor.

Temiz ve düzenli görünmek bir sorun. Doğu Blok-ları'ndaki spor salonunda duşunu alıyor; kıyafetlerini el-de yıkayıp Doğu Blokları'nın çamaşır iplerine asıyor. Bu konuda bir tedirginliği yok –neticede o da oturanlar lis-tesinde– ama yine de Inés'le karşılaşmak istemediğinden tedbirli davranıp sadece hava karardıktan sonra oraya gidiyor.

Bir hafta boyunca bütün enerjisini işine veriyor. Son-ra cuma günü cepleri para dolu bir halde eski dairesinin kapısını çalıyor.

Inés birden yüzünde bir gülümsemeyle kapıyı açı-yor. Ama adamı görünce yüzü düşüyor. “Sen miydin?” diyor. “Biz de tam çıkıyorduk.”

Arkasında çocuk beliriyor. Çocuğun görünümünde bir tuhafılık var. Sadece yeni bir beyaz gömlek giymiş ol-ması değil mesele (aslında gömlekten ziyade bir bluz, önü

fırfırlı ve pantolonunun üstüne dökülecek kadar uzun). Inés'in eteğine tutunarak ayakta duruyor, adamın selamına tepki vermiyor, koca gözleriyle ona dik dik bakıyor.

Bir şey mi oldu? Yoksa çocuğu bu kadının eline teslim etmek korkunç bir hata mıydı? Hem neden bu garip ve kız çocuklarına yakışacak bluzu giymiş; kendi küçük adam kostümüne, yani paltosuna, şapkasına ve bağcıklı botlarına çok bağlıydı halbuki? Zaten botlar da gitmiş, yerlerine ayakkabılar gelmiş; bağcık yerine kayışlı mavi ayakkabılar, yan taraflarında da pirinç düğmeler var.

"O halde sizi yakalamam büyük şans," diyor sesinin neşeli çıkmasına çalışarak. "Söz verdiğim elektrik sobasını getirdim."

Inés tek çubuklu küçük ısıtıcıya kuşkuyla bakıyor. "La Residencia'da her dairenin bir şöminesi vardır," diyor. "Bir adam her akşam odun getirip ateş yakar." Bir an dalgınlaşıyor. "Çok güzeldir."

"Üzgünüm. Bloklar'da yaşamak hayal kırıklığı yaratmış olmalı. Çocuğa dönüyor. "Demek bu akşam dışarı çıkıyorsunuz? Nereye gidiyorsunuz bakalım?"

Çocuk doğrudan cevap vermiyor ama başını kaldırıp, *sen söyle*, der gibi yeni annesine bakıyor.

"Hafta sonu için La Residencia'ya gidiyoruz," diyor Inés. Diego da onu onaylamak istermiş gibi beyaz tenis kıyafetleriyle koridordan onlara doğru geliyor.

"Ne güzel," diyor adam. "La Residencia'da çocuklara izin vermiyorlar sanıyordum. Kural böyle değil miydi?"

"Kural gerçekten de öyle," diyor Diego. "Ama bu hafta sonu personel tatilde. Kontrol edecek kimse yok."

"Kimse kontrol etmiyor," diye tekrarlıyor Inés.

"Pekâlâ, ben sadece işler yolunda mı diye bakmak için bir uğramıştım, belki alışverişe filan yardım ederim diyordum. İşte, ufak bir katkı olsun."

Inés teşekkür bile etmeden parayı alıyor. "Evet, her

şey yolunda,” diyor. Çocuğu yan tarafına sıkıca bastırıyor. “Koca bir öğle yemeği yedikten sonra uyuduk, şimdi de arabaya binip Bolívar’la buluşmaya ve sabahleyin tenis oynayıp yüzmeye gideceğiz.”

“Heyecan verici görünüyor,” diyor. “Yepyeni güzel bir gömleğimiz de var bakıyorum.”

Çocuk cevap vermiyor. Başparmağını emiyor, o koca gözlerini adamdan hiç ayırmadı. Adam yanlış bir şeyler olduğuna giderek daha çok inanıyor.

“Bolívar kim?” diye soruyor.

Çocuk ilk kez konuşuyor. “Bolívar bir Alman.”

“Alman kurdu,” diyor Inés. “Bolívar köpeğimizin adı.”

“Ha, Bolívar,” diyor adam. “Tenis kortunda yanınızdaydı, değil mi? Felaket tellalı gibi görünmek istemem Inés ama Alman kurtlarının çocuklar konusunda namı pek iyi değildir. Umarım dikkat ediyorsunuzdur.”

“Bolívar dünyanın en nazik köpeğidir.”

Kadının kendisinden hoşlanmadığını biliyor. Şu âna dek kendisini borçlu hissettiği için hoşlanmadığını varsayıyordu. Ama hayır, daha kişisel ve daha dolaysız bir hoşlanınama bu, dolayısıyla başa çıkılması daha zor. Çok yazık! Çocuk onu düşman belleyecek, anne çocuk saadetinin düşmanı.

“Harika zaman geçirmenizi dilerim,” diyor. “Belki pazartesi günü bir uğrarım yine. O zaman bana bütün hikâyeyi anlattırır. Anlaştık mı?”

Çocuk başıyla onaylıyor.

“Hoşça kal,” diyor adam.

“Güle güle,” diyor Inés. Diego tek kelime etmiyor.

İçinde bir şeylerin vaktinin geçip gittiğini, yaşlı bir adam olduğunu hissederek yorgun adımlarla limana dönüyor. Tek bir büyük görevi vardı ve bu görev artık sona erdi. Çocuk annesine teslim edildi. Tek işlevi tohumunu

dişkiye geçirmek olan şu erkek böceklerden biri gibi artık büzüşüp ölebilir. Hayatını çevresine inşa edebileceği hiçbir şey kalmadı.

Çocuğu özlüyor. Ertesi sabah kalkıp önünde bomboş bir hafta sonu olduğunu görmek, ameliyattan sonra uyanıp bir uzvunun –kolun, bacağı, hatta kalbin– kesilip çıkarılmış olduğunu görmek gibi. Bütün günü sağda solda dolanıp vakit öldürerek geçiriyor. Boş rıhtımlarda geziniyor; koca bir çocuk ordusunun top oynadığı ya da uçurtma uçurduğu parklarda volta atıyor.

Avucunun içinde çocuğun terli minik elinin anısı hâlâ çok canlı. Çocuk onu sevmiş miydi bilmiyor ama ona muhtaçtı ve güveniyordu. Çocuk annesine aittir: Bunu bir an bile reddedemez. Ama ya anne iyi bir anne değilse? Ya Elena haklıysa? Geçmiş hakkında en ufak bir şey bilmediği bu Inés, hangi mahrem ihtiyaçlar bileşimi yüzünden kendi çocuğuna sahip olma şansını kabullendi? Belki de dünyaya canlı bir ruh olarak gelmeden önce ceninin, yani müstakbel varlığın bir süre annesinin rahminde taşınmasını gerektiren doğa kanununda bir bilgelik var. Belki de tıpkı anne kuşun kendi içine dönerek haftalar boyu kuluçkaya yatmasında olduğu gibi, hayvansı ceninin insana dönüşmesinin yanı sıra kadının bakirelikten çıkıp anneye dönüşmesi için de bir inziya ve kendiyi meşgul olma dönemi şart.

Gün iyi kötü geçip gidiyor. Elena'ya uğramayı düşünüyor ama son dakikada fikrini değiştiriyor, kendisini orada bekleyen azarlama ve sorgulamalarla yüzleşmeye cesareti yok. Yemek yemiyor, iştahı yok. Huzursuzca, eski püskü çuvallardan oluşan yatağına uzanıyor.

Sabahleyin daha şafak sökmeden otobüs durağına gidiyor. İlk otobüsün gelmesinden önce bir saat geçiyor. Son duraktan yokuş yukarı yolu takip ederek önce La Residencia'yı, sonra tenis kortunu buluyor. Tenis kortu bomboş. Oturup beklemeye başlıyor.

Saat onda ikinci kardeş, henüz tanışma şerefine erişemediği delikanlı, beyaz kostümüyle gelip ağı kurmaya girişiyor. Otuz adım kadar uzağındaki yabancıya hiç dikkat etmiyor. Bir süre sonra da grubun geri kalanı ortaya çıkıyor.

Çocuk onu hemen görüyor. Çarpık çurpuk koşarak (biraz beceriksiz bir koşucu) kortu geçiyor. "Simón! Tenis oynayacağız!" diye sesleniyor. "Sen de oynamak ister misin?"

Tel örgünün ardından çocuğun parmaklarını kavırıyor. "Ben pek tenis bilmem," diyor. "İzlesem daha iyi. Eğleniyor musun? Karnın doyuyor mu?"

Çocuk coşkuyla başıyla onaylıyor. "Kahvaltıda çay içtim. Inés çay içecek kadar büyüdüğümü söylüyor." Dönüp ona sesleniyor. "Çay içebilirim değil mi Inés?" Sonra hiç duraksamadan devam ediyor: "Ayrıca Bolívar'ın mamasını verdim ve Inés'in dediğine göre tenisten sonra Bolívar'ı yürüyüşe çıkarabilirmişiz."

"Alman kurdu Bolívar mı? Lütfen Bolívar'ın yanındayken dikkatli ol. Onu kışkırtmamaya çalış."

"Alman kurtları köpeklerin en iyisi. Hırsız yakaladıkları zaman asla bırakmıyorlar. Tenis oynamamı izlemek ister misin? Daha pek iyi değilim, önce biraz alışmam gerek." Böyle diyerek arkasını dönüp tekrar Inés ve kardeşlerinin durmuş konuştuğu yere koşuyor. "Şimdi alıştırma yapabilir miyiz?"

Ona kısa, beyaz bir şort giydirmişler. Üzerindeki beyaz bluz sayesinde tamamen beyaz olmuş, sadece kayışlı ayakkabıları mavi. Ama ona verdikleri tenis raketi çok büyük, iki eliyle bile zor savuruyor.

Alman kurdu Bolívar sine sine kortu geçip gölge bir yere oturuyor. Siyah bir erkek, omuzları iri. Kurttan çok da farklı görünmüyor.

"Buraya gel koca adam!" diye sesleniyor Diego. Çocuğun üzerine eğiliyor, çocuğun raket tutan elini kendi

avucuna alıyor. Diğer kardeş bir top atıyor. Birlikte raketi savuruyorlar; topa düzgün bir vuruş. Diğer kardeş bir top daha atıyor. Yine atışı karşılıyorlar. Diego geri çekiliyor. “Ona öğretebileceğim bir şey kalmadı,” diye sesleniyor kız kardeşine. “Doğuştan yetenekli.” Diğer kardeş üçüncü bir top atıyor. Çocuk ağır raketi savuruyor ve ıskalıyor, bu çabası sırasında yere düşmesine ramak kalıyor.

“Siz ikiniz oynayın,” diye sesleniyor Inés kardeşlerine. “David ve ben gidip biraz top atalım.”

İki kardeş topu ağın üzerinden maharetle geçirerek oynarken Inés ve çocuk ahşap gölgeliğin arkasında kayboluyor. Sessiz izleyici *el viejo* ise görmezden geliniyor. Orada istenmediği daha açık ifade edilemezdi.

12. Bölüm

Acılarını kendine saklamaya yemin etmişti ama Álvaro ikinci kez çocuğun nerede olduğunu sorunca (“Onu özlüyorum, hepimiz özlüyoruz”), bütün hikâyeyi anlatıyor.

“Annesini aramaya gittik ve –şu işe bak!– onu bulduk,” diyor. “Şimdi ikisi birlikteler ve çok da mutlular. Ne yazık ki Inés’in aklındaki yaşam tarzı çocuğun limanda erkeklerle takılmasına müsaade etmiyor. Onun yerine güzel giysiler, terbiyeli davranışlar ve düzenli öğünleri içeriyor. Bunda da haksız sayılmaz herhalde.”

Elbette haksız sayılmaz. Adamın şikâyet etmeye ne hakkı var ki?

“Senin için ağır bir darbe olmalı,” diyor Álvaro. “Ufaklık özel bir çocuktü. Bunu herkes görebilir. Ayrıca siz ikiniz yakındınız.”

“Evet yakındık. Ama zaten onu bir daha hiç görmeyeceğimi söylemiyorum. Sadece annesine göre ben bir süre resmin dışında kalırsam aralarındaki bağlar daha kolay güçlenecek. Bu konuda da haksız değil.”

“Doğru,” diyor Álvaro. “Ama yürek sızısını dindirmiyor değil mi?”

Yürek sızısı. Álvaro’nun böyle sözler söyleyebileceğini kim tahmin ederdi? Onun gibi güçlü ve sahici bir

adam. Bir yoldaş. Álvaro'ya neden kalbini dürüstçe açmıyor? Ama hayır, "Talepte bulunmaya hakkım yok," dediğini duyuyor kendi sesinin. *İkiyüzlü!* "Üstelik çocuğun hakları daima yetişkinlerin haklarından önce gelir. Hukukun ilkesi de bu değil midir? Geleceğin taşıyıcısı olarak çocuğun hakları."

Álvaro kuşkuyla ona bakıyor. "Hiç böyle bir ilke duymadım."

"Doğanın kanunu o zaman. Kan sudan koyudur. Çocuk annesine aittir. Özellikle de küçük bir çocuk. Bunlara kıyasla benim taleplerim çok soyut, çok yapay."

"Sen onu seviyorsun. O da seni seviyor. Bu yapay değil. Yapay olan kanun. Çocuk seninle olmalı. Sana ihtiyacı var."

"Böyle söylemen büyük incelik Álvaro ama gerçekten ihtiyacı var mı bana? Belki de aslında benim ona ihtiyacım vardır. Belki de onun bana muhtaç olduğundan çok ben ona muhtacım. Sevdiklerimizi nasıl seçtiğimizi kim bilebilir ki? Tüm bunlar büyük bir gizemden ibaret."

O öğleden sonra sürpriz bir ziyaretçi geliyor: Küçük Fidel bisikletiyle limana uğruyor, el yazısıyla yazılmış bir not getirmiş: *Seni bekliyorduk. Bir aksilik yoktur umarım. Bu akşam yemeğe gelir misin? Elena.*

Fidel'e dönüyor, "Annene de ki, *Teşekkürler, geleceğim.*"

"Burası senin işyerin mi?" diye soruyor Fidel.

"Evet, bu işi yapıyorum. İşte şunun gibi gemileri yükleyip boşaltıyorum. Seni güverteye çıkaramadığım için kusura bakma ama orası biraz tehlikeli. Belki biraz daha büyüdüğünde çıkarırım."

"Bu bir kalyon mu?"

"Hayır, yelkenleri olmadığı için kalyon sayılmaz. Bunlara kömürle çalışan gemi diyoruz. Makinelerini çalıştırıp ilerlemek için kömür yakması gerekiyor. Yarın dönüş yolculuğu için gemiye kömür yüklenecek. O işi

burada değil, Onuncu Rıhtım'da yapacaklar. Ben karışmayacağım. Buna da memnunum. Pis bir iş."

"Neden?"

"Çünkü kömür yüzünden her yerin siyah toz içinde kalır, saçların bile. Ayrıca kömür torbaları çok ağırdır."

"David neden benimle oynayamıyor?"

"Mesele seninle oynayamıyor olması değil Fidel. Annesi onu bir süreliğine kendine ayırdı sadece. Onu uzun zamandır görmemiş."

"Kadının onu hiç görmediğini söylemiştin."

"O lafın geliyordu. Onu düşlerinde görmüş. Onun geleceğini biliyordu. Onu bekliyordu. Şimdi oğlu geldiği için de sevinçten içi içine sığmıyor. Yüreğindeki eksik tamamlandı."

Çocuk susuyor.

"Şimdi işimin başına dönmem gerek Fidel. Bu akşam seninle ve annenle buluşacağım."

"Kadının adı Inés mi?"

"David'in annesi mi? Evet, adı Inés."

"Onu sevmedim. Köpeği var."

"Onu tanımıyorsun. Tanıdığın zaman seveceksin."

"Sevmeyeceğim. Korkutucu bir köpek. Ondan korkuyorum."

"O köpeği ben de gördüm. Adı Bolivar ve bence de onun yoluna çıkmasan iyi edersin. O bir Alman kurdu. Alman kurtları bazen beklenmedik şeyler yapabilir. Köpeği Bloklar'a getirmiş olmasına şaşıyorum."

"Isırır mı?"

"Isırabilir."

"O güzelim daireyi terk ettin, peki şimdi tam olarak nerede yaşıyorsun?" diye soruyor Elena.

"Sana söylemiştim. Limanın orada bir oda tuttum."

"Evet ama tam olarak nerede? Bir pansiyonda mı?"

“Hayır. Nerede olduğu ya da ne tür bir oda olduğu önemli değil. Benim işimi görüyor.”

“Yemek pişirecek yeri var mı?”

“Yemek pişirmeye ihtiyacım yok. Olsaydı da kullanmazdım.”

“Demek ekmek ve suyla yaşıyorsun. Ekmek ve sudan bıktığını sanıyordum.”

“Ekmek hayatın özüdür. Ekmeği olan başka bir şey istemez. Lütfen bu sorgulamayı keselim Elena. Ben kendime gayet iyi bakabilirim.”

“Bundan şüphem var. Hem de çok. Yeni gelenler merkezi sana yeni bir daire bulamaz mı?”

“Merkez’in bildiği kadarıyla ben önceki dairede mutlu mesut yaşıyorum. Bana ikinci bir mesken vereceklerini sanmam.”

“Peki Inés? Inés’in La Residencia’da odası olduğunu söylememiş miydin? Neden çocuğu da alıp orada yaşamıyor?”

“Çünkü La Residencia’da çocuklara izin yok. La Residencia bir tür tatil merkezi anladığım kadarıyla.”

“La Residencia’yı biliyorum. Oraya daha önce gitmiştim. Peki köpeğini buraya neden getirdiğini biliyor musun? Dairede küçük bir köpek olması sorun değil ama bu kocaman bir av köpeği. Hiç hijyenik değil.”

“O bir av köpeği değil, Alman kurdu. Bende de terdirginlik yarattığını kabul ediyorum. David’i dikkatli olması için uyardım. Fidel’i de uyardım.”

“Fidel’in o köpeğin yanına yaklaşmasına bile izin vermem. Çocuğu böyle bir kadına vermekle doğru yaptığından emin misin?”

“Köpeği olan bir kadına mı?”

“Otuzlu yaşlarında çocuksuz bir kadına. Bütün vakitini erkeklerle birlikte spor yaparak geçiren bir kadına. Köpekler besleyen bir kadına.”

“Inés tenis oynuyor. Birçok kadın tenis oynuyor. Keyifli bir oyun. İnsan dinç kalıyor. Ayrıca tek bir köpeği var.”

“Peki geçmişi hakkında sana herhangi bir şey söyledi mi?”

“Hayır. Ben sormadım.”

“Bana kalırsa aklını kaçırmışsın, geçmişinde neler olduğunu bilmediğin bir yabancıya çocuğunu verdin.”

“Bu çok saçma Elena. Inés’in geçmişi yok, en azından anlamlı bir geçmişi yok. Hiçbirimizin geçmişi yok. Hepimiz burada baştan başlıyoruz. Boş bir sayfa, temiz bir sayfa açıyoruz. Inés yabancı da değil ayrıca. Onu görür görmez tanıdım ki bu da onun hakkında önceden bilgim olduğu anlamına gelir.”

“Buraya hiçbir anın olmadan geldin, temiz bir sayfa açtın ama geçmişten yüzler hatırladığını iddia ediyor-sun. Bu çok mantıksız.”

“Doğru, hiç anım yok. Ama yine de imgeler var, imgelerin gölgeleri var. Nasıl olduğunu açıklayamıyorum. Daha derinde bir şeyler direniyor, anılara sahip olmanın anısı diyorum buna. Inés’i geçmişten değil başka bir yerden tanıyorum. Sanki onun imgesi zihnime kazınmış. Ona dair şüphelerim yok, pişmanlık duymuyorum. En azından çocuğun hakiki annesi olduğundan hiç şüphem yok.”

“Peki ne gibi şüphelerin var?”

“Tek dileğim onun çocuğa iyi gelmesi.”

13. Bölüm

Geriye dönüp baktığında o günün, yani Elena'nın oğlunu limana gönderip onu akşam yemeğine çağırdığı günün, neredeyse rüzgârsız bir okyanusta iki gemi gibi –belki gelişigüzel sürükleniyorlar ama genele bakıldığında aralarındaki mesafe kısalıyor– birbirlerine yaklaşmayı bırakıp uzaklaşmaya başladıkları gün olduğunu düşünüyor. Elena'nın hâlâ sevdiği pek çok yönü var, hele tüm yakınmalarına kulak vermeye hazır olması çok güzel. Ama aralarında bir şeyin eksik olduğu hissi güçleniyor; kadın bu duyguyu paylaşmıyorsa, hiçbir şeyin eksik olmadığını düşünüyorsa, o halde adamın hayatındaki eksiklik Elena olamaz.

Doğu Blokları'nın önündeki banklardan birine oturup Inés'e bir not yazıyor.

Avlunun diğer tarafında, C Blok'ta oturan bir kadınla arkadaş olduk. Adı Elena. Oğlu Fidel de zamanla David'in en yakın arkadaşı oldu ve onun üzerinde sağlam bir etkisi var. Fidel'in iyi yürekli bir çocuk olduğunu sen de göreceksin.

David şimdiye kadar Elena'dan müzik dersleri alıyordu. Onu ikna edebilirsen sana şarkı söyleyecektir. Çok güzel şarkı söylüyor. Kanımca derslere devam etmesi iyi olur ama elbette karar senin.

David'in ayrıca yakın dostum olan, işyerindeki usta-başı Álvaro'yla da arası iyidir. İyi arkadaşlar insanı daha iyi bir insan yapar, yani benim deneyimim bu. İyilik yolunda ilerlemek ikimizin de David için arzusu değil mi?

Yardımcı olabileceğim herhangi bir konu varsa [diye bitiriyor] tek yapman gereken bir haber göndermek. Çoğu zaman limanda, İkinci Rıhtım'dayım. Fidel'e mesaj verirsen iletir; David de yolu biliyor.

Notu Inés'in posta kutusuna bırakıyor. Yanıt beklemiyor ve zaten yanıt da gelmiyor. Inés'in ne tür bir kadın olduğuna dair net bir fikri yok. İyi niyetli tavsiyelere kulak vermeye hazır bir kadın mı mesela, yoksa yabancılar ona hayatını nasıl sürdüreceğini söylediği zaman öfke lenip yazdıkları notları çöpe atan bir kadın mı? Posta kutusuna hiç bakıyor mu acaba?

Doğu Köy'ün F Blok'unun bodrumunda, yani umumi spor salonunun bulunduğu blokta bir de fırın var. Adam oraya Commissariat adını takmış. Fırının kapısı hafta içleri sabah dokuzdan öğleye kadar açık oluyor. Ekmek ve başka hamur işlerinin yanı sıra gülünç denecek kadar ucuza şeker, tuz, un ve yağ gibi temel gıda malzemeleri de satıyor.

Commissariat'tan bol miktarda kutu çorba alıp limandaki saklanma yerine götürüyor. Tek başına olduğu zaman akşam yemeği ekmek ve soğuk fasulye çorbasından ibaret. Bu tekdüzeliğe zamanla alışıyor.

Bloklar'daki kiracıların çoğu Commissariat'ı kullandığından, Inés'in de oraya gelip gittiğini tahmin ediyor. Bir sabah onu ve çocuğu görme umuduyla dükkân civarında takılmayı düşünüyor ama sonra vazgeçiyor. Rafların arasında dolanıp onları izlerken yakalanırsa çok aşağılayıcı bir şey olur.

Eskiden yaşadığı yerleri terk edemeyen bir hayalete

dönmek istemiyor. Inés'in çocukla arasında güven ilişkisi doğmasının en iyi yolunun baş başa kalmaları olduğunu kabullenmeye hazır. Ama içini kemiren, bir türlü zihninden kovamadığı bir korkusu var: Çocuk yalnız ve mutsuz olabilir, onu özlüyor olabilir. Onları ziyarete gittiğinde çocuğun gözlerindeki bakışı, o sessiz kuşkuyu unutmuyor. Çocuğu eskiden olduğu gibi, minik kasketi ve siyah botlarıyla görmeyi özlüyor.

Zaman zaman hislerine yenik düşerek Bloklar'ın civarında geziniyor. Bu ziyaretlerinden birinde Inés'inipten çamaşır topladığı gözüne çarpıyor. Belli belirsiz edindiği izlenime göre, kadın yorgun görünüyor, yorgun ve belki de üzgün. Yoksa hayatında kötü giden bir şeyler mi var?

Çamaşır ipinde çocuğun giysilerini, önü fırfırlı bluzu tanıyor.

Bu kaçamak ziyaretlerin bir diğerinde –ve sonradan anlaşıldığı kadarıyla sonuncusunda– üçlü aileyi görüyor; Inés, çocuk ve köpek. Bloklar'dan çıkıp çimenlik alandan parka doğru gidiyorlar. Adamı şaşırtan şey gri palto giymiş çocuğun yürümeyip bir bebek arabasına bindirilmiş olması. Beş yaşında bir çocuk neden arabayla gidiyor olabilir? Sahiden niye izin veriyor buna?

Parkın en ıssız yerinde, çağıldayarak akan bir dereyi aşan ahşap köprüde onlara yetişiyor. "Inés!" diye sesleniyor.

Inés durup ona doğru dönüyor. Köpek de dönüyor, kulaklarını dikip kayışını çekiyor.

Adam yaklaşırken gülümsüyor. "Ne tesadüf! Dükkâna giderken sizi gördüm. Nasılsınız?" Sonra yanıt beklemeden, "Merhaba," diyor çocuğa, "bakıyorum arabaya binmişsin. Tıpkı genç bir prens gibi."

Çocuk gözlerini onun üzerine diyor. Adamı bir huzur kaplıyor. Her şey yolunda. Aralarındaki bağ kop-

mamış. Ama çocuğun başparmağı yine ağzında. Pek iyiye işaret değil. Başparmağını emmesi güvensizlik demek, yüreğinde tedirginlik var demek.

“Yürüyüşe çıktık,” diyor Inés. “Biraz hava almaya ihtiyacımız var. Dairenin içi çok boğucu.”

“Biliyorum,” diyor adam. “Kötü tasarlanmış. Havalandırmak için gece gündüz pencereyi açık tutuyorum. Yani tutardım.”

“Ben açık tutamam. David’in soğuk almasını istemiyorum.”

“Ha, o kolay kolay soğuk almaz. Sağlam bir çocuktur, değil mi?”

Çocuk başıyla onaylıyor. Paltosunun düğmeleri çenesine kadar iliklenmiş, rüzgârın taşıdığı mikropların içeri giremeyeceğine şüphe yok.

Uzun bir sessizlik oluyor. Adam daha yakına gelmek istiyor ama köpeğin yüzündeki sert ve tetikte ifade hiç gevşemiyor.

“Bunu nereden aldınız?” diye soruyor. “Şu taşıtı...”

“Aile deposundan.”

“Aile deposu mu?”

“Şehirde çocuklar için bir şeyler alabileceğiniz bir depo var. Ona bir de çocuk karyolası aldım.”

“Karyola mı?”

“Yan tarafları yüksek bir karyola. Böylece yataktan düşmeyecek.”

“Tuhaf. Bildim bileli normal yatakta yatar ve hiç düştüğünü görmedim.”

Daha sözünü bitirmeden yanlış bir şey söylediğini fark ediyor. Inés’in dudakları geriliyor, arabayı diğer yöne döndürüyor, gitmeye çalışıyor ama köpeğin kayışı tekerleklerle dolanmış ve çözülmesi gerekiyor.

“Kusura bakma,” diyor adam. “İşine karışmak istemedim.”

Kadın cevap vermeye tenezzül etmiyor.

Daha sonra bu olayı düşündüğünde, Inés'i neden bir kadın gibi göremediğini merak ediyor. Kadının görünüşünde hiçbir sorun olmamasına rağmen içinde ona karşı en ufak bir kıvılcım bile yok. Daha en başından beri adama düşmanlık gösterdiği için mi, yoksa çekici olmayı reddettiği, kendini açmadığı için mi sadece? Elena'nın dediği gibi hakikaten bakire ya da en azından bakire tipte bir kadın olabilir mi? Adamın bakirelere ilişkin bilgisi unutuş bulutları içinde kaybolup gitmiş. Bakirelere has bastırılmışlık havası erkeklerin arzusunu söndürüyor muydu yoksa aksine kamçılıyor muydu? Sevk Merkezi'nden Ana'yı düşünüyor. O da adama nispeten vahşi bir bakire gibi görünmüştü. Ama Ana'yı çekici buluyordu. Ana'da olup da Inés'te olmayan neydi? Yoksa soruyu tersinden mi sormalıydı: Inés'te olup da Ana'da olmayan şey neydi?

"Dün Inés'e ve küçük David'e rastladım," diyor Elena'ya. "Onlarla sık karşılaşıyor musun?"

"Onu Bloklar'ın civarında görüyorum. Hiç konuşmadık. Burada yaşayanlarla pek münasebeti olsun istemiyor gibi."

"İnsan La Residencia'daki hayata alışınca, Bloklar'daki hayat zor geliyordur belki."

"La Residencia'da yaşamak onu bizden daha üstün yapmaz. Hepimiz sıfırdan başladık. Uçup oraya konmuş olması sadece şans."

"Annelikle başa çıkabiliyor mu sence?"

"Çocuğa karşı çok korumacı. Bana sorarsan aşırı korumacı. Şahin gibi onu gözlüyor, diğer çocuklarla oynamasına izin vermiyor. Bunu biliyorsun zaten. Fidel durumu anlayamıyor. İnciniyor."

"Üzgünüm. Başka ne çakti dikkatini?"

"Kardeşleri misafirlikte uzun saatler kalıyor. Arabaları var; üstü açılabilen küçük arabalardan, cabriolet de-

nıyor sanırım adına. Hepsi arabayla gidiyor ve akşam çöktükten sonra dönüyorlar.”

“Köpek de mi?”

“Köpek de. Inés nereye giderse köpek de gidiyor. Onu görünce ürperiyorum. Kurulmuş bir yay gibi. Günün birinde muhakkak birine saldıracak. Bir çocuğa saldırmayın diye dua ediyorum. Köpeğe ağızlık takmaya ikna edilemez mi?”

“Hiç sanmıyorum.”

“Küçük bir çocuğun varken vahşi bir köpek beslemek delilik bana kalırsa.”

“Vahşi bir köpek değil Elena, sadece biraz ne yapacağı belirsiz. Ne yapacağı belirsiz ama sadık. Inés açısından asıl önemli olan bu bence. Sadakat, erdemlerin kraliçesi.”

“Gerçekten mi? Bana pek öyle gelmiyor. Ben olsam orta düzeyde, itidal gibi bir erdem olduğunu söyledim. Askerlerde görmek isteyeceğin türden bir erdem. Inés’in kendisi de tehlikeleri uzak tutmak için David’in çevresinde dolanıp duran bir bekçi köpeği gibi geliyor bana. Ne derdin vardı da onun gibi bir kadın seçtin? Onun anneliğinden çok daha iyi babalık yapıyordun çocuğa.”

“Bu doğru değil. Çocuk dediğin annesiz büyümmez. Sen kendin demedin mi: Çocuk anneye cevherini borçludur, baba ise sadece fikri verir. Fikir bir kez aktarıldıktan sonra babadan vazgeçilebilir. Üstelik bu olayda ben baba bile değilim.”

“Çocuk dünyaya gelmek için bir annenin rahmine ihtiyaç duyar. Rahmi terk ettikten sonra annenin yaşam verme gücü de babaninki gibi harcanıp tüketilmiştir. Ondan sonra çocuğun ihtiyacı sevilme ve bakılmaktır ki bunu bir erkek de kadın kadar iyi yapabilir. Senin Inés sevgi ve ihtimam konusunda hiçbir şey bilmiyor. Bez bebiyle oynayan küçük bir kız gibi, hem de oyuncağına kimsenin dokunmasına izin vermeyen kıskanç ve bencil bir küçük kız.”

“Bu çok saçma. Inés’i kötülemeye her an hazırsın ama onu doğru düzgün tanımıyorsun bile.”

“Ya sen? Sorumlu olduğun kıymetli varlığı vermeden önce ne kadar tanıyordun onu? Anne olarak niteliklerini soruşturmak gerekli değil, demiştin. Sezgilerine güveniyordun. Hakiki anneyi bir çırpıda, onu görür görmez tanıyacaktın. Sezgi. Çocuğun geleceğine karar vermek için ne biçim bir dayanak bu?”

“Bu konuyu daha önce konuşmuştuk Elena. İçimizdeki sezgide yanlış olan ne var? En nihayetinde başka neye güvenebiliriz ki?”

“Sağduyu. Akıl. Aylaklığa alışmış, gerçek dünyadan yalıtılmış, haydut gibi iki ağabeyin korumasında otuz yaşındaki bir bakirenin güvenilir bir anne olamayacağını aklı başında herkes sana söylerdi. Ayrıca aklı başında herkes Inés’i sorup soruşturur, geçmişini araştırır, karakterini değerlendirirdi. Aklı başında herkes bir deneme süresi teklif ederdi, çocuk ile bakıcısının uyumlu olduğundan emin olurdu önce.”

Adam başını sallayarak reddediyor. “Hâlâ yanlış anlıyorsun. Görevim çocuğu annesine teslim etmektir. Annelik testini geçen herhangi bir kadına, *herhangi bir anneye* teslim etmek değildi. Senin ya da benim standartlarımıza göre Inés’in iyi bir anne olup olmadığının önemi yok. Gerçek şu ki, o *çocuğun* annesi. Çocuk *annesiyile* birlikte.”

“Ama Inés *çocuğun* annesi değil! Ona gebe kalmadı! Onu rahminde taşımadı! Onu kan ve acı içinde dünyaya getirmedir! Tahminime göre sırf sana kendi anneni hatırlattığı için anlık hevesle seçtiğin bir kadın o.”

Adam yine başını sallayarak reddediyor. “Inés’i gördüğüm anda anladım. İçimizden yükselen sese, *İşte bu o!* diyen sese güvenmeyeceksek, o zaman güvenebileceğimiz hiçbir şey kalmamış demektir.”

“Güldürme beni! İç sesmiş! İnsanlar iç seslerini dinleyerek bahis oynayıp at yarışında paralarını kaybediyor-

lar. İnsanlar iç seslerini dinleyerek felaketle sonuçlanan aşk maceralarına sürükleniyorlar. Bence...”

“Inés’e âşık olduğumu filan ima ediyorsan, olmadım. Alakası bile yok.”

“Ona âşık değilsin ama anlaşılmaz bir şekilde ona kafayı takmışsın, bu daha kötü. Çocuğunun kaderinde onun olduğuna inanmışsın. Gerçekte ise Inés’in seninle ya da çocukla ne mistik ne de başka türlü bir bağı var. O sadece senin kişisel takıntını yansıttığın gelişigüzel bir kadın. Çocuğun kaderinde senin söylediğin gibi annesine kavuşmak varsa, neden onları bir araya getirme işini kadere bırakmadın? Neden bu işe karıştın?”

“Çünkü oturup kaderin gerçekleşmesini beklemek yetmez Elena. Tıpkı aklıma bir fikir geldiğinde oturup gerçeğe dönüşmesini beklemeye benzer. Birinin o fikri hayata geçirmesi gerekir. Birinin kader adına harekete geçmesi gerekir.”

“Tam da bunu kastediyorum işte. Anne denen şeyin ne olduğuna dair kendi kişisel fikrini bu kadına yansıttın.”

“Bu artık akla uygun bir tartışma olmaktan çıktı Elena. Sadece düşmanlık geliyor kulağıma; düşmanlık, önyargı ve kıskançlık.”

“Düşmanlık ya da önyargı değil, kıskançlık demek ise daha da saçma. Senin bu kutsal sezginin, duyularının gösterdiği tüm kanıtlara rağmen güvendiğin sezginin nereden çıktığını anlamana yardımcı olmaya çalışıyorum sadece. Bu sezgi içinden geliyor. Kökleri senin unuttuğun bir geçmişte. Çocukla ya da çocuğun refahıyla ilgisi yok. Çocuğun refahına en ufak bir değer versen gider onu geri isterdin. Kadın ona iyi gelmiyor. O kadının bakıcılığında çocuk geriye gidiyor. Kadın onu bir bebeğe çeviriyor.

İsteseydin gidip onu bugün geri alabilirdin. Tek yapman gereken içeri girip çocuğu almak. Kadının onun üzerinde hiçbir yasal hakkı yok. Çocuğa tamamen ya-

bancı. Çocuğunu geri alabilirsin, evini geri alabilirsin ve kadın da ait olduğu yere, La Residencia'ya gidebilir, kardeşlerine ve tenis maçlarına dönebilir. Neden yapmıyorsun bunu? Yoksa çok mu korkuyorsun, kadının kardeşlerinden ya da köpekten mi korkuyorsun?"

"Elena, yeter. Dur lütfen. Evet, kardeşleri beni ürkütüyor. Evet, köpek beni tedirgin ediyor. Ama çocuğu çalmayı reddetmemin sebebi bu değil. Reddediyorum, hepsi bu. Kimseyi tanımadığım bu ülkede, kalbimdeki duyguları ifade edemediğim çünkü tüm insan ilişkilerinin başlangıç düzeyinde İspanyolcayla yürütüldüğü bu yerde ne yapıyorum zannediyorsun? Yük hayvanı gibi bütün gün ağır çuvalar taşımaya mı geldim? Hayır, bu çocuğu annesine teslim etmeye geldim ve bu görevimi artık tamamladım."

Elena gülüyor. "Kendini kaybettiğinde İspanyolcan düzeliyor. Belki de daha sık kendini kaybetmelisin. Inés konusunda farklı düşündüğümüzü kabul edelim. Geri kalanlar konusunda ise, aslını istersen sen ve ben mutlu ve tatmin edici hayatlar yaşamak için burada değiliz. Biz çocuklarımızın iyiliği için buradayız. Biz İspanyolcayı yadırgıyor olabiliriz ama David ve Fidel yadırgamayacak. İspanyolca onların anadili olacak. Yerliler gibi yürekten konuşacaklar. Ayrıca limandaki işine de hiç dudak bükme. Bu ülkeye çıplak geldin, kol emeğin dışında sunabileceğin hiçbir şey yoktu. Seni geri çevirebilirlerdi ama çevirmedi; buyur edildin. Yıldızların altında tek başına bırakılabilirsin ama bırakılmadın; başının üstüne bir çatı verildi. Şükran duyman gereken çok şey var."

Adam susuyor. En nihayetinde şöyle diyor: "Vaazın sona erdi mi?"

"Evet."

14. Bölüm

Saat dört, İkinci Rıhtım'daki şilepten son çuvallar arabaya yükleniyor. El Rey ve arkadaşı arabaya koşulu bekliyor, ağızlarına takılı torbalardaki yemi sakın sakın çiğniyorlar.

Álvaro kollarını gerip adama gülümsüyor. "Bir iş daha bitti," diyor. "İnsan kendini iyi hissediyor değil mi?"

"Herhalde hissediyordur. Ama ben yine de şehrin her hafta bu kadar çok tahıla neden ihtiyaç duyduğunu kendime sormadan edemiyorum."

"Yiyecek bu. Yiyeceksiz kalamayız. Hem sadece Novilla için değil. İç kesime de tahıl gönderiyoruz. Liman olmak böyle bir şey: Hizmet etmen gereken bir iç kesim var."

"Yine de neticede ne için tüm bunlar? Gemiler denizin öte yanından tahıl getiriyor, gemilerden tahılı indiriyoruz, başka biri değirmende çekip pişiriyor, nihayetinde tahıl yeniyor ve artık –ne diyeyim adına?– atık haline geliyor, atık da denize geri akıyor. Burada kendimizi iyi hissettirecek ne var? Büyük resimde nereye oturuyor? Ben herhangi bir büyük resim, üstün bir tasarım göremiyorum. Sadece tüketim görüyorum."

"Bugün yine canın sıkkın senin! Hayatın bir parçası olmayı gerekçelendirmek için üstün bir tasarıma ihtiyaç

yok kesinlikle. Hayat başlı başına iyidir; yiyeceğin akışına yardımcı olmak ve böylece diğerlerinin yaşamasını sağlamak iki kat iyidir. Buna nasıl karşı çıkarsın? Hem zaten ekmeğe karşı ne düşmanlığın var? Şairin ne dediğini hatırla: Ekmek sayesinde güneş girer bedenlerimize.”

“Çok da tartışma meraklısı değilim Álvaro ama nesnel bir açıdan düşünürsek tek yaptığım, aslında biz liman işçilerinin tek yaptığı A noktasından B noktasına çuval ardına çuval taşımak ve bunu günbegün tekrarlamak. Daha yüce bir amaç için ter döküyor olsak başka. Ama yaşamak için yemek ve yemek için yaşamak, bakterilerin yaşam tarzıdır bu, yakışmıyor...”

“Kime yakışmıyor?”

“İnsanlara yakışmıyor. Yaratılışın doruğu olan insanlara.”

Felsefi tartışmalara genellikle öğle molasında dalarlar –Ölür müyüz yoksa her seferinde yeniden mi dünyaya geliriz? Uzaktaki gezegenler güneşin çevresinde mi döner yoksa birbirlerinin çevresinde mi? Mümkün dünyaların en iyisi bu mudur?– ama bugün, birkaç liman işçisi evine gitmek yerine tartışmayı dinlemek için yanlarına geliyor. Álvaro bu kez onlara dönüyor. “Siz ne dersiniz yoldaşlar? Dostumuzun istediği gibi büyük bir plana ihtiyacımız var mı, yoksa işimizi iyi yapmak bizim için yeterli mi?”

Bir sessizlik oluyor. İşçiler daha en baştan bu yana Simón’a saygılı davrandılar. Kimilerinin babası olacak kadar yaşlı. Ama ustabaşına da saygı duyuyorlar, hatta ona hayranlar. Taraf olmak istemedikleri açık.

“Yaptığımız işi sevmiyorsan, iyi bir iş olduğunu düşünmüyorsan,” diyor içlerinden biri –aslında Eugenio– “hangi işi yapmak isterdin? Bir büroda mı çalışmak isterdin? Büroda çalışmanın insanlar için daha iyi olduğunu mu düşünüyorsun? Yoksa fabrikada çalışmak mı?”

“Hayır,” diye yanıtlıyor adam. “Kesinlikle hayır. Lütfen beni yanlış anlamayın. Buradaki iş başlı başına iyi, doğru dürüst bir iş. Ama Álvaro ve ben bunu tartışmıyorduk. Emeklerimizin amacını, nihai amacını tartışıyoruz. Yaptığımız işi itibarsızlaştırmak aklıma bile gelmez. Aksine benim için çok şey ifade ediyor. Aslında” –konuyu dağıtıyor ama bir önemi yok– “burada olmayı, sizinle yan yana çalışmayı hiçbir şeye değişmem. Burada geçirdiğim zaman boyunca yoldaşça destek ve yoldaşça sevgiden başka hiçbir şeyle karşılaşmadım. Günlerimi aydınlattı burada çalışmak. Hatta mümkün kıldığı...”

Eugenio sabırsızca sözünü kesiyor: “O halde kendi soruna cevap vermiş oluyorsun. Diyelim ki işin yok. Diyelim ki günlerini bir bankta oturarak geçiriyorsun, yapacak hiçbir şey yok, saatlerin geçmesini bekliyorsun, şakalaşacağın yoldaşların yok, seni destekleyecek yoldaşça iyi niyet yok. Emek olmadan, emek paylaşılmadan yoldaşlık mümkün değildir, özünü kaybeder.” Dönüp çevresindekilere bakıyor. “Haksız mıyım, yoldaşlar?”

Onu onaylayan mırıltılar duyuluyor.

“Peki ya futbol?” diye yanıtlıyor adam başka bir yol denemeye karar vererek ama kendine güveni pek yok. “Hepimiz aynı takımda olsaydık, birlikte oynasaydık, birlikte kazanıp birlikte kaybetseydik yine birbirimizi sevecek ve destekleyecektik muhakkak. En iyi olan şey yoldaşça sevgiyse, neden bu ağır tahlıl çuvallarını taşımak yerine sadece futbol topuna vurmuyoruz?”

“Çünkü sadece futbolla hayatta kalamazsın,” diyor Álvaro. “Futbol oynayabilmek için hayatta kalman gerekir; hayatta kalabilmek için de yemelisin. Buradaki emeğimiz sayesinde insanların yaşamasını mümkün kılıyoruz.” Başını iki yana sallıyor. “Aslında düşündükçe emek ile futbolun kıyaslanamayacağı sonucuna varıyorum, ikisi farklı felsefi düzlemlere ait. Emeğimizi bu şekilde

itibarsızlaştırmak istemeni anlamıyorum, hakikaten anlamıyorum.”

Bütün gözler adama dönüyor. Derin bir sessizlik var.

“İnanın ki emeğimizi itibarsızlaştırmak değil niyetim. Hatta samimiyetimi kanıtlamak için yarın işe bir saat erken gelip öğlen de mola vermeyeceğim. Buradaki herkes kadar çok çuval taşıyacağım. Ama yine de sormaya devam edeceğim: Neden bunu yapıyoruz? Amacı nedir?”

Álvaro bir adım öne çıkıp kaslı kolunu onun omzuna atıyor. “Kahramanca emek harcamana gerek yok dostum,” diyor. “Yüreğinde yatanı biliyoruz, kendini ispatlamana gerek yok.” Diğer işçiler de gelip ya sırtına dostça vuruyor ya da ona sarılıyorlar. Adam hepsine gülümsüyor; gözleri doluyor, gülümsemeyi kesemiyor bir türlü.

“Bizim ana depoyu görmedin daha değil mi?” diyor Álvaro, adamın elini sıkı sıkı tutarak.

“Hayır.”

“Tabiri caizse, etkileyici bir tesistir. Bir ziyaret etse-ne depoyu. Hemen şimdi gidebilirsin istersen.” Oturduğunda kamburunu çıkarmış, liman işçilerinin tartışmayı bitirmesini bekleyen sürücüye dönüyor. “Yoldaşımız depoya kadar seninle gelebilir değil mi? Elbette gelebilir. Hadi!” –adamın sürücünün yanına çıkmasına yardım ediyor– “Belki de depoyu görünce buradaki işimizi daha fazla takdir edersin.”

Nehrin darlaşmaya başladığı bir dönemecin güney kıyısında bulunan deponun rıhtıma uzaklığı adamın beklediğinden daha fazla. Ağır ağır gittikleri için –sürücünün kırıbağı var ama kullanmıyor, onun yerine ara sıra dilini şaklatarak atları cesaretlendirmeye çalışıyor– yol neredeyse bir saat çekiyor ve bu arada tek kelime etmiyorlar.

Depo boş bir alanın tam ortasında yükseliyor. Futbol sahası büyüklüğünde iki katlı bir bina, yüklü araba ön taraftaki büyük sürme kapılardan kolayca geçiyor.

Mesai bitmiş görünüyor çünkü yükü boşaltacak kimse yok. Sürücü arabayı döndürüp yükleme platformuna yaklaştırır ve atların koşumlarını çıkarmakla uğraşırken adam koca binanın derinlerine doğru yürüyor. Duvar ile çatı arasındaki boşluklardan sızan ışıktaki metrelerce yükseklikte istiflenmiş çuvallar görünüyor. Tahıl dağları binanın karanlık köşelerine doğru uzanıyor. Adam bir hesap yapmaya çalışıyor ama sonra rakamları şaşıyor. En az bir milyon çuval var, hatta belki de birkaç milyon. Novilla'da bu kadar tahılı öğütecek değirmen, pişirecek fırın, tüketecek ağız var mı?

Ayağının altından çıtırtılar geliyor: Dökülmüş tahıl. Yumuşak bir şey ayak bileğine çarpınca adam istemsizce bir tekme savuruyor. Bir ciyaklama; ansızın çevresindeki bastırılmış fısıldaşmanın farkına varıyor, akan suyun sesi gibi. Bir çığlık atıyor. Çevresindeki zemin canlı. Fareler! Her yerde fareler var!

“Burası fare kaynıyor,” diye bağıyor, aceleyle geri dönüp arabacı ile kapıcının karşısına dikilerek. “Zeminin her yerine tahıl saçılmış ve ortalığı fareler basmış! Korkunç bir şey!”

İki adam birbirlerine bakıyorlar. “Evet, gerçekten payımıza düşen bazı fareler var,” diyor kapıcı. “Sayamaya-çağın kadar çoklar.”

“Peki bu konuda hiçbir şey yapmıyor musunuz? Bu sağlıksız! Gıdanın içine yuva yapıyorlar, gıdayı kirletiyorlar!”

Kapıcı omuz silkiyor. “Ne yapmamızı istiyorsun? Tahıl varsa kemirgenler de vardır. Bu dünyada işler böyle yürür. Kedi getirmeyi denedik ama fareler daha da korkusuzlaştı, hem zaten sayıları çok fazla.”

“Bu bir neden değil. Tuzak kurabilirsiniz. Zehir koyabilirsiniz. Binayı ilaçlayabilirsiniz.”

“Gıda deposuna zehirli gaz sıkamayız, aklını başına topla! Şimdi müsaade edersen kapıları kilitlememiz gerek.”

Adam ertesi sabah ilk iş meseleyi Álvaro’ya açıyor. “Depoyla övünüyorsun ama hiç kendin gittin mi oraya? Fareler basmış adeta. Koca bir kemirgen ordusu beslemek için çalışmanın nesiyle gurur duyacağız? Sadece saçma değil, kesinlikle çılgınca.”

Álvaro sevecen ve çileden çıkarıcı bir gülümsemeyle yanıt veriyor. “Gemilerin olduğu yerde fare olur. Depoların olduğu yerlerde fare olur. Bizim türümüzün sayıca arttığı yerde farelerin sayısı da artar. Fareler zeki varlıklardır. Onların bizim gölgemiz olduğu da söylenebilir. Evet, boşalttığımız tahılın bir kısmını tüketiyorlar. Evet, depodaki yiyeceğin bir kısmı boşa gidiyor. Ama yol boyunca başka yerlerde de boşa gidiyor: tarlalarda, trenlerde, gemilerde, depolarda, fırınlarda. Bu boşa gitme konusunda üzülecek bir şey yok. Bir şeylerin boşa gitmesi hayatın parçasıdır.”

“Hayatın parçası olması ona karşı mücadele edemeyeceğimiz anlamına gelmez! Neden tonlarca, hatta binlerce ton tahılı fare basmış barakalarda depoluyorsunuz? Neden sadece aylık ihtiyacımızı ithal etmiyorsunuz? Bu bütün nakliye süreci neden daha verimli örgütlenmiyor? Neden kamyon yerine atlı araba kullanmak zorundayız? Neden tahılın çuvallarla gelip insanların sırtında taşınması gerekiyor? Neden bir kıyıda geminin ambarına dökülüp diğer kıyıda boruyla pompalanmıyor?”

Álvaro cevap vermeden önce uzun süre düşünüyor. “Tahıl senin önerdiğin gibi pompalanarak taşınırsa bize ne olacağını düşünüyorsun Simón? Atlara ne olacak? El Rey ne olacak?”

“Limanda bizim çalışmamıza artık gerek kalmayacak,” diye yanıtlıyor adam. “Bunu kabul ediyorum. Ama

onun yerine pompaları çalıştırmak ya da kamyonları sürmek için birilerine ihtiyaç olacak. Hepimiz daha önce olduğu gibi çalışmak zorunda kalacağız ama farklı bir iş yapacağız, sadece kaba kuvvet değil akıl gerektiren işler.”

“Demek bizi hayvan gibi çabalamaktan kurtarmak istiyorsun. Rıhtımlarda çalışmayı bırakıp başka iş bulmamızı, artık omuzlarımıza çuval yüklememiz gerekmeden, tahılın bedenimizin şeklini alırken kımıldandığını hissetmediğimiz, hışırdamasını duymadığımız bir iş, besinin kendisiyle –bizi besleyen ve bize yaşam veren yiyeceklerle– bağımızı kaybedeceğimiz bir iş.

Kurtarılmak istediğimizden nasıl bu kadar emin olabiliyorsun Simón? Başka bir iş yapamayacak kadar –örneğin pompa çalıştıramayacak ya da kamyon süremeyecek kadar– aptal olduğumuz için mi liman işçisi olarak geçimimizi sağladığımızı sanıyorsun? Tabii ki öyle değil. Bizi artık tanıyorsun. Sen bizim dostumuz, yoldaşımızsın. Aptal değiliz. Kurtulmaya ihtiyaç duysaydık şimdiye çoktan kendimizi kurtarmıştık. Hayır, aptal olan biz değiliz, senin güvendiğin şu zekice akıl yürütme aptalca, hep yanlış cevaplar veriyor sana. Burası bizim limanımız, bizim rıhtımımız tamam mı?” Sağına soluna bakıyor; diğer işçilerin onu onaylayan ınırılıtları duyuluyor. “Burada zekiliğe yer yok, sadece taşıdığımız şeyin kendisine var.”

Adam kulaklarına inanamıyor. Bu gizemci saçmalıkları dile getiren kişinin, dostu Álvaro olduğunu kabullenemiyor. Ekibin geri kalanı da onun arkasında sıraya dizilmiş; her gün hakikati ve görünüşü, doğruyu ve yanlış tartıştığı zeki delikanlılar. Onlara sevgi beslemese kalkıp gidecek, yolunu ayıracak ve onları beyhude çabalarıyla baş başa bırakacak. Ama onlar yoldaşı, onların iyiliğini istiyor, yanlış yolda gittiklerine inanmalarını sağlamayı borçlu onlara.

“Kendi dediklerini kulağın işitsin Álvaro,” diyor. “Şe-

yin kendisi. Şeyin hep kendisi kaldığını, hiç değişmediğini mi sanıyorsun? Hayır. Her şey akar. Buraya gelirken okyanusu geçtiğini unuttun mu? Okyanusun suları akar ve akarken değişir. Aynı suya iki kez giremezsin. Balıklar nasıl suda yaşarsa, biz de zamanda yaşıyoruz ve zamanla birlikte değişmek zorundayız. Liman işçiliğinin saygın geleneklerine ne kadar derinden bağlanmış olursak olalım, eninde sonunda değişime mağlup oluruz. Değişim, denizin yükselmesi gibidir. Engeller koyabilirsin ama her zaman için çatlaklardan sızacaktır.”

İşçiler artık yaklaşık Álvaro ile onun etrafında bir yarım çember oluşturdular. Tavırlarında hiçbir düşmanlık görmüyor. Aksine teşvik edildiğini, en iyi argümanı ortaya koymak için cesaretlendirildiğini hissediyor.

“Sizi kurtarmaya çalışmıyorum,” diyor. “Benim hiçbir özel yanıml yok, kimsenin kurtarıcısı olma iddiasında bulunamam. Ben de sizin gibi okyanusu geçtim. Sizin gibi ben de yanımda tarihimi getirmedim. Tarihimi geride bıraktım. Yeni topraklarda yeni bir adamım sadece, ki bu iyi bir şey. Ama tarih fikrini, başı sonu olmayan değişim fikrini hiçbir zaman terk etmedim. Fikirler içimizden yıkanıp temizlenemez, zamanın bile gücü yetmez buna. Fikirler her yerdedir. Evren onlarla dolup taşar. Fikirler olmasa evren olmazdı, dolayısıyla varlık da olmazdı.

Örneğin adalet fikri. Hepimiz adil bölüşüm koşullarında yaşamayı arzu ederiz, isteriz ki dürüstçe alınteri dökmenin karşılığı alınsın; bu iyi bir arzudur, iyi ve hayranlık uyandırıcıdır. Ama bizim burada rıhtımda yaptığımız şey, bu bölüşümün gerçekleşmesine katkı yapmak değil. Bizim burada yaptığımız şey olsa olsa kahramanca emek harcama gösterisi olabilir. Bu gösteri de devam etmek için bir fare ordusuna bağımlı; fareler gece gündüz çalışarak bizim boşalttığımız tonlarca tahılı yiyor, depoda

daha fazla tahıla yer açıyorlar. Fareler olmasa buradaki emeğimizin anlamsızlığı açığa çıkacak.” Duraksıyor. İşçiler sessiz. “Görmüyor musunuz?” diyor. “Kör müsünüz?”

Álvaro çevresine bakınıyor. “Madem açıkoturum başladı,” diyor, “Dostumuzun bu belagatli sözlerine kim yanıt verecek?”

Genç işçilerden biri elini kaldırıyor. Álvaro başıyla onu işaret ediyor.

“Dostumuz gerçek kavramını biraz kafa karıştırıcı bir şekilde kullanıyor,” diyor genç adam parlak bir öğrenci gibi akıcı ve kendine güvenli konuşmasıyla. “Bu karışıklığı göstermek için gelin tarih ile iklimi kıyaslayalım. Hepimizin kabul edeceği gibi, içinde yaşadığımız iklim bizden daha büyük bir şeydir. Hiçbirimiz iklime nasıl olacağını söyleyemeyiz. Ama iklimi gerçek yapan şey bizden daha büyük olma niteliği değildir. İklim gerçektir çünkü gerçek tezahürleri vardır. Bu tezahürler arasında rüzgâr ve yağmur bulunur. Yağmur yağdığında ıslanırız, rüzgâr esince kepimiz uçar. Yağmur ve rüzgâr geçicidir, ikinci düzeyden gerçekliktir, duyularımızla algılayabildiğimiz türdendir. Gerçeklik hiyerarşisi bakımından iklim onların üstündedir.

Şimdi tarihi düşünelim. Tıpkı iklim gibi tarih de daha yüksek bir gerçeklik olsaydı, o zaman tarihin tezahürlerini duyularımızla algılayabiliyor olmamız gerekirdi. Peki nerede bu tezahürler?” Çevresine bakıyor. “Hanginizin kepi ani bir tarih esintisi yüzünden uçtu?” Kimse den ses çıkmıyor. “Hiç kimsenin. Çünkü tarihin tezahürleri yoktur. Tarih gerçek değildir. Tarih uydurulmuş bir hikâyeden ibarettir.”

“Daha doğrusu” –bu sefer konuşan kişi, önceki gün Simón’un masabaşı işi yapmayı tercih edip etmeyeceğini soran Eugenio’ydu– “tarihin şimdide hiçbir tezahürü yoktur. Tarih sadece geçtikten sonra gördüğümüz bir şablondur. Şimdiye erişme gücünden yoksundur.

Dostumuz Simón işlerimizi makinelere yaptırmamız gerektiğini söylüyor çünkü tarih öyle emrediyormuş. Fakat alinteri dökmekten vazgeçmeyi söyleyen tarih değildir, aylaklık ve aylaklığın çekiciliğidir. Tarih gerçek değildir ama aylaklık gerçektir. Duyularımızda bunu hissedebiliriz. Çimenlerin üzerine her uzandığımızda aylaklığın tezahürlerini hissederek, gözlerimizi kapatıp bir daha kalkmayacağımıza yemin ederiz; düdük çaldığında bile kalkmak istemeyiz, hissettiğimiz haz o kadar tatlıdır. Hangimiz güneşli bir günde işten kaytararak çimenlere yayılıp, *Tarihin bana kalkmamamı söylediğini kemiklerimde hissedebiliyorum*, demiştir. Hayır, kemiklerimizde hissettiğimiz şey aylaklıktır. O yüzden şu deyimimiz var: *Vücudunda tek bir aylak kemik yoktur.*"

Eugenio konuşurken giderek daha fazla heyecanlanıyor. Belki de hiç susmayacağı korkusundan yoldaşları alkışlayarak onun sözünü kesiyor. Eugenio susuyor ve Álvaro fırsatı değerlendiriyor. "Dostumuz Simón'un yanıt vermek isteyip istemediğini bilmiyorum," diyor. "Dostumuz buradaki emeklerimizi faydasız bir gösteri olarak niteledi ki içimizden bazıları bu sözü incitici bulabilir. Şayet bu sözcük sadece ağzından kaçtıysa, enine boyuna düşününce geri çekmek ya da düzeltmek isterse, eminim bu çabası takdir edilecektir."

Sıra adamda. Akıntının ona karşı olduğuna hiç şüphe yok. Direnecek iradesi var mı?

"Bu düşüncesizce sözü elbette geri çekiyorum," diyor, "incitmiş olabileceğim herkesten de özür diliyorum. Tarihe gelince, tek söyleyebileceğimiz şey onu hesaba katmayı bugün reddedebiliyor olsak da sonsuza dek reddedemeyeceğimiz. O yüzden bir öneride bulunmak istiyorum. Gelin on yıl sonra, hatta beş yıl sonra bu rıhtımda tekrar buluşalım, tahıl hâlâ elle taşınıp çuvallarla mı depolanıyor, düşmanımız olan farelerin yaşaması için

dev bir ambarda mı saklanıyor, bakalım. Benim tahminim öyle olmayacağı yönünde.”

“Peki ya yanıldığın ortaya çıkarsa?” diyor Álvaro. “On yıl sonra hâlâ tahılı tıpkı bugünkü gibi boşaltıyor olursak, tarihin gerçek olmadığını kabul edecek misin?”

“Sahiden de edeceğim,” diyor adam. “Gerçekliğin gücüne boyun eğeceğim. Tarihin hükmüne teslim olmak diyeceğim adına da.”

15. Bölüm

Farelerle ilgili söylevinin ardından işyerinde bir süre çevresindeki atmosferin pek rahat olmadığını hissediyor. Yoldaşları her zamanki gibi iyi davransalar da onun yanındayken bir sessizlik oluyor sanki.

Aslında kendisi de dönüp o günkü taşkınlığını düşününce utançtan kızarıyor. Dostlarının gurur duyduğu, kendisinin de katılmasına izin verildiği için minnettar olduğu işi küçümsemeyi nasıl nefesine yedirebildi?

Ama işler yavaş yavaş kolaylaşıyor yeniden. Bir sabah molada Eugenio gelip ona bir kâğıt torba uzatıyor. “Bisküvi,” diyor. “Al bir tane. Hatta iki tane al. Komşulardan birinden armağan.” Adam teşekkür ettiğinde (bisküviler nefis, içlerinde zencefil var, hatta galiba tarçın da var), Eugenio ekliyor, “Geçen gün söylediklerini düşündüm ve haklı olduğun bir nokta olabileceğine karar verdim. Bizi beslemek için hiçbir şey yapmayan fareleri neden besleyelim? Bazı insanlar fare yiyor ama ben yemiyorum. Sen?”

“Hayır,” diyor adam. “Ben de fare yemem. Senin bisküvileri tercih ederim.”

Mesai sonunda Eugenio aynı konuya geri dönüyor. “Seni incitmiş olabileceğimizden endişe ediyorum,” diyor. “İnan bana hiçbir düşmanlık beslemiyorduk. Hepimizin gönlünde sana karşı sadece iyi niyet var.”

“Yok canım, niye incineyim,” diyor adam. “Felsefi bir anlaşmazlık oldu o kadar.”

“Felsefi bir anlaşmazlık,” diye hak veriyor Eugenio. “Doğu Blokları’nda oturuyorsun, değil mi? Otobüs durağına kadar seninle geleyim.” Böylece adam hâlâ Bloklar’da yaşadığı izlenimini sürdürmek için Eugenio’yla birlikte otobüs durağına kadar yürüyor.

6 numaralı otobüsü beklerlerken adam, “Kafama takılan bir şey var,” diyor Eugenio’ya. “Felsefeyle hiç ilgisi yok. Sen ve buradaki diğer işçiler boş vakitlerinizde ne yapıyorsunuz? Çoğunuzun futbolla ilgilendiğini biliyorum ama ya akşamları? Eşleriniz ve çocuklarınız yokmuş gibi görünüyor. Kız arkadaşlarınız mı var? Kulüplere mi gidiyorsunuz? Álvaro bana katılabileceğim kulüpler olduğunu söyledi.”

Eugenio’nun yanakları kızarıyor. “Kulüplerden haberim yok. Ben esasen Enstitü’ye gidiyorum.”

“Biraz bahsetsene. Enstitü’nün adını duymuştum ama orada ne yapıldığı hakkında hiçbir fikrim yok.”

“Sınıflar var. Dersler, filmler, tartışma grupları. Sen de katılmalısın. Seveceğine eminim. Sadece gençler için değil, daha yaşlı insanlar da geliyor ve ücretsiz. Nasıl gideceğini biliyor musun?”

“Hayır.”

“Yeni Cadde’de, büyük kavşağın yanında. Cam kapıları olan yüksek, beyaz bir bina. Büyük ihtimalle pek çok kez fark etmeden önünden geçmişsindir. Yarın akşam uğra. Bizim gruba katılabilirsin.”

“Tamam.”

Sonradan anlaşıldığı kadarıyla Eugenio’nun diğer üç liman işçisiyle birlikte katıldığı dersin konusu felsefe. Adam arka sıraya, yoldaşlarından uzağa oturuyor ki sıkılırsa fark ettirmeden çıkabilsin.

Öğretmen gelince sessizlik çöküyor. Orta yaşlı, Simón’a pek kılıksız görünen bir kadın. Kısa kesilmiş saç

demir grisi, makyajsız. “İyi akşamlar,” diyor. “Geçen hafta bıraktığımız yerden başlayıp masayı keşfetmeye devam edelim; masa ve onun yakın akrabası olan sandalye. Hatırlayacağınız üzere, dünyada çok çeşitli masalar bulunduğunu, ayrıca çok çeşitli sandalyeler bulunduğunu konuşuyorduk. Tüm bu çeşitliliğin altında nasıl bir birliğin yattığını, nasıl olup da bütün masaların masa, bütün sandalyelerin sandalye olabildiğini sorguluyorduk.”

Adam sessizce kalkıp sınıftan çıkıyor.

Koridorda, alelacele ona doğru gelen uzun beyaz elbiseli bir kadından başka kimse yok. Kadın yaklaştığında adam onun Merkez’deki Ana olduğunu fark ediyor. “Ana!” diye sesleniyor. “Selam,” diyor Ana. “Kusura bakmayın, acelem var, geç kaldım.” Ama sonra duruyor. “Seni tanıyorum değil mi? Adını unuttum ama.”

“Simón. Merkez’de karşılaşmıştık. Yanımda küçük bir çocuk vardı. Novilla’daki ilk gecemizde bize barınak sağlama inceliğini göstermiştin.”

“Elbette ya! Oğlun nasıl?”

Beyaz elbise aslında beyaz bir bornoz; kızın ayakları çıplak. Tuhaf bir kostüm. Enstitü’de bir de yüzme havuzu mu var?

Adamın şaşkın bakışını fark eden kız gülüyor. “Modellik yapıyorum,” diyor. “Haftada iki akşam modellik yapıyorum. Canlı sınıfı için.”

“Canlı sınıfı mı?”

“Resim sınıfı. Canlı modelden çizim. Ben de sınıfın modeliyim.” Esneyecekmiş gibi kollarını iki yana açıyor. Bornozun önü gevşeyince yakası açılıyor; adam daha önce hayran olduğu memeleri bir an görüyor. “Sen de gelmelisin,” diyor kız. “Beden hakkında bilgi edinmek için bundan iyi bir yol yoktur.” Ardından, adam daha kafa karışıklığından kurtulamadan, “Hoşça kal, geç kaldım. Oğluna selamlarımı ilet,” diyor.

Adam boş koridordan ağır ağır ilerliyor. Enstitü dışarıdan görüldüğünden daha büyük. Kapalı bir kapının ardından müzik sesi geliyor; bir kadın harp eşliğinde hüznü bir şarkı söylüyor. Adam ilan panosunun önünde duruyor. Uzun bir kurs listesi var. Mimari Çizim. Muhasbe. Cebir. Art arda İspanyolca kursları: İspanyolca Başlangıç (on iki sınıf), Orta İspanyolca (beş sınıf), İleri İspanyolca, İspanyolca Kompozisyon, İspanyolca Konuşma. Tek başına dille boğuşmak yerine buraya gelmeliydi. İspanyol edebiyatı arıyor ama bulamıyor. Belki de edebiyat İleri İspanyolca kapsamındadır.

Başka dil kursu yok. Portekizce yok. Katalanca yok. Galiçyaca yok. Baskça yok.

Esperanto yok. Volapük yok.

Canlı Çizim'i arıyor. İşte: Canlı Çizim, pazartesiden cumaya 7 ile 9 arasında, cumartesileri 2'den 4'e; her sınıf için kayıt sınırı 12. Birinci Sınıf KAPALI, İkinci Sınıf KAPALI, Üçüncü Sınıf KAPALI. Çok sevilen bir kurs olduğu ortada.

Kaligrafi. Örgü. Sepet Örne. Çiçek Aranjmanı. Çömlekçilik. Kuklacılık.

Felsefe. Felsefenin Temelleri. Felsefe: Seçilmiş Konular. Emek Felsefesi. Felsefe ve Gündelik Yaşam.

Saatin bitimini gösteren bir zil çalıyor. Öğrenciler koridora dökülüyorlar, önce bir-iki kişi çıkıyor, sonra sel gibi geliyorlar; sadece gençler yok, tıpkı Eugenio'nun dediği gibi adamın yaşında, hatta ondan yaşlı olanlar da var. Akşam çöktükten sonra şehrin morga benzemesinde şaşacak bir şey yok! Herkes Enstitü'de kendini geliştiriyor. Herkes daha iyi bir yurttaş, daha iyi bir insan olmakla meşgul. O hariç herkes.

Arkasından biri sesleniyor. Eugenio insan selinin içinden ona el sallıyor. "Gel! Bir şeyler yiyeceğiz. Gel bize katıl!"

Eugenio'nun peşinden bir kat merdivenle pırıl pırıl aydınlatılmış bir kafeteryaya iniyor. Şimdiden insanlar kuyruğa girmiş. Bir tepsi ve çatal bıçak alıyor. "Bugün çarşamba, makarna çıkıyor," diyor Eugenio. "Makarna sever misin?"

"Evet severim."

Sıraları geliyor. Adam tabağını uzattığında tezgâhın öbür tarafından bir el koca bir kepçe spagetti koyuyor. İkinci bir el de bol domates sosu döküyor. "Ekmek de al," diyor Eugenio. "Doymazsan diye."

"Nereye ödüyoruz?"

"Ödemiyoruz. Ücretsiz."

Bir masa buluyorlar, diğer üç genç liman işçisi de yanlarına geliyor.

"Ders nasıldı?" diye soruyor adam. "Sandalyenin ne olduğunu bulabildiniz mi?"

Şaka olsun diye söylemişti ama gençler boş boş bakıyorlar.

"Sandalyenin ne olduğunu bilmiyor musun?" diyor nihayet içlerinden biri. "Aşağıya bak. Bir tanesinin üstünde oturuyorsun." Arkadaşlarına bakıyor. Kahkahayı patlatıyorlar.

Adam da gülmeye çalışıyor, şakadan anladığını göstermek istiyor. "Kastettiğim şuydu," diyor. "Yani sandalyeyi neyin teşkil ettiğini... yani nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum..."

"*Sillicidad*," diyor Eugenio. "Sandalyen" -eliyle sandalyeyi gösteriyor- "*sillicidad*'ı cisimleştiriyor, ona katılıyor ya da öğretmenimizin sevdiği tabirle onu gerçekleştiriyor. Onun masa değil sandalye olduğunu böyle anlıyorsun."

"Ya da tabure olmadığını," diye ekliyor arkadaşı.

"Peki," diyor Simön, "bir sandalyenin sandalye olduğunu nereden bildiği sorulduğunda söz konusu sandal-

yeye bir tekme atıp, *İşte, bayım, işte buradan biliyorum,* diyen adamı da anlattı mı öğretmeniniz?"

"Hayır," diyor Eugenio. "Ama sandalyenin sandalye olduğunu öyle öğrenemezsin. Ancak onun bir nesne olduğunu öyle öğrenebilirsin. Tekrrenin nesnesidir."

Adam susuyor. Aslına bakılırsa bu Enstitü'yü yadırgıyor. Felsefe yapmak sadece sabrını taşırmaya yarıyor. Sandalyeler ve onların sandalyeliklerini umursamıyor.

Spagettinin tadı tuzu yok. Domates sosu ısıtılmış domates püresinden ibaret. Tuzluk bakınıyor ama yok. Biber de yok. Ama spagetti en azından değişiklik oldu. Sonu gelmeyen yavan ekmekten iyidir.

"Evet... hangi kurslara katılmaya karar verdin?" diyor Eugenio.

"Henüz karar vermedim. Listeye bir göz attım. Çok farklı kurslar var. Canlı Çizim'i düşündüm ama yer yoktu."

"Demek bizim sınıfa kaydolmayacaksın. Yazık. Sen gittikten sonra tartışma ilginçleşmişti. Sonsuzluk ve sonsuzluğun tehlikeleri hakkında konuştuk. İdeal sandalyenin ötesinde ya daha ideal bir sandalye varsa ve bu böyle sonsuza dek devam ediyorsa? Fakat Canlı Çizim de ilginç. Dilersen bu dönem çizim dersi alabilirsin, normal çizim. O zaman sonraki dönem Canlı Çizim'de önceliğin olur."

"Canlı Çizim hep çok tutulan bir kurs olmuştur," diyor çocuklardan bir diğeri. "İnsanlar bedeni öğrenmek istiyor."

Simón bu sözlerde ironi arıyor ama nasıl tuz yoksa, ironi de yok.

"İnsan bedenini öğrenmek istiyorsan anatomi kursu almak daha iyi olmaz mıydı?" diye soruyor.

Çocuk itiraz ediyor. "Anatomi kursunda bedenin parçaları öğretilir sadece. Bütünü öğrenmek için Canlı Çizim ya da Model Yapma gibi şeylere ihtiyaç vardır."

“Yani bütün derken kastettiğin...”

“Öncelikle beden olarak bedeni, sonra da ideal biçimiyle bedeni kastediyorum.”

“Gündelik deneyimle bunu öğrenemez misin? Yani bir kadınla birkaç gece geçirirsen beden olarak beden hakkında bilmen gereken her şeyi öğrenirsin.”

Çocuk kızarıyor ve yardım almak için çevresine bakınıyor. Adam kendi kendine kızıyor. Şu budalaca şakaları yapmasa!

“Bedenin ideal biçimine gelince,” diye bastırmaya devam ediyor, “muhtemelen onu görmek için bir sonraki hayatı beklememiz gerekecek.” Yarısı bitmiş spagettiği yana itiyor. Çok fazla geldi, tıka basa doydu. “Şimdi gitmeliyim,” diyor. “İyi geceler. Yarın limanda görüşürüz.”

“İyi geceler.” Onu tutmak için hiç çaba sarf etmiyorlar. Hakları da var. Bu çalışkan, idealist, masum delikanlıların gözüne nasıl görünüyor kim bilir? Onun yaydığı acı ve kasvetli havadan ne öğrenebilirler ki?

“Çocuk nasıl?” diye soruyor Álvaro. “Onu özlüyoruz. Okul bulabildin mi?”

“Daha okula gidecek yaşa gelmedi. Annesiyle birlikte. Annesi onun benimle zaman geçirmesini pek istemiyor. Onu kendisinin sayan iki yetişkin olduğu sürece çocuğun sevgisinin bölüneceğini söylüyor.”

“Ama hepimizi kendine ait sayan iki yetişkin vardır: Babamız ve annemiz. Arı ya da karınca değiliz ki.”

“Haklı olabilirsin. Ama ben zaten David’in babası değilim. Annesi bir anne ama ben baba değilim. Aradaki fark bu. Bu benim için acı verici bir mesele Álvaro. Başka şeylerden konuşsak?”

Álvaro onun kolunu yakalıyor. “David sıradan bir çocuk değil. İnan bana, onu gözlemledim ve ne dediğimi gayet iyi biliyorum. Şu an yaptıklarının onun iyiliği için olduğuna emin misin?”

“Onu annesine devrettim. Artık onun bakımında. Neden onun sıradan bir çocuk olmadığını söyledin?”

“Onu devrettiğini söyledin ama çocuk devredilmek istiyor mu gerçekten? Annesi daha önce niye terk etmiş ki onu?”

“Onu terk etmemiş. Ayrı düşmüşler. Bir süre farklı alanlarda yaşamışlar. Annesini bulmasına yardım ettim. Onu buldu ve artık kavuştular. Şimdi doğal bir ilişkileri var, anne çocuk ilişkisi. Ama benimle çocuk arasında doğal bir ilişki yoktu. Hepsi bu.”

“Çocuğun seninle ilişkisi doğal değilse neydi?”

“Soyuttu. Benimle soyut bir ilişkisi vardı. Ona soyut düzeyde ihtimam gösteren ama doğal görevi ona ihtimam göstermek olmayan biriyle kurulan türden bir ilişki. Çocuğun sıradan olmadığını söylerken ne kastediyordun?”

Álvaro başını olumsuz anlamda sallıyor. “Doğal, soyut... Bana bir şey ifade etmedi. Anne ve babanın, yani gelecekteki çocuğun annesi ile babasının en başta nasıl bir araya geldiğini sanıyorsun? Birbirlerine karşı doğal bir görevleri olduğu için mi? Tabii ki öyle değil. Tesadüfen yolları kesişir ve birbirlerine âşık olurlar. Bunun kadar doğallıktan uzak, bunun kadar keyfi bir şey olabilir mi? Onların gelişigüzel kesişiminden dünyaya yeni bir varlık, yeni bir ruh gelir. Bu hikâyede kimin kime ne borcu vardır? Bunu söyleyemem, eminim sen de söyleyemezsin.

Seni ve çocuğu birlikteyken izledim Simón, şunu görebildim: Sana sonuna dek güveniyor. Seni seviyor. Sen de onu seviyorsun. O halde neden verdin onu? Neden ondan esirgedin kendini?”

“Ondan kendimi esirgemedim. Annesi onu benden esirgedi ve buna hakkı var. Seçme şansım olsaydı hâlâ onunla birlikteydim. Ama seçme şansım yok. Seçme hakkım da yok. Bu meselede hiçbir hakkım yok.”

Álvaro susuyor, kendi içine çekilmiş gibi. “Bana bu kadını nerede bulacağımı söyle,” diyor sonunda. “Ona söyleyecek iki çift lafım var.”

“Ama dikkatli ol. Ağabeyi pek sağlam ayakkabı değil. Onunla dalaşmasan iyi edersin. Aslına bakarsan iki ağabeyi var ve ikisi de birbirinden ters.”

“Ben başımın çaresine bakarım,” diyor Álvaro. “Onu nerede bulabilirim?”

“Adı Inés ve benim Doğu Blokları’ndaki eski dairemde kalıyor: B blok, 202 numaralı oda, ikinci katta. Ona seni benim gönderdiğimi söyleme çünkü doğru değil. Seni göndermiyorum. Bu kesinlikle benim fikrim değil, senin fikrin.”

“Meraklanma, bunun benim fikrim olduğunu, seninle hiçbir ilgisi olmadığını ona açıkça belirteceğim.”

Ertesi gün öğle arasında Álvaro onu yanına çağırıyor. “Senin Inés’le konuştum,” diyor damdan düşer gibi. “Çocuğu görmeni kabul ediyor ama henüz değil. Ay sonunda.”

“Harika bir haber! Onu nasıl ikna ettin?”

Álvaro umursamazca elini sallıyor. “Bunun bir önemi yok. Çocuğu yürüyüşe çıkarabileceğini söylüyor. Ne zaman olacağını sana söyleyecek. Senin telefonunu istedi. Ama telefonunu bilmediğim için kendi telefonumu verdim. Mesajlarını sana iletteğimi söyledim.”

“Sana ne kadar minnettar olduğumu anlatamam. Lütfen çocuğun dengesini bozmayacağıma onu temin et, yani çocuğun onunla ilişkisini bozmayacağım.”

16. Bölüm

Inés'in çağrısı adamın beklediğinden daha erken geliyor. Ertesi sabah Álvaro adamın yanına geliyor. "Dairende acil bir durum varmış," diyor. "Ben evden çıkarken Inés aradı. Benim yardımımı istedi ama boş vaktim olmadığını söyledim. Telaşlanma, çocukla bir ilgisi yok, tesisatta bir şeyler olmuş. Alete ihtiyacın olacak. Barakadaki alet kutusunu yanına al. Acele et. Sesi telaşlı geliyordu."

Inés onu kapıda karşılıyor, üzerinde kalın bir palto var (neden? hava soğuk değil). Gerçekten hem telaşlı hem de öfkeli. Tuvalet tılandı, diyor. Bina görevlisi gelip bakmış ama kadın dairenin yasal kiracısı olmadığı için, görevli onu tanımadığı, in midir cin midir bilmediği için bir şey yapmayı reddetmiş. La Residencia'daki ağabeylerini aramış ama bahaneler üretip onu başlarından savmışlar, çünkü ellerini kirletemeyecek kadar müşkülpeşent tiplermiş (bunu acıyla söylüyor). O yüzden son çare olarak iş arkadaşı Álvaro'yu aramış, işçi olduğu için tesisattan anlayacağını düşünmüş. Ama şimdi Álvaro yerine o gelmiş.

Kadın oturma odasında öfkeyle volta atarak söyleniyor da söyleniyor. Onu en son gördüğünden beri kilo vermiş. Ağzının kenarında çizgiler var. Adam sessizce

dinliyor ama gözü çocukta; çocuk yatakta oturmuş –yoksa daha yeni mi uyanmış?– kuşkuyla, ölümler diyarından gelmiş gibi dik dik ona bakıyor.

Çocuğa gülümsüyor. *Selam!* yapıyor ağzıyla.

Çocuk başparmağını ağzından çıkarıyor ama konuşmuyor. Doğuştan kıvrıcık olan saçı iyice uzamış. Açık mavi pijama takımının üstünde hoplayıp zıplayan kırmızı fil ve suaygırı desenleri var.

Inés konuşmayı hâlâ kesmedi. “Tuvalet taşındığımızdan beri sorun çıkarıyordu,” diyor. “Suç alt katta oturanlardaysa hiç şaşımam. Görevliden alt katla konuşmasını istedim ama beni dinlemedi bile. Hiç bu kadar kaba bir adam görmedim. Kokunun koridora kadar ulaşmış olmasını umursamıyor.”

Inés lağımdan bahsederken hiç utanmıyor. Adam bunu tuhaf buluyor. Mahrem değilse bile hassas bir konu aslında. Kadın onu sadece işi yapmaya gelmiş bir işçi, bir daha hiç görmesi gerekmeyen biri mi sayıyor, yoksa rahatsızlığını saklamak için mi bu gevezelik?

Adam odanın öbür tarafına geçip pencereyi açıyor ve dışarı sarkıyor. Tuvaletten çıkan boru doğrudan dış duvardaki lağım borusuna bağlanıyor. Üç metre aşağıda da alt kattan gelen başka bir boru var.

“102 numarayla konuştun mu?” diye soruyor. “Bütün hat tıkanıyorsa onların tuvaletinde de sorun olmalı. Ama önce tuvalete bir bakayım, belki göz önünde bir sorunu vardır.” Çocuğa dönüyor. “Bana biraz yardım eder misin? Artık kalkma vaktin gelmedi mi tembel teneke! Bak güneş ne kadar yükselmiş!”

Çocuk kıpırdanıyor ve ona keyifle gülümsüyor. Adamın yüreğinden bir ağırlık kalkıyor. Ne çok seviyor bu çocuğu! “Gel buraya!” diyor. “Artık bana öpücük veremeyecek kadar büyümedin değil mi?”

Çocuk yataktan atlayıp koşarak gelerek ona sarılı-

yor. Adam derin, yıkanmamış, sütlü kokular alıyor. “Yeni pijamanı sevdim,” diyor. “Şimdi gidip bakalım mı?”

Tuvalet neredeyse ağzına kadar su ve pislikle dolu. Alet çantasıyla bir kangal çelik tel getirmişti. Telin ucunu kanca şekline getiriyor, körlemesine tuvalete sokuyor ve bir tuvalet kâğıdı topağı çıkarıyor. “Bir kabınız var mı?” diye soruyor çocuğa. “Çiş kabı mı?” diyor çocuk. Adam başıyla onaylıyor. Çocuk hemen seğirtiyor ve bezle örtülü bir lazımlıkla geri dönüyor. Bir saniye sonra Inés içeri dalıyor, lazımlığı kapıp tek kelime etmeden çıkıyor.

“Bana bir poşet bul,” diyor çocuğa. “Delik olmasın ama.”

Tıkanmış borudan epeyce tuvalet kâğıdı çıkarıyor ama su seviyesi düşmüyor. “Şimdi üstünü değiştir de alt kata gidelim,” diyor çocuğa. Inés’e de, “102 numarada kimse yoksa zemin kattaki kapağı açmaya çalışacağım. Tıkanıklık oradan ilerideyse benim yapabileceğim bir şey yok. Belediyeye haber vermek gerekecek, sorumlu onlar. Ama önce bir alt kata bakalım.” Duraksıyor. “Bu arada, böyle şeyler herkesin başına gelebilir. Kimsenin hatası değil. Şanssızlık işte.”

Inés’in içini rahatlatmaya çalışıyor ve bunu fark edeceğini umuyor. Ama kadın onun gözlerine bakmıyor. Utanç içinde, hiddetli; hem de adamın tahmin edemeyeceği kadar.

Çocukla birlikte gidip 102 numaranın kapısını çalıyor. Uzun süre bekledikten sonra içeriden sürgü çekiliyor ve kapı hafifçe aralanıyor. Adam alacakaranlıkta koyu bir şekil görüyor, kadın mı erkek mi ayırt edemiyor.

“Günaydın,” diyor. “Rahatsız ettiğim için kusura bakmayın. Üst kattaki daireden geliyorum, tuvaletimiz tılandı. Sizin tuvaletinizde de aynı sorun var mı diye bakmaya gelmiştim.”

Kapı biraz daha aralanıyor. Bir kadın, yaşlı ve kamburu çıkmış, gözlerindeki camsı griliğe bakılırsa gözleri görmüyor.

“Günaydın,” diye tekrarlıyor adam. “Tuvaletiniz. Tuvaletinizde herhangi bir sorun var mı? Tıkanma, *atascos*?”

Cevap yok. Kadın sorgulayan bir ifadeyle ona bakarken hiç kıpırdamadan duruyor. Hem kör hem sağır mı yoksa?

Çocuk öne çıkıyor. “*Abuela*,” diyor. Yaşlı kadın elini uzatıp başını okşuyor, yüzüne dokunuyor. Bir an çocuk samimiyetle kadına sarılıyor, sonra yanından geçip daireye giriyor. Biraz sonra geri dönüyor. “Temiz,” diyor. “Tuvaletleri temiz.”

“Teşekkürler senyora,” diyor adam, eğilerek selam veriyor. “Yardımanız için çok teşekkürler. Sizi rahatsız ettiğimiz için kusura bakmayın.” Çocuğa dönüyor, “Tuvaletleri temizmiş, o zaman... o zaman ne?”

Çocuk kaşlarını çatıp düşünmeye başlıyor.

“Burada, alt katta su serbestçe akıyor. Orada, üst katta –merdivenden yukarıyı işaret ediyor– “su hâlâ ak-mıyor. Demek ki? O halde borular nerede tıkanmış?”

“Üst katta,” diyor çocuk güvenle.

“Güzel! O halde nereyi tamir edeceğiz: Alt katı mı üst katı mı?”

“Üst katı.”

“Üst kata çıkıyoruz çünkü su hangi yöne akar, yukarı mı aşağı mı?”

“Aşağı.”

“Her zaman mı?”

“Her zaman. Her zaman aşağı akar. Bazen de yukarı.”

“Hayır. Hiçbir zaman yukarı akmaz. Hep aşağı. Suyun doğası budur. Asıl sorun, bizim dairede suyun neden doğasına karşı gelerek yukarı çıktığı. Nasıl oluyor da çeşmeyi açtığımızda ya da sifonu çektiğimizde su bizim için akıyor?”

“Çünkü su yukarı akıyor.”

“Hayır. Bu iyi bir yanıt değil. Soruyu başka bir şekilde sorayım. Suyun yukarı akmadan dairemize ulaşması nasıl mümkün olur?”

“Gökyüzünden. Gökyüzünden çeşmelere düşer.”

Doğru. Su gökyüzünden düşer. “Ama,” diyerek parmağını sallayıp uyarıyor, “su gökyüzüne nasıl çıkar?”

Doğa felsefesi. Görelim bakalım çocuğun içinde ne kadar doğa felsefesi var...

“Çünkü gökyüzü nefes alır,” diyor çocuk. “Gökyüzü nefes aldığı anda” –derin bir nefes alıp tutuyor, yüzünde bir gülümseme var, saf düşünsel bir hazzın gülümsemesi, sonra abartılı bir hareketle nefesini bırakıyor– “ve gökyüzü nefes verir.”

Kapı kapanıyor. Kapının arkasındaki sürgünün tıkrıtısını duyuyor.

“Sana bunu Inés mi anlattı, göklerin nefes aldığını o mu söyledi?”

“Hayır.”

“Hepsini kendi başına mı düşündün?”

“Evet.”

“Peki göklerde nefes alan ve nefes verip yağmuru yağdıran kimdir?”

Çocuk susuyor. Kaşlarını çatmış düşünüyor. Ama en sonunda başını iki yana sallıyor.

“Bilmiyor musun?”

“Hatırlayamıyorum.”

“Boş ver. Hadi gidip annene haber verelim.”

Adamın yanındaki aletlerin bir faydası yok. Sadece telin uzunluğu bir şeyler vaat ediyor.

“Siz ikiniz bir yürüyüşe çıksanız,” diyor adam Inés’e. “Şimdi yapacağım şey pek iştah açıcı sayılmaz. Genç dostumuzun maruz kalması için bir sebep göremiyorum.”

“Doğru düzgün bir tesisatçı çağırmayı yeğlerim,” diyor Inés.

“Ben işi halledemezsem gider doğru düzgün bir tesisatçı getiririm. Söz veriyorum. Öyle ya da böyle tuvalet onarılacak.”

“Ben yürüyüşe gitmek istemiyorum,” diyor çocuk. “Yardım etmek istiyorum.”

“Teşekkürler evlat, sağ ol. Ama bu iş insanın yardıma ihtiyaç duyacağı türden değil.”

“Sana fikir verebilirim.”

Adam Inés’le göz göze geliyor. Aralarında sözsüz bir iletişim oluyor. *Akıllı oğlum benim!* diyor kadının bakışı.

“Haklısın,” diyor adam. “Sen iyi fikir veriyorsun. Ama ne yazık ki tuvaletler fikir almaya pek yatkın değildir. Tuvaletler fikirler âleminin parçası değildir, onlar sadece kaba saba şeylerdir ve onlarla uğraşmak da kaba saba bir iştir. O yüzden ben bu işi hallederken sen annenle yürüyüşe çık.”

“Neden kalamıyorum?” diyor çocuk. “Sadece kaka.”

Çocuğun sesinde yeni bir tını var, adamın hoşuna gitmeyen bir meydan okuma tınısı. Tüm bu övgüler yüzünden kendini bir şey zannediyor.

“Tuvaletler sadece tuvalettir ama kaka sadece kaka değildir,” diyor adam. “Her zaman sadece kendisi olmayan bazı şeyler vardır. Kaka da onlardan biri.”

Inés çocuğu elinden tutup çekiştiriyor. Kadın artık pancar gibi olmuş. “Gel!” diyor.

Çocuk başıyla reddediyor. “Benim kakam,” diyor. “Kalmak istiyorum!”

“Senin kakandı. Ama onu çıkardın. Ondan kurtuldun. Artık senin değil. Onun üzerinde artık bir hakkın yok.”

Inés bir of çekerek mutfığa kaçıyor.

“Lağım borusuna girdiği anda senin kakan olmaktan çıkar,” diye devam ediyor adam. “Lağımda tüm diğer insanların kakasıyla karışır ve genel kaka olur.”

“Peki o zaman Inés neye kızdı?”

Inés. Ona böyle mi hitap ediyor? *Anneciğim* ya da *Anne* demiyor mu?

“Çünkü utanıyor. İnsanlar kakadan bahsetmeyi sevmez. Kaka kötü kokar. Kaka bakterilerle doludur. Kaka senin için iyi değildir.”

“Neden?”

“Ne neden?”

“Bu onun da kakası. Neden kızıyor?”

“Kızmıyor, sadece hassas. Bazı insanlar hassastır, bu onların doğasında vardır, sebebini soramazsın. Ama hassas olmaya gerek yok çünkü sana dediğim gibi, bir noktadan sonra kimsenin kakası değildir, sadece kakadır. Hangi tesisatçıya sorsan sana aynı cevabı verir. Tesisatçı kakaya bakıp kendi kendine, *Ne kadar ilginç, Senyor X ya da Senyora Y'nin böyle bir kakası olacağı kimin aklına gelirdi!* demez. Cenaze levazımatçısı gibidir. Levazımatçı da kendi kendine şöyle demez: *Ne kadar ilginç...*” Adam duruyor. *Kaptırdım kendimi*, diye düşünüyor, *fazla konuşuyorum*.

“Levazımatçı nedir?” diye soruyor çocuk.

“Levazımatçı ölü bedenlerle ilgilenir, onlara bakar. Tesisatçı gibidir. Ölü bedenlerin doğru yere gitmesini sağlar.”

Şimdi de diyeceksin ki, ölü beden nedir?

“Ölü beden nedir?” diye soruyor çocuk.

“Ölü bedenler ölüme yenilmiş ve artık bir işimize yaramayan bedenlerdir. Ama ölüm konusunda çok da endişe etmemize gerek yok. Ölümden sonra başka bir hayat var. Bunu görmüştün. Biz insanlar bu açıdan talihliyiz. Geride kalıp tekrar toprağa karışması gereken kaka gibi değiliz.”

“Biz nasılsınız?”

“Kaka gibi değilsek nasılsınız? Biz fikirler gibiyiz. Fikirler hiçbir zaman ölmez. Bunu okulda da öğreneceksin.”

“Ama kaka yapıyoruz.”

“Doğru. İdealin parçasıyız ama aynı zamanda kaka yapıyoruz. Bunun sebebi bizim ikili bir doğamızın olması. Bunu nasıl daha basit anlatabilirim bilemiyorum doğrusu.”

Çocuk susuyor. *Önce bunu biraz sindirsin*, diye düşünüyor adam. Klozetin yanında diz çöküyor, kolunu kıvrılabildiği kadar yukarı kıvrıyor. “Git annenle beraber yürü biraz,” diyor. “Git hadi.”

“Peki ya levazımatçı?” diyor çocuk.

“Levazımatçı mı? Levazımatçılık da tüm diğer işler gibi bir iştir. Levazımatçı bizden farklı bir insan değildir. Onun da ikili doğası vardır.”

“Onu görebilir miyim?”

“Şimdi olmaz. Şimdi yapmamız gereken başka şeyler var. Bir dahaki sefere şehre gider bir levazımatçı ararız. O zaman bakabilirsin işte.”

“Ölü bedenlere bakabilir miyiz?”

“Hayır, kesinlikle olmaz. Ölüm özel bir meseledir. Levazımatçılık da gizlilik gerektiren bir meslektir. Levazımatçılar ölü bedenleri halka göstermez. Tamam, bu konuyu kapatalım artık.” Teli klozetten içeri itiyor. Teli bir şekilde S şeklinde ilerlemesini sağlaması lazım. Tıkanıklık boyun kısmında değilse, hemen dışındaki kesişimdedir. Şayet öyleyse nasıl tamir edeceğini bilemiyor. Vazgeçip bir tesisatçı bulması gerekecek. Ya da bir tesisatçı fikri.

Inés’in kakasının hâlâ parçalar halinde yüzdüğü suyun içine önce eli, sonra bileği, sonra kolu giriyor. Teli S-engelinin ötesine itiyor. *Antibakteriyel sabun*, diye düşünüyor. *Daha sonra antibakteriyel sabunla yıkamam gerek, tırnaklarımın içini de enikonu fırçalamalıyım. Çünkü kaka sadece kakadır, bakteri sadece bakteridir.*

Kendini hiç de ikili doğası varmış gibi hissetmiyor.

İlkel aletler kullanarak lağım borusundaki tıkanıklığı açmaya çalışan bir adam gibi hissediyor.

Kolunu çekiyor, teli de çekiyor. Telin ucundaki kanca düzleşmiş. Tekrar kanca haline getiriyor.

“Çatalı kullanabilirsin,” diyor çocuk.

“Çatal çok kısa gelir.”

“Mutfaktaki uzun çatalı kullanabilirsin. Ucunu kıvırsın.”

“Getir bir bakalım.”

Çocuk koşarak çıkıyor ve ilk geldiklerinde dairede buldukları, hiç kullanmak zorunda kalmadığı uzun çatala geri dönüyor. “Kuvvetliysen bükebilirsin,” diyor çocuk.

Adam çatalı kanca şeklinde büküyor ve S-engelinden gittiği yere kadar itiyor. Çatalı geri çektiğinde bir şeyin direndiğini fark ediyor. Önce yavaş yavaş, sonra daha hızlı geliyor tıkanıklığa yol açan şey: Dışı naylon, rulo yapılmış bir ped. Klozetteki su gidiyor. Adam sifonu çekiyor. Temiz su gürleyerek akıyor. Bekliyor, tekrar sifonu çekiyor. Boru temizlenmiş. Her şey yolunda.

“Bunu buldum,” diyor Inés’e. Hâlâ üzerinden sular damlayan şeyi gösteriyor. “Tanıdın mı?”

Kadın kızarıyor, suçlu suçlu duruyor, nereye bakacağını bilemiyor.

“Genellikle böyle mi yaparsın, tuvalete mi atarsın? Bunu yapmaman gerektiğini kimse söylemedi mi sana?”

Kadın başını iki yana sallıyor. Yüzü kıpkırmızı. Çocuk kaygıyla onun eteğini çekiştiriyor. “Inés!” diyor. Kadın konuyu değiştirme çabasıyla onun elini okşuyor. “Bir şey yok tatlım,” diye fısıldıyor.

Adam banyo kapısını kapatıyor, kirlenmiş gömleğini çıkarıp lavaboda yıkıyor. Antibakteriyel sabun yok, sadece Commissariat’tan alınan herkesin kullandığı sabun var. Adam gömleğini iyice sıkıyor, duruluyor, tekrar sıkı-

yor. Islak bir gömlek giyecek. Kollarını yıkıyor, koltukaltlarını yıkıyor, kurulanıyor. Arzu ettiği kadar temiz olmayabilir ama en azından bok kokmuyor.

Inés yatağın üzerine oturmuş, çocuğu da bebek gibi göğsüne bastırmış ileri geri sallanıyor. Çocuk uyukluyor, ağzının kenarından salya sızmış. “Ben gidiyorum,” diye fısıldıyor adam. “Bana ihtiyacın olursa haber ver.”

Daha sonra düşündüğünde Inés’i ziyaretinde ona en çarpıcı gelen şey, bu ziyaretin hayatının bir dönemi sıfatıyla ne kadar tuhaf, ne kadar öngörülemez olduğu. Tenis kortundaki o soğukkanlı, o sakın genç kadını ilk gördüğünde kimin aklına gelirdi günün birinde onun bokunu bedeninden temizlemek zorunda kalacağı! Enstitü’de bu konuda ne derlerdi acaba? Demir grisi saçlı kadının bunun için bir sözcüğü var mıydı, mesela kakanın kakalığı?

17. Bölüm

“Rahatlama peşindeysen,” diyor Elena, “rahatlamak hayatını kolaylaştıracaksa, erkeklerin bunun için gidebileceği yerler var. Arkadaşların, yani erkekler sana bunu hiç söylemedi mi?”

“Tek kelime etmediler. Rahatlama ile tam olarak ne kastediyorsun?”

“Cinsel rahatlama. Peşinde olduğun şey cinsel rahatlamaysa, beni tek başvuru noktası saymana gerek yok.”

“Kusura bakma,” diyor adam ters ters. “Yaptığımız şeye böyle baktığının farkında değildim.”

“Alınma. Hayatın bir gerçeği bu: Erkeklerin rahatlamaya ihtiyacı vardır, hepimizin bildiği bir şey. Ben sadece bu konuda neler yapabileceğini söylüyorum. Gidebileceğin yerler var. Limandaki arkadaşlarına sor ya da çok utanıyorsan Sevk Merkezi’ne sorabilirsin.”

“Genelevden mi bahsediyorsun?”

“Adına genelev demek istiyorsan benim için fark etmez ama duyduğum kadarıyla pespaye yerler değil, son derece temiz ve hoşlar.”

“Görevli kızlar üniforma giyiyor mu?”

Kadın bir kaşını kaldırıyor.

“Yani standart bir kostümleri var mı, mesela hemşirelerinki gibi? Standart iç çamaşırları var mı?”

“Bunu artık kendin öğreneceksin.”

“Peki genelevde çalışmak kabul görmüş bir meslek mi?” Bu sorularıyla kadını sinirlendirdiğini biliyor ama çocuğu verdiğiinden beri süregelen aldırışsızlık, keyifsizlik havasında yine. “Bir kızın yapabileceği ama cemiyet içinde başı dik gezebileceği bir meslek mi?”

“Hiçbir fikrim yok,” diyor kadın. “Git de öğren. Şimdi müsaadeni istemeliyim, bir öğrencimi bekliyorum.”

Adam aslında erkeklerin gidebileceği yerler konusunda hiçbir şey bilmediğini iddia ederken Elena’ya yalan söylüyordu. Álvaro kısa süre önce limandan çok uzak olmayan Salón Confort adında bir kulüpten bahsetmişti.

Elena’nın dairesinden doğruca Salón Confort’a gidiyor. *Dinlenme ve Rekreasyon Tesis*i yazıyor girişteki kabartmalı tabelada. *Açılış kapamış saatleri 14–2. Pazartesi-leri kapalı. Üyelere mahsus. Üyelik başvuruyla.* Küçük harflerle eklenmiş: *Kişisel danışma. Stres giderme. Fiziksel terapi.*

Kapıyı itip açıyor. Neredeyse çıplak bir antre. Duvar boyunca bir sıra var. Üzerinde RESEPSİYON yazan masa da telefon dışında tamamen çıplak. Adam oturup bekliyor.

Uzun süre sonra arka odalardan orta yaşlı bir kadın çıkıyor. “Beklettiğim için kusura bakmayın,” diyor. “Nasıl yardımcı olabilirim?”

“Üye olmak istiyorum.”

“Elbette. Sadece şu iki formu doldurmanızı rica edeceğim, sonra da bir kimlik gerek.” Adama kâğıtlar ve bir tükenmezkalem uzatıyor.

Adam önce ilk forma bakıyor. İsim, adres, yaş, meslek. “Gemilerden inen denizciler de geliyor olmalı,” diyor. “Onlar da form dolduruyor mu?”

“Siz denizci misiniz?” diye soruyor kadın.

“Hayır, limanda çalışıyorum ama denizci değilim. Onlardan bahsettim çünkü sadece bir iki gece karada kalıyorlar. Onlar da sizi ziyaret ettiklerinde üye oluyor mu?”

“Tesisleri kullanmak için üyeliğinizin onaylanması gerek.”

“Onaylanmak ne kadar sürüyor.”

“Uzun sürmez. Ama sonrasında terapistin programına dahil olmanız gerek.”

“Benim mi dahil olmam gerek?”

“Terapistlerimizden birinin listesine kabul edilmelisiniz. Bu biraz vakit alabilir. Genellikle listeleri doludur.”

“Yani sözünü ettiğim denizcilerden biri olsaydım, limanda sadece bir iki gece geçireceğim için buraya gelmemin hiçbir anlamı olmayacaktı. Ben randevu alana kadar gemim çoktan tekrar denize açılmış olacaktı.”

“Salón Confort denizciler için kurulmuş bir tesis değildir senyor. Denizcilerin geldikleri yerde kendi tesisleri vardır.”

“Geldikleri yerde kendi tesisleri olabilir ama onları kullanamazlar. Çünkü buradalar, orada değil.”

“Evet, doğru: Bizim kendi tesislerimiz var, onların kendi tesisleri.”

“Anlıyorum. Sakıncası yoksa ilgimi çekti, Enstitü mezunu gibi konuşuyorsunuz; İleri Çalışmalar Enstitüsü sanırım adı, şehirdeydi.”

“Sahi mi?”

“Evet. Felsefe kurslarından biri olabilir. Mantık mesele. Ya da retorik.”

“Hayır, Enstitü mezunu değilim. Şimdi, kararınızı verdiniz mi? Başvuru yapacak mısınız? Yapacaksanız lütfen formları doldurun.”

İkinci form birinciden daha zorlayıcı. *Kişisel Terapist Başvurusu* yazıyor başında. *Altındaki boşluğu kullanarak kendinizi ve ihtiyaçlarınızı tarif ediniz.*

“Sıradan ihtiyaçları olan sıradan bir adamım,” diye yazıyor. “Yani ihtiyaçlarım uçuk değildir. Kısa süre öncesine kadar bir çocuğun tam zamanlı vasisiydim. Çocuğu verdiğimden (vesayetimi sonlandırdığımdan) beri kendimi biraz yalnız hissediyorum. Ne yapacağımı bilemez bir haldeyim.” Kendini tekrarlıyor. Bunun sebebi tükenmez kalem kullanması. Bir kurşunkalemi ve silgisi olsa kendini daha tasarruflu ifade edebilirdi. “Bir dostun bana kulak vermesine, ona içimi dökmeye ihtiyacım olduğunu fark ettim. Yakın olduğum bir kadın arkadaşım vardı ama son dönemde aklı başka yerde. Onunla ilişkilerim sahici bir samimiyetten yoksun. Sadece samimiyet koşullarında insan içini dökebilir.”

Başka?

“Güzelliğe açım,” diye yazıyor. “Kadın güzelliğine. Açlıktan ölüyorum denebilir. Benim deneyimime göre hayranlık ve minnettarlık uyandıran bir güzellik açlığı çekiyorum, kollarında güzel bir kadın tutmak gibi büyük bir şansa sahip olmanın minnettarlığına hasretim.”

Güzelliğe dair bütün paragrafın üstünü çizmek geliyor içinden ama çizmiyor. Birisi onu yargılayacaksa, yüreğinin hamlelerini yargılasın, zihninin berraklığını değil. Mantığını da değil.

“Ama bunlar erkek olmadığım, erkeksi ihtiyaçlarım olmadığı anlamına gelmiyor,” diye sağlam bir ifadeyle tamamlıyor.

Qué tontería! Ne zırva! Ne büyük bir ahlaki kargaşa!

Formları kadına uzatıyor. Resepsiyonist formları baştan sona okuyor, okumuyormuş gibi yapma zahmetine hiç girmiyor. Bekleme odasında ikisinden başka kimse yok. Yoğun bir saat değil. Güzellik hayranlık uyandırır: Kadın burayı okurken yüzünde hafif bir gülümseme mi belirliyor? Resepsiyonist saf ve sade bir kadın mı, yoksa onun da minnettarlık ve hayranlık geçmişi var mı?

“Kutuyu işaretlememişsiniz,” diyor kadın. “*Seans uzunluğu: 30 dakika, 45 dakika, 60 dakika, 90 dakika. Hangi uzunluğu tercih edersiniz?*”

“Azami rahatlama istiyorum diyelim: Doksan dakika.”

“Doksan dakikalık seans için bir süre beklemeniz gerekebilir. Takvim oluşturma meselesi yüzünden. Yine de sizi ilk uzun seans için kaydediyorum. Kararınızı değiştirerseniz daha sonra bunu da değiştirebilirsiniz. Teşekkürler, hepsi bu kadar. Size haber vereceğiz. İlk randevunuzun ne zaman olduğunu yazılı olarak bildireceğiz.”

“Çok prosedür varmış. Denizcilerin neden istenmediğini anladım.”

“Evet, Salón geçiciler için değildir. Ama geçicilik başlı başına geçici bir durum. Burada geçici olan birisi geldiği yerde evinde olacaktır, tıpkı evi burada olan kişinin başka yerlerde geçici olması gibi.”

“*Per definitionem*,”¹ diyor adam. “Sarsılmaz bir mantığınız var. Mektubunuzu bekleyeceğim.”

Forma adres olarak Elena’nın dairesini yazmıştı. Günler geçiyor. Elena’ya soruyor: Gelen mektup yok.

Salón’a dönüyor. Yine aynı resepsiyonist var. “Beni hatırladınız mı?” diyor. “Önceki hafta gelmiştim. Bana haber vereceğinizi söylemiştiniz. Hiçbir haber almadım.”

“Müsaadenizle bir bakayım,” diyor kadın. “Adınız...” Dosya dolabını açıp bir dosya çıkarıyor. “Görebildiğim kadarıyla başvuru formunda bir sorun yok. Gecikme sizi doğru terapistle evlendirme konusunda görünüyor.”

“*Evlendirmek* mi? Herhalde kendimi iyi ifade edemedim. Forma güzellik ve benzeri şeylere dair yazdığım

1. (Lat.) Tanımı gereği. (Ç.N.)

her şeyi unuttun. İdeal bir eş aramıyorum, sadece birisiyle, yani bir kadınla birlikte olmak istiyorum.”

“Anlıyorum. Bakacağım. Birkaç gün daha müsaade edin.”

Günler geçiyor. Mektup yok. *Hayranlık* sözcüğünü kullanmamalıydı. Birkaç real kazanma peşindeki genç bir kadın, böyle bir sorumluluğun omzuna yüklenmesini neden istesin ki? Hakikat iyi olabilir ama kimi zaman hakikatten daha azı yeterlidir. O yüzden: *Salón Confort üyeliğine neden başvuruyorsunuz?* Cevap: *Çünkü şehre yeni geldim ve kimseyi tanımıyorum.* Soru: *Nasıl bir terapist arıyorsunuz?* Cevap: *Genç ve güzel.* Soru: *Seanslarınızın uzunluğu ne kadar olsun?* Cevap: *Otuz dakika yeter.*

Eugenio fareler, tarih ve liman emeği örgütlenmesi konusundaki anlaşmazlıklarının kimseyi incitmediğini göstermekte ısrarlı. Adam sık sık iş çıkışında Eugenio’yu yanında buluyor ve yine Bloklar’a giden 6 numaralı otobüsü yakalama maskaralığı tekrarlanıyor.

“Enstitü konusunda kararını verdin mi?” diye soruyor Eugenio, otobüs durağına seyahatlerinden birinde. “Kayıt olmayı düşünüyor musun?”

“Korkarım son zamanlarda Enstitü meselesini pek fazla düşünmedim. Bir rekreasyon merkezine kayıt olmaya çalışıyorum.”

“Rekreasyon merkezi mi? Yani Salón Confort mu? Neden bir rekreasyon merkezine katılmak istiyorsun ki?”

“Sen ve arkadaşlarınız bu merkezlere gitmiyor musunuz? O konuda ne yapıyorsunuz? Yani nasıl anlatsam, fiziksel dürtüleriniz konusunda...”

“Fiziksel dürtüler mi? Bedensel dürtüler mi? Sınıfta bunları tartışıyoruz. Ne sonuca ulaştığımızı anlatmamı ister misin?”

“Lütfen.”

“Söz konusu dürtülerin belli bir hedefi olmadığına dikkat çekerek başladık. Yani bizi belli bir kadına yönlendirmek yerine soyut bir kadına, kadınlık idealine yönlendiriyor. O yüzden dürtüyü bastırmak için rekreasyon merkezi denen yere gidiyoruz ve aslında dürtüye hakaret ediyoruz. Neden mi? Çünkü idealin böyle yerlerde hazır sunulan tezahürleri daha adi kopyalardan ibaret; adi bir kopyayla birleşmek, arayıştaki kişiye ancak hayal kırıklığı ve keder getirebilir.”

Eugenio’yu, gözlükleri yüzünden baykuşa benzeyen bu samimi delikanlıyı bir adi kopyanın kollarında hayal etmeye çalışıyor adam. “Hayal kırıklığının suçunu Salón’da karşına çıkan kadınlara atıyorsun,” diye yanıtıyor, “ama belki de dürtünün kendisi üzerinde düşünmelisin. Ulaşamayacağı şeye uzanma arzusunun doğasına ilişkin bir şeyse, tatmin olmaması bizi şaşırtmalı mı? Enstitü’deki öğretmeniniz adi kopyaları benimsemenin iyi, hakiki ve güzele doğru yükselmek için zorunlu bir basamak olabileceğini söylemedi mi?”

Eugenio’nun yanıtı sessizlikten ibaret.

“Bunu bir düşün. Merdiven denen şey olmasaydı bugün ne durumda olacağımızı sor kendine. İşte otobüs geldi. Yarın görüşürüz dostum.”

“Acaba bende farkında olmadığım bir sorun mu var?” diye soruyor Elena’ya. “Katılmaya çalıştığım kulüpten söz ediyorum. Neden beni geri çeviriyorlar sence? Dürrüst olabilirsin.”

Akşamın son eflatun renklerinde pencerenin önünde oturmuş, serçelerin uçuşmasını izliyorlar. Canayakın... zaman içinde bu hale geldiler. Karşılıklı rızayla *Compañeros*. Canayakınlık evliliği: Teklif etse Elena kabul eder mi? Elena ve Fidel’le dairede oturmak limanda-

ki barakada tek başına kalmaktan daha konforlu olacaktır muhakkak.

“Seni geri çevirdiklerine kesin gözüyle bakamazsın,” diyor Elena. “Büyük ihtimalle bekleme listesi çok uzundur. Öte yandan o tesise gitme konusunda ısrar etmene şaşıyorum. Neden başka bir kulübü denemiyorsun ki? Olmadı çekilsen?”

“Çekilmek mi?”

“Cinsellikten elini ayağını çeksen. Bunu yapabilecek bir yaştasın. Başka alanlarda tatmin arayabilirsin.”

Adam başını olumsuz anlamda sallıyor. “Henüz değil Elena. Bir macera daha, bir başarısızlık daha, belki ondan sonra emekli olurum. Soruma cevap vermedin. İnsanların yadırgadığı bir şey mi var bende? Konuşma tarzımda mı sorun var mesela: İnsanları uzaklaştırıyor muyum? İspanyolcam çok mu kötü?”

“İspanyolcan kusursuz değil ama her geçen gün daha iyi oluyor. İspanyolcası seninki kadar iyi olmayan çok sayıda yeni gelen biliyorum.”

“Çok incesin ama doğrusunu istersen kulağım iyi değildir. Genellikle insanların ne dediğini anlamam, tahmin etmek zorunda kalırım. Örneğin kulüpteki kadın: Beni orada çalışan kızlardan biriyle evlendirmek istediğini söyledi zannettim ama belki de onu yanlış duydum. Gelin aramadığımı söyledim ona ve bana delirmişim gibi baktı.”

Elena cevap vermiyor.

“Eugenio’yla konuşurken de aynı şey oluyor,” diye bastırıyor adam. “Eski şeylere saplanıp kalmış, unutamamış bir adam olduğumu gösteren bir şey var konuşmamda sanki. Artık öyle geliyor.”

“Unutmak zaman alır,” diyor Elena. “Tam anlamıyla unuttuğun zaman güvensizlik duygusu kalkacak ve her şey daha kolay olacak.”

“O mukaddes günü hasretle bekliyorum. Sal n Confort, Sal n Relax ve Novilla’daki tüm diğ r salonlara buyur edileceğ m günü.”

Elena ters ters bakıyor. “Yahut da anılarına tutunmaya devam edebilirsin, yani bunu tercih ediyorsan. Ama o zaman da bana gelip ş k yet etme.”

“Lütfen beni yanlış anlama Elena. Yorgun ve yaşı anılarıma hiçbir değ r vermiyorum. Haklısın, onlar sadece y k. Hayır, teslim etmeye gönülsüz olduğ m Şey başka: Anıların kendisi değ l, ge mişı olan bir bedende bulunma, kendi geçmişine gömülmüş bir bedende bulunma hissi. Bunu anlıyor musun?”

“Yeni bir hayat, yeni bir hayattır,” diyor Elena, “yeni bir ortamda tekrar eski hayatı yaşamak değ ldir. Fidel’e bak...”

“Ama yeni hayat bizi d n şt rmeyecekse,” diye sözünü kesiyor adam, “ba kala tırmayacaksa ne faydası var yeni hayatın? Ben kendimi hiç öyle hissetmiyorum.”

Kadın onun sözüne devam etmesini bekliyor ama adamın diyecekleri bu kadar.

“Fidel’e bak,” diyor kadın. “David’e bak. Onlar anılarla yaşayan mahluklar değ l. Çocuklar geçmişte değ l Şimdide ya ar. Neden biraz onlardan feyz almıyorsun? Ba kala mayı beklemek yerine neden tekrar  ocuk olmayı denemiyorsun?”

18. Bölüm

Adam ve çocuk, Inés'in izin verdiği ilk yürüyüşleri için parktalar. Adamın yüreği pır pır ediyor, çevik adımlarla ilerliyor. Çocuğun yanındayken, geçen yıllar geri geliyor sanki.

"Bolívar nasıl?" diye soruyor.

"Bolívar kaçtı."

"Kaçtı ha! Şaşırdım doğrusu! Bolívar'ın sana ve Inés'e çok bağlı olduğunu sanıyordum."

"Bolívar beni sevmiyor. Sadece Inés'i seviyor."

"Ama birden fazla kişiyi sevmek mümkündür muhakkak."

"Bolívar sadece Inés'i seviyor. Onun köpeği."

"Sen de Inés'in oğlusun ama sadece Inés'i sevmiyorsun. Beni de seviyorsun. Diego ve Stefano'yu da seviyorsun. Álvaro'yu seviyorsun."

"Hayır, sevmiyorum."

"Bak işte buna üzüldüm. Demek Bolívar gitti. Sence nereye gitmiş olabilir?"

"Geri döndü. Inés dışarıya mama koyunca döndü. Inés artık Bolívar'ı hiç dışarı bırakmıyor."

"Yeni yuvasına alışamamıştır belki hayvancağız."

"Inés'in dediğine göre kadın köpeklerin kokusunu alıyormuş. Kadın köpeklerden biriyle çiftleşmek istiyormuş."

“Evet, bey köpek bakmanın zorluklarından biri budur, kadın köpeklerle birlikte olmak ister. Doğanın kanunu böyledir. Bey köpekler ve kadın köpekler artık çiftleşmek istemeseydi, bebek köpekler doğmazdı ve bir süre sonra ortalıkta hiç köpek kalmazdı. O yüzden en iyisi Bolivar’a biraz serbestlik tanımak. Uykuların nasıl? Daha iyi uyuyor musun? Kötü rüyalar bitti mi?”

“Rüyamda tekneyi gördüm.”

“Hangi tekne?”

“Büyük tekne. Şapkalı adamı gördüğümüz tekne. Korsan.”

“Korsan değil, kaptan. Ne oldu peki rüyanda?”

“Tekne battı.”

“Battı mı? Sonra ne oldu peki?”

“Bilmiyorum. Hatırlamıyorum. Balıklar geldi.”

“Pekâlâ, ben sana ne olduğunu anlatayım. Bizi kurtardılar, yani seni ve beni. Kurtarılmış olmalıyız, yoksa şu anda nasıl burada olabilirdik? Demek ki kötü bir rüyaymış sadece. Hem balıklar insanları yemez. Balıklar zararsızdır. Balıklar iyidir.”

Geri dönme vakti geldi. Güneş batıyor, ilk yıldızlar gökyüzünde beliriyor.

“Şu iki yıldızı görüyor musun, işaret ettiğim yerdekileri, iki parlak yıldız? Onlar İkiz’dir, hep bir arada oldukları için onlara bu ad verilmiştir. Şu ufkun hemen üzerindeki kızılımsı yıldız da... onun adı Çobanyıldızı’dır, güneş battığında ilk o görünür.”

“İkizler kardeş midir?”

“Evet. Adlarını unuttum ama bir zamanlar ünlülermiş, o kadar ünlülermiş ki yıldız olmuşlar. Belki Inés hikâyeyi daha iyi hatırlıyordur. Inés sana hikâyeler anlatıyor mu?”

“O bana masal anlatıyor.”

“Güzel. Kendi başına okumayı öğrendiğin zaman

Inés'e, bana ya da başkasına gerek duymayacaksın. Dünyadaki bütün masal ve hikâyeleri okuyabileceksin."

"Okuyabilirim ama istemiyorum. Inés'in bana masal anlatmasını seviyorum."

"Bu biraz ileriye görememek anlamına gelmez mi? Okumak insana yeni pencereler açar. Inés sana ne tür masallar anlatıyor?"

"Üç Kardeş masalları."

"Üç Kardeş masalları mı? Bunların hiçbirini bilmiyorum. Peki ne hakkında bu masallar?"

Çocuk duruyor, ellerini önünde kavuşturuyor, uzaklara bakarak konuşmaya başlıyor.

"Bir zamanlar üç kardeş varmış. Kış mevsimiymiş, kar yağıyormuş ve anne demiş ki: Üç Kardeş, Üç Kardeş. İçimde büyük bir ağrı var ve çok değerli bir şifalı otu koruyan Bilge Kadın'ı arayıp bulmazsanız öleceğimden korkuyorum.

Birinci Kardeş demiş ki, Anne, Anne, Bilge Kadın'ı ben bulurum. Pelerinini giymiş, kar kıyamette dışarı çıkmış ve bir tilkiyle karşılaşmış. Tilki ona, nereye gidiyorsun Kardeş? demiş. Kardeş de, değerli şifalı otu koruyan Bilge Kadın'ı arıyorum, o yüzden seninle konuşacak vaktim yok Tilki, diye yanıt vermiş. Tilki demiş ki, bana yiyecek verirsen sana yolu gösteririm, Kardeş de, çekil yolumdan Tilki, demiş ve tilkiye bir tekme atıp ormana girmiş, bir daha da ondan kimse haber alamamış.

Sonra Anne demiş ki, İkinci Kardeş, İkinci Kardeş, içimde büyük bir ağrı var ve çok değerli bir şifalı otu koruyan Bilge Kadın'ı arayıp bulmazsanız öleceğimden korkuyorum.

İkinci Kardeş demiş ki, Anne, Anne, ben giderim; ve böylece pelerinini giymiş, karda dışarı çıkmış ve bir kurtla karşılaşmış ve kurt demiş ki, bana yiyecek verirsen sana Bilge Kadın'a giden yolu gösteririm, İkinci Kardeş

demiş ki, çekil yolumdan Kurt ve ona bir tekme atıp ormana gitmiş, bir daha da ondan kimse haber alamamış.

O zaman Anne demiş ki, Üçüncü Kardeş, Üçüncü Kardeş, içimde büyük bir ağrı var ve çok değerli bir şifalı otu koruyan Bilge Kadın'ı arayıp bulmazsan öleceğimden korkuyorum.

Üçüncü Kardeş demiş ki, hiç korkma Anne, ben gidip Bilge Kadın'ı bulurum ve kıymetli şifalı otu sana getiririm. Kar kıyamette dışarı çıkmış ve bir ayıyla karşılaşmış, ayı demiş ki, bana yiyecek verirsen sana Bilge Kadın'a giden yolu gösteririm. Üçüncü Kardeş demiş ki, memnuniyetle Ayı, ne istersen veririm. O zaman ayı demiş ki, kalbini ver de yiyeyim. Üçüncü Kardeş demiş ki, memnuniyetle veririm sana kalbimi. Böylece ayıya kalbini vermiş ve ayı da o kalbi yemiş.

Sonra ayı ona gizli bir yol göstermiş, böylece Üçüncü Kardeş Bilge Kadın'ın evine gelmiş, kapısını çalmış ve Bilge Kadın demiş ki, neden kanın akıyor Üçüncü Kardeş? Üçüncü Kardeş demiş ki, bana yolu göstermesi karşılığında kalbimi yesin diye ayıya verdim çünkü annemi iyileştirecek değerli şifalı otu eve götürmem gerek.

O zaman Bilge Kadın demiş ki, işte, al sana adı Eskamel olan çok değerli şifalı ot, inançlı olduğun ve yesin diye ayıya kalbini verdiğin için annen iyileşecek. Ormanda kan izlerini takip ederek geri gidersen evin yolunu bulursun.

Böylece Üçüncü Kardeş evin yolunu bulmuş ve anesine demiş ki, işte Anne, işte sana Eskamel denen şifalı ot, şimdi elveda, senden ayrılmak zorundayım çünkü ayı kalbimi yedi. Annesi Eskamel adlı otun tadına bakınca şıp diye iyileşmiş ve demiş ki, oğlum, oğlum, parlak bir ışık saçtığını görüyorum, ve doğru söylüyormuş, Üçüncü Kardeş parlak bir ışık saçıyormuş ve sonra da gökyüzüne yükselmiş."

“Ardından?”

“Hepsi bu. Hikâye burada bitiyor.”

“Demek sonuncu kardeş yıldıza dönmüş ve anne tek başına kalmış.”

Çocuk susuyor.

“Bu hikâyeyi sevmedim. Sonu çok hüznü. Hem zaten üçüncü kardeş olup gökyüzüne yıldız gibi yükselmezsin çünkü sen tek kardeşsin ve o yüzden de ilk kardeşsin.”

“Inés başka kardeşlerim olabileceğini söylüyor.”

“Öyle mi! Peki bu kardeşler nereden gelecekmiş? Seni getirdiğim gibi onları da mı getireceğimi sanıyor?”

“Onları göbişinden çıkaracağını söyledi.”

“Hiçbir kadın kendi başına çocuk yapamaz, bunun için bir babanın yardım etmesi gerekir, Inés de biliyor olmalı. Doğanın kanunu budur; aynı kanun hem bizim için hem de köpekler, kurtlar ve ayılar için geçerlidir. Gerçi başka oğulları olsa bile sen ilk oğul olacaksın, ikinci ya da üçüncü değil.”

“Hayır!” Çocuğun sesi öfkeli. “Ben üçüncü oğul olmak istiyorum! Inés’ten istedim ve kabul etti. Dediğine göre göbişine geri dönüp sonra tekrar çıkabilirmişim.”

“Bunu Inés mi söyledi?”

“Evet.”

“E, böyle bir şeyi başarabilerseniz mucize olur. Senin gibi büyük çocukların annelerinin göbişine geri girdiğini ya da çıktığını hiç duymadım. Inés başka bir şeyi kastetmiş olmalı. Belki de en çok seni seveceğini söylemek istemiştir.”

“Ben en çok sevilen olmak istemiyorum, ben üçüncü oğul olmak istiyorum! Bana söz verdi!”

“Bir ikiden önce gelir David, iki de üçten önce gelir. Inés sana suratı morarıncaya kadar sözler verebilir ama bunu değiştiremez. Bir-iki-üç. Bu yasa doğanın yasasıdır.”

dan bile güçlüdür. Sayıların yasaıdır adı. Hem zaten onun anlattığı masalların kahramanı üçüncü oğul olduğu için sen üçüncü oğul olmak istiyorsun. Başka birçok masalda üçüncü oğul değil en büyük oğul kahramandır. Hatta büyük bir kısmında üç oğul bile yoktur. Sadece tek bir oğul olabilir ve onun da kalbinin yenmesi gerekmez. Ya da annenin kızı vardır ve hiç oğlu yoktur. Pek çok farklı çeşit masal, pek çok farklı çeşit kahraman vardır. Okumayı öğrenseydin bunu kendin de keşfederdin zaten.”

“Ben okuyabiliyorum. Sadece okumak istemiyorum. Okumayı sevmiyorum.”

“Bu pek akıllıca değil. Üstelik yakında altı yaşında olacaksın ve altı yaşına gelince okula gitmen gerekecek.”

“Inés okula gitmem gerekmediğini söylüyor. Dediğine göre ben onun hazinesiymişim. Evde her şeyi kendi kendime öğrenebileceğimi söylüyor.”

“Onun hazinesi olduğun doğru. Seni bulduğu için çok şanslı. Ama bütün gün Inés’le birlikte evde oturmak istediğinden emin misin? Okula gidersen kendi yaşındaki başka çocuklarla tanışırsın. Hem okumayı da doğru düzgün öğrenirsin.”

“Inés okulda özel ilgi göremeyeceğimi söylüyor.”

“Özel ilgi ha? O da ne demekmiş?”

“Inés’in dediğine göre benim özel ilgi görmem lazımmış çünkü zekiymişim. Okulda zeki çocukların özel ilgi görmediğini, o yüzden de sıkıldığını söyledi.”

“Peki senin bu kadar zeki olduğunu düşünmenin sebebi ne?”

“Bütün sayıları biliyorum. Duymak ister misin? 134’ü biliyorum ve 7’yi biliyorum ve...” –derin bir nefes alıyor– “4.623.551’i biliyorum ve 888’i biliyorum ve 92’yi biliyorum ve...”

“Dur! Sayıları bilmek bu değil, David. Sayıları bilmek sayı saymasını bilmektir. Sayıların sırasını bilmektir;

hangi sayının önce, hangisinin sonra geldiğini söyleyebilmen gerekir. Daha sonra sayıları toplayıp çıkarmayı da öğrenmelisin; bir sayıdan diğerine tek seferde, aradaki tüm sayıları saymadan atlamayı da öğrenirsin. Sayıların adını bilmek sayılar konusunda zeki olmakla aynı şey değildir. Burada durup bütün gün sayıların adlarını söyleyebilirsin ve asla sonuna ulaşamazsın çünkü sayıların sonu yoktur. Bunu bilmiyor muydun? Inés sana anlatmadı mı?"

"Doğru değil!"

"Doğru olmayan nedir? Sayıların sonunun olmadığı mı? Kimsenin bütün sayıların adını söyleyemeyeceği mi?"

"Bütün sayıların adını söyleyebilirim."

"Pekâlâ. 888'i bildiğini söylüyorsun. 888'den sonra gelen sayı nedir?"

"92."

"Yanlış. Sonraki sayı 889'dur. Peki iki sayıdan hangisi büyüktür, 888 mi yoksa 889 mu?"

"888."

"Yanlış. 889 daha büyüktür çünkü 889 daima 888'den sonra gelir."

"Nereden biliyorsun? Orada değildin ki!"

"Ne demek 'orada olmak'? Elbette hiç 888'de olmadım. 888'in 889'dan daha küçük olduğunu bilmek için orada olmam gerekmiyor. Neden? Çünkü sayıların yapısının nasıl olduğunu öğrendim. Aritmetiğin kurallarını öğrendim. Okula gittiğin zaman kuralları da öğrenirsin, o zaman sayılar artık senin hayatında" –doğru kelimeyi arıyor– "pürüz yaratmayı bırakacaktır."

Çocuk yanıt vermiyor, onun yerine anlaşılmas bir ifadeyle adamı süzüyor. Adam sözlerinin bir kulaktan girip öbür kulaktan çıktığını bir an bile düşünmüyor. Hayır, her sözcük emiliyor, hepsi emiliyor ve reddediliyor. Bu kadar zeki bir çocuk, dünyada yolunu çizmeye bu kadar hazır bir çocuk neden anlamayı reddediyor?

“Bütün sayıları ziyaret ettiğini söylemiştin,” diyor. “O halde bana son sayıyı söyle, en son sayıyı. Ama sakın Omega deme. Omega sayılmaz.”

“Omega nedir?”

“Boş ver. Sadece Omega deme. Bana son sayıyı söyle, en sonuncusunu.”

Çocuk gözlerini yumup derin bir nefes alıyor. Kaşlarını çatıp odaklanıyor. Dudakları hareket ediyor ama sözcükler çıkmıyor.

Üstlerindeki dala bir çift kuş konup cıvıldaşmaya başlıyor, oraya tüneyecekler.

Adamın aklına ilk kez bu çocuğun sadece zeki olmakla kalmadığı geliyor –dünyada pek çok zeki çocuk var– başka bir şey var, öyle bir şey ki şu anda adlandıramıyor. Uzanıp çocuğu hafifçe sarsıyor. “Yeter,” diyor. “Bu kadar saydığın yeter.”

Çocuk irkiliyor. Gözleri açılıyor, yüzündeki esriklik, uzaklık, çarpıklık kayboluyor. “Dokunma bana!” diye bağıyor tuhaf, ince bir sesle. “Unutturuyorsun! Neden unutturuyorsun? Senden nefret ediyorum.”

“Onu okula göndermek istemiyorsan,” diyor Inés’e, “en azından okumayı öğretmeme izin ver. Buna hazır, kısa sürede kapacaktır.”

Doğu Blokları toplum merkezindeki minik kütüphanede birkaç raf kitap var: *Kendi Kendine Marangozluk*, *Dantel Sanatı*, *Yüz Bir Yaz Tarifi* vs. Ama diğer kitapların altında cildi yıpranmış bir *Çocuklar İçin Resimli Don Quijote* de yüzüstü yatıyor.

Adam zafer kazanmışçasına Inés’e gösteriyor bu buluntuyu.

“Don Quijote kim?” diyor Inés.

“Eski günlerden zırhlı bir şövalye.” Kitabı açıp ilk resmi gösteriyor: Uzun boylu, üflesen uçacak gibi duran,

seyrek sakallı, zırh giymiş bir adam yorgun görünümlü bir beygirin sırtına binmiş; yanında da eşeğe binmiş tıknaz bir adam var. Önlerinde uzaklara doğru döne döne giden bir yol görünüyor. “Mizah kitabı,” diyor adam. “Sevecektir. Kimse boğulmuyor, kimse ölmüyor, at bile.”

Pencerenin önüne yerleşip çocuğu da dizine oturtuyor. “Sen ve ben bu kitabı birlikte okuyacağız. Günde bir sayfa, bazen de iki sayfa. İlk önce ben hikâyeyi sesli okuyacağım, sonra kelime kelime inceleyip kelimelerin nasıl bir araya getirildiğine bakacağız. Anlaştık mı?”

Çocuk başıyla onaylıyor.

“La Mancha’da yaşayan bir adam varmış –La Mancha İspanya’dadır, İspanyolca dilinin geldiği yer de orasıdır–, bu adam artık genç değilmiş ama yaşlı da sayılmazmış, günün birinde aklına şövalye olmak gelmiş. Duvar da asılı duran paslı zırhı indirip giymiş, bir ısıklık çalıp Rosinante adındaki atını çağırmış, sonra dostu Sancho’yu çağırıp ona şöyle demiş: *Sancho, şövalyelere has maceralara atılmak için yola çıkmaya karar verdim, bana katılmırsın?* Gördün mü, şu Sancho, işte bu da Sancho, aynı kelime, büyük S ile başlıyor. Nasıl görüldüğünü hatırlamaya çalış.”

“Şövalyelere has maceralar ne?” diye soruyor çocuk.

“Bir *caballero*’nun, şövalyenin başından geçecek türden maceralar. Başlı dertte olan güzel hanımları kurtarmak. Devler ve canavarlarla savaşmak. Göreceksin. Kitap şövalyelere has maceralarla dolu.

Şimdi, Don Quijote ve dostu Sancho –görüyor musun Don Quijote’nin kıskaç gibi Q’su ve yine Sancho– daha pek uzağa gitmeden yolun kenarında koca bir deve rastlamışlar. Devin yumruk yapıp sıktağı dört kolu varmış ve bu kollarını yolculara doğru tehdit edercesine sallıyormuş.

İşte ilk maceramız Sancho, demiş Don Quijote. Ben bu devi yenmeden hiçbir yolcu güvende olmayacak.

Sancho dostuna şaşkın şaşkın bakmış. *Ben dev görmüyorum, demiş. Tek gördüğüm şey dört kanatlı bir yeldeğirmeni.*"

"Yeldeğirmeni nedir?" diye soruyor çocuk.

"Resme bak. Şu büyük kollar yeldeğirmeninin dört kanadı. Kanatlar rüzgârda dönerek çarkı döndürür, çark da değirmenin içindeki büyük taşı döndürür. Taşa değirmen taşı denir. Değirmen taşı buğdayı öğütüp un yapar ve böylece fırıncı da bizim yememiz için ekmek pişirebilir."

"Ama o aslında yeldeğirmeni olamaz değil mi?" diyor çocuk. "Devam et."

"*Sen yeldeğirmeni görüyor olabilirsin Sancho, demiş Don Quijote, ama bunun sebebi büyücü Maladuta'nın seni büyülemiş olması. Gözlerinin önüne bulut gelmiş olmasaydı, dört kollu bir devin yolu kestiğini görebilirdin. Peki büyücünün ne olduğunu biliyor musun?*"

"Büyücüleri biliyorum. Devam et."

"Don Quijote böyle dedikten sonra kargısını kaldırmış, Rosinante'yi mahmuzlamış ve deve saldırmış. Dev dört yumruğundan biriyle kolayca Don Quijote'nin kargısını durdurmuş. *Ha ha ha, seni zavallı, şapşal şövalye, diye gülmüş, beni alt edebileceğini mi sandın sahiden?*

Sonra Don Quijote kılıcını çekip bir daha hücumaya geçmiş. Ama devin ikinci yumruğu yine kolayca hem kılıcı hem şövalyeyi hem de atını bir tarafa savurmuş.

Rosinante güç bela doğrulmuş ama Don Quijote kafasına öyle sert bir darbe almış ki başı dönüyormuş. *Ah, Sancho, demiş Don Quijote, güzel Dulcinea'nın elleriyle yaralarım şifalı merhem sürülmezse korkarım bir sonraki şafağı göreceğim kadar yaşayamayacağım. –Çok saçma efendimiz, diye yanıt vermiş Sancho, sadece başınızda bir şişlik var, sizi şu yeldeğirmeninden uzaklaştırır uzaklaştırmaz turp gibi sapasağlam olacaksınız. –Yeldeğirmeni de-*

ğil, o bir dev Sancho, demiş Don Quijote. –Yani sizi şu devden uzaklaştırır uzaklaştırmaz, demiş Sancho.”

“Neden Sancho devle savaşıyor?” diye soruyor çocuk.

“Çünkü Sancho şövalye değil. Şövalye olmadığı için kılıcı ya da kargısı yok, sadece patates soymak için bir çakısı var. Tek yapabileceği şey –yarın göreceğimiz gibi– Don Quijote’yi eşeğine bindirip dinlenmek ve iyileşmesi için en yakındaki hana götürmek.”

“Peki ama Sancho neden deve vurmuyor?”

“Çünkü Sancho devin aslında yeldeğirmeni olduğunu biliyor, insan yeldeğirmenine karşı savaşılamaz. Yeldeğirmeni canlı bir şey değildir.”

“O bir yeldeğirmeni değil, o bir dev! Sadece resimde yeldeğirmeni gibi görünüyor.”

Adam kitabı kapatıyor. “David,” diyor, “Don Quijote olağandışı bir kitaptır. Bize bunu ödünç veren kütüphanedeki kadın, çocuklar için basit bir kitap olduğunu düşünüyor olabilir ama gerçekte hiç de basit değildir. Dünyayı farklı iki çift gözden sunar bize: Don Quijote’nin gözünden ve Sancho’nun gözünden. Don Quijote’ye göre savaştığı şeyler devdir. Sancho’ya göre bunlar yeldeğirmenidir. Büyük çoğunluğumuz –belki sen değil, ama yine de büyük çoğunluğumuz– bunların yeldeğirmeni olduğu konusunda Sancho’ya hak veririz. Yeldeğirmeni resmini çizen sanatçı da bizim gibi düşünüyor. Diğer yandan kitabı yazan adam da bizim gibi düşünüyor.”

“Kitabı kim yazmış?”

“Benengeli denen bir adam.”

“Kütüphanede mi yaşıyor?”

“Sanmıyorum. Mümkün olmadığını söyleyemem ama büyük ihtimalle yaşamıyordur. Orada hiç öyle bir adam dikkatimi çekmedi. Tanımak kolay olurdu. Uzun bir elbisesi ve başında sarığı var.”

“Peki biz neden Bengeli’nin kitabını okuyoruz?”

“Benengeli. Çünkü kütüphanede bu kitaba rastladım. Çünkü senin hoşuna gideceğini düşündüm. Çünkü İspanyolcanın gelişmesi için iyi olur. Başka ne bilmek istiyorsun?”

Çocuk susuyor.

“Şimdi burada duralım ve yarın Don Quijote ile Sancho’nun bir sonraki macerasıyla devam edelim. Yarın bana büyük S ile Sancho’yu ve kısaç gibi Q’su olan Don Quijote’yi göstereceğini umuyorum.”

“Bu Don Quijote ile Sancho’nun maceraları değil. Don Quijote’nin maceraları.”

19. Bölüm

Büyük şileplerden biri, Álvaro'nun çift göbekli şilep adını taktığı, pupada ve pruvada iki ambarı olan bir gemi iskeleye yanaşıyor. Liman işçileri iki takıma ayrılıyor. Simón pruvadaki takıma katılıyor.

Boşaltmanın ilk günü öğleye doğru ambardayken güvertede birilerinin bağıştığını, sonra da düdük çaldığını duyuyor. "Yangın alarmı," diyor yanındakilerden biri. "Çabuk çıkalım buradan!"

Daha merdivenden çıkarlarken adam duman kokusu alıyor. Pupadaki ambardan kıvrım kıvrım dumanlar çıkıyor. "Herkes insin!" diye bağıyor Álvaro gemi amirinin yanında durduğu köprüden. "Herkes kıyıya!"

Liman işçileri merdivenlerini çektikten hemen sonra gemi mürettebatı dev ambar kapaklarını iterek kapatmaya girişiyor.

"Yangını söndürmeyecekler mi?" diye soruyor adam.

"Yangını boğacaklar," diye yanıtlıyor yanındaki işçi. "Bir-iki saate söner. Ama kargo berbat oldu, orası kesin. Balıklara yem oldu say."

Liman işçileri rıhtımda toplanıyor. Álvaro yoklama alıyor. "Adriano... Agustín... Alexandre..." "Burada... Burada... Burada..." diye cevaplar geliyor. Marciano'ya gelinceye dek. "Marciano..." Sessizlik. "Marciano'yu gören

oldu mu?” Sessizlik. Kapalı ambar kapağından çıkan ince bir duman rüzgârsız havada nazlı nazlı yükseliyor.

Gemiciler ambar kapaklarını açıyor. Bir anda çevrelerini yoğun gri duman sarıyor. “Kapatın!” diye komut veriyor gemi amiri, sonra Álvaro’ya dönüyor: “Adamınız oradaysa, hiçbir şansı yok.”

“Onu terk etmeyeceğiz,” diyor Álvaro. “Aşağı ineceğim.”

“Komuta bende olduğu sürece inemezsin.”

Öğlen pupa ambar kapakları kısa süreliğine tekrar açılıyor. Duman hâlâ çok yoğun. Kaptan ambara su basılmasını emrediyor. Liman işçilerine paydos ettiriliyor.

Adam o gün olup bitenleri Inés’e anlatıyor. “Marciano’nun durumunu ise sabahleyin ambar pompalanıp kurutuluncaya kadar öğrenemeyeceğiz,” diyor.

“Marciano hakkında neyi öğrenemeyeceksiniz? Ona ne oldu?” diye atılıyor çocuk.

“Herhalde uyuyakaldı. Dikkatsizlikten çok fazla duman solumuş olmalı. Çok fazla duman solursan zayıf düşersin, başın döner ve uyuyup kalırsın.”

“Sonra ne olur?”

“Korkarım bu hayatta bir daha uyanamazsın.”

“Ölür müsün?”

“Evet, ölürsün.”

“Öldüyse sonraki yaşama gitmiştir,” diyor Inés. “O yüzden endişelenmeye gerek yok. Artık banyo saatin geldi. Hadi.”

“Beni Simón yıkasa olur mu?”

Adam uzun zamandır çocuğu çıplak görmedi. Bedeninin dolgunlaştığını görünce keyfi yerine geliyor.

“Ayağa kalk,” diyor, sabun kalan son yerleri de durulayıp onu bir havluya sarıyor. “Şimdi seni çabucak kurutalım, sonra da pijamalarını giyersin.”

“Olmaz,” diyor çocuk. “Beni Inés kurutsun.”

“Senin kurutmanı istiyor,” diyor Inés’e. “Beni beğenmedi.”

Çocuk yatağa uzanıp Inés’in ayak parmaklarının arasını ve bacaklarının arasını kurutmasına izin veriyor. Başparmağı ağzında, kadir-i mutlak bir hazla uyuşmuş gözleri tembel tembel Inés’i izliyor.

Inés onu bebek pudralar gibi pudralıyor; pijamasını giymesine yardım ediyor.

Yatma zamanı geldi ama çocuk Marciano’nun hikâyesini bir türlü unutmuyor. “Belki de ölmemiştir,” diyor. “Gidip bakabilir miyiz? Inés, sen ve ben, hep beraber gideriz. Söz veriyorum hiç duman solumam. Gidebilir miyiz?”

“Bunun bir faydası olmaz David. Marciano’yu kurtarmak için çok geç. Hem zaten geminin ambarı artık su dolu.”

“Çok geç değil! Ben suya dalıp tıpkı bir fok gibi yüzererek kurtarırım onu. Her yere yüzebilirim. Kaçış sanatçısı olduğumu söylemiştim sana.”

“Hayır evlat, su basılmış bir ambara dalmak bir kaçış sanatçısı için bile çok tehlikeli. Bir yere takılabilir ve yüzeğe hiç çıkamayabilirsin. Üstelik kaçış sanatçıları başka insanları kurtarmaz, onlar kendilerini kurtarırlar. Hem sen fok da değilsin. Daha yüzmeyi öğrenmedin. İnsanın sırf isteyerek yüzemeyeceğini ya da kaçış sanatçısı olmayacağını anlama zamanı geldi artık. Kaçış sanatçısı olmak yıllarca çalışmayı gerektirir. Üstelik Marciano kurtarılmak ya da hayata geri döndürülmek istemiyor. Marciano artık huzuru buldu. Büyük ihtimalle şimdi denizleri geçiyor, bir sonraki hayatına ulaşmak için sabırsızlanıyordur. Yeniden başlamak, arınıp temizlenmek onun için büyük bir macera olacak. Artık liman işçisi olması, omuzlarında ağır çuvallar taşıması gerekmeyecek. Kuş olabilir. Ne isterse o olabilir.”

“Ya da bir fok.”

“Kuş ya da fok. Hatta kocaman bir balina. Sonraki hayatta olabileceğin şeylerin sınırı yoktur.”

“Sen ve ben de sonraki hayata gidecek miyiz?”

“Ancak ölürsek. Biz ölmeyeceğiz. Daha uzun süre yaşayacağız.”

“Kahramanlar gibi. Kahramanlar ölmez değil mi?”

“Hayır, kahramanlar ölmez.”

“Sonraki hayatta İspanyolca konuşmamız gerekecek mi?”

“Kesinlikle gerekmeyecek. Ama belki Çince öğrenmemiz gerekir.”

“Ya Inés? Inés de bizimle gelecek mi?”

“Buna o karar verir. Ama sen sonraki hayata gidersen Inés’in de peşinden gelmek isteyeceğinden eminim. Seni çok seviyor.”

“Marciano’yu görecek miyiz?”

“Bundan hiç şüphelen olmasın. Gerçi onu tanıyamayabiliriz. Belki de sadece bir kuş, fok ya da balina gördüğümüzü sanırız. Marciano da... Marciano da suaygırı gördüğünü sanacaktır ama aslında seni görecektir.”

“Hayır, gerçek Marciano’yu kastediyorum, limandakini. Gerçek Marciano’yu görebilecek miyiz?”

“Ambardaki su pompalandıktan sonra kaptan, Marciano’nun bedenini alması için adamları gönderecek. Ama gerçek Marciano artık aramızda olmayacak.”

“Onu görebilir miyim?”

“Gerçek Marciano’yu göremezsin. Gerçek Marciano artık bize görünmez. Bedenine gelince, yani Marciano’nun kaçtığı bedene gelince, biz limana gidene kadar onu alıp götürmüş olurlar. Günün ilk ışıklarında, sen daha uyurken onu çıkaracaklardır.”

“Nereye götürecekler?”

“Gömölmeye götürecekler.”

“Peki ya ölmemişse? Peki ya onu gömerlerse ama ölmemiş olursa?”

“Böyle bir şey olmaz. Ölüleri gömenler, mezar kazıcıları hâlâ yaşayan bir insanı gömmemeye çok dikkat ederler. Onun kalbini dinlerler. Nefesini kontrol ederler. En ufak bir kalp atışı duyarlarsa onu gömmezler. O yüzden meraklanacak bir şey yok. Marciano huzura erdi...”

“Hayır, anlamıyorsun! Ya göbişi dumanla doluysa ama aslında ölmemişse?”

“Ciğerleri. Göbişimizle değil ciğerlerimizle nefes alırız. Marciano ciğerlerine duman çektiyse kesinlikle ölmüştür.”

“Doğru değil! Beni kandırmaya çalışıyorsun! Mezar kazıcılar gelmeden limana gidebilir miyiz? Hemen şimdi gidebilir miyiz?”

“Şimdi mi, karanlıkta mı? Hayır, kesinlikle gidemeyiz. Marciano’yu görmeye neden bu kadar heveslisin evlat? Ölü bir beden önemsizdir. Önemli olan ruhtur. Marciano’nun ruhu gerçek Marciano’dur ve ruhu sonraki hayata doğru yola çıktı.”

“Marciano’yu görmek istiyorum! İçindeki dumanı emip çıkarmak istiyorum! Onun gömülmesini istemiyorum!”

“David, ciğerlerindeki dumanı çekerek Marciano’yu geriye getirebilecek olsaydık gemiciler bunu çoktan yapmıştı, bundan emin ol. Gemiciler tıpkı bizim gibi, tamamen iyi niyetliler. Ama insanların ciğerlerini emerek onları geri getiremezsin, ölmüşlerse olmaz. Bu da doğanın kanunlarından biri. Öldüysen ölmüşsündür. Beden hayata geri dönemez. Sadece ruh yaşamaya devam eder: Marciano’nun ruhu, benim ruhum, senin ruhun.”

“Doğru değil! Benim ruhum yok! Marciano’yu kurtarmak istiyorum!”

“Buna izin vermiyorum. Hepimiz Marciano’nun ce-

nazesine gideceğiz ve orada sen de herkes gibi ona bir veda öpücüğü verme şansı bulacaksın. Böyle olacak, artık itiraz istemiyorum. Marciano'nun ölümünü seninle daha fazla tartışmayacağım.”

“Bana ne yapacağımı söyleyemezsin! Sen babam değilsin! Inés'ten izin isteyeceğim!”

“Inés'in de karanlıkta seninle birlikte limana gitmek istemeyeceğinden emin olabilirsin. Aklını başına topla. İnsanları kurtarmak istediğini biliyorum, bu hayran olunası bir özellik ama bazen insanlar kurtarılmak istemez. Marciano'yu kendi haline bırak. Marciano gitti artık. Onun hakkında iyi şeyleri hatırlayalım ve kabuğunu bırakalım gitsin. Gel bakalım, Inés sana masal anlatmak için bekliyor.”

Ertesi sabah işe gittiğinde pupa ambarındaki suyun boşaltılması neredeyse tamamlanmış. Bir saat içinde denizcilerden bir ekip ambara iniyor; çok geçmeden de liman işçileri rıhtımda sessizce beklerken merhum yolcularının bedeni bir sedyeye bağlanmış olarak güverteye taşınıyor.

Álvaro bir konuşma yapıyor. “Bir-iki gün sonra dostumuza veda etme fırsatı bulacağız beyler,” diyor. “Ama şimdi mesaimiz başlıyor. Ambarda korkunç miktarda pislik var ve temizlemek bizim işimiz.”

Günün geri kalanında liman işçileri ambarda bileklerine kadar suyun içinde, ıslak külün keskin kokusuyla kuşatılmış halde çalışıyorlar. Tahıl çuvallarının hepsi patlamış; işçiler yapışkan pisliği küreklerle kovaya doldurup kovaları elden ele geçirerek güverteye çıkarıyor, sonra da küpeşteden boşaltıyorlar. Bu keyifsiz iş bir ölümün yaşandığı yerde sessizlikle sürdürülüyor. Adam o akşam Inés'in dairesine uğradığında bitkin düşmüş, içi kararmış halde.

“İçecek bir şeyin yoktur herhalde,” diyor kadına.

“Kusura bakma, her şey bitti. Biraz çay yapayım.”

Çocuk yatağın üzerine uzanmış, kitaba dalıp gitmiş. Marciano unutulmuş.

“Merhaba,” diye onu selamlıyor adam. “Don bugün nasıl? Neler yapıyor?”

Çocuk soruyu duymazdan geliyor; sonra da “Şuradaki kelime nasıl okunuyor?” diye soruyor parmağıyla göstererek.

“*Aventuras* yazıyor, büyük A ile başlıyor. Don Quijote’nin Serüvenleri.”

“Peki şu kelime?”

“*Fantástica*, F ile başlıyor. Şuradaki kelime ise... büyük Q harfini hatırladın mı? Orada da Quijote yazıyor. Büyük Q harfi sayesinde Quijote’yi tanıyabilirsin. Harfleri bildiğini söylememiş miydin bana?”

“Harfleri okumak istemiyorum. Hikâyeyi okumak istiyorum.”

“Buna olanak yok. Hikâye kelimelerden oluşur, kelimeler de harflerden. Harfler olmazsa hikâye olmaz, Don Quijote olmaz. Harfleri öğrenmek zorundasın.”

“Bana *fantástico*’nun hangisi olduğunu göster.”

Çocuğun parmağını tutup kelimenin üzerine koyuyor. “İşte.” Çocuğun tırnakları temiz ve yeni kesilmiş; adamın eskiden yumuşak ve temiz olan eli ise çatlaklarla kaplı ve kirli, çatlakların içine pislik işlemiş.

Çocuk gözlerini yumuyor, nefesini tutuyor, gözlerini iri iri açıyor. “*Fantástico*.”

“Harika. *Fantástico* kelimesini tanımayı öğrendin. Okumayı öğrenmenin iki yolu var David. Birincisi senin yaptığın gibi tek tek kelimeleri öğrenmek. Diğer yolu ise kelimeleri oluşturan harfleri öğrenmek ve o daha hızlı bir yoldur. Sadece yirmi yedi harf var. Onları öğrendikten sonra yabancı kelimeleri kendin okuyabileceksin, her seferinde bana sormak zorunda kalmayacaksın.”

Çocuk başını olumsuz anlamda sallıyor. “Ben birinci yoldan okumak istiyorum. Dev nerede?”

“Gerçekte yeldeğirmeni olan dev mi?” Sayfaları çeviriyor. “İşte dev.” Çocuğun işaretparmağını tutup *gigante* kelimesinin üzerine koyuyor.

Çocuk gözlerini yumuyor. “Parmaklarımla okuyorum,” diyor.

“Nasıl okuduğun önemli değil. İster gözlerinle, ister körler gibi parmaklarınla okursun, önemli olan okuman. Bana Q harfiyle başlayan Quijote’yi göster bakalım.”

Çocuk parmağıyla sayfada bir yeri işaret ediyor. “İşte.”

“Hayır.” Çocuğun parmağını doğru yere koyuyor. “İşte Q harfiyle başlayan Quijote.”

Çocuk sabırsızca elini geri çekiyor. “Bu onun gerçek adı değil, haberin yok mu?”

“Bu onun dünyevi adı olmayabilir, komşuları onu bu adla tanımayabilirler ama kendisine seçtiği ve bizim kullandığımız adı bu.”

“Gerçek adı değil.”

“Gerçek adı ne peki?”

Çocuk birden kendi içine çekiliyor. “Git istersen,” diye mırıldanıyor. “Ben kendi başıma okuyacağım.”

“Pekâlâ, gidiyorum. Aklın başına gelince, doğru düzgün bir şekilde okumaya karar verdiğin zaman beni çağır. Çağır ve Don’un gerçek adını söyle.”

“Söylemem. Bu bir sır.”

Inés mutfakta işlere dalmış halde. Adam çıktığı sırada başını kaldırıp bakmıyor bile.

Aradan bir gün geçtikten sonra yine gidiyor. Çocuğu geçen seferki gibi kitaba dalmış buluyor. Konuşmaya çalışıyor ama çocuk sabırsızca bir işaret yapıyor –“Şşşt!”–, ardından sayfayı hızla, arkasında saldıracak bir yılan varmış gibi savurarak çeviriyor.

Resimde Don Quijote halata sarılmış, yerdeki bir deliğe indiriliyor.

“Yardım etmemi ister misin? Neler olduğunu anlatayım mı sana?” diye soruyor adam.

Çocuk başıyla onaylıyor.

Adam kitabı önüne çekiyor. “Bu bölümün adı ‘Montesinoların Mağarası’. Don Quijote, daha önce Montesinoların Mağarası konusunda çok şey duyduğu için, bu ünlü doğa harikasını gidip görmeye karar vermiş. Dostu Sancho’ya ve bilge âlime –şapkalı adam bilge âlim olmalı– karanlık mağaraya onu iple sarkıtmaları talimatını veriyor. Sabırla bekleyecek, ondan işaret gelince de yukarı çekecekler.

Sancho ve âlim mağaranın ağzında tam bir saat oturup bekliyorlar.”

“Âlim nedir?”

“Âlim çok kitap okumuş ve çok şey öğrenmiş biridir. Bir saat boyunca Sancho ve âlim oturup bekledikten sonra nihayet halatın çekilip bırakıldığını fark ediyorlar. Böylece halatı birlikte yukarı çekiyorlar ve Don Quijote de aydınlığa çıkıyor.”

“Demek Don Quijote ölmemiş?”

“Hayır ölmemiş.”

Çocuk sevinçle bir oh çekiyor. “Bu iyi bir şey değil mi?” diyor.

“Evet, iyi bir şey elbette. Ama neden onun öldüğünü düşündün ki? O Don Quijote. O zaten hikâyenin kahramanı.”

“O hem kahraman hem de sihirbaz. Onu halatla bağlayıp bir kutuya koyuyorsun, sonra kutuyu açtığında bir bakıyorsun yok, kaçmış.”

“Ha, Sancho ve âlimin aslında Don Quijote’yi bağladığını mı sanmıştın? Hayır, sadece resimlere bakıp hikâyeyi tahmin etmeye çalışmak yerine kitabı okusaydın, halatı

onu bağlamak için değil, mağaradan çıkarmak için kullandıklarını bilirdin. Devam edeyim mi?”

Çocuk başıyla onaylıyor.

“Don Quijote dostlarına nazikçe teşekkür ediyor. Sonra onları onurlandırmak için Montesinoların Mağarası'nda olup bitenlerin hepsini anlatıyor. Toprağın altında geçirdiği üç gün üç gecede pek çok harika şey gördüğünü söylüyor. Su damlacıklarından değil, ısıltılı elmaslardan çağılayanlar görüyor, saten elbiseli prenseslerin geçişini izliyor, hatta hepsinden büyük bir mucize sonucunda Leydi Dulcinea mücevher süslemeli koşumları olan beyaz bir küheylanın üstünde geçerken durup onunla konuşuyor.

Ama sayın şövalyem, diyor Sancho, yanılıyor olduğunuz ortada, çünkü toprağın altında üç gün üç gece değil, sadece bir saat kaldınız.

Hayır Sancho, diyor Don Quijote ciddiyetle, üç gün üç gece yoktum; sana sadece bir saat geçti gibi göründüyse, beklerken uyuyakalmış ve zamanın nasıl geçtiğini anlamamış olmandan kaynaklanıyor dur.

Sancho karşı çıkacak oluyor ama sonra Don Quijote'nin ne kadar inatçı olabildiğini hatırlayınca vazgeçiyor. *Evet, sayın efendimiz, diyor, bilge âlime bakıp göz kırparak, haklı olmalısınız: Siz dönünceye kadar biz ikimiz üç gün üç gece uyumuş olmalıyız. Ama ne olur bize Leydi Dulcinea'dan ve onunla aramızda geçenlerden daha çok bahsedin.*

Don Quijote büyük bir ciddiyetle Sancho'yu süzüyor. *Sancho, diyor, ey güvensizliğin dostu, ne zaman öğreneceksin, ne zaman öğreneceksin?* Sonra susuyor.

Sancho başını kaşıyor. *Sayın efendimiz, diyor, Montesinoların Mağarası'nda bize göre üç saat geçirmenize rağmen üç gün üç gece geçirdiğine inanmanın güç olduğunu inkâr etmiyorum; şu anda ayaklarımızın altında tabur tabur prensesler, kar gibi beyaz küheylanları şahlandıran*

leydiler filan olduğuna inanmanın da güç olduğunu inkâr etmiyorum. Leydi Dulcinea size bağlılık yemininin bir nişanı olarak atının koşumundan bir yakut ya da safir ver-diyse, bizim gibi sefil şüphecilere bunları gösterirseniz, o zaman işler değişir.

Yakut ya da safir ha, diyor Don Quijote. Yalan söylemediğimi kanıtlamak için sana bir yakut ya da safir göstermemi mi istiyorsun?

Lafın gelişi, diyor Sancho. Lafın gelişi.

Peki böyle bir yakut ya da safir gösterirsem sana Sancho, o zaman ne olacak?

O zaman derhal yerlere kapanacağım sayın efendimiz, elinizi öpeceğim, sizden şüphe ettiğim için beni bağışlayın diye yalvaracağım. Sonra da sonsuza dek sadık izleyiciniz olacağım."

Adam kitabı kapatıyor.

"Sonra?" diyor çocuk.

"Sonrası yok. Bölüm burada bitiyor. Yarına kadar hepsi bu."

Çocuk kitabı onun elinden alıyor, halata sarılmış Don Quijote'nin resminin bulunduğu sayfayı açıp resmin çevresindeki harflere dik dik bakıyor. "Göster bana," diyor kısık sesle.

"Neyi göstereyim?"

"Bölümün sonunu göster."

Adam bölümün sonunu parmağıyla işaret ediyor. "İşte, burada yeni bir bölüm başlıyor: *Don Pedro y las marionetas*, Don Pedro ve Kuklalar. Montesinoların Mağarası'nı artık geride bıraktık."

"İyi ama Don Quijote yakutu Sancho'ya gösterdi mi?"

"Bilmiyorum. Senyor Benengeli onu yazmamış. Belki göstermiştir, belki göstermemiştir."

"Peki gerçekten bir yakutu var mıydı? Gerçekten yerin altında üç gün üç gece kalmış mıydı?"

“Bilmiyorum. Belki de Don Quijote’nin zamanı bizimkinden farklıdır. Belki bize göre göz açıp kapayıncaya kadar geçen süre Don Quijote için sonsuzluk kadar uzundur. Ama Don Quijote’nin cebinde yakutlarla mağaradan çıktığına inanıyorsan, belki de böyle bir kitabı kendin yazmalısın. O zaman Senyor Benengeli’nin kitabını kütüphaneye geri götürür, onun yerine senin kitabını okuruz. Ama ne yazık ki kendi kitabını yazabilmek için okuma öğrenmen gerek.”

“Okuyabiliyorum ben.”

“Hayır okuyamıyorsun. Sayfaya bakıp dudaklarını oynatıyor, kafandan hikâyeler uyduruyorsun ama okumak bu değil. Gerçekten okumak için sayfada yazılı olanlara boyun eğmelisin. Kendi fantezilerini bir yana bırakmalısın. Şapşallık etmekten vazgeçmelisin. Bebeklik etmemelisin.”

Çocukla daha önce hiç bu kadar doğrudan, bu kadar sert konuşmamıştı.

“Ben senin gibi okumak istemiyorum,” diyor çocuk. “Ben kendim gibi okumak istiyorum. Çifte işi olan dandidandidiye ihtiyacı olan bir adam varmış, sonra binip gitmiş, gidince beygir olmuş, yürümüş, yürüyünce keygir olmuş.”

“Bu saçmalıktan başka bir şey değil. Keygir diye bir şey yok. Don Quijote saçma değil. Saçma sapan şeyler uydurup bunları kitaptan okuyormuş gibi yapamazsın.”

“Yapabilirim! Saçmalık değil bunlar ve ben okuyabiliyorum! Bu senin kitabın değil, benim kitabım!” Çocuk kaşlarını çatıp sayfaları hırsla çevirmeye başlıyor.

“Aksine, bu Senyor Benengeli’nin dünyaya verdiği kendi kitabı, bu yüzden hepimize ait... bir açıdan hepimize ait, bir açıdan kütüphaneye ait ama hiçbir açıdan sadece sana ait değil. Ayrıca sayfaları yırtmayı bırak artık. Neden kitaba bu kadar kötü davranıyorsun?”

“Çünkü. Çünkü acele etmezsem bir delik açılacak.”

“Nerede açılacak?”

“Sayfaların arasında.”

“Bu da saçma. Sayfalar arasında delik açılması diye bir şey yoktur.”

“Bir delik var. Sayfanın içinde. Sen görmüyorsun çünkü zaten hiçbir şeyi göremiyorsun.”

“Yeter artık!” dedi Inés.

Adam bir an onun çocukla konuştuğunu sandı. Bir an kadının nihayet sabrının taşıdığını ve çocuğu dik kafalılığı yüzünden azarlaması gerektiğini öğrendiğini düşündü. Ama hayır, kadın gözlerini dikmiş öfkeyle adama bakıyor.

“Okumayı öğrenmesini istediğini sanıyordum,” diyor adam.

“Bu didişmeler pahasına değil. Başka kitap bul. Daha basit bir kitap bul. Bu Don Quijote çocuk için çok zor. Onu kütüphaneye geri götür.”

“Hayır!” Çocuk kitaba sıkı sıkıya sarılıyor. Kitabı almayacaksınız! Bu benim kitabım!”

20. Bölüm

Inés taşındığından beri daire eski sade havasını yitirmiş. Aslına bakılırsa dağınıklaşmış. Üstelik bunun sebebi sadece onun bir sürü eşya getirmiş olması değil. En kötüsü çocuğun yatağının oradaki köşe. Bir kolinin içi çocuğun dışarıdan toplayıp eve getirdiği şeylerle dolup taşıyor: çakıl taşları, kozalaklar, solmuş çiçekler, kemikler, kabuklar, çanak çömlek ve demir parçaları.

“Artık bu çöpleri atma zamanı gelmedi mi?” diyor adam.

“Çöp değil onlar,” diyor çocuk. “Biriktirdiğim şeyler.”

Adam ayağıyla kutuyu şöyle bir dürtüyor. “Çerçöp işte. Önüne çıkan her şeyi biriktiremezsin.”

“Bu benim müzem,” diyor çocuk.

“Bir sürü eski püskü değersiz şeyden müze olmaz. Nesnelerin müzeye konması için bir değeri olması gerekir.”

“Değer nedir?”

“Nesnelerin değeri varsa, genelde insanlar ona önem veriyor ve hepsi onu değerli buluyor demektir. Eski bir kırık fincanın değeri yoktur. Kimse ona önem vermez.”

“Ben veriyorum. Bu benim müzem, senin değil.”

Adam Inés’e dönüyor. “Bunun için senden izin aldım mı?”

“Bırak ne istiyorsa yapsın. Eski şeyler için üzülüyor.”

“Kulbu olmayan eski bir fincana üzülmez insan.”

Çocuk anlamaya direnen gözlerle adama bakıyor.

“Fincanın duyguları yoktur,” diyor adam. “Onu atarsan hiç umursamaz. İncinmez de. Eski bir fincan için üzülecekse, başka şeyler için de üzülmelisin” –bıkkınlık içinde çevresine bakınıyor– “gökyüzü için, hava için, ağağının altındaki toprak için. Her şey için üzülmelisin.”

Çocuk dik dik bakmaya devam ediyor.

“Hiçbir şey sonsuza dek sürmez,” diyor adam. “Her şeyin kendi doğal ömrü vardır. Bu eski fincanın iyi bir hayatı olmuş; artık emekli olmasının ve yeni bir fincana yerini bırakmasının zamanı gelmiş.”

Artık iyice aşına olduğu inatçı bakış yine çocuğun yüzüne yerleşiyor. “Hayır!” diyor. “Saklayacağım! Almana izin vermiyorum! Hepsi benim!”

Inés her konuda ne isterse yapmasına izin verdiğinden, çocuk giderek daha dikkatli oluyor. Tartışma çıkmayan, seslerin yükselmediği, ayakların öfkeyle yere vurulmadığı tek bir gün geçmiyor.

Adam çocuğu okula göndermesi için Inés'i ikna etmeye çalışıyor. “Bu daire artık onu tutamayacak kadar küçüldü,” diyor. “Gerçek dünyayla karşılaşmaya ihtiyacı var. Daha geniş ufuklar gerek.” Ama kadın direnmeye devam ediyor.

“Para nereden geliyor?” diye soruyor çocuk.

“Ne tür paradan bahsettiğine göre değişir. Madeni paralar darphane denen bir yerden gelir.”

“Darphaneden mi alıyorsun sen paranı?”

“Hayır, benim paramı rıhtımdaki veznedar ödüyor. Sen de görmüştün.”

“Peki neden darphaneden almıyorsun?”

“Çünkü darphane önüne gelene para vermez. Para almak için çalışmak gerekir. Parayı kazanmak zorundayız.”

“Neden?”

“Çünkü dünya böyle. Para kazanmak için çalışmak zorunda kalmasaydık, darphane isteyen herkese para dağıtsaydı paranın hiçbir değeri kalmazdı.”

Çocuğu futbol maçına götürdüğünde turnikelerde ödeme yapıyor.

“Neden para veriyoruz?” diye soruyor çocuk. “Daha önce para vermemiştik.”

“Bu seferki şampiyonluk maçı, sezonun son oyunu. Oyunun sonunda kazananlar pasta ve şarap kazanacak. Birinin pasta ve şarap almak için para toplaması gerek. Pastacı pasta için para alamazsa, bir sonraki pasta için gereken unu, şekeri ve tereyağını satın alamaz. Kural budur: Pasta yemek istiyorsan parasını ödeyeceksin. Aynı şey şarap için de geçerli.”

“Neden?”

“Neden mi? Geçmişteki, şimdiki ve gelecekteki tüm *Neden?* sorularının cevabı şu: Çünkü dünya böyle. Dünya bizim rahatımız için yapılmadı genç dostum. Bizim dünyaya uyum sağlamamız gerekiyor.”

Çocuk cevap vermek için ağzını açıyor. Adam hemen parmağını çocuğun dudaklarına bastırıyor. “Hayır,” diyor. “Başka soru yok. Sessiz ol ve futbol izle.”

Maçtan sonra daireye geri dönüyorlar. Inés ocağın başında, havada yanmış et kokusu var.

“Yemek zamanı!” diye sesleniyor Inés. “Gidip ellerini yıka!”

“Ben gideyim artık,” diyor adam. “Hoşça kalın, yarın görüşürüz.”

“Gitmen şart mı?” diyor Inés. “Kalıp onun yemek yemesini izlemek istemez misin?”

Tek kişilik masa kurulmuş küçük prens için. Inés kıyartma tavaından tabağa iki ince sosis bırakıyor. Sosisle-

rin çevresine haşlanmış yarım patatesler, havuç dilimleri ve karnabahar parçaları yerleştiriyor, sonra da tavanın içinde kalan yağı hepsinin üzerinde gezdiriyor. Açık pencerenin önünde uyuyan Bolívar uyanıp masaya yaklaşıyor.

“Oh, sosis!” diyor çocuk. “Sosis en güzel yiyecek.”

“Uzun zamandır sosis görmemiştin,” diyor adam Inés’e. “Nereden aldın?”

“Diego getirdi. La Residencia’nın mutfağında çalışan bir arkadaşı var.”

Çocuk sosisleri dilimliyor, patatesini parçalara ayırıyor, hevesle çiğnemeye koyuluyor. Tepesine dikilmiş ona bakan iki yetişkinden ya da başını onun bacağına dayamış, her hareketini izleyen köpekten hiç rahatsız olmuş görünmüyor.

“Havuçları unutma,” diyor Inés. “Karanlıkta daha iyi görmeni sağlar.”

“Kedi gibi,” diyor çocuk.

“Kedi gibi,” diyor Inés.

Çocuk havuçları yiyor. “Karnabahar neye iyi gelir?” diye soruyor.

“Karnabahar sağlığın için iyidir.”

“Karnabahar sağlığın için iyidir, et de seni güçlendirir, değil mi?”

“Doğru, et seni güçlendirir.”

“Ben artık gitmeliyim,” diyor adam Inés’e. “Et insanı güçlendirir ama ona sosis yedirmeden önce iki kere düşünsen iyi olur.”

“Neden?” diye soruyor çocuk. “Inés’in neden iki kere düşünmesi gerek?”

“Sosisin içinde bulunan şeylerden dolayı. Sosisin içine giren şeylerin hepsi senin için iyi değildir.”

“Ne koyuyorlar sosisin içine?”

“Sence ne koyuyorlardır?”

“Et.”

“Evet ama ne tür et?”

“Kanguru eti.”

“Şimdi iyice şapşallık ediyorsun işte.”

“Fil eti.”

“Sosislerin içine domuz eti koyarlar; her sosise değil ama bazılarına koyarlar ve domuzlar temiz hayvanlar değildir. Koyun ve inek gibi ot yemez domuz. Önüne ne konursa hepsini yer.” Yan yan Inés’e bakıyor. Inés’in dudakları gergin, sert sert cevap veriyor bakışlarına. “Örneğin kaka yer.”

“Tuvaletten mi?”

“Hayır, tuvaletten değil. Ama çayırdaki karşılarına kaka çıkarsa onu yerler. İki kere düşünmezler. Domuzlar hepçil hayvanlardır, yani her şeyi yiyebilirler. Birbirlerini bile yerler.”

“Doğru değil,” diye atılıyor Inés.

“Sosislerin içinde kaka mı var?” diyor çocuk. Çatalını bırakıyor.

“Saçmalıyor, onu dinleme, sosisinin içinde kaka yok.”

“Sosiste gerçek kaka olduğunu söylemiyorum,” diyor adam. “Ama içinde kaka eti var. Domuz pis bir hayvandır. Domuz eti kaka etidir. Ama bu sadece benim görüşüm. Herkes böyle düşünmeyebilir. Sen kendin karar vermelisin.”

“Artık istemiyorum,” diyor çocuk, tabağını kenara itiyor. “Bolívar yesin.”

“Tabağındakileri bitirirsen sana çikolata veririm,” diyor Inés.

“Olmaz.”

“Kendinle gurur duyuyorsundur umarım,” diyor Inés adama dönerek.

“Bu hijyen meselesi. Etik hijyen. Domuz yersen domuz gibi olursun. Kısmen. Bütünüyle değil ama kısmen. Domuzdan bir parça sana geçer.”

“Sen delirmişsin,” diyor Inés. Çocuğa dönüyor. “Onu dinleme, delirmiş.”

“Delirmedim. Buna eş-tözcülük denir. Yamyamlar neden var sanıyorsun? Yamyamlar eş-tözcülüğü ciddiye alan insanlardır. Başka birini yersek onu bedenimize alırız. Yamyamlar buna inanır.”

“Yamyam nedir?” diye soruyor çocuk.

“Yamyamlar yabanidir,” diyor Inés. “Endişelenme, burada hiç yamyam yok. Yamyamlar menkıbedir.”

“Menkıbe nedir?”

“Eski zamanlardan kalma, artık doğru olmayan bir hikâye.”

“Bana bir menkıbe anlat. Menkıbe dinlemek istiyorum. Üç kardeş hakkında bir menkıbe anlat. Ya da gökteki kardeşler hakkında.”

“Gökteki kardeşler hakkında bir şey bilmiyorum. Şimdi yemeğini bitir.”

“Ona kardeşlerin hikâyesini anlatmayacaksan Kırmızı Başlıklı Kız’ı anlat,” diyor adam. “Kurdun kızın büyükannesini nasıl yuttuğunu ve büyükannesine dönüşüğünü, kurdun büyükanne olduğunu anlat. İşte eş-tözcülük.”

Çocuk masadan kalkıyor, tabağındaki yemeği köpeğin mama kabına boşaltıyor ve tabağı lavaboya bırakıyor. Köpek sosisleri bir anda midesine indiriyor.

“Cankurtaran olacağım,” diyor çocuk. “Diego bana yüzme havuzunda cankurtaranlık öğretecek.”

“Çok güzel,” diyor adam. “Peki cankurtaran, kaçış sanatçısı ve sihirbazın yanı sıra başka ne olmayı planlıyorsun?”

“Hiçbir şey. Hepsi bu kadar.”

“İnsanları yüzme havuzlarından çıkarmak, kutuların içinden kaçmak ve sihir numaraları yapmak hobidir, mes-

lek değil, hayat boyunca yapılmaz. Geçimini nasıl sağlayacaksın?”

Çocuk yol göstermesini bekler gibi annesine bir göz atıyor. Sonra cesaretlenerek şöyle diyor: “Geçimimi sağlamama gerek yok.”

“Hepimizin geçimini sağlaması gerek. İnsanlık durumunun bir parçası bu.”

“Neden?”

“*Neden? Neden? Neden?* Normal bir sohbet bu şekilde sürdürülmez. Bütün vaktini insanları kurtararak, zincirlerden kurtararak geçirip çalışmayı reddederek nasıl yemek yiyebileceksin? Güçlenmek için yiyeceği nereden alacaksın?”

“Dükkândan alırım.”

“Dükkâna gideceksin ve sana yiyecek verecekler. Karşılıksız.”

“Evet.”

“Peki dükkândakiler ellerindeki bütün yiyeceği karşılıksız verdiklerinde ne olacak? Dükkân bomboş kalınca ne yapacaklar?”

Çocuk gayet soğukkanlı, dudakları tuhaf bir gülümsemeyle kıvrılarak cevap veriyor: “Neden?”

“Ne neden?”

“Dükkân neden boş kalıyor?”

“X sayıda ekmek varsa ve hepsini karşılıksız olarak verirsen elinde hiç ekmek kalmaz, yeni ekmekler almak için hiç paran da kalmaz. Çünkü X'ten X çıkarsa geriye sıfır kalır. Bu da hiçbir şeye eşittir. Bu da boşluğa eşittir. Boş bir mideye eşittir.”

“X nedir?”

“X herhangi bir sayıdır; on, yüz ya da bin tane demektir. Elinde bir şey varsa ve onu başkasına verirsen, elinde o şeyden kalmaz.”

Çocuk gözlerini sımsıkı yumup komik bir surat ya-

pıyor. Sonra kıkırdamaya başlıyor. Annesinin eteğini yakalıyor, yüzünü onun bacağına bastırıp kıkırıyor da kıkırıyor, yüzü kıpkırmızı oluyor.

“Neyin var tatlım?” diyor Inés. Ama çocuk gülmeyi kesemiyor.

“Gitsen iyi olur,” diyor Inés. “Onun sinirini bozuyorsun.”

“Ben onu eğitiyorum. Okula gönderseydin evde verilen bu derslere gerek kalmazdı.”

Çocuk E Blok’tan güvercinliği olan yaşlı bir adamla dost oluyor. Girişteki posta kutusuna bakılırsa adamın adı Palamaki ama çocuk ona Senyor Paloma, Bay Güvercin diyor. Senyor Paloma çocuğun kuşları avucundan beslemesine izin veriyor. Hatta ona bir güvercin vermiş, çocuğun Blanco adını taktığı bembeyaz bir kuş.

Blanco çok uysal, hatta uyuşuk bir kuş; çocuğun onu bileğine tünетip yürüyüşe çıkarmasına ya da kimi zaman omzunda taşımaya bile ses etmiyor. Hiç kaçma eğilimi göstermiyor, hatta uçmak bile istemiyor gibi.

“Blanco’nun kanatları kırılmış sanırım,” diyor adam. “Uçmamasının sebebi bu olmalı.”

“Hayır,” diyor çocuk. “Bak!” Kuşu havaya atıyor. Blanco kanatlarını birkaç kez tembel tembel çırpıp bir iki tur atıyor, sonra tekrar çocuğun omzuna konup tüylerini sıvazlamaya koyuluyor.

“Senyor Paloma onun mesaj da taşıyabildiğini söylüyor,” diyor çocuk. “Yolumu kaybedersem Blanco’nun bacağına bir mesaj bağlayacakmışım, o da eve uçacakmış ve Senyor Paloma gelip beni bulacakmış.”

“Senyor Paloma çok nazikmiş. Yanında kalem ve kâğıt taşıyan iyi olur, bir de kâğıdı Blanco’nun bacağına bağlamak için ipin olmalı. Peki ne yazacaksın? Kurtarılmak istediğinde ne yazacaksın bir görelim.”

Boş bir çocuk parkından geçiyorlar. Çocuk kum havuzuna çömeliyor, yüzeyi düzelterip parmağıyla yazmaya başlıyor. Adam çocuğun omzunun üstünden okuyor: O ve E, sonra anlayamadığı bir karakter, sonra yine O, ardından X ve yine X.

Çocuk doğruluyor. "Oku hadi," diyor.

"Biraz zorluk çekiyorum. İspanyolca mı?"

Çocuk başıyla onaylıyor.

"Hayır okuyamıyorum. Ne yazıyor?"

"Blanco'yu izle, Blanco benim en iyi dostum."

"Öyle mi? Eskiden Fidel en iyi dostundu, ondan önce de El Rey. Fidel neden artık en iyi dostun değil ve yerini neden bir kuş aldı?"

"Fidel benden çok daha büyük. Fidel kaba bir çocuk."

"Fidel'in kabalık ettiğini hiç görmedim. Inés mi söyledi sana onun kaba olduğunu?"

Çocuk başıyla onaylıyor.

"Fidel çok nazik bir çocuk. Onu çok severim ve eskiden sen de severdin. Şimdi beni iyi dinle. Fidel incindi çünkü artık onunla oynamıyorsun. Bana sorarsan Fidel'e kötü davranıyorsun. Aslına bakarsan ona kaba davranıyorsun. Bence Senyor Paloma'yla çatıda daha az vakit geçirmeli, Fidel'le daha çok oynamalısın."

Çocuk bileğinin üstündeki kuşu okşuyor. Azarlanmayı hiç itirazsız kabullendi. Bu sözler bir kulağından girip diğerinden çıkıyor belki de.

"Ayrıca Inés'e artık seni okula gönderme zamanının geldiğini söylemelisin bana kalırsa. Israrcı olman gerek. Çok zeki olduğunu, kendi kendine okuma yazma öğrendiğini biliyorum ama gerçek hayatta başka insanlar gibi yazabilmen gerekir. Blanco'nun bacağına kimsenin okuyamayacağı, Senyor Paloma'nın bile okuyamayacağı bir mesaj göndermenin hiçbir faydası olmaz."

“Ben okuyabilirim.”

“Sen okuyabilirsin çünkü yazan sensin. Ama mesaj göndermenin amacı başka insanların okumasıdır. Şayet yolunu kaybedersen ve Senyor Paloma’ya gelip seni kurtarması için mesaj gönderirsen, o mesajı okuyup anlaması gerekir. Yoksa Blanco’nun bacağına kendini bağlayıp seni eve götürmesini istemek zorunda kalırsın.”

Çocuk bir an şaşkın şaşkın bakıyor. “Ama...” diyor. Sonra şaka olduğunu anlıyor ve katıla katıla gülüyorlar.

Doğu Blokları’ndaki çocuk bahçesindeler. Adam çocuğu salıncakta sallıyor, çocuk öyle yükseliyor ki korku ve hazla çığlıklar atıyor. Şimdi yan yana oturmuş soluklanıyor, günbatımının son demlerinde su içiyorlar.

“Inés göbişinden ikizler çıkarabilir mi?” diye soruyor çocuk.

“Elbette çıkarabilir. Pek sık görülmez ama mümkün.”

“Inés’in ikizleri olursa ben de üçüncü kardeş olabilirim. İkizlerin hep birlikte mi kalması gerekir?”

“Şart değil ama birlikte kalmayı tercih ederler genellikle. İkizler doğal olarak birbirinden hoşlanır, tıpkı yıldız ikizler gibi. Hoşlanmasalardı ayrılıp kendi yollarına gider ve gökyüzünde kaybolurlardı. Ama birbirlerine olan sevgileri onları bir arada tutar. Zamanın sonuna kadar da bir arada tutmaya devam edecektir.”

“Ama bir arada değiller, ikiz yıldızlar gerçekten bir arada değil.”

“Hayır, doğru söylüyorsun, gökyüzünde birbirlerine tam olarak yapışık değiller, aralarında minik bir boşluk var. Doğanın kuralı budur. Âşıkları düşün. Âşıklar sürekli birbirlerine yapışık olsalardı birbirlerini sevmelerine gerek kalmayacaktı. İkisi bir olurdu. İsteyecekleri hiçbir şey kalmayacaktı. O yüzden doğada boşluklar vardır.

Her şey yapışık ve bir arada olsaydı, evrendeki her şey birleşik olsaydı sen, ben ya da Inés hiç var olmazdık. Sen ve ben şu anda konuşuyor olmazdık, sadece sessizlik olurdu, birlik ve sessizlik. Bu yüzden bütüne bakıldığında şeyler arasında boşluklar olması, birlik yerine sen ve ben olması iyi.”

“Ama düşebiliriz. Boşluktan düşebiliriz. Çatlaktan aşağı.”

“Boşluk ile çatlak aynı şey değil evlat. Boşluklar doğanın parçasıdır, her şeyin var olma biçimidir. Boşluğu doldurup yok olmasını sağlayamazsın. Böyle bir şey olamaz. Çatlak ise çok farklıdır. Çatlak doğanın düzeninde bir kopuştur. Bir yerini bıçakla kesmek ya da bir kâğıdı ikiye bölmek gibidir. Çatlaklara dikkat etmemiz gerektiğini söyleyip duruyorsun da nerede bu çatlaklar? Seninle benim aramda bir çatlak görüyor musun? Bana da göster.”

Çocuk susuyor.

“Gökyüzündeki ikizler yeryüzündeki ikizler gibidir. Aynı zamanda sayılar gibidir.” Tüm bunlar bir çocuk için çok mu zor? Belki. Ama çocuk bu sözleri özümseyecek, adam bunu umut etmek zorunda; özümseyecek, kafa yoracak ve belki de içlerinde bir mantık olduğunu anlamaya başlayacak. “Bir ve İki gibi. Bir ve İki aynı değildir, aralarında fark vardır ama bu fark bir çatlak değil boşluktur. Saymamızı mümkün kılan, düşme korkusu olmadan Bir’den İki’ye geçmemizi sağlayan şey de budur.”

“Bir gün gidip onları görebilir miyiz, yani gökyüzündeki ikizleri? Bir gemiyle gidebilir miyiz?”

“Doğru türden gemiyi bulursak gidebiliriz herhalde. Ama oraya gitmek uzun sürecektir. İkizler çok uzaktalar. Bildiğim kadarıyla bugüne kadar onları ziyaret edebilen olmadı. İşte bu” –ayağıyla yere vuruyor– “şu âna kadar insanlığın ziyaret ettiği tek yıldız.”

Çocuk şaşkınlıkla ona bakıyor. “Bu bir yıldız değil,” diyor.

“Yıldız. Sadece yakından bakınca yıldız gibi görünmüyor.”

“Ama parlamıyor.”

“Yakından hiçbir şey parlamaz. Ama uzaktan her şey parlar. Sen parlarsın. Ben parlarım. Yıldızlar da kesinlikle parlar.”

Çocuk sevinmiş görünüyor. “Bütün yıldızlar sayı mıdır?” diye soruyor.

“Hayır. İkizlerin sayı *gibi* olduğunu söyledim ama sadece lafın geliyordu. Hayır, yıldızlar sayı değildir. Yıldızlar ile sayılar birbirinden çok farklı şeylerdir.”

“Bence yıldızlar sayıdır. İşte şu 11 Numara” –parmağını kaldırıp gökyüzünü işaret ediyor– “şu da 50 Numara ve şu da 33.333 Numara.”

“Haa, sen her yıldızla bir numara verebileceğimizi mi kastediyorsun? Onları teşhis etmenin bir yolu bu olabilir gerçekten ama çok sıkıcı ve hiç esin vermeyecek bir yol olur. Ayı, Çobanyıldızı ve İkizler gibi doğru düzgün isimleri olsa daha iyi bana kalırsa.”

“Hayır şapşal, her yıldızın bir sayı *olduğunu* söyledim.”

Adam başını iki yana sallıyor. “Her yıldız bir sayı *değil*. Yıldızlar bazı açılardan sayılara benzerler ama pek çok açıdan da hiç benzemezler. Örneğin yıldızlar gökyüzüne kaotik bir şekilde saçılmıştır ama sayılar denizde bir düzene göre giden bir gemi filosu gibidir, hepsi kendi yerini bilir.”

“Ölebilirler. Sayılar ölebilir. Öldükleri zaman ne olur?”

“Sayılar ölemez. Yıldızlar ölemez. Yıldızlar ölümsüzdür.”

“Sayılar *ölebilir*. Gökyüzünden düşerler.”

“Doğru değil. Yıldızlar gökten düşemezler. Düşüyor gibi görünenler göktaşdır, gerçek yıldız değildir. Sayıla-

rın ise bir tanesi yerinden düşseydi o zaman bir çatlak, bir kopukluk meydana gelirdi ama sayılar böyle şeyler değildir. Sayılar arasında hiçbir zaman çatlak oluşmaz. Hiçbir sayı eksik değildir.”

“Oluşur! Anlamıyorsun! Hiçbir şey hatırlamıyorsun! Don Quijote’nin çatlaktan düşmesi gibi sayılar da gökyüzünden düşebilir.”

“Don Quijote çatlaktan düşmemişti. İpten yapılmış bir merdivenle mağaraya inmişti. Hem Don Quijote’nin bununla alakası yok. O gerçek değil.”

“Gerçek! O bir kahraman!”

“Kusura bakma. Bunu söylemek istememiştim. Don Quijote elbette bir kahraman ve elbette gerçek. Söylemek istediğim şey onun başına gelenlerin artık insanların başına gelmediği. İnsanlar hayatlarının başından sonuna kadar hiçbir çatlağa düşmezler.”

“Düşerler! Çatlaklara düşerler ve sen onları bir daha göremezsin çünkü çıkamamışlardır. Bunu sen söylemiştin.”

“Şimdi de çatlaklar ile delikleri birbirine karıştırıyorsun. İnsanların ölmesine, mezara gömülmesine, topraktaki deliklere girmesine gitti aklın. Mezar kürekler kullanılarak mezar kazıcılar tarafından hazırlanır. Çatlak gibi doğaya aykırı bir şey değildir.”

Bir elbise hıştısı duyuluyor ve Inés karanlığın içinde beliriyor. “Size seslenip duruyorum,” diyor asabi bir tonla. “Hiç çevrenize kulak vermiyor musunuz?”

21. Bölüm

Daireye bir sonraki gelişinde daha kapıyı çalar çalmaz çocuk heyecanla açıyor. “Simón, bil bakalım ne oldu!” diye bağırıyor. “Senyor Daga’yı gördük! Sihirli bir kalemi var! Bana gösterdi!”

Rıhtımda Álvaro’yu ve veznedarı küçük düşüren Daga’yı neredeyse tamamen unutmuştu. “Sihirli kalem ha?” diyor. “İlginç görünüyor. Gelebilir miyim?”

Bolívar bir yargıç gibi gelip apışarasını kokluyor. Inés kamburunu çıkarmış dikiş dikeyor: Adam bir an için onun yaşlandığında nasıl görüneceğini hayal edince huzursuz oluyor. Kadın selamsız sabahsız söze giriyor. “Şehre gittik, çocuk ödenegini almak için Asistencia’ya uğradık ve adam oradaydı, senin arkadaşınmış.”

“O benim arkadaşım değil. Şimdiye kadar onunla hiç konuşmadım.”

“Sihirli bir kalemi var,” diyor çocuk. “İçinde bir kadın var, insan resim olduğunu sanıyor ama değil; gerçek bir kadın, minicik bir kadın ve kalemi ters çevirdiğinde kadının elbisesi çıkıyor, çıplak kalıyor.”

“Hımm. Peki Senyor Daga minik kadın dışında ne gösterdi sana?”

“Álvaro’nun elinin kesilmesinin onun suçu olmadığını söyledi. Her şeyi Álvaro başlatmış. Hepsinin Álvaro’nun suçu olduğunu söyledi.”

“İnsanlar hep böyle der zaten. Hep başkası başlatmıştır. Her zaman suçu başkasında ararlar. Senyor Daga sana alıp götürdüğü bisikletin başına ne geldiğini söylemiş olabilir mi şans eseri?”

“Hayır.”

“Pekâlâ, onu bir daha görürsen sor. Veznedarın artık bisikletinin olmaması ve turunu yayan yapması kimin suçuymuş, sor bakalım.”

Sessizlik oluyor. Çocukları bir kenara çekip içinde çıplak kadın olan kalem gösteren bir adam hakkında Inés’in bu kadar az şey söylemesine şaşıyor.

“Kimin suçuymuş?” diyor çocuk.

“Ne demek istiyorsun?”

“Her zaman başkasının suçu olduğunu söyledin. Senyor Daga’nın suçu mu?”

“Bisikletin götürülmüş olması mı? Evet, onun suçu. Ama her zaman başkasının suçudur derken daha genel konuşuyordum. Bir şeyde hata olursa hemen bizim suçumuz olmadığını söyleriz. Dünyanın başlangıcından beri bu cümleyi kullanıyoruz. İçimize kazınmış, doğamızın bir parçası haline gelmiş sanki. Hatanın suçunun bize ait olduğunu kabul etmeyiz hiçbir zaman.”

“Benim suçum mu?” diye soruyor çocuk.

“Senin suçun? Hayır, senin suçun değil. Sen sadece bir çocuksun, nasıl senin suçun olabilir? Ama bana kalırsa Senyor Daga’dan uzak dursan iyi olur. Gençlerin örnek alacağı bir adam değil o.” Ağır ağır ve ciddi bir tonla konuşuyor: Uyarısı çocuğa olduğu kadar Inés’e de.

Birkaç gün sonra rıhtımdaki geminin ambarından çıktığında kıyıda Inés’in Álvaro’yla derin bir sohbete dalmış olduğunu görünce şaşıyor. Birden yüreği hop ediyor. Kadın daha önce limana hiç gelmedi, kesin kötü bir haber getirdi.

“Çocuk yok,” diyor Inés, “Senyor Daga onu çaldı.” Po-

lisi aramış ama yardım etmemişler. Kimse yardım etmiyor-
muş. Álvaro gelmeliymiş, Simón gelmeliymiş. Daga'yı
arayıp bulmaları gerekiyormuş, bu çok zor olmamalıy-
mış, Daga onlarla birlikte çalışmış. Çocuğu ona geri ge-
tirmelilermiş.

Kadınlar rıhtımlarda pek nadir görülür. İşçiler bu
perişan haldeki kadının dağınık saçlarına ve şehirli kıya-
fetlerine merakla bakıyorlar.

Simón ve Álvaro hikâyeyi parça parça öğreniyorlar.
Asistencia'daki kuyruk uzunmuş, çocuk rahat durmu-
yormuş, Senyor Daga da oradaymış, çocuğa dondurma
almayı teklif etmiş, sonra kadın bir bakmış ki yoklar, san-
ki yeryüzünden silinmişler.

"İyi ama çocuğun onun gibi bir adamla gitmesine
nasıl izin verirsin?" diye karşı çıkıyor adam.

Kadın sert bir baş hareketiyle soruyu savuşturuyor.
"Büyüyen bir çocuğun hayatında bir erkek olması gerek.
Sürekli olarak annesiyle duramaz. Ben onun kibar bir
adam olduğunu düşündüm. Samimi birine benziyordu.
Adamın küpesi David'i büyüledi. O da bir küpe istiyor."

"Ona küpe alacağını mı söyledin?"

"Biraz daha büyüyünce küpe takabileceğini, henüz
erken olduğunu söyledim."

"Siz tartışmanıza devam edin," diyor Álvaro. "İhtiya-
cınız olursa beni çağırırsınız."

"Peki bu olayda senin rolün nedir?" diye soruyor
adam ikisi yalnız kaldıklarında. "Çocuğunu bırakma ko-
nusunda o adama nasıl güvenebildin? Bana söylemediğin
bir şey mi var? Yoksa o adamın altın küpeleri ve kalemin-
deki çıplak kadınlar karşısında sen de mi büyüleldin?"

Kadın duymazdan geliyor. "Bekledim, çok bekledim,"
diyor. "Sonra otobüse bindim çünkü eve dönmüş olabile-
ceklerini düşündüm. Evde olmadıklarını görünce ağabe-
yimi aradım; polisi arayacağını söyledi ama sonra tekrar

telefon açıp polisin yardım etmeyeceğini hatırlattı... çünkü benim David için gereken belgelerim yokmuş.”

Kadın duraksıyor, gözünü uzaklara diyor. “Bana dedi ki...” diyor, “bana bir çocuk vereceğini söyledi. Ama söylemedi... benim çocuğumu alıp götürceğini söylemedi.” Aniden çaresizce hıçkırıklara boğuluyor. “Bana söylemedi... bana söylemedi...”

Adamın öfkesi azalmamış ama kadının halini görünce yüreği burkuluyor. Onları izleyen liman işçilerine aldırmadan kadını kollarına alıyor. Kadın omzunda ağlıyor. “Bana söylemedi...”

Bana bir çocuk vereceğini söyledi. Adamın zihninde şimşekler çakıyor. “Gel gidelim,” diyor. “Baş başa kalacağımız bir yere gidelim.” Kadını barakanın arkasına götürüyor. “Dinle beni Inés. David’in güvende olduğuna eminim. Daga ona bir şey yapmaya cüret edemez. Eve geri dön ve beni bekle. Daga’nın nerede oturduğunu öğrenip evine gideceğim.” Duraksıyor. “Sana çocuk vereceğini söylerken ne demek istiyordu?”

Kadın kendini çekip kurtarıyor. Ağlaması kesiliyor. “Ne demek istiyor olabilir?” diyor sert bir sesle.

Yarım saat sonra adam Sevk Merkezi’nde. “Acilen bir bilgiye ihtiyacım var,” diyor Ana’ya. “Daga diye bir adam tanıyor musun? Otuzlarında, zayıf, küpe takıyor. Kısa süre limanda çalıştı.”

“Neden soruyorsun?”

“Çünkü onunla konuşmam gerek. David’i annesinden alıp sırta kadem bastı. Bana yardım etmezsen polise gitmek zorunda kalacağım.”

“Adı Emilio Daga. Onu herkes tanır. Şehir Blokları’nda oturuyor. En azından kayıtlı olduğu yer orası.”

“Şehir Blokları tam olarak nerede?”

Kız dosya dolaplarını bir süre karıştırdıktan sonra bir kâğıt parçasıyla geri geliyor. “Buraya bir sonraki gelişinde,”

diyor, “çocuğun annesini nasıl bulduğunu bana anlatacaksın. Vaktin olursa muhakkak öğrenmek istiyorum.”

Şehir Blokları, Merkez’in idaresindeki bina komplekslerinin en çok tutulanı. Ana’nın verdiği adres ana bloğun en üst katındaki bir daireye ait. Adam kapıyı çalıyor. Kapıyı çekici bir genç kadın açıyor, gerçi çok ağır makyaj yapmış, yüksek topuklar üzerinde biraz dengesizce sallanıyor. Aslına bakılırsa kadın filan da değil, adam onun on altı yaşından büyük olduğundan kuşku duyuyor.

“Emilio Daga adında birini arıyorum,” diyor. “Burada mı oturuyor?”

“Elbette,” diyor kız. “İçeri gelin. David’i almaya mı gelmiştiniz?”

İçeriye sigara kokusu sinmiş. Pamuklu bir tişört ve altına da kot giymiş, yalınayak Daga şehir ve batan güneş manzaralı koca bir pencerenin önüne oturmuş. Koltuğundan kalkmadan ona dönüyor ve elini kaldırıp selam veriyor.

“David için geldim,” diyor adam.

“Yatak odasında televizyon izliyor,” diyor Daga. “Amcası mısın? David! Amcan gelmiş!”

Çocuk yan odadan büyük bir heyecanla fırlıyor. “Simón, gelip baksana! Mickey Mouse! Bir de Plato diye bir köpeği var, tren sürüyor, Kızılderililer ona ok atıyor. Çabuk gel!”

Adam çocuğu duymazdan gelerek Daga’ya hitap ediyor. “Annesi meraktan aklını oynattı. Bunu nasıl yaparsın?”

Daga’ya daha önce bu kadar yakın olmamıştı. Altın rengi bukleler halinde alnına dökülen gür saçı tarak yüzü görmemiş ve yağlı. Tişörtün koltukaltında bir delik var. Adam ondan hiç korkmadığını fark edince şaşırıyor.

Daga ayağa kalkmıyor. “Sakin ol *viejo*,” diyor. “Birlikte güzel vakit geçirdik. Sonra delikanlı biraz şekerleme

yaptı. Kütük gibi, melek gibi uyudu. Şimdi de çocuk programı seyrediyor. Ne zararı var?"

Adam cevap vermiyor. "Gel David!" diyor. "Gidiyoruz. Senyor Daga'ya veda et."

"Hayır! Ben Mickey Mouse'a bakmak istiyorum!"

"Mickey'ye bir dahaki sefere bakarsın," diyor Daga. "Söz veriyorum. Onu senin için burada tutacağız."

"Peki ya Plato?"

"Plato'yu da. Plato'yu da burada tutarız, değil mi şekerim?"

"Elbette," diyor kız. "Onları bir dahaki sefere kadar fare kutusunun içine kilitleriz."

"Gel," diyor adam çocuğa. "Annen meraktan çatlamıştır şimdi."

"O benim annem değil."

"Tabii ki senin annen. Seni çok seviyor."

"Annen değilse kim o, genç dostum?" diyor Daga.

"Bir kadın işte. Benim annem yok."

"Annen var. Inés senin annen," diyor Simón. "Ver bakalım elini."

"Hayır! Benim annem de yok babam da yok. Sadece ben varım."

"Bu çok saçma. Hepimizin bir annesi vardır. Hepimizin bir babası vardır."

"Senin annen var mı?" diye soruyor çocuk Daga'ya.

"Hayır," diyor Daga. "Benim de annem yok."

"Gördün mü?" diyor çocuk zafer kazanmışçasına. "Ben seninle kalmak istiyorum," diyor Daga'ya, "Inés'e gitmek istemiyorum."

"Gel bakalım buraya," diyor Daga. Çocuk koşarak gidiyor. Daga onu kaldırıp dizine oturtuyor. Çocuk başparmağını emerek adamın göğsüne yaslanıyor. "Benimle mi kalmak istiyorsun?" Çocuk başıyla onaylıyor. "Benimle ve Frannie'yle mi kalmak istiyorsun, sadece üçümüz

mü kalalım?” Çocuk yine başıyla onaylıyor. “Peki David’in gelip bizimle yaşaması senin için uygun mu sevgilim?”

“Elbette,” diyor kız.

“O daha seçim yapacak yaşta değil,” diyor Simón. “Daha sadece çocuk.”

“Haklısın. O sadece bir çocuk. Annesiyle babasının karar vermesi gerekir. Ama sen de duydun, annesi ve babası yok. Ne olacak şimdi?”

“David’in, dünyadaki tüm annelerin çocuklarını sevdiği kadar onu seven bir annesi var. Bana gelince, babası olmayabilirim ama onu önemsiyorum. Önemsiyorum, seviyorum, gözetiyorum. Benimle gelecek.”

Daga bu kısa söylevi sessizce dinledikten sonra gülümseyerek adamı şaşırtıyor; çekici bir gülümseme bu, sağlıklı dişlerini meydana çıkarıyor. “Güzel olur,” diyor. “Onu annesine geri götür. Burada çok iyi zaman geçirdiğini de söyle ona. Çocuğun benim yanımda daima güvende olduğunu söyle. Benim yanımda kendini güvende hissediyorsun değil mi genç adam?”

Çocuk hâlâ başparmağı ağzında, başıyla onaylıyor.

“O halde belki de artık vasin olan beyefendiyle birlikte gitme vakti gelmiştir.” Çocuğu kucağından indiriyor. “En kısa sürede yine gel. Söz mü? Gel de Mickey’yi izle.”

22. Bölüm

“Neden sürekli İspanyolca konuşmak zorundayım?”

“Hayvanlar gibi havlamak ve ulumak istemiyorsak bir dil kullanmak zorundayız evlat. Madem bir dil konuşacağız, o zaman en iyisi hepimizin aynı dili konuşması. Aklına yatmıyor mu?”

“İyi ama neden İspanyolca? İspanyolcadan nefret ediyorum.”

“İspanyolcadan nefret etmiyorsun. Çok iyi İspanyolca konuşuyorsun. Senin İspanyolcan benimkinden iyi. Sadece huysuzluk ediyorsun. Hangi dili konuşmak istiyorsun?”

“Kendi dilimi konuşmak istiyorum.”

“İnsanın kendi dili diye bir şey yoktur.”

“Vardır! La la fa fa yam ying tu tu.”

“Bunlar sadece anlamsız sesler. Hiçbir şey demek değil.”

“Benim için anlamlı. Bana bir şey ifade ediyor.”

“Öyle olabilir ama bana bir şey ifade etmiyor. Dilin hem sana hem bana bir şeyler ifade etmesi gerekir, yoksa dil sayılmaz.”

Çocuk muhtemelen Inés’ten kaptığı bir hareketle başını geriye atarak itiraz ediyor. “La la fa fa yam ying! Bana bak!”

Adam çocuğun gözlerine bakıyor. Kısacık bir an orada bir şey görüyor. Adını koyamadığı bir şey. *Gibi...* o an içinden geçen şey bu. Sen tutmaya çalıştıkça kıvranıp kurtulan bir balık gibi. Ama balık gibi değil; hayır, *balık gibi* gibi. Yahut *balık gibi gibi* gibi. Böyle sürüp gidiyor. O an sona erdiğinde adam sessizce öylece durup bakakalıyor.

“Gördün mü?” diyor çocuk.

“Bilmiyorum. Dur bir dakika, başım dönüyor sanki.”

“Ne düşündüğünü görebiliyorum!” diyor çocuk zafersiz kazanmışçasına gülümseyerek.

“Göremiyorsun.”

“Benim sihir yapabildiğimi düşünüyorsun.”

“Hiç de değil. Ne düşündüğüm konusunda hiçbir fikrin yok. Şimdi dikkatli dinle. Sana dil hakkında bir şey söyleyeceğim, önemli bir şey, o yüzden tüm yüreğinle dinlemeni istiyorum.

“Herkes bu ülkeye bir yabancı olarak gelir. Ben yabancı olarak geldim. Sen yabancı olarak geldin. Inés ve ağabeyleri de bir zamanlar yabancıydı. Yeni bir hayat arayarak farklı yerlerden, farklı geçmişlerden geldik. Ama şimdi hepimiz aynı gemideyiz. Bu yüzden birbirimizle iyi geçinmemiz gerek. İyi geçinmenin yollarından biri de aynı dili konuşmaktır. Bu bir kural. İyi bir kural ve ona uymalıyız. Sadece uymakla da kalmamalıyız, bütün yüreğimizle kabul etmeliyiz; ayaklarını yere dayayıp inat eden katırlar gibi davranmamalıyız. İyi yüreklilikle ve iyi niyetle hareket etmeliyiz. Reddedersen, İspanyolca konusunda kabalığı sürdürür ve kendi dilini konuşmakta ısrar edersen, o zaman kendini özel dünyanda yaşarken bulursun. Hiç arkadaşın olmaz. Dışlanırsın.”

“Dışlanmak ne demek?”

“Başını sokacak hiçbir yer bulamazsın.”

“Benim zaten arkadaşım yok.”

“Okula gittiğin zaman bu durum değişecek. Okulda

bir sürü yeni arkadaş edineceksin. Hem zaten şimdi de arkadaşların var. Fidel ve Elena senin arkadaşın. Álvaro senin arkadaşın.”

“El Rey de benim arkadaşım.”

“El Rey de senin arkadaşın.”

“Senyor Daga da.”

“Senyor Daga arkadaşın değil. Senyor Daga seni ayartmaya çalışıyor.”

“Ayartma nedir?”

“Mickey Mouse ve dondurmayla kandırıp annenden uzaklaştırmaya çalışıyor seni. O gün sana yedirdiği dondurma yüzünden ne kadar hasta olduğunu hatırlıyor musun?”

“Bana ateşsuyu da verdi.”

“Ateşsuyu da nedir?”

“Boğazımı yakan bir şey. Kendini kötü hissettiğin zamanlar için ilaç olduğunu söyledi.”

“Senyor Daga bu ilacı küçük gümüş bir matarayla cebinde mi taşıyor?”

“Evet.”

“Lütfen Senyor Daga’nın matarasından asla içme bir daha David. Yetişkinler için ilaç olabilir ama çocuklar için iyi değildir.”

Ateşsuyu meselesini Inés’e söylemiyor ama Elena’ya anlatıyor. “Çocuğu etkilemeye başladı,” diyor. “Onunla rekabet edemem. Küpesi var, bıçak taşıyor, ateşsuyu içiyor. Güzel bir kız arkadaşı var. Evindeki kutuda Mickey Mouse var. Çocuğun aklını başına nasıl getirebileceğim konusunda hiçbir fikrim yok. Inés de adamın büyüüne kapılmış durumda.”

“Ne bekliyordun ki? Olaya bir de kadın açısından bak. Çocuğu olmayan bir kadının –yani kendi çocuğu olmayan bir kadının– artık endişelenmeye başlayacağı bir yaşta. Bu biyolojiyle ilgili bir mesele. Biyolojik açıdan alıcı durumda. Bunu hissetmemiş olmana şaşıyorum.”

“Inés’i hiç o gözle, biyolojik açıdan düşünmedim.”

“Çok fazla düşünüyorsun. Bunun düşünceyle alakası yok.”

“Inés’in neden başka bir çocuk daha istediğini anlamıyorum Elena. Oğlan var zaten. Hiç yoktan bir armağan olarak verildi, katıksız bir armağan. Herhangi bir kadına yeterli gelecek bir armağan.”

“Evet ama onun doğal çocuğu değil. Bunu asla unutmayacak. Bu konuda bir şey yapmazsan küçük David çok geçmeden Senyor Daga’yı üvey babası olarak göreceksin, sonra da küçük üvey kardeş Daga’lar gelecek. Daga olmasa bile başka bir adam.”

“Bu konuda bir şey yapmazsan, derken neyi kastediyorsun?”

“Ona sen bir çocuk vermezsen.”

“Ben mi? Bunu hayal bile edemem. Ben baba olacak tipte biri değilim. Amca olmak için yaratılmışım, baba değil. Üstelik Inés erkeklerden hoşlanmıyor, en azından ben böyle bir izlenim edindim. Erkeklerin gürültücülüğünü, kabalığını, kıllılığını sevmiyor. David’in bir erkek gibi yetişmesini önlemeye kalkarsa hiç şaşırmam.”

“Babalık bir meslek değildir Simón. Metafiziksel bir kader filan da değildir. Kadından hoşlanman gerekmez, onun da senden hoşlanması gerekmez. Kadınla ilişkiye girersin ve aa, bakın şu işe, dokuz ay sonra babasıdır. İşte bu kadar basit. Her erkek bunu yapabilir.”

“Katılmıyorum. Anelik nasıl erkek tohumu için bir kap görevi yapmaktan ibaret değilse, babalık da sadece bir kadınla ilişkiye girmek değildir.”

“Senin anlattığın şey gerçek dünyada babalık ve anelik. Bir adamın tohumuyla ilk kıvılcım çakılmasa, bir kadının rahminde büyümesen ve aynı kadının doğum kanalından çıkmasan gerçek dünyaya da giremezsin. Erkek ile kadından doğman gerekir. İstisnası yoktur. Açık

konuştugum için kusura bakma. Sor bir kendine: *Inés'in içine tohumlarını saçan kişi dostumuz Senyor Daga mı olacak, yoksa ben mi olacağım?*"

Adam başını olumsuz anlamda sallıyor. "Bu kadar yeter Elena. Konuyu değiştirsek? David'in dediğine göre Fidel geçen gün ona taş atmış. Neler oluyor?"

"Taş değil, misket. Annesi diğer çocuklarla oynamasına müsaade etmez, kendini üstün bir yaratık sanmasına izin verirse David'in böyle şeylere alışması gerekecek. Diğer çocuklar ona karşı birlik olacaktır. Fidel'le konuştum, onu azarladım ama bir etkisi olmayacak."

"Eskiden sıkı dostlardı."

"Sen tabloya çocuk yetiştirme konusunda kendine has fikirleri olan Inés'i dahil edinceye kadar sıkı dostlardı. O eve kendini yeniden kabul ettirmen için bir sebep daha işte."

Adam iç çekiyor.

"Baş başa konuşabilir miyiz?" diyor Inés'e. "Sana bir teklifim olacak."

"Bekleyemez mi?"

"Ne fısıldaşıyorsunuz?" diyor çocuk diğer odadan.

"Seni ilgilendirmez." Inés'e dönüyor, "Sadece bir dakika dışarı çıkabilir miyiz lütfen?"

"Senyor Daga konusunda mı fısıldaşıyorsunuz?" diye sesleniyor çocuk.

"Bunun Senyor Daga'yla hiçbir ilgisi yok. Annen ile benim aramda özel bir mesele."

Inés ellerini kurulayıp önlüğünü çıkarıyor. Dairenden çıkıp yeşil alandaki çocuk parkına doğru yürüyorlar. Çocuk pencereye tünemiş onları izliyor.

"Söyleyeceğim şey bir bakıma Senyor Daga'yla ilgili." Duraksıyor, derin bir nefes alıyor. "Bir çocuk daha yapmak istiyormuşsun anladığım kadarıyla. Doğru mu?"

“Kim söyledi sana bunu?”

“David senin ona bir kardeş getireceğini söyledi.”

“Ben ona uykudan önce masal anlatıyordum. Başka bir konudan bahsederken söyledim, sadece bir fikirdi.”

“Pekâlâ, nasıl ki tohumdan et ve kan çıkabiliyorsa, fikirler de gerçek olabilir. Inés, seni utandırmak niyetinde değilim, o yüzden en iyisi basitçe söyleyeyim, bütün saygımla belirtmek istiyorum ki çocuk yapmak üzere bir erkekle ilişkiye girmeyi düşünüyorsan, beni düşünebilirsin. Bu rolü oynamaya hazırım. Rolümü oynar ve geri çekilirim ama koruyucunuz olmayı sürdürür, sana ve çocuklarına bakarım. Benim manevi babaları olduğumu söyleyebilirsin. Ya da istersen amcaları olduğumu söylersin. Seninle ikimiz arasında geçen her şeyi derhal unuturum. Anılarımı yıkayıp temizlerim. Hiçbir şey yaşanmamış gibi olur.

İşte. Söyleyeceğim budur. Lütfen hemen cevap verme. Düşün.”

Akşam çökerken sessizce daireye dönüyorlar. Inés önden gidiyor. Öfkeli ya da üzgün olduğu açık, adamın yüzüne bile bakmıyor. Adam onu bu işe soktuğu için Elena’yı suçluyor, kendini de suçluyor. Kendini ne kadar da kaba bir biçimde sundu! Sanki tesisatı tamir etmeyi öneriyordu!

Kadının arkasından yetişiyor, kolundan tutup kendine doğru döndürüyor. “Bu bağışlanamaz bir şeydi,” diyor. “Çok özür dilerim. Lütfen beni affet.”

Kadın konuşmuyor. Alışaba oyulmuş bir nesne gibi duruyor, kolları iki yana düşmüş, onun kendisini bırakmasını bekliyor. Adamın elleri gevşeyince kadın tökezleyerek uzaklaşıyor.

Çok yukarıdaki bir pencereden çocuk sesleniyor: “Inés! Simón! Gelin! Senyor Daga burada! Senyor Daga burada!”

Adam içinden küfrediyor. Kadın, Daga'nın gelmesini bekliyorsa onu niye uyarmadı? Hem bu çalımla yürüyen, briyantın kokan, genizden tekdüze bir sesle konuşan adamda ne buluyor?

Senyor Daga tek başına gelmemiş. Yanında güzel kız arkadaşı da var. Kız cart kırmızı fırfırları olan beyaz bir elbise giymiş, savaş arabası tekeri şeklindeki ağır küpeleri de her hareketinde sallanıyor. Inés kızı buz gibi bir resmiyetle karşılıyor. Daga ise dairede kendi evindeymiş gibi davranıyor, yatağa kaykılarak uzanıyor ve kızı rahatlatmak için hiçbir şey yapmıyor.

"Senyor Daga dansa gitmemizi istiyor," diyor çocuk. "Dansa gidebilir miyiz?"

"Bu gece La Residencia'ya gideceğiz. Biliyorsun."

"La Residencia'ya gitmek istemiyorum. Sıkıcı orası! Dansa gitmek istiyorum!"

"Dansa gidemezsin. Daha çok küçüksün."

"Dans edebilirim! Çok küçük değilim! Size göstereyim." Zıplayıp havada bir kez dönüyor ve yumuşak tabanlı mavi ayakkabılarıyla hiç de zarafetten yoksun olmayan bir tarzda geri konuyor. "İşte! Gördünüz mü?"

"Dansa gitmiyoruz," diyor Inés sertçe. "Diego bizi almaya geliyor ve onunla birlikte La Residencia'ya gidiyoruz."

"O zaman Senyor Daga ve Frannie de bizimle gelsin!"

"Senyor Daga'nın kendi planları vardır. Planlarından vazgeçip bizimle gelmesini bekleyemezsin." Daga sanki odada değilmiş gibi konuşuyor kadın. "Üstelik senin de gayet iyi bildiğin gibi, La Residencia'da ziyaretçilere izin yok."

"Ben de ziyaretçiyim," diye karşı çıkıyor çocuk. "Bana izin veriyorlar."

"Evet ama sen farklısın. Sen benim çocuğumsun. Sen hayatımın ışığısın."

Hayatımın ışığı. Yabancıların önünde söylenmeyecek kadar tuhaf bir ifade!

Diego ortaya çıkıyor, hiç ağzını açmayan diğer kardeş de yanında. Inés bir rahatlama hissiyle onları karşılıyor. "Hazırız. David, eşyalarını al."

"Hayır!" diyor çocuk. "Gitmek istemiyorum. Parti istiyorum. Parti yapabilir miyiz?"

"Partiye vakit yok, zaten konuklarımıza sunacak bir şeyimiz de yok."

"Doğru değil! Şarabımız var! Mutfakta!" Bir fırlayıştaki koşup mutfak tezgâhına çıkıyor ve üst raflardan birini açıyor. "İşte!" diye bağıyor zafer kazanmışçasına şişeyi göstererek. "Şarabımız var!"

Kıpkırmızı kesilen Inés şişeyi ondan almaya çalışıyor – "O şarap değil şeri," diyor – ama çocuk kaçıyor. "Kim şarap ister? Kim şarap ister?" diye bağıyor.

"Ben!" diyor Diego. "Ben de!" diyor sessiz kardeş. Kız kardeşlerinin mahcubiyeti karşısında ikisi de kahkahanadan kırılıyor. Senyor Daga da katılıyor. "Ben de!"

Altı kişiye yetecek bardak yok, o yüzden çocuk elinde şişe ve bir bardakla turluyor ve her birine şeri doldurup bardağın bitirilmesini büyük bir ciddiyetle bekliyor.

Sıra Inés'e geliyor. Kaşlarını çatarak bardağı reddediyor. "İçeceksin!" diye emrediyor çocuk. "Ben bu gece kralım, sana içmeni emrediyorum!"

Inés leydilere yakışacak minik bir yudum alıyor.

"Şimdi ben," diyor çocuk ve kimse onu durduramadan şişeyi dudaklarına götürüp koca bir yudum alıyor. Bir an zafer kazanmış gibi çevresindekilere bakıyor. Sonra öksürüyor, aksırıyor, şeriyi püskürtüyor. "Korkunç!" diyor zorlukla. Şişe elinden düşüyor, Senyor Daga becerikli bir hareketle şişeyi kurtarıyor.

Diego ve kardeşi gülmekten katılıyor. "Ne oldu sana nazik kralım?" diyor Diego. "İçkini elinde tutamıyor musun?"

Çocuk soluğunu toparlıyor. "Daha!" diye haykırıyor. "Daha çok şarap!"

Inés harekete geçmeyecekse o zaman adamın, Simón'un devreye girme vakti geldi. "Bu kadar yeter!" diyor. "Geç oldu David, misafirlerimizin gitme vakti geldi."

"Hayır!" diyor çocuk. "Saat geç değil! Oyun oynamak istiyorum. Ben kimim? oynamak istiyorum."

"Ben kimim?" diyor Daga. "O nasıl oynanıyor?"

"Başka birisiymişsin gibi yapıyorsun ve herkes kim olduğunu bulmaya çalışıyor. Geçen sefer Bolívar'ı yapmıştım ve Diego hemen tahmin etmişti, değil mi Diego?"

"Ceza nedir?" diyor Daga. "Doğru tahmin edersek cezası ne olacak?"

Çocuk apışıp kalıyor.

"Eskiden biz bu oyunu oynarken," diyor Daga, "doğru tahmin edersek senin bir sır söylemen gerekirdi, hem de en büyük sırrını."

Çocuk susuyor.

"Artık gitmemiz gerek, oyun oynayacak vaktimiz kalmadı," diyor Inés cılız bir sesle.

"Hayır!" diyor çocuk. "Başka bir oyun oynamak istiyorum. Doğruluk ya da Ceza oynamak istiyorum."

"Bu kulağıma daha iyi geldi," diyor Daga. "Doğruluk ya da Ceza nasıl oynanıyor anlat bakalım."

"Bir soru soruyorum ve cevap veriyorsun ama yalan söyleyemezsin, doğruyu söylemek zorundasın. Doğruyu söylemezsen cezasını çekiyorsun. Tamam mı? Ben başlıyorum. Diego, popon temiz mi?"

Bir sessizlik çöküyor. İkinci kardeş önce kızarıyor, sonra aniden kahkahayı patlatıyor. Çocuk da neşeyle gülüyor ve yine havada dönerek dans hareketini yapıyor. "Söyle!" diye bağılıyor. "Doğruluk ya da Ceza!"

"Sadece bir tur," diye razı oluyor Inés. "Ama ayıp sorular yok."

“Ayıp soru yok,” diyor çocuk. “Yine benim sıram. Bu seferki sorum” –odadakilere bir göz gezdiriyor, tüm yüzlere bakıyor– “bu seferki sorum... Inés’e! Inés, dünyada en çok kimi seviyorsun?”

“Seni. En çok seni seviyorum.”

“Hayır ben değil! Dünyada en çok hangi adamı seviyorsun, hangisinin göbişine bebek koymasını istiyorsun?”

Yine sessizlik. Inés’in dudakları geriliyor.

“Onu mu seviyorsun, onu mu seviyorsun, onu mu seviyorsun, onu mu?” diyor çocuk, odadaki dört adamı tek tek göstererek.

Dördüncü adam olan Simón yine müdahale ediyor. “Ayıp soru yoktu,” diyor. “Bu ayıp bir soru. Kadınlar kardeşleriyle bebek yapmazlar.”

“Neden?”

“Yapmazlar işte. Nedeni yok.”

“Nedeni var! İstedğim her soruyu sorabilirim! Oyunun kuralı böyle. Diego’nun karnına bebek koymasını ister misin Inés? Yoksa Stefano’nun mu koymasını istersin?”

Inés yerine yine Simón konuşuyor. “Yeter bu kadar!”

Diego ayağa kalkıyor. “Gidelim,” diyor.

“Hayır!” diyor çocuk. “Doğruluk ya da Ceza! En çok kimi seviyorsun Inés?”

Diego kız kardeşine dönüyor. “Bir şey söyle, ne olursa söyle bir şey.”

Inés sessizliğini bozmuyor.

“Inés erkeklerle hiçbir ilgisi olmasını istemiyor,” diyor Diego. “İşte cevabını aldın. Hiçbirimizi istemiyor. O özgür olmak istiyor. Gidelim artık.”

“Doğru mu?” diyor çocuk Inés’e. “Doğru değil. Bir kardeşim olacağına söz vermiştin.”

Simón yine araya giriyor. “Herkesin sadece bir soru hakkı var David. Kural böyle. Sorunu sordun, cevabını aldın. Diego’nun dediği gibi, Inés hiçbirimizi istemiyor.”

“Ama ben kardeş istiyorum! Tek çocuk olmak istemiyorum! Sıkıcı!”

“Gerçekten bir kardeşin olmasını istiyorsan dışarı çıkıp bir tane bulmalısın. Fidel’le başlayabilirsin. Fidel’le kardeş ol. Kardeşlerin aynı rahimden çıkması gerekmez. Kendi kendine bir kardeşlik yarat.”

“Kardeşlik nedir bilmiyorum ki.”

“Bunu duyduğuma şaşırdım doğrusu. İki oğlan birbirlerine kardeş demeye karar verirlerse, bir kardeşlik başlatırlar. Bu kadar basit. Başka oğlanları da toplayıp onları da kardeş yapabilirler. Birbirlerine sadakat yemini ederler ve kardeşliğe bir isim seçerler; Yedi Yıldız Kardeşliği, Mağara Kardeşliği gibi isimler. Hatta istersen David Kardeşliği.”

“Gizli bir kardeşlik de olabilir,” diye araya giriyor Daga. Gözleri parlıyor, yüzüne hafif bir gülümseme yayılıyor. Adama neredeyse hiç kulak asmayan çocuk şimdi büyülenmiş gibi. “Gizlilik yemini edersiniz. Gizli kardeşlerinin kim olduğunu kimse bilmez.”

Simön sessizliği bozuyor. “Bu gecelik bu kadar yeter David. Gidip pijamanı al. Diego’yu yeterince beklettin artık. Kendi kardeşliğin için iyi bir isim bulmaya çalış. La Residencia’dan döndüğünde Fidel’i ilk kardeşin olmaya davet edebiliriz.” Inés’e dönüyor. “Ne dersin? Onaylıyor musun?”

23. Bölüm

“El Rey nerede?”

At arabası rıhtımda boş bekliyor, yüklenmeye hazır ama El Rey’in yerinde daha önce görmediği bir at var; alnında beyaz leke olan kara bir beygir. Çocuk yanına yaklaşınca yeni at tedirginlikle gözlerini devirip yeri eşeliyor.

“Hey!” Álvaro, koltuğunda uyuklayan sürücüye sesleniyor. “Büyük kısrığa ne oldu? Bu ufaklık özellikle onu görmeye gelmişti.”

“At gribinden yatıyor.”

“Adı El Rey,” diyor çocuk. “Kısrak değil. Onu görmeye gidebilir miyiz?”

Álvaro ile sürücü arasında sakıngan bir bakışma oluyor. “El Rey ahırda dinleniyor,” diyor Álvaro. “At doktoru ona ilaç verecek. Biraz kendine gelince ziyaretine gideriz.”

“Ben şimdi gitmek istiyorum. Onu iyileştirebilirim.”

Simón araya giriyor. “Şimdi olmaz evlat. Önce Inés’le konuşalım. Belki yarın üçümüz ahıra bir yolculuk yaparız.”

“Birkaç gün bekleseniz daha iyi olur,” diyor Álvaro, adama nasıl yorumlayacağını bilemediği bir bakış atıyor. “El Rey’e güzelce iyileşmesi için zaman tanıyın. At gribi kötü bir şeydir, insan gribinden beterdir. At gribi oldu-

ğün zaman sessiz bir yerde dinlenmen gerekir, ziyaretçilere izin verilmez.”

“Ama o ziyaretçi istiyor,” diyor çocuk. “Beni istiyor. Ben onun dostuyum.”

Álvaro adamı bir kenara çekiyor. “Çocuğu ahıra götürmesen iyi olur,” diyor, anlamadığını görünce de ekliyor: “Kısarak yaşlı. Vaktini doldurdu artık.”

“Álvaro daha demin at doktorundan bir haber almış,” diyor adam çocuğa. “El Rey’i daha hızlı iyileşmesi için at çiftliğine göndermeye karar vermişler.”

“At çiftliği nedir?”

“At çiftliğinde küçük atlar doğar ve yaşlı atlar da dinlenir.”

“Oraya gidebilir miyiz?”

“At çiftliği şehir dışında, tam yerini bilmiyorum. Araştırmam gerek.”

Saat dörtte işçilerin mesaisi bittiğinde adam çocuğu hiçbir yerde bulamıyor. “Son yükle beraber arabaya binip gitti,” diyor işçilerden biri. “Haberin var sanıyordum.”

Adam hemen yola çıkıyor. Tahıl deposuna vardığında güneş batmak üzere. Depo boş, büyük kapılar kilitlenmiş. Kalbi giderek daha hızlı çarparken çocuğu arıyor. Onu deponun arkasındaki bir yükleme platformunda, El Rey’in cesedinin başına çömelmiş buluyor. Çocuk atın başını okşuyor, sinekleri kovuyor. Kısrağı arabaya koşturma kullanılan sağlam deri kemer hâlâ bağlı duruyor.

Adam platforma çıkıyor. “Zavallı, zavallı El Rey!” diye mırıldanıyor. Sonra atın kulağında pıhtılaşmış kanı ve hemen üzerindeki kara kurşun deliğini görüp susuyor.

“Sorun yok,” diyor çocuk. “Üç gün içinde iyi olacak.”

“Bunu sana at doktoru mu söyledi?”

Çocuk başını olumsuz anlamda sallıyor. “El Rey.”

“El Rey kendisi mi söyledi, üç gün mü dedi?”

Çocuk başıyla onaylıyor.

“Ama sorun sadece at gribi değil evlat. Sen de görüyorsun. Silahla vurulmuş. Demek ki acı çekiyor. Acı çektiği için, acısını hafifletmek için ona yardım etmeye karar vermişler. Artık iyileşmeyecek.  lm ş.”

“Hayır  lmedi.” çocuğun yanaklarından yaşlar süzülüyor. “At  iftliğine gidip orada iyileşecek. Öyle demiştin.”

“At  iftliğine gidecek, evet ama bu at çiftliğine, yani buradaki at çiftliğine değil; başka bir at çiftliğine, öte dünyadakine gidecek. Orada koşum takması ve ağır bir araba çekmesi gerekmeyecek, güneşli  ayırılarda düğün çiçeği yiyerek gezinecek.”

“Doğru değil! At  iftliğine gidip iyileşecek. Onu bir arabaya koyup at çiftliğine götürecekler.”

 ocuk eğilip ağzını atın burun deliklerine dayıyor. Adam aceleyle çocuğu kolundan yakalayıp çekiyor. “Yapma şunu! Hijyenik değil! Hasta olursun!”

 ocuk silkinerek kaçıyor. H ng r hüngür ağlıyor. “Onu kurtaracağım!” diyor hıçkırıklar arasında. “Yaşamasını istiyorum! O benim dostum!”

Adam debelenen çocuğu sıkı sıkı tutuyor. “Sevgili  ocuğum, bazen sevdiklerimiz ölür ve hiçbir şey yapamayız. Ancak onlara tekrar kavuşacağımız günü bekle-yebiliriz.”

“Onun nefes almasını sağlayacağım!” diyor  ocuk.

“O bir at, senin hayat  fleyemeyeceğin kadar büyük.”

“O zaman sen  fle!”

“İşe yaramaz. Doğru türden nefesimiz yok. Bende hayat nefesi yok. Tek yapabileceğim şey    lmek. Tek yapabileceğim şey yas tutmak ve senin de yas tutmana yardım etmek. Hadi, etraf kararmadan önce nehir kıyısına gidip biraz  i ek toplayalım, getirip El Rey’in üzerine koyalım, olur mu? Bu onun hoşuna gidecektir. Dev gibi olmasına rağmen nazik bir attı değil mi? Boynunda  i-

çeklerden bir çelenkle at çiftliğine gitmeyi o da isteyecektir.”

Çocuğu böylece kandırıp cesetten uzaklaştırıyor, nehir kıyısına götürüyor, çiçek toplayıp çelenk haline getirmesine yardım ediyor. Geri dönüyorlar, gözleri açık atın başının üstüne çelengi bırakıyorlar.

“İşte,” diyor adam. “Şimdi El Rey’den ayrılmalıyız. Önünde uzun bir yolculuk var, ta büyük at çiftliğine gidecek. Oraya vardığında diğer atlar, çiçeklerden çelengine bakıp birbirlerine şöyle diyecekler: ‘Geldiği yerde kraldı muhakkak! Ününü duyduğumuz büyük El Rey olmalı, David’in dostu!’”

Çocuk onun elini tutuyor. Dolunay yükselirken rıhtıma doğru yürüyorlar.

“El Rey şimdi kalkmış mıdır sence?” diyor çocuk.

“Kalkmıştır, silkeleniyordur, her zamanki gibi kişniyordur, yeni hayatına doğru yola çıkmış, dıgıdık dıgıdık gidiyordur. Ağlama artık. Ağlamaya gerek yok.”

“Ağlamaya gerek yok,” diyor çocuk, göğsünü şişiriyor, hatta kaygısızca gülümsüyor.

24. Bölüm

Adam ile çocuğun doğum günleri aynı. Yani aynı tekneyle aynı gün geldikleri için varış tarihleri, yeni bir hayata başlangıç tarihleri doğum günü olarak kaydedildi. Çocuk beş yaşında yazıldı çünkü beş yaşında görünüyordu, adam ise kırk beş yaşında yazıldı (yani kartı öyle diyor) çünkü o gün kırk beşinde görünüyordu. (Gücenmişti, kendini daha genç hissediyordu. Şimdi daha yaşlı hissediyor. Altmışında hissediyor, bazı günler yetmişindeymiş gibi geliyor.)

Çocuğun arkadaşı olmadığından, at arkadaşı bile olmadığından ona doğum günü düzenlemenin bir anlamı yok. Yine de adam ve Inés doğum gününün doğru düzgün kutlanması gerektiğine karar veriyor. Inés pasta yapıp üzerine altı mum koyuyor ve gizlice ona hediyeler alıyorlar. Kadın bir kazak alıyor (kış kapıda), adam ise abaküs alıyor (çocuğun sayı bilimine direnişi onu endişelendiriyor).

Doğum günü kutlamasına postadan çıkan bir mektubun gölgesi düşüyor. Mektupta David'in altıncı yaş gününü kutladığı için devlet okuluna kaydedilmesi gerektiği, kayıt işlemlerini yapma sorumluluğunun da ebeveyn(ler)inde ya da vasi(ler)inde olduğu yazıyor.

Şu âna kadar Inés çocuğu okula gerek duymayacak

kadar zeki olduğuna, gereken az miktarda dersi de evde alabileceğine inandırdı. Fakat Don Quijote konusundaki dikkafalılığı, okuma yazmayı ve sayı saymayı bildiğini iddia etmesine rağmen hiçbirini beceremediğinin açık olması kadının bile zihnine şüphe tohumları ekti. Eğitim görmüş bir öğretmenin rehberliğinde ilerlemesinin en iyisi olduğunu şimdi o da kabul ediyor. Bu yüzden ortaklaşa üçüncü bir hediye alıyorlar ona: Köşesinde yaldızlı D harfi bulunan kırmızı bir deri kalemlik. İçinde iki kurşunkalem, bir kalemtıraş, bir de silgi var. Abaküs ve kazakla birlikte doğum gününde bu kalemliği de veriyorlar. Kalemliğin sürpriz hediye olduğunu, mutluluk verici sürpriz haberlerin de beraberinde geldiğini söylüyorlar: Kısa zaman içinde, hatta belki sonraki hafta okula başlayacak.

Çocuk bu haberi serinkanlılıkla karşılıyor. "Fidel'le gitmek istemiyorum," diyor. Ona güvence veriyorlar: Fidel ondan büyük olduğu için muhakkak başka sınıftadır. "Ayrıca Don Quijote'yi yanımda götürmek istiyorum," diyor çocuk.

Adam kitabı okula götürmekten çocuğu vazgeçirmeye çalışıyor. Doğu Blokları kütüphanesine ait o kitap, diyor; kaybolursa yerine nasıl geri koyabileceklerini hiç bilmiyor. Üstelik okulun kendi kütüphanesi vardır ve orada da Don Quijote bulunuyordur. Ama çocuk bunların hepsine kulak tıkıyor.

Pazartesi erkenden adam dairenin kapısına geliyor. Inés'e ve çocuğa otobüs durağına kadar eşlik ediyor. Çocuğu ilk kez okula gitmek üzere otobüse bindiriyorlar. Çocuk yeni kazağını giymiş, üzerinde D harfi bulunan kırmızı deri kalemliği yanında ve kolunun altında da yıpranmış Doğu Blokları *Don Quijote*'si duruyor. Fidel çoktan otobüs durağına gelmiş, Bloklar'dan beş-altı çocuk daha var. David kasten Fidel'i görmezden geliyor.

Okula gitmeyi normal hayatın bir parçası olarak görmesini istediklerinden, sınıfta olanları anlatması için baskı

yapmıyorlar; çocuk da olağandışı bir şekilde ketum davranıyor. “Bugün okul iyi geçti mi?” diye cesaret edip soruyor adam beşinci günde. “Eh işte,” diyor çocuk. “Arkadaş edindin mi?” Çocuk cevap vermeye tenezzül etmiyor.

Üç-dört hafta böyle devam ediyor. Sonra sol üst köşesinde okulun adresi bulunan bir mektup çıkıyor posta kutusundan. Mektubun başlığında “Olağanüstü Durum Bilgilendirmesi” yazıyor. Çocuğun ebeveyn(ler)i okul sekreteriyle iletişime geçerek ilk uygun zamana randevu almaya davet ediliyor. Oğul/kızlarıyla ilgili bazı meseleleri ele almak üzere ilgili sınıf öğretmeniyle görüşecekler.

Inés okula telefon ediyor. “Bütün gün serbestim,” diyor. “İstedığınız saati söyleyin, geleyim.” Sekreter ertesi sabah on birde, Senyor Leon’un boşta olduğu vakitte gelmelerini öneriyor. “Çocuğun babasının da gelmesi iyi olur,” diye ekliyor. “Oğlumun babası yok,” diye yanıtıyor Inés. “Amcasından gelmesini isteyeceğim. Amcası onunla ilgileniyor.”

Birinci sınıfın öğretmeni Senyor Leon kara sakallı ve tek gözlü, uzun ince bir genç adam. Camdan yapılmış diğer gözü hiç hareket etmiyor; Simón çocukların bu durumdan rahatsız olup olmadığını merak ediyor.

“Çok az vaktimiz var,” diyor Senyor Leon, “o yüzden hemen konuya gireceğim. David zeki bir çocuk, çok zeki. Keskin bir zekâsı var; yeni fikirleri hemen kavıyor. Ama sınıfın gerçekliklerine uyum sağlamakta zorluk çekiyor. Hep canının çektiğini yapmak istiyor. Belki sınıf ortalamasından biraz daha büyük olduğu içindir. Belki de evde canının çektiği gibi davranmasına izin veriliyordur. Her halükârda, bu olumlu bir gelişme değil.”

Senyor Leon susuyor, bir elinin parmaklarını diğer elinin parmaklarıyla birleştirip yanıtlarını bekliyor.

“Çocukların özgür olması gerekir,” diyor Inés. “Çocukların çocukluğun tadını çıkarması gerekir. David’i bu

kadar küçük yaşta okula göndermek konusunda kuşku-
larım vardı.”

“Altı yaş okula gitmek için erken değil,” diyor Sen-
yor Leon. “Tam tersine.”

“Yine de çok küçük ve özgürlüğüne düşkün.”

“Çocuklar okula geldikleri zaman özgürlüklerinden
vazgeçmezler,” diyor Senyor Leon. “Uslu uslu oturmak
onun özgürlüğünü kısıtlamaz. Öğretmenin söyleyecek-
lerini dinlemek için özgürlüğünden vazgeçmesi gerek-
mez. Özgürlük disiplin ve çok çalışmayla uyuşmayacak
bir şey değildir.”

“David uslu durmuyor mu? Söylediklerinizi dinle-
miyor mu?”

“Yerinde durmuyor ve diğer çocukları da huzursuz
ediyor. Sırasından kalkıp etrafta dolaşıyor. İzin almadan
sınıftan çıkıyor. Ayrıca söylediğim şeylere kulak asmıyor.”

“Bu tuhaf. Evdeyken bunları yapmıyor. Okulda ya-
pıyorsa bir sebebi olmalı.”

Tek göz, Inés’i süzüyor.

“Yerinde duramamaya gelince,” diyor, “hep böyleydi.
Uykusunu iyi alamıyor.”

“Yalın beslenme bunu giderecektir,” diyor Senyor
Leon. “Baharat yok. Uyarıcı şeyler yok. Şimdi biraz ay-
rıntıya inelim. David okuma konusunda ne yazık ki iler-
leme kaydedemedi, hem de hiç. Onun kadar yetenekli
olmayan çocuklar ondan daha iyi okuyor. Çok daha iyi-
ler. Okuma faaliyetinde David’in kavrayamadığı bir şey
var gibi. Aynı şey sayılar için de geçerli.”

Simón söze giriyor. “Ama kitapları seviyor. Görmüş
olmalısınız. *Don Quijote*’yi nereye gitse yanında götür-
üyor.”

“Kitabı sahiplenmesinin sebebi resimli olması,” diye
yanıtlıyor Senyor Leon. “Genellikle resimli kitaplardan
okuma öğrenmek pek doğru bir şey değildir. Resimler
zihni sözcüklerden uzaklaştırır. Üstelik *Don Quijote* baş-

ka açılardan iyi bir kitap olsa da başlangıç düzeyi okuma için uygun bir kitap değildir. David'in konuşması kötü değil ama okuyamıyor. Alfabedeki harflerin seslerini bile çıkaramıyor. Daha önce hiç bu kadar uç bir vakayla karşılaşmadım. Bunun için bir uzman, bir terapist çağırmanı öneriyorum. Bir eksiklik olabilir gibime geliyor... danıştığım meslektaşlarım da aynı şeyi düşünüyorlar."

"Eksiklik mi?"

"Sembolik faaliyetlerle bağlantılı özel bir eksiklik. Sözcükler ve sayıları işlemekle ilgili. Okuyamıyor. Yazamıyor. Sayamıyor."

"Evde hem okuyor hem de yazıyor. Saatlerce bunlarla uğraşıyor. Okuyup yazmakla çok ilgili. Üstelik bine kadar, milyona kadar sayabiliyor."

Senyor Leon ilk kez gülümsüyor. "Her türlü sayıyı söyleyebiliyor, doğru, ama sırasıyla değil. Kalemle yaptığı işaretlere ise siz yazı diyebilirsiniz, o yazı diyebilir ama genel anlamda bildiğimiz yazı değil. Özel bir anlamları olup olmadığını bilemiyorum. Belki de vardır. Belki de sanatsal yeteneğin işaretidir. Bu da zaten bir uzmanla görüşmesi için ikinci ve daha önemli bir gerekçe. David ilginç bir çocuk. Onu kaybedersek yazık olur. Uzmanlar bir tarafta eksiklik, diğer tarafta mucitliğin altında yatan ortak etkene dair bize bir şeyler söyleyebilir."

Zil çalıyor. Senyor Leon cebinden bir not defteri çıkarıyor, sayfalardan birine bir şeyler yazdıktan sonra yırtıp onlara veriyor. "Bahsettiğim uzmanın adı ve telefonu burada. Haftada bir kez okula gelir, o zaman kendisini burada bulabilirsiniz. Telefon edip bir randevu alın. Bu arada David ve ben çabalamaya devam edeceğiz. Görüşmeye geldiğiniz için teşekkürler. Sağlıklı bir sonuç elde edeceğimizden eminim."

Adam Elena'ya gidip görüşmeyi anlatıyor. "Senyor Leon'u tanıyor musunuz?" diye soruyor. "Fidel'in de öğ-

retmeni olmuş muydu? Şikâyetleri bana hiç inandırıcı gelmedi. Örneğin David'in itaatkâr olmadığını söylüyor. Çocuk bazen biraz kaprisli olabilir ama benim deneyimime göre itaatkârdır."

Elena cevap vermeyip diğer odadaki Fidel'e sesleniyor. "Fidel, tatlım bize Senyor Leon'u anlatır mısın? David'le pek iyi geçinmiyorlarmış, Simón endişeleniyor."

"Senyor Leon iyidir," diyor Fidel. "Katıdır."

"Çocukların söz verilmeden konuşması konusunda katı mıdır?"

"Öyledir."

"Sence neden David'le geçinmiyorlar?"

"Bilmiyorum. David delice şeyler söylüyor. Belki Senyor Leon bundan hoşlanmıyordur."

"Delice şeyler mi? Ne gibi delice şeyler?"

"Bilmem... Çocuk parkında da delice şeyler söylüyor. Herkes onun deli olduğunu düşünüyor, büyük çocuklar bile."

"Ne gibi delice şeyler?"

"İnsanların gözden kaybolmasını sağlayabileceğini söylüyor. Kendisi de gözden kaybolabilirmiş. Her yerde bizim göremediğimiz yanardağlar olduğunu söylüyor."

"Yanardağlar mı?"

"Büyük yanardağlar değil, minikler. Kimse onları göremiyormuş."

"Acaba diğer çocukları hikâyelerle korkutmaya mı çalışıyor?"

"Bilmiyorum. İleride sihirbaz olacağını söylüyor."

"Bunu uzun zamandır söylüyordu. Seninle birlikte bir gün sirkte gösteri yapacağını anlattı bana. O sihir numaraları yapacakmış, sen de palyaço olacaktıydın."

Fidel ile annesi şaşkınlıkla birbirlerine bakıyorlar.

"Fidel müzisyen olacak, sihirbaz ya da palyaço değil," diyor Elena. "Fidel, palyaço olmak istediğini David'e sen mi söyledin?"

“Hayır,” diyor Fidel, tedirgin bir edayla.

Psikologla okul binası içinde görüşüyorlar. Senyora Otxoa’nın görüşmelerini yaptığı iyi aydınlatılmış, steril görünümlü bir odaya götürülüyorlar. “Günaydın,” diyor kadın gülümseyerek elini uzatıp. “Siz David’in ebeveynleri olmalısınız. Oğlunuzla görüştüm. Onunla uzun bir konuşma yaptık, hatta birkaç kez konuştuk. Çok ilginç bir genç adam!”

“Başlamadan önce,” diye Simón araya giriyor, “kim olduğumu açıklamama izin verin. David’i uzun zamandan beri tamsam ve bir zamanlar onun bir nevi vasisi olsam da babası değilim. Ne var ki...”

Senyora Otxoa elini kaldırıyor. “Biliyorum, David bana anlattı. David gerçek babasını hiç görmediğini söyledi. Ayrıca” –burada Inés’e dönüyor– “sizin de gerçek annesi olmadığınızı söyledi. Her şeyden önce onun bu kanılarını tartışalım isterseniz. Çünkü disleksi gibi organik etkenler ihtimal dahilinde olsa da bana kalırsa David’in sınıftaki huzursuz davranışları aile durumunun –bir çocuk açısından– gizemliliğinden, kim olduğu ve nereden geldiği konusundaki belirsizlikten kaynaklanıyor.”

Adam ile Inés bakışıyorlar. “Gerçek sözcüğünü kullandınız,” diyor adam. Gerçek derken tam olarak neyi kastediyorsunuz? Biyolojik bağlara aşırı değer vermek gibi bir durum var muhakkak.”

Senyora Otxoa dudaklarını büzerek başını iki yana sallıyor. “Fazla teorik alana girmesek iyi olur. David’in deneyimine ve David’in gerçek anlayışına odaklanalım. David’in hayatındaki eksiğin tam da “gerçek” olduğunu düşünüyorum. Bu “gerçek” eksikliği deneyimi, gerçek ebeveynlerden yoksun olma deneyimini de kapsıyor. David’in hayatında tutunacağı bir şey yok. Kendi içine kapanması ve daha fazla kontrol edebildiğini hissettiği hayal dünyasına çekilmesi bundan.”

“Ama tutunacağı şeyler var,” diyor Inés. “Bana tutunabilir. Onu seviyorum. Dünyadaki her şeyden daha çok seviyorum. Bunu biliyor.”

Senyora Otxoa başıyla onaylıyor. “Biliyor gerçekten. Onu ne kadar sevdiğinizi, hatta ikinizin de onu ne kadar çok sevdiğini bana anlattı. İyi niyetiniz onu mutlu ediyor; size, ikinize karşı o da büyük bir iyi niyet besliyor. Gelgelelim, yine de eksik bir şey var, iyi niyet ya da sevginin dolduramayacağı bir boşluk. Olumlu bir duygusal ortam çok şey ifade etse de yeterli değil. Bugün sizi işte bu farkı, gerçek ebeveyn varlığının eksikliğini tartışmak için davet ettim. ‘Neden?’ diye soracaksınız. Çünkü dediğim gibi, David’in öğrenme güçlüklerinin gerçek ebeveynlerinin kaybolduğu bir dünyaya, nasıl vardığını bilmediği bir dünyaya dair kafa karışıklığından kaynaklandığı kanaatindeyim.”

“David de herkes gibi bir tekneyle geldi,” diye karşı çıkıyor adam. “Tekneden kampa, kamptan Novilla’ya. Hiçbirimiz kökenlerimizi ondan daha iyi bilmiyoruz. Hepimiz anılarımızı az çok silip attık. David’in durumunda bu kadar özel olan nedir? Üstelik bunun okuma ve yazmayla, David’in sınıftaki sorunlarıyla ne alakası var? Disleksiden bahsettiniz. David’de disleksi mi var?”

“Disleksinin de bir olasılık olduğunu söyledim. Henüz test yapmadım. Ama disleksi varsa bile sadece sorunun bir parçasıdır. Asıl sorunuza gelince, David’in durumunda özel olan şey, onun kendisini özel biri, hatta anormal biri gibi görmesi. Anormal bir çocuk değil elbette. Özel olma meselesini ise şimdilik bir yana bırakalım. Onun yerine gelin biz üçümüz dünyayı görme şeklimizi ona dayatmayalım ve dünyayı onun gözlerinden görmeye çalışalım. David gerçekte kim olduğunu bilmek istiyor ama sorular sorduğu zaman ‘Gerçek derken ne kastediyorsun?’ ya da ‘Hiçbirimizin tarihi yok, hepsi yı-

kandı gitti' gibi kaçamak cevaplar alıyor. Hayal kırıklığı ve isyan duyguları hissettiği, kendi cevaplarını uydurmakta serbest olduğu kişisel dünyasına çekildiği için onu suçlayabilir miyiz?"

"Senyor Leon için yazdığı anlaşılmaz sayfaların aslında nereden geldiğiyle ilgili hikâyeler olduğunu mu söylüyorsunuz?"

"Hem evet hem hayır. O kendisi için hikâyeler uyduruyor, bizim için değil. O yüzden kendi icat ettiği yazıyla yazıyor."

"Peki okuyamıyorsanız nereden biliyorsunuz? Size neler yazdığını anlattı mı?"

"David'in benimle güçlü bir ilişki kurabilmesi için aramızda geçenleri başkalarına aktarmadığım konusunda bana güvenebilmesi önemli. Çocuklar bile küçük sırlarını koruma hakkına sahiptir. Ama David'le yaptığım konuşmalar sonucunda vardığım kanıya göre, kendisi ve gerçek ebeveynleri hakkında kendi zihninde hikâyeler yazıyor. Ama sizi, yani ikinizi de üzmemek için bu hikâyeleri gizli tutuyor."

"Peki ya şu gerçek ebeveynleri? Ona göre kendisi gerçekte nereden gelmiş?"

"Bunu söylemek bana düşmez. Ama bir mektup hadisesi var. Gerçek ebeveynlerinin adını içeren bir mektuptan bahsediyor. Dediğine göre siz mektuptan haberdarmışsınız senyor. Doğru mu?"

"Kimden gelen mektup?"

"Tekneye bindiğinde yanında olan mektup."

"Ha, şu mektup! Hayır yanıyorsunuz, biz kıyıya çıkmadan önce mektup kaybolmuştu. Yolculuk sırasında kayboldu. Mektubu hiç görmedim. Mektubu kaybettiği için ona annesini bulmasında yardım etme sorumluluğunu üstüme aldım. Yoksa çaresiz durumda kalacaktı. Hâlâ Belstar'da, arafta olacaktı."

Senyora Otxoa defterine heyecanla bir not alıyor.

“Şimdi artık gelelim pratik sorunumuza,” diyor kalemmini bırakarak. “David’in sınıftaki tavrı ne olacak? İtaatsizliği. İlerleme kaydedememesi. Onun ilerleme kaydetmemesinin ve itaatsizliğinin Senyor Leon ve sınıftaki diğer öğrenciler üzerindeki etkisi.”

“İtaatsizlik mi?” Inés’in devam etmesini bekliyor ama hayır, kadın konuşma işini ona bırakıyor. “David evde daima kibar ve usludur senyora. Senyor Leon’un verdiği bu bilgilere inanmakta güçlük çekiyorum. İtaatsizlik derken tam olarak ne kastediyor?”

“Öğretmenin otoritesini sürekli sarsmasını kastediyor. Talimatlara uymayı reddetmesini kastediyor. Bu da beni asıl konumuza getiriyor. David’i normal sınıftan almayı öneriyorum; en azından şimdilik onu bireysel ihtiyaçlarına uyan bir özel eğitim programına kaydettirelim. Ailevi durumunun güçlüğünü düşünürsek, o programda kendi hızında ilerleyebilir. Yani sınıfa tekrar katılmaya hazır olana kadar. Bunu başarabileceğinden de hiç şüphem yok çünkü zeki bir çocuk ve çabuk kavlıyor.”

“Peki bu özel eğitim programı...”

“Aklımdaki program Novilla’dan çok uzakta olmayan Punto Arenas’taki Özel Eğitim Merkezi’nde. Bu merkez sahildedir ve manzarası çok iyidir.”

“Ne kadar uzaklıkta?”

“Aşağı yukarı elli kilometre.”

“Elli kilometre! Küçük bir çocuğun her gün gidip gelemeyeceği kadar uzun bir yola benziyor. Otobüs var mı?”

“Hayır. David, Eğitim Merkezi’nde kalacak, iki haftada bir şayet isterse hafta sonu evci çıkacak. Deneyimlerimize göre programın en iyi şekilde işlemesi için çocuğun yatılı olması gerek. Böylece evdeki durumun sorunu büyütmesinin önüne bir engel konmuş oluyor.”

Adam ile Inés bakışıyorlar. “Peki ya istemezsek?” diyor adam. “Peki ya onun Senyor Leon’un sınıfında kalmasını tercih edersek?”

“Peki onu hiçbir şey öğrenmediği bu okuldan almayı tercih edersek?” diye sesini yükselterek dahil oluyor Inés. “Hem zaten daha çok küçük. Güçlük çekmesinin asıl sebebi bu. Daha çok küçük.”

“Senyor Leon artık David’i sınıfına almak için müsait değil ve yaptığım soruşturmalar neticesinde gerekçelerini anladığımı söyleyebilirim. David yaşına göre normal okul çağında. Senyor, senyora, tavsiyede bulunurken David’in çıkarını gözetiyorum. Okulda hiç ilerleme kaydedemiyor. Düzen bozucu etkisi var. Onu okuldan almak ve açıkça tedirginlik verici bulduğu ev ortamına geri döndürmek çözüm olamaz. O yüzden alternatif ve daha cesur bir adım atmamız gerek. Bu yüzden Punto Arenas’ı tavsiye ediyorum.”

“Peki ya reddedersek?”

“Senyor, işin bu noktaya varmasına izin vermeyeceğinizi umarım. Punto Arenas’ın önümüzdeki en iyi seçenek olduğu konusunda bana inanın. Siz ve Senyora Inés önceden Punto Arenas’ı ziyaret etmek isterseniz bunu ayarlayabilirim; böylece birinci sınıf bir kurum olduğunu kendi gözlerinizle görürsünüz.”

“Peki kurumu ziyaret edip yine reddedersek ne olacak?”

“Ne mi olacak?” Senyora Otxoa çaresizce ellerini iki yana açıyor. “Görüşmemizin başında bana çocuğun babası olmadığınızı söylemiştiniz. Belgelerde ebeveynlerine, yani gerçek ebeveynlerine dair hiçbir bilgi yok. Onun eğitimini nerede alacağına dair söz söyleme hakkınızın son derece sınırlı olduğunu söylemek zorundayım.”

“Yani çocuğu bizden alacak mısınız?”

“Lütfen duruma böyle bakmayın. Çocuğu sizden almıyoruz. Onu on beş günde bir düzenli olarak görece-

siniz. Eviniz onun evi olmaya devam edecek. Aslında her açıdan ebeveynleri olmaya devam edeceksiniz, yani sizden ayrılmak istediğine karar vermediği müddetçe. Böyle bir niyeti olduğuna dair de hiçbir işaret yok. Aksine sizi çok seviyor, ikinizi de çok seviyor ve size çok bağlı.

“Tekrar ediyorum, bana kalırsa karşımızdaki sorun için Punto Arenas en iyi çözüm, üstelik herkes için faydalı bir çözüm. Biraz düşünün. Acele etmeyin. Dilerse-
niz Punto Arenas’ı ziyaret edin. Sonra Senyor Leon’la birlikte ayrıntıları tartışmaya geçebiliriz.”

“Peki o zamana kadar?”

“O zamana kadar David’in sizinle birlikte eve gitmesini öneririm. Senyor Leon’un sınıfında olmak ona hiçbir fayda sağlamıyor, sınıf arkadaşlarına da fayda sağlamadığı kesinlikle ortada.”

25. Bölüm

“Neden eve erken gidiyoruz?”

Otobüsteler, üçü birlikte Bloklar’a dönüyorlar.

“Çünkü bu büyük bir hataydı,” diyor Inés. “Sınıfındaki çocuklar senden çok daha büyük. Öğretmenin Senyor Leon da nasıl öğretmenlik yapacağını bilmiyor.”

“Senyor Leon’un sihirli bir gözü var. Gözünü çıkarıp cebine koyabiliyor. Çocuklardan biri görmüş.”

Inés susuyor.

“Yarın okula gidecek miyim?”

“Hayır.”

“Daha doğrusu,” diye araya giriyor adam, “Senyor Leon’un okuluna gitmeyeceksin. Annen ve ben senin için farklı türden bir okulu değerlendireceğiz. Belki.”

“Başka okulları değerlendirmeyeceğiz,” diyor Inés. “Okul daha baştan kötü bir fikirdi. Neden izin verdim bilmiyorum. O kadının disleksi hakkında söylediklerinin anlamı neydi? Nedir bu disleksi?”

“Sözcükleri doğru sırayla okuyamamak. Soldan sağa doğru okuyamamak. Onun gibi bir şey. Bilmiyorum.”

“Bende disleksi yok,” diyor çocuk. “Benim hiçbir şeyim yok. Beni Punto Arenas’a mı gönderecekler? Gitmek istemiyorum.”

“Punto Arenas hakkında ne biliyorsun?” diyor adam.

“Dikenli telle çevriliymiş, yatakhane de uyuyormuşsun ve eve gitmene izin vermiyorlarmış.”

“Punto Arenas’a gönderilmeyeceksin,” diyor Inés. “Ben hayatta olduğum sürece gidemezsin.”

“Ölecek misin?” diyor çocuk.

“Hayır, tabii ki ölmeyeceğim. Lafın gelişi söyledim. Punto Arenas’a gitmiyorsun.”

“Kitabımı unuttum. Yazı kitabım. Sıramda kaldı. Geri gidip alabilir miyiz?”

“Hayır. Şimdi olmaz. Başka bir gün alıp getiririm.”

“Kalemliğim de orada.”

“Sana doğum gününde verdiğimiz kalemlik mi?”

“Evet.”

“Onu da getiririm. Sen merak etme.”

“Hikâyelerim yüzünden mi beni Punto Arenas’a göndermek istiyorlar?”

“Seni Punto Arenas’a göndermek istemeleri değil sorun,” diyor adam. “Seninle nasıl ilgileneceklerini bilmiyorlar. Sen sıra dışı bir çocuksun ve onlar da sıra dışı çocuklarla nasıl ilgilenmeleri gerektiğinden habersizler.”

“Neden sıra dışıymışım?”

“Bu senin sorabileceğin bir soru değil. Sıra dışısın ve bunu kabullenmek zorundasın. Kimi zaman işini kolaylaştıracak, kimi zaman da zorlaştıracak. Bu seferki durumda zorlaştırdı.”

“Okula gitmek istemiyorum. Okulu sevmiyorum. Kendi kendimi eğitebilirim.”

“Sanmıyorum David. Son zamanlarda kendini biraz fazla eğittin sanırım. Sorun biraz da bundan kaynaklanıyor. Şimdi gereken biraz daha mütevazı olmak, başkalarından öğrenmeye biraz daha açık olmak.”

“Sen bana öğretirsin.”

“Teşekkürler. Çok incesin. Hatırlarsan, geçmişte birkaç kez senin öğretmenin olmayı teklif etmişim ama

sen reddetmiştin. Sana okuma yazma öğretmeme, normal şekilde sayı saymayı göstermeme izin verseydin şimdi bu belanın içinde olmazdık.”

Bu çıkışın gücü karşısında çocuk açıkça apışıp kalıyor. Acı dolu bir şaşkınlıkla adama bakıyor.

“Ama bunlar artık geride kaldı,” diye hemen ekliyor adam. “Sen ve ben yeni bir sayfa açacağız.”

“Senyor Leon beni neden sevmiyor?”

“Çünkü kendini fazla önemli sanıyor,” diyor Inés.

“Senyor Leon seni seviyor,” diyor adam. “Ama onun bütün sınıfa ders vermesi gerekiyor, sadece seninle ilgilenmeye vakti yok. Çocukların bir süre kendi başlarına çalışmalarını bekliyor.”

“Çalışmayı sevmiyorum.”

“Hepimiz çalışmak zorundayız, o yüzden alışsan iyi edersin. Çalışmak insan olmanın parçasıdır.”

“Çalışmayı sevmiyorum. Oyun oynamayı seviyorum.”

“Evet ama her zaman oyun oynayamazsın. Günlük çalışmanı bitirdikten sonra oyun zamanı başlar. Sabah sınıfa girdiğinde Senyor Leon senden çalışmanı bekliyor. Bu da makul bir istek.”

“Senyor Leon benim hikâyelerimi beğenmiyor.”

“Beğenmiyor olamaz çünkü onları okuyamıyor. Ne tür hikâyeler seviyor peki?”

“Tatiller hakkında hikâyeler. İnsanların tatilde neler yaptığıyla ilgili olanlar. Tatil nedir?”

“Tatil boş gündür, çalışmak zorunda olmadığın gündür. Bugünün geri kalanı senin için tatil oldu. Daha fazla çalışmana gerek kalmadı.”

“Peki yarın?”

“Yarın sen de normal insanlar gibi okumayı, yazmayı ve saymayı öğreneceksin.”

“Okula bir mektup yazacağım,” diyor adam Inés’e. “David’i resmen okuldan aldığımızı bildireceğim. Onu kendimiz eğiteceğimizi belirteceğim. Senin için uygun mu?”

“Evet. Hazır başlamışken bir mektup da Senyor Leon’a yaz. Neden küçük çocuklara ders verdiğini bir sor ona. Erkeklerle uygun bir iş olmadığını söyle bunun.”

“Kıymetli Senyor Leon,” diye yazıyor adam.

“Bizi Senyora Otxoa’yla tanıştırdığınız için teşekkürler.

Senyora Otxoa oğlumuz David’in Punto Arenas’taki özel okula naklini önerdi.

Oturup durumu değerlendirdiğimiz zaman bunun yanlış bir karar olduğunu düşündük. Bize göre David ailesinden ayrı yaşayamayacak kadar küçük. Ayrıca Punto Arenas’ta doğru eğitimi alabileceğinden de şüphe ediyoruz. O yüzden onun eğitimine evde devam edeceğiz. Öğrenme güçlüklerinin yakında geride kalacağını umuyoruz. Sizin de belirttiğiniz gibi o zeki bir çocuk ve çabuk öğreniyor.

Ona harcadığınız emek için size minnettarız. Çocuğu okuldan aldımıza dair okul müdürlüğüne gönderdiğimiz mektubun bir kopyasını da size iletiyorum.”

Cevap gelmiyor. Onun yerine posta kutusundan Punto Arenas’a başvuru için doldurulması gereken üç sayfa form, yeni öğrencilerin getirmesi gereken kıyafetlerin ve kişisel eşyaların (diş fırçası, diş macunu, tarak) bir listesi, bir de otobüs bileti çıkıyor. Bunları görmezden geliyorlar.

Sonra okuldan ya da Punto Arenas’tan değil, Inés’in anladığı kadarıyla şehirdeki bir idari bürodan telefon geliyor.

“David’i okula geri göndermemeye karar verdik,” diyor Inés telefondaki kadına. “Derslerden hiçbir fayda görmedi. Eğitimine evde devam edeceğiz.”

“Çocukların evde eğitim görmesine ancak ebeveynin diplomalı öğretmen olması halinde izin verilir,” diyor kadın. “Siz diplomalı öğretmen misiniz?”

“Ben David’in annesiyim ve nasıl eğitim göreceğine sadece ben karar veririm,” diyor Inés ve telefonu kapatıyor.

Bir hafta sonra yeni bir mektup geliyor. “Mahkeme Tebligatı” başlıklı mektupta ismi verilmeyen “ebeveyn(ler) ve/veya vasi(ler)” 21 Şubat sabah 9’da soruşturma heyetinin huzuruna çağrılıyorlar. Söz konusu çocuğun Punto Arenas’taki Özel Eğitim Merkezi’ne nakledilmemesi için gerekçe sunmaları bekleniyor.

“Reddediyorum,” diyor Inés. “Mahkemelerine katılmayı reddediyorum. David’i La Residencia’ya götürüp orada tutacağım. Nerede olduğumuzu soran olursa iç kesimlere gittiğimizi söylersin.”

“Lütfen bir daha düşün Inés. Bunu yaparsan kaçak olursun. La Residencia’dan birileri –örneğin şu işgüzar kapıcı– seni yetkililere ihbar eder. Gel şu heyetin karşısına sen, ben ve David çıkalım. Çocuğun boynuzları olmadığını, annesinden ayrılamayacak kadar küçük, altı yaşında sıradan bir çocuk olduğunu görsünler.”

“Bu artık bir oyun olmaktan çıktı,” diye uyarıyor çocuğu. “Bu insanları öğrenmeye istekli olduğuna ikna edemezsen seni Punto Arenas’ta dikenli tellerin arkasına koyacaklar. Kitabını getir. Okumayı öğreneceksin.”

“Ama ben okumayı biliyorum,” diyor çocuk sabırla.

“Sadece kendi saçma dilini okuyabiliyorsun. Ben sana gerçekten okumayı öğreteceğim.”

Çocuk bir koşu odadan çıkıyor, *Don Quijote*’yi getirip ilk sayfasını açıyor. “La Mancha’da bir yerlerde,” diye okuyor yavaş yavaş ama kendine güvenle, her sözcüğe gerekli ağırlığı vererek, “şimdi adını hatırlayamadığım bir köyde bir adam yaşırdı. Adamın sıska bir beygiri ve bir köpeği vardı.”

“Çok güzel. Ama bu kısmı ezberlemediğini nereden bileyim?” Gelişigüzel bir sayfa seçiyor. “Oku.”

“Bu dünyada Dulcinea diye biri olup olmadığını Tanrı bilir,” diye okuyor çocuk, “haya ürünü olup olmadığını kim bilebilir.”

“Hayal ürünü. Devam et.”

“Bunlar doğrulanabilecek ya da çürütülebilecek şeyler değil. Onu ne peydahladım ne de doğurdum. Peydahlamak nedir?”

“Don Quijote kendisinin Dulcinea’nın babası ya da annesi olmadığını söylüyor. Peydahlamak bebeğin yapılmasına babanın yardım etmesidir. Devam et.”

“Onu ne peydahladım ne de doğurdum ama erdemleri sayesinde tüm dünyada nam salmış bir leydiye nasıl hürmet edilirse öyle hürmet ediyorum ona. Hürmet nedir?”

“Hürmet tapınmak gibi bir şey. Neden okuyabildiğini bana söylemedin?”

“Söyledim. Dinlemedin.”

“Okuyamıyormuş gibi yapıyordun. Peki yazabiliyor musun?”

“Evet.”

“Getir kalemini. Sana okuyacağım şeyi yaz.”

“Kalemim yok. Kalemlerim okulda kaldı. Onları kurtaracaktın. Söz verdin.”

“Unutmadım.”

“Sonraki doğum günümde bir atım olabilir mi?”

“El Rey gibi bir at mı?”

“Hayır, odamda benimle uyuyabilecek küçük bir at.”

“Aklını başına topla çocuk. Apartman dairesinde at beslenmez.”

“Inés, Bolivar’ı besliyor ama.”

“Tamam da at köpekten çok daha büyüktür.”

“Yavru at olsun öyleyse.”

“Yavru at da zamanla büyük bir at olur. Bak sana ne diyeceğim. Uslu durursan ve Senyor Leon’a onun sınıfına ait olduğunu gösterirsen sana bisiklet alırız.”

“Bisiklet istemiyorum. Bisikletle insanları kurtarmazsın.”

“Eh, at da alamazsın, olacak şey değil. Yaz şimdi: ‘Bu dünyada Dulcinea diye biri olup olmadığını Tanrı bilir.’ Göster bakalım.”

Çocuk ona defterini gösteriyor. *Deos sabe si hay Dulcinea o no en el mundo*, diye okuyor adam. Sözcükler soldan sağa gayet düzgün bir şekilde ilerliyor; harflerin aralıkları doğru, biçimleri de kusursuz. “Etkilendim,” diyor. “Çok küçük bir şeye dikkatini çekeyim: İspanyolca Tanrı sözcüğü *Deos* diye değil *Dios* diye yazılır. Onun dışında çok iyi. Birinci sınıf. Demek baştan beri okuyup yazabiliyordun, sadece beni, anneni ve Senyor Leon’u kandırıyordun.”

“Ben kimseyi kandırmıyordum. Tanrı kim?”

“*Tanrı bilir* sözcüğü bir deyimdir. Kimsenin bilmediğini anlatmak için kullanılır.”

“Tanrı hiç kimse değil mi?”

“Konuyu değiştirme. Tanrı bir kimse ama o kadar uzakta yaşıyor ki onunla konuşamayız ve karşılıklı bir şey yapamayız. Bizi görüp görmediğine gelince, *Dios sabe*. Senyora Otxoa’ya ne diyeceğiz? Senyor Leon’a ne diyeceğiz? Başından beri onlarla dalga geçtiğini, okuma yazmayı bildiğini onlara nasıl açıklayacağız? Inés buraya gel! David sana bir şey gösterecek.”

Çocuğun defterini kadına uzatıyor. Kadın okuyor. “Dulcinea kim?” diyor.

“Önemli değil. Don Quijote’nin âşık olduğu kadın. Gerçek bir kadın değil. Bir ideal. Zihnindeki bir fikir. Harfleri ne kadar güzel yazdığına baksana. Başından beri yazmayı biliyormuş.”

“Yazabiliyor elbette. O her şeyi yapabilir, değil mi David? Sen her şeyi yapabilirsin. Annenin oğlusun sen.”

David kocaman ve (adama göre) kendini beğenmiş bir gülümsemeyle yatağa çıkıyor ve kollarını annesine uzatıyor. Annesi onu kucaklıyor. Çocuğun gözleri kapanıyor, saadet içinde kayboluyor.

“Okula geri gidiyoruz,” diyor çocuğa, “sen, Inés ve ben. *Don Quijote*’yi de yanımıza alacağız. Senyor Leon’a senin okuyabildiğini göstereceğiz. Ondan sonra da yol açtığın bütün kargaşa için ne kadar üzgün olduğunu söyleyeceksin ona.”

“Okula geri gitmeyeceğim. Buna gerek yok. Zaten okuyup yazabiliyorum.”

“Artık Senyor Leon’un okuluna gitmek ile evde kalmak arasında bir seçeneğin yok. Bundan sonra ya Senyor Leon’un okuluna gideceksin ya da dikenli telleri olan okula. Üstelik okul sadece okuma yazma öğretmez. Diğer oğlanlar ve kızlarla geçinmeyi de orada öğrenirsin. Okul toplumsal hayvan olmanı sağlar.”

“Senyor Leon’un sınıfında hiç kız yok.”

“Evet ama teneffüslerde ve okuldan sonra kızları göreceksin.”

“Kızları sevmiyorum.”

“Bütün oğlanlar böyle söyler. Sonra bir gün aniden âşık olup evlenirler.”

“Ben evlenmeyeceğim.”

“Bütün oğlanlar böyle söyler.”

“Sen evli değilsin.”

“Ama benim durumum özel. Evlenemeyecek kadar yaşlıyım.”

“Inés’le evlenebilirsin.”

“Annenle özel bir ilişkim var David, sen bunu anlamayacak kadar küçüksün daha. Bunun bir evlilik ilişkisi olmadığından başka bir şey de söylemeyeceğim artık.”

“Neden değil?”

“Çünkü her birimizin içinde bir ses vardır, bazen buna kalbimizin sesi denir ve bir insana ne tür hisler beslediğimizi bize bu ses söyler. Inés’e beslediğim his aşktan ya da evliliğe götüren bir sevgiden ziyade iyi niyet.”

“Senyor Daga mı evlenecek onunla?”

“Seni endişelendiren şey bu mu? Hayır, Senyor Daga’nın annenle evlenmek istediğini sanmıyorum. Senyor Daga evlenmek isteyecek tipte biri değil. Üstelik onun son derece tatmin edici bir kız arkadaşı var.”

“Frannie’yle birlikte havai fişek yaptıklarını söyledi. Ayın altında havai fişek yapıyorlarmış. Benim de gidip izleyebileceğimi söyledi. Gidebilir miyim?”

“Hayır gidemezsin. Senyor Daga’nın bahsettiği havai fişekler gerçek havai fişek değil.”

“Hayır, gerçek! Koca bir çekmece dolusu havai fişeği var. Inés’in memelerinin kusursuz olduğunu söylüyor. Dünyanın en kusursuz memeleriymiş. Sırf memeleri için onunla evleneceğini ve bebek yapacaklarını söylüyor.”

“Gerçekten böyle dedi ha! Inés’in bu konudaki fikri farklı olabilir herhalde.”

“Senyor Daga neden Inés’le evlenmiyor?”

“Çünkü annen gerçekten evlenmek isteseydi daha iyi bir koca bulabilirdi.”

“Kimi?”

“Kimi mi? Bilmem. Annenin tanıdığı bütün erkekleri tanımıyorum. La Residencia’da bir sürü erkek tanıyor olmalı.”

“La Residencia’daki erkekleri beğenmiyor. Onların çok yaşlı olduğunu söylüyor. Memeler ne işe yarar?”

“Kadınların memeleri bebeklerine süt vermeye yarar.”

“Inés’in memelerinde süt var mı? Büyüyünce benim memelerimde de süt olacak mı?”

“Hayır. Sen büyüyünce erkek olacaksın, erkeklerin memesi yoktur, yani gerçek anlamda yoktur. Sadece ka-

dınların memelerinden süt gelir. Erkeklerin memeleri kurudur.”

“Benim de sütüm olmasını istiyorum! Benim niye sütüm olamıyor?”

“Sana söyledim: Erkekler süt vermez.”

“Erkekler ne verir peki?”

“Erkekler kan verir. Erkekler vücutlarından bir şey vermek isterlerse kan verirler. Hastaneye gidersin, hastalara ya da kaza geçirmiş insanlara kan verirsin.”

“İyileşmeleri için mi?”

“Evet, iyileşmeleri için.”

“Ben de kan vereceğim. Hemen gidip kan verebilir miyim?”

“Hayır. Büyüyünceye kadar beklemelisin, o zaman daha çok kanın olacak. Şimdi aslında sana sormak istediğim başka bir şey var. Diğer çocuklar gibi normal bir babanın olmaması, onun yerine benim olmam okulda senin için bir zorluk yaratıyor mu?”

“Hayır.”

“Emin misin? Çünkü okuldaki kadın, Senyora Ot-xoa gerçek bir baban olmadığı için belki de endişelendiğinden bahsetti.”

“Endişelenmiyorum. Hiçbir konuda endişelenmiyorum.”

“Buna sevindim. Çünkü annelerle kıyaslarsan babalar o kadar da önemli değildir. Annen seni kendi bedeninden dünyaya getirir. Daha önce söylediğim gibi, sana süt verir. Seni kollarında tutar ve seni korur. Ama baba bazen biraz gezgin olabilir, tıpkı Don Quijote gibidir, her ihtiyacın olduğunda yanında değildir. Senin yapılmana en başta yardımcı olur ama sonra hayatına devam eder. Sen dünyaya geldiğin sırada o yeni maceralar peşine düşmüş, ufukta kaybolmuştur. Bu yüzden manevi babamız, güvenilir ve ağırbaşlı, yaşlı manevi babalarımız ve amca-

larımız vardır. Böylece baba uzaktayken başka biri onun yerini tutabilir, ona güvenebilirsiniz.”

“Sen benim manevi babam mısın, yoksa amcam mı?”

“İkisi de. Hangisini istersen o olduğumu düşünebilirsin.”

“Gerçek babam kim? Adı ne?”

“Bilmiyorum. *Dios sabe*. Büyük ihtimalle yanındaki mektupta yazıyordu ama mektup kayboldu, balıklar yedi ve gözyaşı dökmek onu geri getirmeyecek. Dedğim gibi, babanın kim olduğunu kimsenin bilmediği durumlar çoktur. Bazen annen bile babanın kim olduğunu tam olarak bilmez. Şimdi, Senyor Leon’u görmeye hazır mısınız? Ona ne kadar akıllı olduğunu göstermeye hazır mısınız?”

26. Bölüm

Son zil çalıp son sınıf da boşalana kadar okulun önünde bir saat sabırla bekliyorlar. Sonra Senyor Leon elinde çantasıyla evine doğru giderken önlerinden geçiyor. Onları gördüğüne hiç sevinmediği açık.

“Sadece beş dakikanızı alacağız Senyor Leon,” diyor adam. “Size David’in okuma konusunda ne kadar ilerleme kaydettiğini göstermek istiyoruz. Lütfen. David, göster bakalım Senyor Leon’a nasıl okuduğunu.”

Senyor Leon onları sınıfa götürüyor. İçeri girdiklerinde David hemen *Don Quijote*’yi açıyor. “La Mancha’da bir yerlerde, şimdi adını hatırlamadığım bir köyde bir adam yaşırdı. Adamın sıska bir beygiri...”

Senyor Leon kesin bir tavırla sözünü kesiyor. “Ezber dinlemek istemiyorum.” Sınıfın diğer ucuna gidip bir dolabı açıyor, elinde bir kitapla dönüp çocuğun önüne açıyor. “Oku bakalım.”

“Nereyi okuyayım?”

“Baştan başla.”

“Juan ve Maria denize gidiyor. Bugün Juan ve Maria denize gidiyor. Babaları onlara arkadaşları Pablo ve Ramona’nın da gelebileceğini söylüyor. Juan ve Maria heyecanlanıyor. Anneleri yolculuk için sandviç hazırlıyor. Juan...”

“Dur!” diyor Senyor Leon. “İki haftada okurnayı nasıl öğrendin?”

“*Don Quijote* üzerinde çok çalıştı,” diye lafa giriyor Simón.

“Bırakın çocuk kendisi cevap versin,” diyor Senyor Leon. “İki hafta önce okuyamadığına göre, şimdi nasıl okuyabiliyorsun?”

Çocuk omuz silkiyor. “Kolay.”

“Pekâlâ, okumak o kadar kolaysa bana okuduğun kitabı anlat bakalım. *Don Quijote*’den bir hikâyeye anlat.”

“Yerdeki bir deliğe düşüyor ve kimse nerede olduğunu bilmiyor.”

“Evet?”

“Sonra kaçıyor. Bir halat yardımıyla.”

“Peki başka?”

“Onu bir kafese kapatıyorlar ve altına kaçırıyor.”

“Peki neden yapıyorlar bunu, onu neden kapatıyorlar?”

“Çünkü onun *Don Quijote* olduğuna inanmıyorlar.”

“Hayır. Çünkü *Don Quijote* diye biri yok. Çünkü *Don Quijote* uydurma bir isim. Akli başına gelsin diye onu evine götürmek istiyorlar.”

Çocuk dönüp Simón’a kuşkulu bir bakış atıyor.

“David’in kendine has bir okuması var,” diyor Simón. “Çok canlı bir hayal gücüne sahip.”

Senyor Leon cevap vermeye tenezzül bile etmiyor. “Juan ve Pablo balığa çıkıyor,” diyor. “Juan beş balık tutuyor. Tahtaya yaz bakalım: Beş. Pablo üç balık tutuyor. Beşin altına da üç yaz. Juan ve Pablo’nun tuttuğu toplam balık sayısı nedir?”

Çocuk tahtanın önünde durup gözlerini sımsıkı yumuyor, adeta uzaklardan söylenen bir söze kulak kabartıyor. Tebeşir hareket etmiyor.

“Say. Bir-iki-üç-dört-beş diye say. Şimdi üç daha say. Kaç oldu?”

Çocuk başını olumsuz anlamda sallıyor. "Onları göremiyorum," diyor cılız bir sesle.

"Neyi göremiyorsun? Balıkları görmene gerek yok, sadece sayıları görmene gerek. Sayılara bak. Beş ve sonra üç daha. Kaç eder?"

"Bu sefer... bu sefer..." diyor çocuk yine aynı cılız, cansız sesle, "sekiz eder."

"Güzel. Üçün altına bir çizgi çekip sekiz yaz. Demek o kadar zaman sayamadığını iddia ederken beni kandırıyordun. Şimdi nasıl yazdığını göster. Yaz, *Conviene que yo diga la verdad*, hakikati söylemeliyim. Yaz haydi. *Con-viene*."

Çocuk ağır ağır harflere biçim vererek soldan sağa düzgün bir şekilde yazıyor: *Yo soy la verdad*, hakikat benim.

"Görüyorsunuz," diyor Senyor Leon, bakışlarını Inés'e çevirerek. "İşte oğlunuz benim sınıfımdayken her gün bunu yaşıyoruz. Sınıfta ancak tek bir otorite olabilir, iki otorite olamaz. Haksız mıyım?"

"O sıra dışı bir çocuk," diyor Inés. "Tek bir sıra dışı çocukla başa çıkamıyorsanız ne biçim bir okul burası?"

"Öğretmenin sözünü dinlemeyi reddetmek bir çocuğu sıra dışı yapmaz, sadece itaatsiz yapar. Çocuğun özel muamele görmesi gerektiğinde ısrar ediyorsanız, onu Punto Arenas'a gönderin. Onlar sıra dışı çocuklarla nasıl ilgilenmeleri gerektiğini biliyorlar."

Inés dikleşiyor, gözlerinde kıvılcımlar çakıyor. "Onu Punto Arenas'a götürmek için cesedimi çiğnemeniz gerek!" diyor. "Gel tatlım!"

Çocuk tebeşiri dikkatle kutusuna koyuyor. Sağına soluna hiç bakmadan annesinin peşinden kapıya doğru gidiyor.

Inés tam kapıya ulaştığında tekrar Senyor Leon'a dönüyor: "Siz çocukları eğitmeye uygun değilsiniz!"

Senyor Leon kayıtsızca omuz silkiyor.

Gün geçtikçe Inés'in asabiyeti azalmak yerine artıyor. Ağabeyleriyle saatlerce telefonda konuşuyor, Novilla'yı terk edip başka bir yerde, eğitim kurumu yetkililerinin ulaşamayacağı bir yerde yeni bir hayat kurma planları yapıyor.

Simón ise sınıfta yaşananlar üzerine kafa yoruyor. Baskıcı Senyor Leon'u sevmiyor; onun küçük çocukları eğitmeye uygun olmadığı konusunda Inés'le hemfikir. İyi ama çocuk neden söyleneni yapmaya direniyor? İçinde doğuştan gelen isyankâr bir ruh mu var, annesi bu ruhun ateşini mi körüklüyor, yoksa öğrenci ile öğretmen arasındaki tatsızlığın daha belirgin bir sebebi mi var?

Çocuğu bir kenara çekiyor. "Senyor Leon'un bazen çok sert olduğunu biliyorum," diyor, "sen ve o her zaman iyi geçinemiyorsunuz. Sebebini anlamaya çalışıyorum. Senyor Leon sana kötü bir şey söyledi de bize anlatmadın mı yoksa?"

Çocuk şaşkın şaşkın bakıyor. "Hayır."

"Dediğim gibi, kimseyi suçlamıyorum, sadece anlamaya çalışıyorum. Senyor Leon'un sert bir mizacı olması dışında onu sevmemenin bir sebebi var mı?"

"Camdan bir gözü var."

"Bunun farkındayım. Muhtemelen gözünü bir kazada kaybetmiştir. Büyük ihtimalle de bu konuda hassastır. Ama sırf cam gözü var diye insanlara düşman olamayız."

"Neden Don Quijote diye biri olmadığını söylüyor? Don Quijote var. Kitapta yazıyor. İnsanları kurtarıyor."

"Doğru, kitapta kendine Don Quijote diyen ve insanları kurtaran bir adam var. Ama kurtardığı insanlardan bazıları aslında kurtarılmak istemiyor. Onlar kendi hallerinden memnun. Don Quijote'ye kızıyor ve bağırıyorlar. Onun ne yaptığını bilmediğini, toplumun düze-

nini bozduğunu söylüyorlar. Senyor Leon düzen istiyor David. Sınıfının sakın ve düzenli olmasını istiyor. Dünyanın düzeni olmasını istiyor. Bunda kötü bir şey yok. Kaos çok rahatsız edici olabilir.”

“Kaos nedir?”

“Geçen gün anlatmıştım sana. Kaos düzenin olmaması, başvuracak yasanın bulunmamasıdır. Kaos her şeyin başıboş dönüp durmasıdır. Daha iyi tarif edemem herhalde.”

“Sayıların çatlayıp açılmasında ve düşmemizde olduğu gibi mi?”

“Hayır, değil. Sayılar hiçbir zaman çatlayıp açılmaz. Sayılar güvenlidir. Evreni bir arada tutan sayılardır. Sayılarla dost olmalısın. Onlara ne kadar dostça davranırsan onlar da sana o kadar dostça davranır. İşte o zaman ayağının altından çekileceklerinden korkmana gerek kalmaz.”

Olabildiğince içten konuşuyor ve çocuk bunu anlıyor gibi. “Inés neden Senyor Leon’la kavga etti?” diye soruyor.

“Kavga etmediler. Aralarında bir çatışma oldu, herhalde ikisi de şimdi oturup düşününce pişman olmuşlardır. Ama kavga etmekle aynı şey değil bu. Sert sözler söylemek kavga etmek değildir. Sevdiklerimiz için bazen ayağa kalkıp itiraz etmemiz gerekir. Annen senin için ayağa kalkıyordu. İyi bir anne, cesur bir anne çocukları için bunu yapar. Onlar için ayağa kalkar, son nefesine kadar onları korur. Böyle bir annen olduğu için gurur duymalısın.”

“Inés benim annem değil.”

“Inés senin annen. Sana hakikaten annelik yapıyor. O senin gerçek annen.”

“Beni alıp götürecekler mi?”

“Kim seni götürecek?”

“Punto Arenas’takiler.”

“Punto Arenas bir okul. Oradaki öğretmenler çocukları kaçırmazlar. Eğitim sistemi böyle işlemez.”

“Punto Arenas’a gitmek istemiyorum. Beni alıp götürmelerine müsaade etmeyeceğine söz ver.”

“Söz veriyorum. Annen ve ben kimsenin seni Punto Arenas’a göndermesine müsaade etmeyeceğiz. Annenin seni savunması gerektiğinde nasıl kaplan kesildiğini gördün. Kimse onu geçemez.”

Duruşma Novilla’daki Eğitim Bürosu’nun merkezinde yapılıyor. Simón ve Inés tam saatinde oradalar. Kısa süre bekledikten sonra art arda boş sıralarla dolu devasa, seslerin yankılandığı bir salona götürüyorlar. Yükseltilmiş bir kürsünün ardında iki adam ve bir kadın oturuyor, yargıçlar ya da denetçiler. Senyor Leon çoktan gelmiş. Kimse kimseyi selamlamıyor.

“David’in ebeveynleri siz misiniz?” diyor ortada oturan yargıç.

“Ben annesiyim,” diyor Inés.

“Ben de manevi babasıyım,” diyor Simón. “Babası yok.”

“Babası öldü mü?”

“Babasının kimliği bilinmiyor.”

“Çocuk hanginizle oturuyor?”

“Çocuk annesiyle oturuyor. Annesi ve ben birlikte yaşamıyoruz. Evlilik ilişkimiz yok. Yine de üçümüz bir aileyiz. Bir nevi. İkimiz de David’e çok bağlıyız. Onu neredeyse her gün görüyorum.”

“Gördüğümüz kadarıyla David ilk kez ocakta okula başlamış ve Senyor Leon’un sınıfına verilmiş. Birkaç hafta sonra görüşme için çağırılmışsınız. Doğru mu?”

“Doğrudur.”

“Senyor Leon size ne söyledi?”

“David’in akademik ilerleyişinin zayıf olduğunu ve itaatsizlik ettiğini. Sınıftan alınmasını tavsiye etti.”

“Doğru mu Senyor Leon?”

Senyor Leon başıyla onaylıyor. “Meseleyi okul psikoloğu Senyora Otxoa’yla konuştum. David’in Punto Arenas’taki okula nakledilmesinin faydalı olacağına karar verdik.”

Yargıç çevresine bakıyor. “Senyora Otxoa burada mı?”

Mahkeme görevlisi yargıcın kulağına bir şey fısıldıyor. Yargıç tekrar konuşuyor: “Senyora Otxoa gelememiş ama raporunu sunmuş...” –önündeki dosyanın sayfalarını çeviriyor– “sizin dediğiniz gibi, Punto Arenas’a nakil önermiş Senyor Leon.”

Sol taraftaki yargıç söz alıyor. “Böyle bir naklin neden gerekli olduğunu açıklayabilir misiniz Senyor Leon? Altı yaşında bir çocuğu Punto Arenas’a göndermek çok sert bir önleme benziyor.”

“Senyora, on iki yıllık öğretmenlik deneyimim var. O kadar zaman içinde hiç böyle bir vakayla karşılaşmadım. David aptal bir çocuk değil. Engelli de değil. Aksine hem yetenekli hem de zeki. Ama söylenenleri yapmıyor ve bir şey öğrenmiyor. Sınıftaki diğer çocukların zamanından çalarak ona okumayı, yazmayı ve aritmetiğin temellerini öğretmeye çalıştım. Hiçbir ilerleme kaydetmedi. Hiçbir şeyi kavramadı. Daha doğrusu hiçbir şeyi kavrayamıyormuş gibi yaptı. ‘Gibi yaptı’ diyorum çünkü okula geldiğinde zaten okuma yazma biliyormuş.”

“Doğru mu?” diye soruyor başyargıç.

“Okuma yazma, evet, zaman zaman,” diye yanıt veriyor Simón. “İyi günleri de oluyor, kötü günleri de. Aritmetik konusunda ise bazı zorluklar yaşıyor, ilerlemesini engelleyen felsefi zorluklar olduğunu söyleyebilirim bunların. Sıra dışı bir çocuk. Sıra dışı bir zekâsı var ve başka açılardan da sıra dışı. Çocuklar için kısaltılmış *Don Quijote*’den kendi kendine okumayı öğrenmiş. Ben de bunu çok kısa süre önce fark ettim.”

“Buradaki mesele çocuğun okuyup yazması ya da ona bunu kimin öğrettiği değil, sıradan bir okulda okuyup okuyamayacağı. Öğrenmeyi reddeden ve davranışlarıyla sınıfın normal faaliyet düzenini bozan bir çocukla uğraşacak vaktim yok.”

“O daha altı yaşında!” diye patlıyor Inés. “Sen nasıl bir öğretmensin ki altı yaşında bir çocuğu kontrol edemiyorsun?”

Senyor Leon’un duruşu sertleşiyor. “Oğlunuzu kontrol edemeyeceğimi söylemedim. O sınıftayken diğer çocuklara karşı görevimi yerine getiremeyeceğimi söylüyorum. Oğlunuz normal bir okulda gösteremeyeceğimiz özel bir ilgiye ihtiyaç duyuyor. O yüzden Punto Arenas’ı önerdim.”

Bir sessizlik oluyor.

“Söyleyecek başka bir şeyiniz var mı Senyora?” diye soruyor başyargıç.

Inés hiddetle başını iki yana sallıyor.

“Senyor?”

“Hayır.”

“O halde lütfen çıkıp kararımızı bekleyin... siz de Senyor Leon.”

Üçü birden bekleme odasına geçiyorlar. Inés beklerken Senyor Leon’un yüzüne bile bakmıyor. Birkaç dakika sonra tekrar çağırılıyorlar. “Mahkemenin kararına göre,” diyor başyargıç, “Senyor Leon’un tavsiyesi, okul psikoloğunun ve okul müdürünün de desteği sebebiyle kabul edilmiştir. David adlı çocuk Punto Arenas’taki okula nakledilecek ve nakil en kısa sürede gerçekleştirilecek. Hepsi bu kadar. Katıldığınız için teşekkürler.”

“Saygın yargıç,” diyor Simón, “temyize gitme olanağımız olup olmadığını sorabilir miyim?”

“Konuyu asliye hukuk mahkemelerine taşıyabilirsiniz elbette, buna hakkınız var. Ama temyiz işlemi bu

mahkemenin kararını geciktiremez. Yani temyize başvursanız da başvurmasanız da Punto Arenas'a nakil gerçekleştirilecektir."

"Diego bizi yarın akşam alacak," diyor Inés. "Her şey ayarlandı. Sadece bir işini halletmesi gerekiyor."

"Peki nereye gitmeyi planlıyorsunuz?"

"Nereden bileyim? Bu insanların zulmünün ulaşamayacağı bir yere."

"Bir okul idarecileri çetesinin seni şehirden sürmesine gerçekten izin verecek misin Inés? Sen, Diego ve çocuk, nasıl yaşayacaksınız?"

"Bilmiyorum. Çingenerler gibi yaşarız herhalde. Neden itiraz edip duracağına yardım etmiyorsun?"

"Çingene nedir?" diye araya giriyor çocuk.

"Çingenerler gibi yaşamak sadece bir deyimdir," diyor Simón. "Sen ve ben Belstar'daki kampta kaldığımız sırada çingenerler gibi yaşıyorduk. Çingene olmak doğru düzgün evinin, başını sokacak bir yerinin olmaması demektir. Çingene olmak pek eğlenceli değildir."

"Okula gitmem gerekecek mi?"

"Hayır. Çingene çocukları okula gitmez."

"O halde Inés ve Diego'yla birlikte çingene olmak istiyorum."

Adam Inés'e dönüyor. "Keşke bu meseleyi benimle konuşsaydın. Kanundan kaçıp çalıların altında uyumayı ve böğürtlenle beslenmeyi düşünüyor musun gerçekten?"

"Bunun seninle bir ilgisi yok," diyor Inés soğuk bir edayla. "David'in ıslahevine gitmesine karşı değilsin. Ben karşıyım."

"Punto Arenas ıslahevi değil."

"Suçluları attıkları yer orası; suçlular ve yetimleri. Benim çocuğum asla oraya gitmeyecek, asla, asla."

“Ben de aynı fikirdeyim. David oraya gönderilmeyi hak etmiyor. Ama orası bir çöplük olduğu için değil, ebeveynlerinden ayrılamayacak kadar küçük olduğu için.”

“O halde neden yargıçlara karşı çıkmadın? Neden boynunu büküp *Si senyor, Si senyor* deyip durdun? Çocuğa inanmıyor musun?”

“Ona inanıyorum elbette. Sıra dışı olduğuna ve sıra dışı muamele görmesi gerektiğine inanıyorum. Ama o insanların arkasında kanun var ve biz de kanuna karşı çıkacak durumda değiliz.”

“Kanun kötü olsa bile mi?”

“Bu iyilik ya da kötülükle ilgili değil Inés, güçle ilgili. Kaçarsan arkandan polis gönderirler ve polis seni eninde sonunda yakalar. Anneliğe uygun olmadığına karar verip çocuğu senden alırlar. Onu Punto Arenas’a gönderirler ve sen de velayetini geri kazanmak için mücadeleye başlamak zorunda kalırsın.”

“Çocuğumu asla benden alamazlar. Ölürüm daha iyi.” Kadın dikleşiyor. “Neden her seferinde onların tarafını tutmak yerine bana yardım etmiyorsun?”

Adam onu sakinleştirmek için elini uzatıyor ama kadın silkinerek uzaklaşıp yatağa çöküyor. “Beni yalnız bırak! Bana dokunma! Sen çocuğa gerçekten inanmıyorsun. İnanmanın ne demek olduğunu bilmiyorsun.”

Çocuk onun üzerine eğiliyor, başını okşuyor. Yüzünde bir gülümseme var. “Şşş,” diyor, “şşş.” Onun yanına uzanıyor, başparmağını yine ağzına sokuyor; gözlerine camı, boş bir bakış geliyor, birkaç dakika sonra uyuyakalıyor.

27. Bölüm

Álvaro liman işçilerini topluyor. “Dostlar,” diyor, “tartışmamız gereken bir konu var. Hatırlayacağınız üzere, Simón yoldaşımız yükü elle boşaltmaktan vazgeçip mekanik vinçleri kullanmamızı önermişti.”

Adamlar başlarıyla onaylıyor. Bazıları Simón’a doğru bakıyor. Eugenio gülümsüyor.

“Evet, bugün size haberlerim var. Yol İşleri’nden bir yoldaş ellerinde aylardır boş duran bir vinç olduğunu söyledi. İstersek bir deneme yapmak için ödünç alabilir miyiz.

“Ne yapalım dostlar? Bu teklifi kabul edelim mi? Simón’un iddia ettiği gibi vincin hayatımızı değiştirip değiştirmeyeceğini görelim mi? Önce kim söz almak ister? Sen ister misin Simón?”

Adam hazırlıksız yakalanıyor. Zihni Inés’le ve onun kaçış planlarıyla meşgul; haftalardır vinçler, fareler, tahıl nakliyesinin iktisadı aklından bile geçmedi hatta bitkin düşüp derin ve rüyasız bir uyku çekmek için yük taşımanın değişmeyen yıpratıcılığına bağımlı hissediyor kendini.

“İstemem,” diyor. “Diyeceğimi demiştim.”

“Başka kimse var mı?” diyor Álvaro.

Eugenio söz alıyor. “Bence vinci bir deneyelim. Dostumuz Simón bilge bir kişi. Kim bilir, belki de haklıdır.

Belki de gerçekten zamana ayak uydurmamız gerekir. Denemezsek hiçbir zaman bilemeyeceğiz.”

Adamlar arasında ona hak veren mırıldanmalar oluyor.

“O zaman deneyelim mi şu vinci?” diyor Álvaro. “Yol İşleri’ndeki yoldaşımıza getirmesini söyleyeyim mi?”

“Tamam!” diyor Eugenio elini kaldırarak. “Tamam!” diyor koro halinde diğer liman işçileri ellerini kaldırırken. Simón bile elini kaldırıyor. Oybirliğiyle kabul ediliyor.

Vinç ertesi sabah bir kamyonun arkasında geliyor. Bir zamanlar beyaza boyanmış ama boya pul pul dökülmüş ve demiri pas tutmuş. Çok uzun zamandan beri yağmurun altında beklemiş gibi görünüyor. Simón’un beklediğinden daha küçük. Çelik raylar üzerinde gıcırtilar çıkararak hareket ediyor, sürücünün rayların üzerindeki bir kabinde oturarak kolu döndüren kumandaları kullanması gerekiyor.

Makineyi kamyonun arkasından indirmek neredeyse bir saat sürüyor. Álvaro’nun Yol İşleri’nden arkadaşı bir an önce gitmek için sabırsızlanıyor. “Kim kullanacak?” diye soruyor. “Kullanacak kişiye kumandaları gösterip gitmeliyim.”

“Eugenio!” diye sesleniyor Álvaro. “Vincin lehine konuşmuşsun. Kullanmak ister misin?”

Eugenio çevresine bakınıyor. “Kimse istemiyorsa isterim.”

“Güzel! O zaman sen kullanacaksın.”

Eugenio’nun çabuk öğrendiği ortaya çıkıyor. Kısa süre içinde rıhtımda ileri geri hızla hareket etmeye, ucunda bir kancanın kaygısızca sallandığı kolu döndürmeye başlıyor.

“Ona öğretebileceğim her şeyi öğrettim,” diyor arkadaşı, Álvaro’ya. “İlk birkaç gün dikkatli davranırsa sonrası kolay.”

Vincin kolu ancak geminin güvertesine erişecek uzunlukta. Liman işçileri çuvalları ambardan eskisi gibi tek tek çıkarıyor ama şimdi onları sürme iskeleden taşımak yerine bir bez salıncağa bırakıyorlar. Salıncak ilk kez dolduğunda Eugenio'ya sesleniyorlar. Kanca salıncak yakalıyor, çelik halat geriliyor, salıncak küpeşte hizasından yukarıya doğru yükseliyor, Eugenio yüke gösterişli bir yay çizdirerek rıhtıma doğru indiriyor. Adamlardan bir tezahürat yükseliyor ama tezahürat telaşlı çılgınlara dönüyor çünkü salıncak rıhtımın kenarına çarpıp dönmeye başlayarak kontrolden çıkıyor. Adamlar kaçışıyor, bir tek Simón kalıyor çünkü o sırada ya neler olduğunu göremeyecek kadar dalgın ya da yeterince çevik değil. Eugenio'nun kabinden ona baktığını ve duyamadığı bir şeyler söylediğini göz ucuyla fark ediyor. Sonra sallanan yük tam göbekten çarpıp onu geriye doğru fırlatıyor. Bir direğe çarpıp tökezliyor, sonra bir halata takılıyor, rıhtım ile şilebin gövdesi arasındaki boşluğa yuvarlanıyor. Bir an orada sıkışıp kalıyor, öyle dar ki nefes alırken canı acıyor. Gemi bir santim yanaşsa böcek gibi ezileceğinin farkında. Sonra basınç azalıyor, çivileme suya gömülüyor.

"İmdat!" diye bağıyor. "Yardım edin!"

Yanı başına açık kırmızı ve beyaz şeritli bir can simidi düşüyor. Yukarıdan Álvaro'nun sesini duyuyor: "Simón! Dinle! Simidi yakala, seni çıkaracağız."

Can simidini yakalıyor, tıpkı bir balık gibi rıhtımın kenarından açık sulara çekiliyor. Yine Álvaro'nun sesi geliyor: "Sıkı tutun, şimdi seni yukarı çekeceğiz!" Ama can simidi yükselmeye başlayınca Simón kolunda müthiş bir acı hissediyor. Elini bırakıyor ve yeniden suya düşüyor. Gözleri, ağzı, her yeri yağ içinde. *Sonum böyle mi gelecek?* diyor kendi kendine. *Fare gibi mi? Ne büyük bir hezimet!*

Ama şimdi Álvaro yanında, suya batıp çıkıyor, yağ

yüzünden saç kafasına yapışmış. “Rahatla eski dostum,” diyor Álvaro. “Seni tutuyorum.” Simón minnettarlıkla kendini Álvaro’nun kollarına bırakıyor. “Çek!” diye sesleniyor Álvaro; birbirlerine sımsıkı sarılmış halde sudan yükseliyorlar.

Kendine geldiğinde kafası karmakarışık. Sırtüstü yatmış bulutsuz gökyüzüne bakıyor. Çevresinde belli belirsiz şekiller ve mırıltılar var ama ne dendiğini anlayamıyor. Gözünü yumuyor, yeniden kendini kaybediyor.

Bir patırtıya yeniden uyanıyor. Ses onun içinden geliyor gibi, hatta kafasının içinde. “Uyan *viejo*!” diyor bir ses. Bir gözünü açıyor, tombul ve terli bir surat görüyor. *Uyanığım* demek istiyor ama sesi çıkmıyor.

“Bana bak!” diyor tombul dudaklar. “Duyuyor musun? Beni duyuyorsan gözlerini kırp.”

Gözlerini kırpmıyor.

“Güzel. Şimdi sana ağrıkesici yapacağım, sonra da seni buradan götüreceğiz.”

Ağrıkesici mi? *Ağrım yok*, demek istiyor. *Neden ağrım olsun ki?* Ama normalde onun adına konuşan her neyse bugün suskun.

Liman işçileri sendikasına üye olduğundan hastanede özel odada kalmaya hakkı var; üyeliğinin farkında bile değildi. Odasında ona bakan iyi yürekli hemşire ekibinden orta yaşlı, ela gözlü ve tatlı tebessümlü Clara’ya sonraki haftalarda çok bağlanıyor.

Kazayı ucuz atlattığı konusunda herkes hemfikir görünüyor. Üç kaburgası kırılmış. Bir kemik parçası akciğerini delmiş ve çıkarılması için küçük bir cerrahi operasyon gerekmiş (kemiği anı olarak saklamak ister mi? yatağının başucundaki bir şişenin içinde). Yüzünde ve gövdesinin üst kısmında yaralar bereler var, biraz da derisi sıyrılmış ama beyin hasarına ilişkin bir kanıt yok. Bir-

kaç gün gözlem altında kalacak, birkaç hafta ağır iş yapmayacak ve böylece tekrar eskisi gibi olacak. Bu arada en büyük öncelik ağrıyı denetim altında tutmak.

Ziyaretine en çok gelen kişi, vinçteki beceriksizliği yüzünden pişmanlıktan kıvranan Eugenio. Genç adamı avutmak için elinden geleni yapıyor –“Yeni bir makineyi o kadar kısa zamanda ustaca kullanmayı nasıl bekleyebilirsin?”– ama Eugenio’nun avunacağı yok. Adam zaman zaman kendine geldiğinde, başında duran Eugenio’yu görüyor çoğunlukla.

Álvaro da ziyarete geliyor, limandan diğer işçiler de. Álvaro doktorlarla konuşmuş ve tam anlamıyla iyileşecek olmakla beraber onun yaşında liman işçiliğine geri dönmenin akıllıca olmayacağı haberini getiriyor.

“Belki vinç operatörü olurum,” diyor Simón. “Eugenio’dan kötü kullanacak değilim herhalde.”

“Vinç operatörü olman için Yol İşleri’ne geçmen gerekir,” diyor Álvaro. “Vinçler çok tehlikeli. Rıhtımda bir geleceği yok vincin. Başından beri kötü bir fikirdi.”

Inés’in de gelmesini umuyor ama kadın gelmiyor. Simón’un aklına en kötü ihtimal geliyor: Planını gerçekleştirip çocukla beraber kaçmış olabilir.

Bu kaygısından Clara’ya bahsediyor. “Bir kadın arkadaşım var,” diyor, “küçük oğlunu çok severim. Ayrıntısına girmek istemediğim sebeplerle eğitim kurumlarının yetkilileri çocuğu ondan alıp özel bir okula götürmekle tehdit etmişti. Senden bir iyilik isteyebilir miyim? Ona telefon edip herhangi bir gelişme oldu mu diye sorar mısın?”

“Elbette,” diyor Clara. “Ama onunla kendin konuşmak istemez miydin? Telefonu yatağına getirebilirim.”

Bloklar’a telefon ediyor. Telefonu bir komşu açıyor, gidip daireye bakıyor ve Inés’in evde olmadığı bilgisini veriyor. Simón o gün daha sonra yine arıyor ama yine kimse yok.

Ertesi sabah uyku ile uyanıklık arasındaki adsız boşlukta bir düş ya da hayal görüyor. Yatağının ayakucunda iki tekerli bir savaş arabasının havada süzülmesini alışılmadık bir netlikte izliyor. Savaş arabası fildişinden ya da fildişi işlemeli bir metalden yapılmış, iki beyaz at tarafından çekiliyor ama ikisi de El Rey değil. Çocuk bir eliyle dizginleri tutmuş, diğerini ise kral gibi selam vermek için kaldırmış; pamuklu bir peştemal dışında hiçbir şey yok üzerinde.

Savaş arabası ve iki atın küçük hastane odasına nasıl sığdığı bir muamma. Savaş arabası atların ya da arabacının özel bir çabası olmadan havada salınıyor gibi. Atlar hiç de hareketsiz değil, zaman zaman ayaklarıyla boşluğu eşeliyor, başlarını savuruyor ve kişniyorlar. Çocuk ise kolunu havada tutmaktan yorulmuşa hiç benzemiyor. Yüzünde tanıdık bir ifade var; halinden memnun hatta zafer kazanmış gibi.

Bir noktada çocuk doğruca ona bakıyor. *Gözlerimi oku*, der gibi bir hali var.

Bu rüya ya da hayal iki-üç dakika sürüyor. Sonra silinip gidiyor ve oda eskisi gibi oluyor.

Clara'ya bundan bahsediyor. "Telepatiye inanır mısın?" diye soruyor. "David'in bana bir şey söylemeye çalıştığını hissettim."

"Peki neymiş o?"

"Emin değilim. Belki de o ve annesi yardıma muhtaç. Belki de değiller. Mesaj biraz... nasıl desem... karanlıktı."

"Pekâlâ, aldığın ağrıkesicinin afyondan yapıldığını unutma. Afyon rüya gördürür, afyon rüyaları."

"Bu bir afyon rüyası değildi. Gerçek bir şeydi."

Ondan sonra ağrıkesici istemiyor ve dolayısıyla ağrı çekiyor. En kötüsü geceleri: En ufak bir hareket bile göğsünde elektrik çarpmış gibi bir ağrı yapıyor.

Oyalanmasının hiçbir yolu yok, okuyacak bir şey de bulamıyor. Hastanede kütüphane yok, sadece popüler dergilerin (yemek tarifleri, hobiler, moda) eski sayılarını veriyorlar. Eugenio'ya yakındığında, felsefe kursunda kullandıkları ders kitabını getiriyor ("Senin ciddi bir insan olduğunu biliyorum"). Simón'un korktuğu gibi kitap masalar ve sandalyeler hakkında. Kitabı bir kenara koyuyor. "Kusura bakma, benim sevdiğim türden felsefe değil bu."

"Peki sen ne türden felsefe seviyorsun?" diyor Eugenio.

"İnsanı sarsan türden. Hayatını değiştiren felsefe."

Eugenio kafası karışmış bir şekilde bakıyor. "Hayatında kötü giden bir şey mi var?" diye soruyor. "Yani yaralanmanı saymazsak."

"Bir şeyler eksik Eugenio. Eksik olmaması gerektiğini biliyorum ama eksik işte. Yaşadığım hayat bana yeterli gelmiyor. Gökyüzünden biri insin, bir kurtarıcı insin, sihirli asasını sallayıp şöyle desin istiyorum: *İşte, bu kitabı okursan bütün sorularına cevap bulacaksın*. Yahut, *İşte sana tamamen yepyeni bir hayat*. Bu tür konuşmalardan bir şey anlamıyorsun değil mi?"

"Hayır, anladığımı iddia edemem."

"Boş ver. Biraz kafam bozuk sadece. Yarın yine eskisi gibi olurum."

Taburcu olduktan sonrası için plan yapmasını öğütüyor doktoru. Kalacak bir yeri var mı? Ona yemek yapacak, bakacak, nekahet döneminde yardımcı olacak kimse var mı? Bir sosyal hizmetliyle görüşmek ister mi? "Sosyal hizmetli istemem," diye yanıt veriyor. "Dostlarımla meseleyi bir konuşayım, bir şey ayarlayabiliyor muyuz bakalım."

Eugenio iki yoldaşıyla paylaştığı dairede ona bir oda teklif ediyor. Eugenio salondaki kanepede memnuniyetle yatabilir. Eugenio'ya teşekkür ediyor ama istemiyor.

Álvaro onun isteği üzerine bakımevlerini araştırıyor. Batı Blokları'nda esasen yaşlıların bakımıyla uğraşan ama nekahat dönemindeki hastaları da kabul eden bir tesis varmış. Simón adını tesisin bekleme listesine kaydettirmesini istiyor ondan. "Biraz utanç verici bunu söylemek," diyor, "ama kısa süre içinde boş yer çıkacağını umuyorum." Álvaro, "Yüreğinde kötü niyet olmadıkça bu umuduna müsaade edilebilir," diye temin ediyor onu. "Müsaade edilebilir mi?" diye soruyor Simón. "Müsaade edilebilir," diye tekrarlıyor Álvaro.

Sonra birden tüm dertleri sona eriyor. Koridordan ince neşeli sesler geliyor. Clara kapıda beliriyor. "Ziyaretçilerin var," diyor. Yana çekiliyor ve Fidel ile David içeri dalıyor. Arkalarından da Inés ve Álvaro geliyor. "Simón!" diye haykırıyor David. "Gerçekten denize mi düştün?"

Simón'un yüreği pır pır ediyor. Zorlukla da olsa kollarını uzatıyor. "Gel buraya! Evet, küçük bir kaza geçirdim, suya düştüm ama hemen hiç ıslanmadım. Arkadaşlarım beni çıkardı."

Çocuk yüksek yatağa çıkıyor, ona yaslanıyor, göğsüne acı dalgaları gönderiyor. Ama acının bir önemi yok. "Sevgili çocuğum! Hazinem! Hayatının ışığı!"

Çocuk onun kollarından kendini kurtarıyor. "Kaçtım," diyor. "Sana kaçacağımı söylemiştim. Dikenli telin içinden geçtim."

Kaçmak? Telin içinden geçmek? Simón'un kafası karışıyor. Bu çocuk neden bahsediyor? Üstelik bu tuhaf kıyafetinin sebebi ne: sıkı bir boğazlı kazak, kısa (çok kısa) bir pantolon, ayak bileklerini zar zor kapatan beyaz çoraplar. "Geldiğiniz için hepinize teşekkür ederim," diyor Simón, "ama David sen nereden kaçtın? Punto Arenas'tan mı bahsediyorsun? Seni oraya mı götürdüler? Inés, onu götürmelerine izin mi verdin?"

"Ben izin vermedim. Dışarıda oyun oynadığı sırada

gelmişler. Onu arabaya atıp götürdüler. Nasıl durdurabilirdim ki?”

“İşin bu noktaya geleceğine rüyamda görsem inanmazdım. Ama kaçtın mı David? Anlat bakalım. Nasıl kaçtığını anlat bana.”

Ama Álvaro araya giriyor. “O konuya gelmeden önce senin taburcu olmanı konuşabilir miyiz Simón? Ne zaman yürüyebileceğini biliyor musun?”

“Yürüyemiyor mu?” diyor çocuk. “Yürüyemiyor musun Simón?”

“Sadece çok kısa bir süre yardıma ihtiyacım olacak. Bütün ağırlar sızılar kesilene kadar yani.”

“Tekerlekli sandalyede mi gideceksin? Seni itebilir miyim?”

“Evet, çok hızlı gitmemeye söz verirsen tekerlekli sandalyemi itebilirsin. Fidel de itebilir.”

“Sormamın sebebi şu,” diyor Álvaro, “Bakımeviyle tekrar görüştüm. Tamamen iyileşmeyi beklediğini ve özel bakıma ihtiyaç duymayacağını anlattım. Bu durumda seni hemen kabul edebileceklerini söylediler. Odayı paylaşmada sakınca yoksa tabii. Ne dersin buna? Pek çok sorun çözülmüş oluyor.”

Başka bir ihtiyarla oda paylaşmak. Geceleri horlayan ve mendiline tüküren bir adamla. Onu terk eden kızından yakınıp duran bir ihtiyarla. Yeni gelene, mekânını işgal edene hınç duyan bir adamla. “Sakıncası yok elbette,” diyor. “Gidecek belli bir yerin olması rahatlatıcı. Herkesin içine dert olmuştu. Bu işi hallettiğin için çok sağ ol, Álvaro.”

“Ücreti de sendika ödeyecek tabii,” diyor Álvaro. “Konaklama, yemek ve oradayken ihtiyaç duyacağın her şey dahil.”

“Ne güzel.”

“Evet, şimdi işe geri dönmem gerek. Seni Inés ve

çocuklarla bırakayım. Sana anlatacak çok şeyleri olduğundan eminim.”

Simón hayal mi gördü, yoksa Inés çıkmakta olan Álvaro’ya kaçamak bir bakış mı attı? *Beni onunla, ihanet etmekte olduğumuz adamlarla yalnız bırakma!* Uzaklarda, kimseyi tanımadığı Batı Blokları’nda steril bir odaya konacak. Çürümeye terk edilecek, *beni onunla bırakma!*

“Otursana Inés. Hikâyeni en başından anlat bakalım David. Hiçbir şeyi atlama. Bol bol vaktimiz var.”

“Kaçtım,” diyor çocuk. “Sana kaçacağımı söylemiştim. Dikenli telin içinden geçtim.”

“Bir telefon geldi,” diyor Inés. “Hiç tanımadığım birinden. Bir kadın. David’i sokakta kıyafetsiz dolaşırken bulduğunu söyledi.”

“Üstünde bir şey yok muymuş? Punto Arenas’tan giysilerin olmadan mı kaçtın David? Ne zaman oldu bu? Kimse seni durdurmaya çalışmadı mı?”

“Giysilerimi dikenli telde bıraktım. Kaçacağıma söz vermemiş miydim? Ben her yerden kaçabilirim.”

“Peki o kadın, Inés’e telefon eden kadın seni nerede buldu?”

“Onu sokakta bulmuş, karanlıkta, çıplakmış ve üşüyormuş.”

“Üşümüyordum. Çıplak değildim,” diyor çocuk.

“Üzerinde giyecek bir şey yokmuş,” diyor Inés. “Bu da çıplak olduğun anlamına gelir.”

“Orasını boş ver,” diye sözünü kesiyor Simón. “Kadın neden seni aramış Inés? Neden okulu aramamış? Öyle yapması gerekirdi.”

“Okuldan nefret ediyor. Herkes nefret ediyor,” diyor çocuk.

“Sahiden o kadar korkunç bir yer mi?”

Çocuk coşkuyla başını sallayarak onaylıyor.

İlk kez Fidel konuşuyor. “Seni dövdüler mi?”

“Seni dövmeleeri için on dört yaşında olman gerek. On dört yaşına geldiğinde söz dinlemezsens seni dövüyorlar.”

“Simón’a balıktan söz et,” diyor Inés.

“Her cuma bize balık yedirdiler.” Çocuk abartılı bir şekilde ürperiyor. “Balıktan nefret ediyorum. Senyor Leon gibi gözleri var.”

Fidel kıkırdıyor. İki çocuk bir anda kontrolsüzce gülmeye başlıyorlar.

“Punto Arenas’ta balıktan başka korkunç ne var?”

“Bize terlik giydiriyorlar. Inés’in ziyarete gelmesine izin vermiyorlar. Onun annem olmadığını söylüyorlar. Dediklerine göre ben kimsesizmişim. Kimsesiz, annesi ya da babası olmayan kişi demekmiş.”

“Bu çok saçma. Inés senin annen ve ben de manevi babanım, yani baban sayılırım hatta babadan daha iyiyim. Manevi baban seni her zaman kollar.”

“Sen beni kollamadın. Beni Punto Arenas’a götürmelerine izin verdin.”

“Doğru. Ben kötü bir manevi baba oldum. Seni korumam gerekirken uyudum. Ama dersimi aldım artık. Gelecekte sana daha iyi bakacağım.”

“Geri gelirlerse onlarla dövüşecek misin?”

“Evet, elimden geldiğince. Bir kılıç alacağım. Evladımı bir daha çalmaya kalkarsanız Don Simón’u geçmek zorundasınız!”

Çocuk hazdan ışıldıyor adeta. “Bolivar da,” diyor. “Bolivar da geceleri beni koruyabilir. Gelip bizimle oturacak mısın?” Annesine dönüyor. “Simón gelip bizimle oturabilir mi?”

“Simón’un iyileşmek için bakımevine gitmesi gerek. Yürüyemiyor. Merdiven çıkamaz.”

“Çıkabilir! Yürüyebilirsin, değil mi Simón?”

“Yürüyebilirim tabii. Normalde ağrılarım sızılarım

yüzünden yürüyemiyorum. Ama senin için her şeyi yaparım: Merdiven çıkarım, ata binerim, her şey. Sadece söylemen yeterli.”

“Neyi söylemem?”

“Sihirli sözcüğü. Beni iyileştirecek sözcüğü.”

“O sözcüğü ben biliyor muyum?”

“Tabii ki biliyorsun. Söyle.”

“Sözcük... Abrakadabra!”

Simón nevresimi açıyor (neyse ki hastane pijaması var üzerinde), güçsüz bacaklarını yatağın yan tarafından sarkıtıyor. “Yardıma ihtiyacım olacak çocuklar.”

Fidel ve David’in omuzlarına tutunarak zar zor ayağa kalkıyor, titrek bir adım atıyor, sonra bir adım daha. “Gördün mü, sözcüğü biliyormuşsun! Tekerlekli sandalyeyi biraz yanaştırır mısın Inés?” Tekerlekli sandalyeye çöküyor. “Şimdi çıkıp biraz açık alanda gezelim. Ben burada bunca zaman kapalıyken dünyanın nasıl bir yer olduğunu görmek istiyorum. Kim beni itmek ister?”

“Bizimle eve gelmeyecek misin?” diyor çocuk.

“Bir süre daha gelemeyeceğim. Gücümü geri kazanana kadar.”

“Ama biz çingene olacağız! Hastanede kalırsan çingene olamazsın!”

Adam Inés’e dönüyor. “Neler oluyor? Çingenelik konusunu kapattık sanıyordum.”

Inés’in yüz ifadesi sertleşiyor. “Okula geri dönemem. Buna izin vermem. Ağabeylerim bizimle gelecek, ikisi de. Arabayı alacağız.”

“O eski hurda yığnında dört kişi ha? Ya frenleri boşalırsa? Peki nerede kalacaksınız?”

“Bunun önemi yok. Ne iş bulursak yapacağız. Meyve toplayacağız. Senyor Daga bize borç verdi.”

“Daga! Bu işin ardında o var demek!”

“David o korkunç okula geri dönmeyecek.”

“Çocuklara terlik giydirdikleri ve balık yedirdikleri okula mı? Bana o kadar korkunç gelmedi.”

“Orada sigara ve içki içen, bıçak taşıyan çocuklar var. Orası suçlular okulu. David oraya geri giderse ömür boyu izini taşır.”

Çocuk araya giriyor. “Ömür boyu izini taşır, ne demek?”

“Sadece lafın gelişi,” diyor Inés. “Okulun sana kötü etki yapacağı anlamına geliyor.”

“Bir yara gibi mi?”

“Evet, yara gibi.”

“Şimdiden bir sürü yaram var. Dikenli telden oldu. Yaralarımı görmek ister misin Simón?”

“Annen başka bir şeyi kastetti. Ruhunun yaralanacağını söylemek istiyor. O tür bir yara iyileşmez. Okuldaki çocukların bıçak taşıdığı doğru mu? Sadece tek bir çocuk olmadığından emin misin?”

“Bir sürü çocuk. Ayrıca bir anne ördek ve yavruları var. Çocuklardan biri yavrunun üstüne basınca karnında-kiler dışarı çıktı, geri içine sokmak istedim ama öğretmen izin vermedi, yavrunun ölmesine izin vermem gerektiğini söyledi, ben ona nefes üflemek istedim ama izin vermedi. Bir de bahçıvanlık yaptık. Her gün okuldan sonra toprak kazdırdılar bize. Kazmaktan nefret ediyorum.”

“Kazmak sana iyi gelir. Kimse kazmak istemezse bitkiler yetişmez, yiyeceğimiz olmaz. Kazmak seni kuvvetlendirir. Kollarını sağlamlaştırır.”

“Kurutma kâğıdında da tohum yetiştiriliyor. Öğretmenimiz bize gösterdi. Kazmaya gerek yok.”

“Bir ya da iki tohum yetiştirirsin, doğru. Ama doğru düzgün ürün almak, buğday yetiştirmek ve insanları beslemek istiyorsan tohumların toprağa atılması gerekir.”

“Ekmekten nefret ediyorum. Ekmek sıkıcı. Ben dondurma seviyorum.”

“Dondurma sevdiğini biliyorum. Ama dondurma yiyerek yaşayamazsın, ancak ekmek yiyerek yaşayabilirsin.”

“Dondurma yiyerek yaşayabilirsin. Senyor Daga öyle yaşıyor.”

“Senyor Daga sadece dondurmayla yaşıyormuş gibi yapıyor. Kimse bakmazken eminim o da herkes gibi ekmek yiyordur. Hem zaten senin Senyor Daga’yı örnek almaman gerek.”

“Senyor Daga bana armağanlar veriyor. Sen ve Inés bana hiç armağan vermiyorsunuz.”

“Bu doğru değil evlat, hem doğru değil hem de acımasızca. Inés seni seviyor ve sana bakıyor, ben de öyle. Halbuki Senyor Daga’nın kalbinde sana karşı hiç sevgi yok.”

“O beni seviyor! Gidip onunla birlikte oturmamı istiyor! O Inés’e söylemiş, Inés de bana söyledi.”

“Inés’in bunu hiçbir zaman kabul etmeyeceğinden eminim. Senin yerin annenin yanı. O kadar zamandır bunun için mücadele ediyoruz. Senyor Daga göz alıcı ve heyecan verici gelebilir sana ama büyüdüğün zaman göz alıcı ve heyecan verici insanların daima iyi insanlar olmadığını anlayacaksın.”

“Göz alıcı olmak ne demek?”

“Göz alıcı olmak küpe takmak ve bıçak taşımak demektir.”

“Senyor Daga, Inés’e âşık. Onun göbişine bebek koyacak.”

“David!” diye patlıyor Inés.

“Ama doğru! Inés sana söylememi istemedi, kıskanmışsın. Doğru mu Simón? Kıskanıyor musun?”

“Hayır, tabii ki kıskanmıyorum. Bu beni ilgilendirmez. Sana sadece Senyor Daga’nın iyi bir insan olmadığını anlatmaya çalışıyorum. Seni evine davet edip dondurma veriyor olabilir ama samimiyetle senin çıkarını düşünmüyor.”

“Benim çıkarım ne ki?”

“Senin çıkarın büyüüp iyi bir adam olmak. Tıpkı iyi bir tohum gibi. Tohum önce toprağın derinlerine iner, orada sağlam kökler edinir, sonra zamanı geldiğinde ışığa çıkar ve serpilir. Senin de öyle olman gerekir. Don Quijote gibi. Don Quijote genç kızları kurtardı. Zenginlere ve güçlülere karşı yoksulları korudu. Senyor Daga’yı değil onu örnek al. Yoksulları koru. Ezilenleri kurtar. Anne-ni gururlandır.”

“Hayır! Annem beni gururlandırmalı! Hem zaten Senyor Daga, Don Quijote’nin eski moda olduğunu söylüyor. Artık kimse ata binmiyormuş.”

“İsteseydin bunun yanlış olduğunu kolayca ispatlayabilirdin. Atına bin ve kılıcını yukarı kaldır. Böylece Senyor Daga sesini kesecektir. El Rey’e bin.”

“El Rey öldü.”

“Hayır, ölmedi. El Rey yaşıyor. Bunu biliyorsun.”

“Nerede?” diye fısıldıyor çocuk. Aniden gözleri doluyor, dudakları titriyor, zorlukla söylüyor bu kelimeyi.

“Bilmiyorum ama El Rey bir yerlerde senin gelmeni bekliyor. Ararsan muhakkak bulursun onu.”

28. Bölüm

Hastaneden taburcu ediliyor. Hemşirelerle vedalaşıyor. Clara'ya şöyle diyor: "Senin gösterdiğin ihtimamı kolay kolay unutamam. Bunun iyi niyetin ötesinde bir anlam taşıdığına inanmak isterdim." Clara cevap vermiyor ama kadının gözlerindeki bakıştan, haklı olduğu anlamını çıkarıyor Simón.

Hastane onu Batı Blokları'ndaki yeni evine götürmesi için bir araba ve şoför ayarlamış; Eugenio da ona eşlik edip güvenle yerleşmesini sağlamayı teklif ediyor. Fakat yola çıktıklarında Simón şoförden yolu uzatıp Doğu Blokları'ndan geçmesini istiyor.

"Olmaz," diyor şoför. "Görevimin dışında."

"Lütfen," diyor Simón. "Birkaç parça kıyafet almam gerek. Sadece beş dakika sürer."

Şoför biraz homurdansa da razı oluyor.

"Ufaklığın okulu konusunda bazı güçlükler yaşadığınızdan bahsetmiştin," diyor Eugenio doğuya giden yola döndüklerinde. "Ne gibi güçlüklerdi?"

"Okul yetkilileri onu bizden almak istiyor. Gerekirse zorla. Onu Punto Arenas'a geri göndermek istiyorlar."

"Punto Arenas mı? Neden?"

"Çünkü orada Juan ve Maria hikâyelerinden, o ikisinin sahilde neler yaptığını dinlemekten sıkılan çocuklara

özel bir okul yapmışlar. Sıkılan ve sıkıldığını gösteren çocuklar için. Sınıf öğretmenin gösterdiği toplama ve çıkarma kurallarına uymayan çocuklar için. İnsan yapımı kurallara. İki artı ikinin dört etmesi ve bunun gibi şeyler işte.”

“Kötüymüş. Peki ama çocuk neden öğretmenin söylediği şekilde toplama yapmıyor?”

“Neden yapsın? İçinden bir ses öğretmenin gösterdiği yolun yanlış olduğunu söylüyorsa neden yapsın?”

“Anlayamadım. Kurallar senin için, benim için ve herkes için gerçekse, onun için neden gerçek değil? Hem neden bunlara insan yapımı kurallar diyorsun?”

“Çünkü biz öyle karar verseydik iki artı iki pekâlâ üç ya da beş olabilirdi, doksan dokuz da olabilirdi.”

“Ama iki artı iki dörde eşittir. Yani *eşit* sözcüğüne garip ve özel bir anlam yüklemiyorsan. İstersen kendin de sayabilirsin: bir *iki* üç *dört*. İki ve iki gerçekten üç etseydi o zaman her şey kargaşa içinde çökerdi. Başka bir evrende, başka fizik yasalarıyla yaşıyor olurduk. Mevcut evrende iki artı iki dört eder. Bu evrensel bir kuraldır, bizden bağımsızdır, insan yapımı değildir. Senin ve benim varlığımız sona erse bile iki artı iki yine dört etmeyi sürdürecektir.”

“Evet ama *hangi* iki ile *hangi* iki dört ediyor? Çoğu zaman, tıpkı kedinin ya da köpeğin anlayamaması gibi çocuğun da sayıları anlamadığını düşünüyorum Eugenio. Ama bazen de kendime soruyorum: Sayılar yeryüzünde başka kimse için bu kadar gerçek olmuş mudur?”

“Hastanedeyken yapacak hiçbir şeyim olmadığından, zihin alıştırması niyetine dünyayı David’in gözlelerinden görmeye çalıştım. Onun önüne bir elma koyduğun zaman ne görür? Elma. Daha doğrusu *bir* elma değil, sadece elma. Önüne iki elma koy. Ne görür? Elma ve elma. İki elma değil, aynı elmadan iki tane değil, sadece

elma ve elma. Ama ondan sonra Senyor Leon gelip şunu talep ediyor (Senyor Leon onun öğretmeni): *Elmalar kaç tane evladım?* Cevap ne? *Elmalar nedir?* Çoğul olan *elmaların* tekili nedir? Üç kişi olan adamlar bir arabada Doğu Blokları'na gidiyorlar, çoğul olan *adamların* tekili nedir? Eugenio mu, Simón mu, yoksa adını bilmediğim şoför dostumuz mu? Üç kişi miyiz, yoksa bir, bir ve bir miyiz?

Bıkkınlıkla ellerini kaldırıyorsun ve sebebini anlayabiliyorum. Bir, bir ve bir üç yapar diyeceksin ve ben de hak vereceğim. Arabada üç adam. Basit. Ama David bu düşünce zincirini takip etmiyor. Sayarken bizim attığımız adımları atmıyor: bir adım iki adım üç adım. Ona göre sayılar adeta engin, kara bir hiçlik denizinde yüzen adalar; her seferinde ondan gözlerini yumup kendini boşluğa bırakması isteniyordu. *Ya düşersem?* Kendine bu soruyu soruyor. *Ya düşersem ve sonsuza dek düşmeye devam edersem?* Gecenin bir yarısı yatağında yatarken ben de bazen düştüğüme –çocuğu etkisine alan aynı büyü- nün etkisiyle düştüğüme– yemin edebilirim. *Birden ikiye geçmek bu kadar zorsa*, dedim kendime, *sıfırdan bire nasıl geçebilirim?* Hiçlikten bir yere: Her seferinde bir mucize istemeye benziyor.”

“Çocuğun gerçekten renkli bir hayal gücü var,” diyor Eugenio. “Yüzen adalar. Ama büyüyünce geçecektir. Uzun zaman devam eden güvensizlik hislerinden kaynaklanıyor olmalı. İnsan onun ne kadar gergin olduğunu, hiçbir sebep yokken telaşlandığını görmeden edemiyor. Bunun geçmişle bir ilgisi var mı, biliyor musun? Anne- siyle babası çok mu kavga ediyordu?”

“Annesiyle babası mı?”

“Gerçek ebeveynleri. Çocukta bir yara ya da geçmişten kalan bir travma var mı? Yok mu? Neyse, boş ver. Kendini bulunduğu ortamda daha fazla güvende hisset-

meye başlayınca, evrenin kuralları olduğunu –sadece sayılar âleminin değil her şeyin kuralları olduğunu–, hiçbir şeyin şans eseri gerçekleşmediğini anlayınca aklını başına toplayacak ve sakinleşecektir.”

“Okul psikoloğu da böyle söyledi. Senyora Otxoa. Bu dünyada ayakları üzerinde durmaya, kim olduğunu kabullenmeye başlayınca öğrenme güçlükleri kaybolacakmış.”

“Haklı olduğundan kuşku yok. Sadece biraz zaman alacak.”

“Belki. Belki. Ama ya biz yanıyorsak ve o haklıysa? Ya bir ile iki arasında köprü yoksa, sadece boşluk varsa? Büyük bir güvenle adımı atan bizler aslında boşluğa düşüyorsak ama sırf gözbağımızı çıkarmamakta ısrar ettiğimiz için bunun farkında değilsek? Ya aramızda bunu göreceğ gözle sadece bu çocuk sahipse?”

“Bu söylediğin şey, *Ya deliler aslında akılıysa ve akıllılar deliyse?* diye sormaya benziyor. Lütfen alınma Simón ama bu bir nevi çocuk felsefesi. Bazı şeyler doğrudur. Elma elma elmadır. Elma ile başka bir elma iki elmadır. Simón ve Eugenio bir arabada iki yolcudur. Çocuklar bu tip önermeleri kabullenmekte güçlük çekmezler, yani normal çocuklar. Güçlük çekmezler çünkü bunlar doğrudur, doğduğumuz andan itibaren tabiri caizse onların doğruluğuna ayarlanırsınız. Sayılar arasındaki boşluklardan korkma meselesine gelince, David'e sayıların sayısının sonsuz olduğunu söyledin mi?”

“Hem de kaç kez. Son sayı diye bir şey yoktur, dedim ona. Sayılar sonsuza dek gider. Ama bunun şimdi ne alakası var?”

“İyi sonsuzlar ve kötü sonsuzlar vardır Simón. Daha önce kötü sonsuzlar hakkında konuşmuştuk, hatırladın mı? Kötü sonsuzluk kendini bir rüyanın içindeki bir rüyanın içindeki bir rüyada bulman, böyle sonsuza dek sü-

r p gitmesidir. Veyahut ancak başka bir hayata hazırlık olan bir hayatı yaşaman ama başka hayatın da bir sonraki hayata hazırlık olması vesaire. Ama işte sayılar öyle değildir. Sayılar iyi sonsuzluğa sahiptir. Neden? Çünkü sonsuz sayıda olduklarından evrendeki bütün boşlukları doldururlar, tuğla gibi birbirlerine yaslanmış haldedirler. O yüzden güvendeyiz. Düşecek bir yer yok. Çocuğa bunu hatırlat. O zaman kendini güvende hissedecektir.”

“Hatırlatırım. Ama nedense bunun onu avutacağını pek sanmıyorum.”

“Beni yanlış anlama dostum. Okul sisteminden yana değilim. Okulun çok sert, çok eski moda olduğuna ben de katılıyorum. Bana kalırsa daha uygulamaya yönelik, daha mesleki bir tür okul gerekir. David  rneğin tesisatçı ya da marangoz olmayı öğrenebilirdi. Bunun için yüksek matematiğe ihtiyaç duymaz insan.”

“Liman işçiliği için de.”

“Liman işçiliği için de. Liman işçiliğinin son derece şerefli bir meslek olduğunu ikimiz de biliyoruz. Hayır, sana katılıyorum: Sizin ufaklık yok yere sert muameleye uğruyor. Ama yine de  ğretmenlerinin haklı olduğu bir nokta var değil mi? Mesele sadece aritmetik kurallarına uymak değil, genelde kurallara uymakla ilgili. Senyora In s çok iyi bir hanım ama çocuğu fazla şımartıyor, bunu herkes görebilir.  ocuk sürekli şımartılır ve kendini özel hissetmesine yol açılırsa, kendi kurallarını kendisinin yaratmasına müsaade edilirse, büyüyünce ne tip bir adam olur? Belki de hayatının bu aşamasında biraz disiplinin genç David'e zararı olmaz.”

Eugenio'ya karşı samimi bir iyi niyet beslemesine, onun kendinden daha yaşlı bir yoldaşla dostluk etmeye hazır olmasını ve iyi yürekliliğini takdir etmesine, rıhtımdaki kaza konusunda zerre kadar suçlamamasına rağmen –vincin kumandalarının başına otursa kendisi de

daha iyi iş çıkaramazdı– bu adama karşı yüreğinde bir hoşlanma duygusu hiç gelişmedi. Onu aşırı kuralcı, dar görüşlü, kurumlu buluyor. Inés'e eleştirisi adamı sinirlendiriyor. Yine de öfkesini içinde saklıyor.

“Çocuk yetiştirme konusunda iki farklı ekol vardır Eugenio. Biri onları kil gibi şekillendirip erdemli yurttaşlar haline getirmek gerektiğini söyler. Diğeri de sadece bir kez çocuk olduğumuzu, mutlu bir çocukluğun daha sonra mutlu yaşamının temeli olduğunu söyler. Inés ikinci ekole ait; sonuçta çocuğun annesi olduğuna, çocuk ile annesi arasındaki bağlar kutsal olduğuna göre ben de onun yanındayım. Dolayısıyla, daha fazla sınıf disiplini- nin David'e iyi geleceğini düşünmüyorum.”

Sessizlik içinde yola devam ediyorlar.

Doğu Blokları'nda şoföre beklemesini söylüyorlar ve Eugenio adamın arabadan inmesine yardım ediyor. Birlikte ağır ağır merdivenlerden çıkıyorlar. İkinci kat koridoruna geldiklerinde bunaltıcı bir manzara karşılıyor onları. Inés'in dairesinin önünde iki kişi duruyor: Aynı lacivert üniformadan giymiş bir adam ile bir kadın. Kapı açık, içeriden Inés'in öfkeli tiz sesi geliyor: “Olmaz!” diye bağırıyor. “Olmaz, olmaz, olmaz! Buna hakkınız yok!”

Yabancıları içeri girmekten alıkoyan –yaklaşınca fark ediyorlar– eşikte durmuş, kulaklarını geriye yatırmış, dişlerini gösteren, hafifçe hırlayarak atılmaya hazır bir halde her hareketlerini izleyen Bolivar.

“Simón!” diye sesleniyor Inés içeriden. “Bu insanlara çekip gitmelerini söyle! David'i tekrar o korkunç ıslahevine götürmek istiyorlar. Buna hakları olmadığını söyle onlara!”

Simón derin bir nefes alıyor. “Çocuk üzerinde hiçbir hakkınız yok,” diyor üniformalı kadına dönerek. Bu ufak tefek ve kuş gibi tertipli kadının görünüşü, epey iri yarı

olan meslektaşıyla tezat oluşturunyor. “Onu Novilla’ya ben getirdim,” diyor Simón. “Ben onun koruyucusuyum. Pek çok bakımdan babasıyım. Senyora Inés” –içerideki Inés’i işaret ediyor– “her bakımdan onun annesi. Siz oğlumuzu bizim kadar tanımıyorsunuz. Onda düzeltilmesi gereken bir bozukluk yok. Okul müfredatıyla sorun yaşayan hassas bir çocuk sadece, başka hiçbir şey yok. Sıradan bir çocuğun görmeyeceği tuzakları, felsefi tuzakları görüyor. Felsefi anlaşmazlıklar yüzünden onu cezalandıramazsınız. Evinden ve ailesinden koparamazsınız. Buna izin vermeyeceğiz.”

Bu konuşmayı uzun bir sessizlik takip ediyor. Inés köpeğinin arkasından kadına düşmanca bakıyor. “İzin vermeyeceğiz,” diye tekrarlıyor sonunda.

“Peki siz senyor?” diyor kadın Eugenio’ya dönerek.

“Senyor Eugenio arkadaşımıdır,” diye araya giriyor Simón. “Bana hastaneden çıkarken eşlik ediyordu. Bu ihtilafın bir parçası değil.”

“David sıra dışı bir çocuk,” diyor Eugenio. “Babası ona çok bağlı. Bunu kendi gözlerimle gördüm.”

“Dikenli tel!” diyor Inés. “Okulunuzda ne biçim suçlular bulunuyor ki onları içeride tutmak için dikenli tel çekiyorsunuz?”

“Dikenli tel bir efsane,” diyor kadın. “Tamamen uydurma. Nereden çıktığını bilmiyorum. Punto Arenas’ta dikenli tel yoktur. Aksine biz...”

“Dikenli telden geçmiş!” diye sözünü kesiyor Inés sesini yükselterek. “Üstü başı paramparça olmuş! Bir de utanmadan dikenli tel yok diyorsunuz!”

“Aksine biz açık kapı politikası izliyoruz,” diye sabırla vurguluyor kadın. “Çocuklarımız gelip gitmekte özgürdür. Kapılarda kilit bile yok. David doğruyu söyle, Punto Arenas’ta dikenli tel var mı?”

Simón şimdi daha yakından bakınca çocuğun tüm

bu ağız dalaşının başından beri annesinin arkasına yarı saklanmış halde durduğunu, başparmağı ağzında ciddi- yetle onları dinlediğini fark ediyor.

“Gerçekten dikenli tel var mı?” diye tekrarlıyor kadın.

“Dikenli tel var,” diyor çocuk ağır ağır. “Dikenli tel- den geçtim.”

Kadın başını olumsuz anlamda sallıyor, inanmaz bir tavırla hafifçe gülümsüyor. “David,” diyor yumuşak bir sesle, “sen de ben de bunun uydurma olduğunu biliyo- ruz. Punto Arenas’ta dikenli tel yoktur. Hepinizi gelip kendi gözlerinizle görmeye davet ediyorum. Arabaya bi- nip hemen gidebiliriz. Hiçbir yerde dikenli tel yok.”

“Görmeye gerek yok,” diyor Inés. “Çocuğuma inanı- yorum. Dikenli tel var diyorsa vardır.”

“Ama doğru mu?” diyor kadın çocuğa dönerek. “Ger- çek dikenli tel mi, biz de görebilir miyiz yoksa sadece parlak bir hayal gücü olan insanların görebileceği ve do- kunabileceği bir dikenli tel mi?”

“Gerçek. Doğru söylüyorum,” diyor çocuk.

Bir sessizlik çöküyor.

“Demek mesele bu,” diyor kadın sonunda. “Dikenli tel. Senyora, dikenli tel olmadığını, çocuğun hikâyeler uydurduğunu size kanıtlarsam gitmesine izin verecek misiniz?”

“Bunu asla kanıtlayamazsınız,” diyor Inés. “Çocuk dikenli tel var diyorsa ben ona inanıyorum, dikenli tel vardır.”

“Peki siz?” diyor kadın.

“Ben de ona inanıyorum,” diyor Simón.

“Ya siz senyor?”

Eugenio tedirgin görünüyor. “Ben kendim görmek isterdim,” diyor sonunda. “Görmediğim bir şeye onay vermemi bekleyemezsiniz.”

“Pekâlâ, bu durumda bir çıkmaza girdik,” diyor ka-

dın. "Senyora, size şöyle ifade edeyim. İki seçeneğiniz var: Ya yasaya uyup çocuğu bize vereceksiniz ya da polis çağırmak zorunda kalacağız. Hangisini yapalım?"

"Cesedimi çiğnemedi onu buradan götüremezsiniz," diyor Inés. Simón'a bakıyor. "Simón! Bir şeyler yap!"

Simón çaresizce ona bakıyor. "Ne yapmalıyım?"

"Bu kalıcı bir ayrılık olmayacak," diyor kadın. "David iki haftada bir eve gelebilecek."

Inés amansızca susuyor.

Simón son bir kez daha yalvarıyor. "Senyora, lütfen düşünün. Yapmayı önerdiğiniz şey bir annenin kalbini kıracak. Hem de ne için? Karşımızda sadece kendine göre fikirleri olan bir çocuk var. Üstelik sadece aritmetik konusundaki -tarih ya da dil değil, basit aritmetik konusundaki- bu fikirler yaşı ilerledikçe büyük ihtimalle kaybolup gidecek zaten. Bir çocuğun iki artı iki üçtür demesi nasıl bir suç olabilir? Toplumun düzenini nasıl sarsacak? Ama siz yine de onu ebeveynlerinden koparıp dikenli tellerin ardına kapatmayı düşünüyorsunuz! Altı yaşında bir çocuk o!"

"Dikenli tel yok," diye sabırla tekrarlıyor kadın. "Çocuk da Punto Arenas'a toplama yapamadığı için değil, özel ilgiye ihtiyaç duyduğu için gönderildi. Pablo," diyor sessiz meslektaşına, "burada bekle. Ben bu beyefendiyle baş başa konuşacağım." Sonra Simón'a dönüyor: "Senyor, rica etsem benimle biraz gelir misiniz?"

Eugenio koluna giriyor ama Simón kendini genç adamdan kurtarıyor. "Ben iyiyim, sağ ol, acele etmeyelim yeter." Kadına da açıklama yapıyor: "Hastaneden yeni çıktım. İşyerinde bir kaza geçirmiştım. Hâlâ ağrılarım var."

Kadınla ikisi sahanlıkta baş başa kalıyorlar. "Senyor," diyor kadın alçak sesle, "lütfen anlayışlı olun, ben okul kaçaklarını yakalama memuru filan değilim. Psikoloji eğitimi aldım. Punto Arenas'taki çocuklarla çalışıyorum.

David'in kaçmadan önce bizimle geçirdiği kısa sürede onu yakından gözlemleme işini üzerime almıştım. Zira size katılıyorum, evinden uzaklaştırılamayacak kadar küçük yaşta ve kendini dışlanmış hissetmesini engellemek istiyordum.

Çok tatlı, dürüst, dobra bir çocuk olduğunu, duygularını açmaktan korkmadığını gördüm. Başka bir şey daha gördüm. Diğer çocukların, özellikle daha büyük çocukların gözbebeği oldu çabucak. En sert olanların bile. Ona taptıklarını söylersem abartmış olmam. Onu maskot yaptılar bir nevi."

"Maskot mu? Benim bildiğim tek maskot boynuna çelenk takılıp halatla gezdirilen bir hayvandır. Maskot olmanın gurur duyulacak nesi var?"

"Onların gözdesiydi. El üstünde tutuluyordu. Neden kaçtığını hiç anlamadılar. Kalpleri kırıldı. Her gün onu soruyorlar. Size bunu neden anlattığımı biliyor musunuz senyor? David'in daha en başından Punto Arenas'ta kendine bir yer bulduğunu anlamanızı istiyorum çünkü. Punto Arenas normal okullar gibi değildir, çocuklar sadece birkaç saat bir arada durup eğitim aldıktan sonra evlerine dağılmazlar. Punto Arenas'ta çocuklar, çocuklar ve danışmanlar birbirlerine sıkı sıkıya bağlıdır. Peki o zaman David'in neden kaçtığını sorabilirsiniz. Mut-suz olduğu için kaçmadığına sizi temin edebilirim. Yufka yürekli bir çocuk olduğu ve Senyora Inés'in onu özlediği düşüncesine dayanamadığı için kaçtı."

"Senyora Inés onun annesi," diyor Simón.

Kadın omuz silkiyor. "Birkaç gün daha bekleseydi zaten evci çıkacaktı. Karınızı onu bırakması için ikna edemez misiniz?"

"Peki onu nasıl ikna edebileceğimi sanıyorsunuz senyora? Halini siz de gördünüz. Böyle bir kadının fikrini değiştirecek nasıl bir sihirli formül bulunuyor olabilir

ki elimde? Hayır, sorunuz David'i annesinden nasıl alacağınız değil. Bunu yapacak güce sahipsiniz. Sizin probleminiz David'i okulunuzda tutamayacak olmanız. Evine dönüp ebeveynleriyle birlikte olmaya karar verirse gelecektir. Onu durdurmak için elinizde bir olanak yok."

"Annesinin onu çağırdığına inandığı sürece kaçmaya devam edecektir. O yüzden annesiyle konuşmanızı istiyorum. En iyi çözümün çocuğun bizimle gelmesi olduğuna onu inandırın. Çünkü doğrusu bu."

"Çocuğun elinden alınmasının en iyi çözüm olduğuna Inés'i asla ikna edemezsiniz."

"O zaman en azından onu üzmeden, gözyaşları ve tehditlere başvurmadan gitmesine izin vermesi için ikna edin. Çünkü öyle ya da böyle çocuğun bizimle gelmesi gerekecek. Kanun kanundur."

"Haklı olabilirsiniz ama kimi zaman daha kıymetli şeyleri gözetmek gerekir, kanuna uymaktan daha büyük zaruretler var."

"Var mı gerçekten? Ben bilmiyorum. Teşekkür ederim ama benim için kanun yeterli."

29. Bölüm

İki memur gitti. Eugenio gitti. Şoför de görevini yerine getirmeden gitti. Adam Inés ve çocukla kaldı. Eski dairesinin kilitli kapısının ardında şimdilik güvendeler. Görevini yapmış olan Bolivar kalorifer peteğinin önündeki yerine dönmüş, kulakları başka yabancılara karşı dikilmiş, büyük bir ciddiyetle çevresini süzerek bekliyor.

“Üçümüz oturup meseleyi sakince tartışalım mı?” diyor Simón.

Inés başını iki yana sallıyor. “Daha fazla tartışacak zaman kalmadı. Diego’yu arayıp bizi almasını söyleyeceğim.”

“Sizi alıp La Residencia’ya mı götüreceksin?”

“Hayır. Bu insanların ulaşamayacağı bir yere varıncaya kadar gideceğiz işte.”

Uzun vadeli bir hazırlığın olmadığı, dahice bir kaçış planı yapılmadığı aşikâr. Tennis partileri ve günbatımında kokteyl yudumlamaktan ibaret hayatını, çocuğu verdiği anda altüst ettiği, bu heyecan duygusundan yoksun, nükteden anlamayan kadına karşı bir duygudaşlık uyanıyor içinde. Artık onun geleceği arka yollarda amaçsızca dolaşıp durmaya indirgenmiş durumda. Ağabeyleri sıkılınca ya da parası bitince geri dönüp o kıymetli yükünü teslim etmekten başka seçeneği kalmayacak.

“Peki sen ne dersin David?” diyor. “Punto Arenas’a geri dönmek ister misin, sadece kısa süreliğine; oraya geri gidip sınıf birincisi gelerek ne kadar akıllı olduğunu göstermek ister misin? Herkesten iyi toplama yaptığını, kurallara nasıl uyduğunu ve uslu bir çocuk olduğunu gösterirsin. Bunları gördükleri zaman söz veriyorum eve dönmene izin verecekler. Ondan sonra normal bir hayatın olur, her oğlan çocuğu gibi yaşamaya devam edersin. Kim bilir, belki günün birinde Punto Arenas’a senin anına bir tabela koyarlar: *Ünlü David buradaydı.*”

“Neden ünlü olacaktım ki?”

“Bekleyip göreceğiz. Belki ünlü bir sihirbaz olursun. Belki ünlü bir matematikçi olursun.”

“Hayır. Ben arabaya binip Inés ve Diego’yla gitmek istiyorum. Ben çingene olmak istiyorum.”

Simón tekrar Inés’e dönüyor. “Sana yalvarıyorum Inés, tekrar düşün. Bu gözü karalığı yapmakta acele etme. Daha iyi bir yolu olabilir.”

Inés dikleşiyor. “Yine mi fikrini değiştirdin? Çocuğumu yabancılara vermemi mi istiyorsun, hayatımın ışığından vaz mı geçeyim? Sen beni nasıl bir anne zannediyorsun?” Çocuğa dönüyor. “Git eşyalarını topla.”

“Eşyalarımı topladım. Gitmeden önce Simón beni salıncakta sallasın mı?”

“Kimseyi sallayabileceğimi sanmıyorum,” diyor Simón. “Eski gücüm yok, biliyorsun.”

“Birazcık salla. Ne olur.”

Çocuk parkına iniyorlar. Yağmur yağıyor, salıncağın oturağı ıslanmış. Adam gömleğinin koluyla siliyor. “Sadece birkaç kez iteceğim,” diyor.

Ancak tek eliyle itebiliyor, salıncak hemen hiç hareket etmiyor. Ama çocuk mutlu görünüyor. “Şimdi sıra sende Simón,” diyor. Adam bir rahatlamayla oturağa geçip çocuğun onu sallamasına izin veriyor.

“Senin baban mı vardı, yoksa manevi baban mı vardı Simón?” diye soruyor çocuk.

“Eminim babam vardı ve tıpkı senin şimdi yaptığın gibi beni salıncakta sallıyordu. Hepimizin babası vardır, doğanın kuralı böyle, sana söylemiştim; ne yazık ki babalardan bazıları kaybolur ya da yolunu şaşırır.”

“Baban seni ta yukarıya kadar sallar mıydı?”

“En yukarıya kadar.”

“Düştün mü?”

“Düştüğümü hiç hatırlamıyorum.”

“Düşünce ne olur?”

“Duruma bağlı. Şanslıysan sadece bir yerin şişer. Şansın yoksa, hiç şansın yoksa kolun ya da bacağın kırılabilir.”

“Hayır, düşünce ne olur?”

“Anlamadım. Havada düştüğün sırada mı ne olur?”

“Evet. Uçmak gibi midir?”

“Hayır, hiç ilgisi yok. Uçmak ile düşmek aynı şey değildir, sadece kuşlar uçabilir; biz insanlar çok ağırız.”

“Ama kısa bir süre için, yüksekteyken uçmak gibidir değil mi?”

“Düşüğünü unutursan öyle olur herhalde. Neden sordun?”

Çocuk gizemli bir gülümsemeyle cevap veriyor. “İşte.”

Merdivende suratı asık Inés’le karşılaşıyorlar. “Diego fikrini değiştirdi,” diyor. “Bizimle gelmeyecek. Bunun olacağını biliyordum. Trenle gitmemizi söyledi.”

“Trenle mi? Nereye? Hattın sonuna kadar mı? Oraya gittiğin zaman çocukla baş başa ne yapacaksın? Hayır. Diego’ya telefon et. Ona arabayı getirmesini söyle. Ben süreceğim. Nereye gideceğimiz hakkında hiçbir fikrim yok ama sizinle geliyorum.”

“Kabul etmeyecektir. Arabasını vermek istemez.”

“Onun arabası değil ki. Üçünüze ait. Yeterince uzun süre kullandığını, artık sıranın sende olduğunu söylersin.”

Bir saat sonra Diego somurtarak geliyor, kavga çıkarmaya bahane arıyor. Ama Inés onun homurdanmalarına kulak asmıyor. Simón çizmelerini ve paltosunu giymiş bu kadını daha önce hiç bu kadar buyurgan görmemişti. Diego elleri ceplerinde öylece dikilirken kadın ağır bir bavulu arabanın tavanına kaldırıp sıkıca bağlıyor. Çocuk bulduğu nesnelerle dolu kutuyu sürükleyerek gelirken Inés başını olumsuz anlamda sertçe sallıyor. “Üç şey, başka yok,” diyor. “Küçük şeyler. Seç.”

Çocuk kırık bir saat mekanizmasını, beyaz şeritli bir taşı, cam kavanozdaki ölü çekirgeyi ve kurumuş bir martı kemiğini seçiyor. Kadın kemiği sakince iki parmağıyla tutup atıyor. “Şimdi geri kalanların hepsi çöp kutusuna.” Çocuk dik dik bakıyor, dilini yutmuş gibi. “Çingeneler yanlarında müze taşımazlar,” diyor Inés.

Nihayet araba yerleştiriliyor. Simón ihtiyatlı hareketlerle arka koltuğa geçiyor, onun yanına çocuk biniyor, ardından da Bolívar gelip ayaklarının dibine kıvrılıyor. Çok hızlı süren Diego onları La Residencia yoluna kadar götürüyor, sonra tek kelime etmeden arabadan çıkıyor, kapıyı sertçe kapatıp uzaklaşıyor.

“Diego niye bu kadar kızgın?” diye soruyor çocuk.

“Prens olmaya alışkındı,” diyor Inés. “Ne isterse kabul edilmesine alışkındı.”

“Prens ben miyim şimdi?”

“Evet, prens sensin.”

“O zaman sen kraliçesin, Simón da kral, değil mi? Biz aile miyiz?”

Simón ile Inés birbirlerine bakıyorlar. “Aile sayılırız,” diyor Simón. “İspanyolcada biz üçümüzü adlandıracak bir kelime yok, o yüzden kendimize böyle diyelim: David’in ailesi.”

Çocuk arka koltuğa iyice yerleşiyor, halinden memnun gibi.

Ağır ağır La Residencia'yı geride bırakıp –her vites değiştirdiğinde canı yanıyor– kuzeydeki anayolu aramaya koyuluyor.

“Nereye gidiyoruz?” diye soruyor çocuk.

“Kuzeye. Daha iyi bir fikrin var mı?”

“Yok ama o yerdeki gibi çadırda yaşamak istemiyorum.”

“Belstar mı? Aslında pek fena fikir değil. Belstar tarafına gidip bir gemiye binerek eski hayatımıza dönebiliriz. Bütün sorunlarımız sona erer.”

“Hayır! Eski hayat istemiyorum, yeni hayat istiyorum!”

“Şaka yapıyordum evlat. Belstar’daki liman amiri kimsenin gemiye binip eski hayata gitmesine izin vermez. Bu konuda çok katıdır. Geri dönüş yok. O yüzden ya yeni hayata gideceğiz ya da mevcut hayatımıza döneceğiz. Nerede yeni bir hayat bulabileceğimize dair bir önerin var mı Inés? Yok mu? O zaman yola devam edelim ve görelim ne olacağını.”

Kuzey anayolunu buluyorlar ve önce Novilla’nın sanayi sitelerinden, sonra bakımsız tarlalardan geçiyorlar. Yol dağlara doğru döne döne ilerliyor.

“Kakam geldi,” diyor çocuk.

“Bekleyemez mi?” diyor Inés.

“Hayır.”

Ellerinde hiç tuvalet kâğıdı olmadığı ortaya çıkıyor. Inés bir an önce gitmek için hızla hazırlanırken başka neler unuttu acaba?

“Arabada *Don Quijote* var mı?” diye soruyor Simón.

Çocuk başıyla onaylıyor.

“Bize *Don Quijote*’den bir sayfa verir misin?”

Çocuk başını iki yana sallıyor.

“O zaman popon pis kalacak. Çingeneler gibi.”

“Mendil kullanabilir,” diyor Inés sertçe.

Duruyorlar, sonra devam ediyorlar. Adam Diego’nun arabasını sevmeye başladı. Görünüşü çok iyi olmayabilir, kullanması da biraz zor ama motor çok sağlam, yağ gibi akıyor.

Yükseklere çıktıktan sonra indikleri maki kaplı düzlüklerde tek tük evler var. Burası şehrin güneyindeki kumluk arazilerden çok farklı görünüyor. Uzun süre boyunca yoldaki tek araba olarak gidiyorlar.

Laguna Verde adlı bir kasabaya geliyorlar (neden? etrafta lagün yok), orada depoyu dolduruyorlar. Bir saat ve tam elli kilometre geçtikten sonra başka bir kasabaya geliyorlar. “Saat geç oldu,” diyor Simón. “Geceyi geçirecek bir yer bulmamız lazım.”

Ana caddeden ağır ağır ilerliyorlar. Etrafta otel görünmüyor. Bir benzin istasyonunda duruyorlar. “Yakınlarda konaklayacak bir yer var mı acaba?” diye soruyor pompacıya.

Adam kafasını kaşıyor. “Otel arıyorsanız Novilla’ya doğru devam edin.”

“Biz zaten Novilla’dan geliyoruz.”

“O halde bilmiyorum,” diyor pompacı. “İnsanlar genelde kamp kuruyor.”

Anayola geri dönüyor, ortalık kararırken yola devam ediyorlar.

“Bu gece çingene mi olacağız?” diye soruyor çocuk.

“Çingenelerin karavanı olur,” diyor Simón. “Bizim karavanımız yok, sadece sıkış tıkış küçük bir arabamız var.”

“Çingeneler çalıların altında uyur,” diyor çocuk.

“Pekâlâ. Çalı görürsen söyle bana.”

Ellerinde harita yok. Yolun devamında ne olduğunu hiç kestiremiyor. Sessizce ilerlemeye devam ediyorlar.

Simón başını çevirip arkaya bakıyor. Çocuk kollarını Bolívar'ın boynuna dolayarak uyumuş. Simón köpeğin gözlerine bakıyor. "Onu koru," diyor kelimeleri kullanmadan. Buz gibi amber gözler hiç kırılmadan ona bakıyor.

Köpeğin onu sevmediğini biliyor. Ama belki de köpek kimseyi sevmiyor; belki kalbinin kabiliyetlerinin dışında kalıyor sevmek. Hem zaten sadakat karşısında sevmenin, hoşlanmanın ne değeri var?

"Uyumuş," diyor Inés'e usulca. Sonra: "Sizinle gelen ben olduğum için üzgünüm. Ağabeyini tercih ederdin değil mi?"

Inés omuz silkiyor. "Onun beni yarı yolda bırakacağını hep biliyordum. Dünyanın en bencil insanıdır."

Simón'un önünde ilk kez ağabeylerini eleştiriyor, ilk kez onun safını tutuyor.

"La Residencia'da yaşayanlar çok bencil oluyor," diye devam ediyor Inés.

Simón onun La Residencia hakkında, ağabeyleri hakkında başka şeyler de söylemesini bekliyor ama kadın konuşmuyor.

"Hiç sormaya cesaret edemedim," diyor Simón. "Çocuğu neden kabul ettin? İlk karşılaştığımız gün bizden hiç hoşlanmamış gibi görünüyordun."

"Çok ani oldu, şaşırmıştım. Birden ortaya çıktınız."

"Bütün büyük armağanlar birden ortaya çıkar. Bunu bilmelisin."

Doğru mu? Büyük armağanlar gerçekten birden mi ortaya çıkar. Bunu adama söyleten neydi acaba?

"Bir çocuğum olmasını," diyor Inés (adam onun sözcüklerinin arkasındaki duyguyu elinde olmadan hissediyor), "bir çocuğum olmasını istemediğimi mi sanıyorsun gerçekten? Sürekli La Residencia'da kapalı olmanın nasıl bir şey olduğunu sanıyorsun?"

Artık bu duyguya bir ad verebilir: Hoşnutsuzluk.

“Nasıl bir şey olduğu hakkında hiçbir fikrim yok. La Residencia’yı da, kendinizi orada nasıl bulduğunuzu da hiçbir zaman anlayamadım.”

Kadın soruyu duymuyor ya da cevap vermeye değer bulmuyor.

“Inés,” diyor adam, “izinle sana son bir kez sorayım: Bunu yapmak istediğinden, yani sırf çocuk öğretmeniyle anlaşılmadı diye bildiğin hayattan kaçmak istediğinden emin misin?”

Kadın bir şey demiyor.

“Bu kaçak hayatı sana göre değil,” diye bastırıyor adam. “Bana göre de değil. Çocuk ise ancak bir süre kaçak olabilir. Eninde sonunda, yaşı büyüdükçe toplumla barışmak zorunda kalacak.”

Kadının dudakları geriliyor. Öfkeli gözlerle önlerindeki karanlığa bakıyor.

“Bunu düşün,” diye sözünü tamamlıyor adam. “İyi düşün. Ama ne karar verirsen ver, emin ol ben...” –duraksıyor, ağzından çıkacak sözlere bir an direniyor– “dünyanın sonuna kadar peşinden geleceğim.”

“Ağabeylerim gibi olmasını istemiyorum,” diyor Inés usulca. Öyle alçak sesle konuşuyor ki adam onu duymak için kendini zorluyor. “Onun şu Senyor Leon gibi bir memur ya da öğretmen olmasını istemiyorum. Hayatının bir anlamı olmasını istiyorum.”

“Öyle olacağından eminim. O sıra dışı bir çocuk, sıra dışı bir geleceği olacak. İkimiz de bunu biliyoruz.”

Arabanın farları yol kenarındaki renkli bir tabelayı aydınlatıyor: *Cabañas 5 km.* Çok geçmeden ikinci bir tabela görüyorlar: *Cabañas 1 km.*

Söz konusu *cabañas* yol kenarında, tamamen karanlığa gömülmüş halde. Büroyu buluyorlar; Simón arabadan çıkıp kapıyı çalıyor. Gecelikli, fener tutan bir kadın

açıyor kapıyı. Son üç gündür elektriklerinin olmadığını söylüyor. Elektrik olmadığına göre kiralık *cabañas* da yok.

Inés söze giriyor. "Arabada çocuk var. Çok yorulduk. Bütün gece gidemeyiz. Kullanabileceğimiz mum filan yok mu?"

Adam arabaya dönüp çocuğu sarsıyor. "Uyanma vakti geldi canım benim."

Köpek bir çırpıda kalkıp arabadan iniyor, iri omuzları adamı saman çöpü gibi yana savuruyor.

Çocuk gözlerini ovuşturuyor. "Vardık mı?"

"Hayır, varmadık. Gece konaklıyoruz."

Kadın fenerin ışığında onlara en yakın *cabañas*'ı gösteriyor. Mobilya yok denecek kadar az ama iki yatağı var. "Tutuyoruz," diyor Inés. "Yemek yiyebileceğimiz bir yer var mı?"

"*Cabañas*'ta yemeğinizi kendiniz yaparsınız," diyor kadın. "Şurada bir gazocağı var." Feneri ocağın olduğu tarafa doğru sallıyor. "Yanınızda erzak getirdiniz mi?"

"Bir ekmeğimiz ve çocuk için biraz meyve suyumuz var," diyor Inés. "Alışveriş yapacak vakit bulamadık. Sizden yiyecek alabilir miyiz? Et ya da sosis olabilir. Balık olmaz. Çocuk balık yemiyor. Biraz da meyve. Ayrıca yemek artığı gibi bir şeyler varsa köpeğe verelim."

"Meyve!" diyor kadın. "Çok uzun zamandır buralarda kimse meyve görmedi. Ama gelin bakalım nelerimiz var."

İki kadın çıkıyor, onları karanlıkta bırakıyor.

"Balık yiyorum," diyor çocuk, "ama sadece gözleri olmayanları."

Inés bir kutu fasulye, etikette yazdığına göre bir kutu salamura kokteyl sosis, bir limon, ayrıca mum ve kibritle geri geliyor.

"Peki ya Bolívar?" diyor çocuk.

"Bolívar'ın eklemek yemesi gerekecek."

“Benim sosislerimi yiyebilir,” diyor çocuk. “Sosisten nefret ediyorum.”

Mum ışığında yatakta yan yana oturup mütevazı bir yemek yiyorlar.

“Dişini fırçala, sonra yatma zamanı,” diyor Inés.

“Yorgun değilim,” diyor çocuk. “Oyun oynayabilir miyiz? Doğruluk ya da Ceza oynasak olur mu?”

Şimdi ayak direme sırası adamda. “Teşekkürler David ama bugünlük yeterince ceza çektim. Artık dinlenmem gerek.”

“Peki o zaman Senyor Daga’nın armağanını açabilir miyim?”

“Ne armağanı?”

“Senyor Daga bana bir armağan verdi. İhtiyaç ânında açmam gerektiğini söyledi. Şimdi de ihtiyaç ânı.”

“Senyor Daga ona bir yol armağanı verdi,” diyor Inés gözlerini kaçırarak.

“Şimdi ihtiyaç ânı, açabilir miyim?”

“Gerçekten ihtiyaç ânı değil, gerçek ihtiyaç ânı daha gelmedi,” diyor Simón, “ama evet, açabilirsin.”

Çocuk arabaya koşup bir koliyle geri dönüyor ve koliyi yırtarak açıyor. Kolinin içinden siyah bir saten elbise çıkıyor. Çocuk elbiseyi kaldırıp katlarını açıyor. Elbise değil bir pelerin olduğu anlaşılıyor.

“Burada bir not var,” diyor Inés. “Oku bakalım.”

Çocuk kâğıdı muma yaklaştıırıp okuyor: *İşte sihirli görünmezlik pelerini. Bunu giyen kişi yeryüzünde kimseye görünmeden yürüyecektir.* “Size söylemiştim!” diye haykırıyor çocuk heyecanla dans ederek. “Senyor Daga’nın sihir bildiğini söylemiştim!” Pelerini kendine sarıyor. Çok büyük geliyor elbette. “Beni görebiliyor musun Simón? Görünmez oldum mu?”

“Pek sayılmaz. Daha olmadın. Notun tamamını okumadın henüz. Dinle. *Pelerini kullanma talimatı. Görün-*

mez olmak için kullanıcı pelerini bir ayna önünde takmalıdır, ayrıca sihirli tozu yakıp gizli sözleri söylemelidir. Böylece dünyevi beden aynanın içinde gözden kaybolurken geriye sadece takip edilemez bir ruh bırakacaktır."

Adam Inés'e dönüyor. "Sen ne dersin Inés? Genç dostumuzun görünmezlik pelerini takıp gizli sözleri söylemesine izin vermeli miyiz? Ya aynanın içinde kaybolur da bir daha hiç dönemezse?"

"Pelerini yarın takabilirsin," diyor Inés. "Şimdi çok geç oldu."

"Hayır!" diyor çocuk. "Pelerini şimdi takmak istiyorum! Sihirli toz nerede?" Koliyi karıştırıp bir cam kavanoz çıkarıyor. "Sihirli toz bu mu Simón?"

Simón kavanozu açıp içindeki parlak beyaz tozu kokluyor. Tozun kokusu yok.

Cabaña duvarında sinek pisliğiyle kaplı bir boy aynası var. Simón çocuğu aynanın önüne yerleştiriyor, pelerinin düğmesini boğazından ilikliyor. Pelerin koca koca katlar halinde çocuğun ayaklarının etrafına yayılıyor. "İşte, bir elinle mumu tutacaksın. Diğer elinle de sihirli tozu tut. Sihirli sözcüğü söylemeye hazır mısın?"

Çocuk başıyla onaylıyor.

"Pekâlâ. Tozu mum ateşinin üzerine serp ve sihirli sözcüğü söyle."

"Abtrakadabra," diyor çocuk ve tozu serpiyor. Toz yağmur gibi yere dökülüyor. "Görünmez oldum mu?"

"Daha olmadın. Daha fazla toz kullan."

Çocuk mum alevini doğrudan kavanozun içine sokuyor. Aniden müthiş bir parıltı oluyor, sonra her yer kararıyor. Inés bir çığlık atıyor; adam körleşmiş halde geriliyor. Köpek de içine bir şey kaçmış gibi havlamaya başlıyor.

"Beni görebiliyor musunuz?" diyor çocuğun cılız ve kuşkulu sesi. "Görünmez oldum mu?"

Hiçbiri konuşmuyor.

“Göremiyorum,” diyor çocuk. “Kurtar beni Simón.”

Simón çocuğa doğru el yordamıyla gidip onu yerden kaldırıyor, pelerini bir tekmede uzaklaştırıyor.

“Göremiyorum,” diyor çocuk. “Ellerim acıyor. Öldüm mü?”

“Hayır, elbette ölmedin. Görünmez de değilsin, ölüde.” Yerde yine el yordamıyla aranıp mumu buluyor ve yakıyor. “Elini göster bana. Elinde bir şey göremiyorum.”

“Acıyor.” Çocuk parmaklarını emiyor.

“Yaktın herhalde. Ev sahibi hanımın uyanık olup olmadığına bakayım. Belki yanma acısını geçirmek için biraz tereyağı verir.” Çocuğu Inés’in kollarına aktarıyor. Kadın onu kucaklıyor, öpüyor, yatağa yatırıyor ve üzerine eğilip yatıştırıcı şeyler söylüyor.

“Karanlık,” diyor çocuk. “Hiçbir şey göremiyorum. Aynanın içinde miyim?”

“Hayır tatlım,” diyor Inés, “aynanın içinde değilsin, annenin yanındasın ve her şey düzelecek.” Simón’a dönüyor. “Doktor getir!” diye fısıldıyor.

“Magnezyum tozu olmalı,” diyor Simón. “Dostun Daga’nın bir çocuğa böyle tehlikeli bir armağanı neden verdiğini anlamıyorum. Ama zaten” –kötücüllük duygusuna yeniliyor– “o adamla ilişkiniz konusunda anlamadığım çok şey var. Ayrıca şu köpeği susturur musun, deli gibi havlamasından bıktım.”

“Yakındığın yeter! Bir şey yap! Senyor Daga’dan sana ne. Git!”

Kulübeden çıkıp ay ışığında aydınlanmış yoldan senyoranın bürosuna doğru gidiyor. *Yaşlı bir evli çift gibi*, diye düşünüyor kendi kendine. *Hiç ayn yatakta yatmadık, öpüşmedik bile ama yıllardır evliymiş gibi didişiyoruz!*

30. Bölüm

Çocuk derin bir uykuda ama uyandığında gözleri hâlâ düzelmemiş. Görüş alanında yeşil ışık huzmelerinin dolandığını, yıldızların döküldüğünü söylüyor. Ama hiç de üzgün görünmüyor, bunlar onu heyecanlandırmış gibi.

Adam gidip Senyora Robles'in kapısını çalıyor. "Dün gece bir kaza oldu," diyor. "Oğlumuzun doktora ihtiyacı var. En yakın hastane nerede?"

"Novilla. Ambulans çağırabiliriz ama onun da Novilla'dan gelmesi gerekir. Onu kendiniz götürseniz daha hızlı olur."

"Novilla çok uzak. Yakında doktor yok mu hiç?"

"Altmış kilometre ileride Nueva Esperanza'da bir muayenehane var. Durun, tam adresine bakayım. Zavalılık. Ne oldu?"

"Yanıcı bir maddeyle oynuyordu. Aniden alev alınca parıltı onu körleştirdi. Sabaha görüşü düzelir sanıyorduk ama düzelmedi."

Senyora Robles acıma duygusuyla cık cık ediyor. "Gelip bir bakayım," diyor.

Inés'i, gitmek için sabırsızlanan bir ruh halinde buluyorlar. Çocuk yatakta oturuyor, pelerini giymiş, gözleri kapalı, yüzünde mest olmuş gibi bir gülümseme var.

"Senyora Robles bir saatlik mesafede bir doktor olduğunu söylüyor," diyor Simón.

Senyora Robles çocuğun önünde diz çöküyor. “Baban gözlerinin görmediğini söylüyor canım. Doğru mu? Beni göremiyor musun?”

Çocuk gözlerini açıyor. “Seni görebiliyorum,” diyor. “Saçından yıldızlar dökülüyor. Gözlerimi yumarsam” – gözlerini yumuyor– “uçabiliyorum. Bütün dünyayı görebiliyorum.”

“Bütün dünyayı görmek harika bir şey,” diyor Senyora Robles. “Kardeşimi görebiliyor musun? Margueles’te oturuyor, Novilla’nın yakınında. Adı Rita. Bana benziyor ama daha genç ve güzel.”

Çocuk odaklanmak için kaşlarını çatıyor. “Onu göremiyorum,” diyor nihayet. “Elim çok acıyor.”

“Dün gece parmaklarını yaktı,” diye açıklıyor Simón da. “Yanığa sürmek için sizden biraz tereyağı isteyecektim ama geç olmuştu, uyandırmak istemedim.”

“Ben tereyağı getireyim. Gözlerini tuzlu suyla yıkamayı denediniz mi?”

“Güneşe bakmaktan kaynaklanan bir körlük türü bu. Tuzun faydası olmaz. Gitmeye hazır mıyız Inés? Senyora, borcumuz ne kadar?”

“Kulübe için beş real, dün gece verdiğim erzak için de iki. Gitmeden önce kahve içmek ister misiniz?”

“Sağ olun ama vaktimiz yok.”

Çocuğun elini tutuyor ama çocuk elini kurtarıyor. “Gitmek istemiyorum,” diyor. “Burada kalmak istiyorum.”

“Kalamayız. Doktora görünmen gerek ve Senyora Robles de *cabaña*’yı sonraki ziyaretçiler için temizlemek zorunda.”

Çocuk kollarını sıkıca kavuşturuyor, kımıldamayı reddediyor.

“Bak ne diyeceğim,” diyor Senyora Robles. “Sen doktora git, geri döndüğünüzde annen babanla birlikte yine burada kalırsınız.”

“Onlar benim annem babam değil ve geri de dönmeyeceğiz. Yeni hayata gidiyoruz. Bizimle yeni hayata gelir misin?”

“Ben mi? Sanmıyorum canım. Beni davet etmen büyük incelik ama burada yapacak çok işim var, hem beni araba tutar. Bu yeni hayatı nerede bulacaksınız?”

“Estell... Estrellita del Norte’de.”

Senyora Robles kuşkuyla başını sallıyor. “Estrellita’da yeni bir hayat bulabileceğinizi pek sanmam. Oraya taşınan arkadaşlarım oldu, dünyanın en sıkıcı yeri olduğunu söylüyorlar.”

Inés araya giriyor. “Gel,” diye emrediyor çocuğa. “Gelmezsen seni taşıırım. Üç kadar sayıyorum. Bir. İki. Üç.”

Çocuk tek kelime etmeden kalkıyor, pelerininin eteğini kaldırarak isteksizce arabaya doğru yürümeye koyuluyor. Onlara somurtarak arka koltuktaki yerini alıyor. Köpek hemen arkasından içeri atlıyor.

“İşte tereyağı,” diyor Senyora Robles. “Yaralı parmaklara sürüp üzerine mendil bağlayın. Yanma hissi yakında gider. Ayrıca kocamın artık kullanmadığı bir güneş gözlüğüm var. Gözlerin düzelene kadar takabilirsin.”

Gözlüğü çocuğa takıyor. Çok büyük geliyor ama çocuk gözlüğü çıkarmıyor.

El sallayarak veda edip kuzeye giden yola çıkıyorlar.

“İnsanlara bizim annen baban olmadığımızı söyleme,” diyor Simón. “Birincisi bu doğru değil. İkincisi, seni kaçırdığımızı sanabilirler.”

“Bana ne. Inés’i sevmiyorum. Seni sevmiyorum. Ben sadece kardeşleri seviyorum. Kardeşlerim olmasını istiyorum.”

“Bugün ters tarafından kalkmışsın,” diyor Inés.

Çocuk hiç kulak asmıyor. Senyora’nın verdiği gözlükle, artık yükselmiş ve uzaktaki mavi dağ sırasının üzerine çıkmış güneşe bakıyor.

Karşılarına bir tabela çıkıyor: *Estrellita del Norte* 475 km, *Nueva Esperanza* 50 km. Tabelanın yanında bir otostopçu var. Zeytin yeşili pançosu ve ayağının dibindeki bir sırt çantasıyla ıssızlığın içinde çok yalnız görünüyor. Simón yavaşlıyor.

“Ne yapıyorsun?” diyor Inés. “Yabancıları almaya vaktimiz yok.”

“Kimi almak?” diyor çocuk.

Dikiz aynasından otostopçunun onlara doğru koştuğunu görebiliyor Simón. Suçlu suçlu gaza basıyor.

“Kimi almak?” diyor çocuk. “Kimden bahsediyorsunuz?”

“Onu arabaya almamız için yalvaran bir adam sadece,” diyor Inés. “Arabada yerimiz yok. Zamanımız da yok. Seni doktora götürmeliyiz.”

“Hayır! Durmazsanız atlarım!” Kendisine en yakın kapıyı açıyor. Simón birden frene basıp motoru kapatıyor. “Bir daha bunu sakın yapma! Düşüp ölebilirsin.”

“Bana ne! Ben öbür hayata gitmek istiyorum! Seninle ve Inés’le kalmak istemiyorum!”

Buz gibi bir sessizlik oluyor. Inés önlerindeki yola bakıyor. “Sen ne söylediğini bilmiyorsun,” diye fısıldıyor.

Çakıl taşlarının üzerinde ayak sesleri yaklaşıyor ve sürücü penceresinde sakallı bir yüz belirliyor. “Teşekkürler!” diyor yabancı nefes nefese. Arka kapıyı açıyor. “Merhaba delikanlı!” diyor, sonra donup kalıyor çünkü çocuğun yanına uzanmış köpek, başını kaldırıp hırlamaya başlıyor.

“Ne kadar büyük bir köpek!” diyor. “Adı nedir?”

“Bolivar. Alman kurdudur. Sessiz ol Bolívar!” Çocuk kolunu köpeğin boynuna dolayıp onu koltuktan indiriyor. Köpek gönülsüzce ayağının dibine yerleşiyor. Yabancı onun yerini alıyor; araba aniden yıkanmamış kıyafetlerin ekşi kokusuyla doluyor. Inés penceresini açıyor.

“Bolivar,” diyor delikanlı. “Olağandışı bir isim. Peki senin adın nedir?”

“Benim adım yok. Daha adımlı almadım.”

“O halde sana Senyor Anonimo adını verelim,” diyor delikanlı. “Selamlar Senyor Anonimo, ben Juan.” Eli ni uzatıyor ama çocuk görmezden geliyor. “Neden pelerin giyiyorsun?”

“Sihirli bu pelerin. Beni görünmez yapıyor. Ben görünmezim.”

Simón araya giriyor. “David kaza geçirdi, onu doktora götürüyoruz. Korkarım sizi ancak Nueva Esperanza’ya kadar götürebiliriz.”

“Bana uyar.”

“Elimi yaktım,” diyor çocuk. “Gidip ilaç alacağız.”

“Acıyor mu?”

“Evet.”

“Gözlüğünü sevdim. Keşke benim de öyle gözlüğüm olsa.”

“Senin olabilir.”

Dondurucu sabah saatlerinde kereste taşıyan bir kamyonun arkasında yolculuk etmiş olan yolcuları, arabanın sıcaklığından ve konforundan memnun. Durmadan konuşmasından anlaşıldığı kadarıyla matbaacılık işindeymiş, arkadaşlarının olduğu Estrellita’ya doğru gidiyormuş, söylentiler doğruysa orada bol bol iş varmış.

Nueva Esperanza yol ayrımına geldiklerinde Simón delikanlıyı indirmek için duruyor.

“Doktora mı geldik?” diye soruyor çocuk.

“Daha değil. Burada dostumuzla yolları ayırmak zorundayız. Kuzeye doğru yoluna devam edecek.”

“Hayır! Bizimle kalmak zorunda!”

Juan’a dönüyor. “Sizi burada bırakabiliriz ya da bizimle kasabaya kadar gelebilirsiniz. Tercih sizin.”

“Sizinle geleceğim.”

Muayenehaneyi hiç zorlanmadan buluyorlar. Dr. García'nın ev ziyaretine gittiği bilgisini veriyor hemşire, ama bekleyebilirler.

"Ben gidip kahvaltılık bir şeyler bulayım," diyor Juan.

"Hayır, gitmemelisin," diyor çocuk. "Kaybolursun."

"Kaybolmam," diyor Juan. Eli kapı tokmağında.

"Sana kalmanı emrediyorum!" diye bağılıyor çocuk.

"David!" diyor Simón sert bir sesle. "Bu sabah neyin var senin? Yabancılarla böyle konuşulmaz!"

"O yabancı değil. Ayrıca bana David deme."

"Ne diyeyim o zaman?"

"Bana gerçek adımla seslenmelisin."

"Neymiş peki o ad?"

Çocuk susuyor.

Simón bunun üzerine Juan'a dönüyor. "Gidip etrafa bakabilirsiniz. Biz sizi buluruz."

"Hayır, kalmaya karar verdim," diyor Juan.

Doktor geliyor. Enerjik bir havası, gür beyaz saçları olan kısa boylu ama güçlü kuvvetli bir adam. Onları görünce telaşlanmış gibi yapıyor. "Neler oluyor? Bir de köpek mi var? Ne yapabilirim sizin için?"

"Elimi yaktım," diyor çocuk. "O hanım tereyağı sürdü ama hâlâ acıyor."

"Dur bir bakayım... Evet, evet... Acıyor olmalı. Muayenehaneye girelim de ne yapabiliriz bir bakalım."

"Doktor Bey, çocuğun eli yüzünden burada değiliz," diyor Inés. "Dün gece ateşle oynarken bir kaza geçirdi, şimdi gözü iyi görmüyor. Gözlerini muayene eder misiniz?"

"Hayır!" diye bağılıyor çocuk. Kalkıp Inés'in karşısına dikiliyor. Köpek de yattığı yerden kalkıyor ve gelip çocuğun yanında yerini alıyor. "Size daha kaç kez söyleyeceğim? Görebiliyorum ama sihirli görünmezlik pele-

rini yüzünden siz beni göremiyorsunuz. Pelerin beni görünmez yapıyor.”

“Bir bakabilir miyim?” diyor Dr. García. “Muhafızın bana izin verir mi?”

Çocuk köpeğin tasmaını sıkıca tutuyor.

Doktor çocuğun burnunun üstünden güneş gözlüğünü alıyor. “Şimdi beni görüyor musun?” diyor.

“Sen minik, miniciksin, karınca kadarsın ve kollarını sallayarak, *Şimdi beni görüyor musun?* diyorsun.”

“Haa, şimdi anlıyorum. Sen görünmez olduğun için hiçbirimiz seni göremiyoruz. Ama ağrıyan bir elin var ve o görünmez değil. Sen ve ben muayenehaneye girebilir miyiz, orada eline bakabilir miyim... yani görünür olan kısmına?”

“Tamam.”

“Ben de geleyim mi?” diyor Inés.

“Biraz sonra gelirsiniz,” diyor doktor. “Önce bu genç adam ile ben özel konuşacağız.”

“Bolívar da benimle gelmeli,” diyor çocuk.

“Bolívar uslu durursa seninle gelebilir,” diyor doktor.

“Oğluna aslında ne oldu?” diyor Juan, baş başa kaldıklarında.

“Adı David. Magnezyumla oynuyordu, alev alınca parıltı onu kör etti.”

“Adının David olmadığını söyledi.”

“O pek çok şey söyler. Pek bereketli bir hayal gücü vardır. David adını ona Belstar’da verdiler. Başka bir ad almak istiyorsa alsın.”

“Belstar üzerinden mi geldiniz? Ben de Belstar üzerinden geldim.”

“O halde sistemin nasıl işlediğini biliyorsun. Kullandığımız isimler bize orada verilen isimler ama isteseler numara da verebilirlerdi. Sayılar, isimler... ikisi de aynı ölçüde keyfî, rastlantısal, önemsiz.”

“Aslına bakarsanız rastlantısal sayı diye bir şey yoktur,” diyor Juan. “Siz, ‘Aklından rasgele bir sayı tut,’ dediginizde mesela ‘96.513’ derim çünkü aklıma gelen ilk sayı budur ama hiç de rastlantısal değildir, mesela Asistencia numaram ya da eski telefon numaramdır. Tuttuğum sayının ardında daima bir sebep vardır.”

“O halde siz de bir sayı gizemcisisiniz! David’le birlikte yeni bir ekol kurmalısınız. Sayıların arkasında yatan gizli nedenleri siz anlatırsınız, yanardağa düşmeden bir sayıdan diğerine nasıl geçileceğini de o anlatır. *Tanrı’nın gözetiminde* rastlantısal sayı diye bir şey yoktur elbette. Ama Tanrı’nın gözetiminde yaşamıyoruz. Bizim yaşadığımız dünyada rastlantısal sayılar, rastlantısal isimler, rastlantısal olaylar vardır; rastlantıyla bindiğiniz arabada bir adam, bir kadın ve David adında bir çocuk bulunmasında olduğu gibi. Bir de köpek. Bu olayın ardındaki gizli sebep nedir sizce?”

Juan bu yüksek perdeden sözlerle cevap veremeden muayenehane kapısı ardına dek açılıyor. “Lütfen içeri gelin,” diyor Dr. García.

Simón ve Inés giriyor. Juan tereddüt ediyor ama çocuğun berrak ve ince sesi içeriden duyuluyor: “O benim kardeşim, o da gelmeli.”

Çocuk, doktorun muayene sedirinin kenarına oturmuş, yüzünde güvenli ve sakin bir gülümseme var, güneş gözlüğü başının tam tepesine yerleştirilmiş.

“Genç dostumuzla uzun ve güzel bir konuşma yaptık,” diyor Dr. García. “O bana görünmez olmayı nasıl başardığını açıkladı, ben de ona kendisi yükseklerde uçarken bizim neden dokunaçlarımızı sallayan böcekler gibi göründüğümüzü açıkladım. Ben ona bizi böcek olarak değil gerçekte nasılsak öyle görmesini tercih edeceğimizi anlattım, o da bana tekrar görünür olduğunda onu gerçekte nasılsa öyle görmemizi istediğini anlattı. Konuşmamızı doğru aktardım mı genç adam?”

Çocuk başıyla onaylıyor.

“Genç dostumuz ayrıca bana” –Simón’a manidar bir bakış fırlatıyor– “sizin gerçek babası olmadığınızı, sizin de” –bu sefer Inés’e dönüyor– “gerçek annesi olmadığınızı söyledi. Kendinizi savunmanızı isteyecek değilim. Benim de bir ailem var, çocukların çok acayip şeyler söyleyebileceğini biliyorum. Yine de bana anlatmak istediğiniz bir şey var mı?”

“Ben onun gerçek annesiyim,” diyor Inés, “onu bir suçluya çevirecekleri islahevine gönderilmekten kurtarmaya çalışıyorum.”

Bunu söyledikten sonra dudaklarını sımsıkı büzüp cüretkâr bakışlarını doktora dikeyor.

“Peki ya gözleri, Doktor?” diye soruyor Simón.

“Gözlerinde hiçbir sorun yok. Fiziki muayenesini yaptım, görüşünü de test ettim. Görme organı olarak gözleri tamamen normal. Eline gelince, merhem sürdüm. Yanık ciddi değil, bir-iki günde toparlanacaktır. Şimdi şunu sorayım: Bu genç adamın anlattığı hikâye beni endişelendirmeli mi?”

Simón yan yan Inés’e bakıyor. “Çocuğun söylediği her şeye kulak vermelisiniz. Bizden ayrılmak ve Novilla’ya dönmek istediğini söylüyorsa, onu Novilla’ya götürün. O sizin hastanız, sizin sorumluluğunuzda.” Çocuğa dönüyor. “İstediğin bu mu David?”

Çocuk cevap vermiyor ama ona daha yakına gelmesini işaret ediyor. Sonra elini Simón’un kulağına dayayıp fısıldıyor.

“Doktor Bey, David bana Novilla’ya dönmek istemediğini söyledi ama sizin bizimle gelip gelemeyeceğinizi soruyor.”

“Nereye geleceğim?”

“Kuzeye, Estrellita’ya.”

“Yeni bir hayata,” diyor çocuk.

“Peki ya burada, Esperanza’daki hastalarım ne olacak? Ben sırf sana bakmak için onları geride bırakırsam onlara kim bakacak?”

“Bana bakmana gerek yok.”

Dr. García kafası karışmış bir halde Simón’a bakıyor. Simón derin bir nefes alıyor. “David mesleğinizi bırakmanızı ve bizimle kuzeye gelip yeni bir hayata başlamanızı öneriyor. Onun değil, sizin iyiliğiniz için.”

Dr. García ayağa kalkıyor. “Haa, şimdi anladım! Beni planlarına dahil etmen büyük cömertlik genç adam. Ama Esperanza’da mutluyum, tatmin edici bir hayatım var. Teşekkür ederim ama hiçbir şeyden kurtarılmam gerekmiyor.”

Yine arabadalar, kuzeye doğru gidiyorlar. Çocuk coşkulu, elinin ağrısını unutmuş. Arka koltukta Juan’la gevezelik ediyor, Bolívar’la güreşiyor. Juan da oyuna katılıyor ama henüz ona çok da sıcak davranmayan köpeğe karşı sakıngan.

“Dr. García’yı sevdin mi?” diye soruyor Simón.

“İyi adam,” diyor çocuk. “Parmaklarında kurtadamlarınkı gibi kıllar var.”

“Neden onun da Estrellita’ya gelmesini istedin?”

“İşte.”

“Karşına çıkan her yabancıya bize katılmayı teklif edemezsin,” diyor Inés.

“Nedenmiş?”

“Çünkü arabada o kadar yer yok.”

“Yer var. Bolívar kucağıma oturabilir, değil mi Bolívar?” Bir an duraksıyor. “Estrellita’ya vardığımızda ne yapacağız?”

“Estrellita’ya daha çok yolumuz var. Sabırlı ol.”

“İyi ama orada ne yapacağız?”

“Sevk Merkezi’ni bulacağız. Sen, Inés ve ben oraya başvuracağız, sonra da...”

“Bir de Juan. Juan demedin. Bir de Bolívar.”

“Sen, Inés, Juan, Bolívar ve ben diyeceğiz ki, *Günaydın, biz yeni gelenleriz ve kalacak bir yer arıyoruz.*”

“Sonra?”

“Hepsi bu. *Yeni hayatımıza başlamak için kalacak bir yer arıyoruz.*”